ELVIRA MADIGAN'IN KAYIP PARMAĞI

SELMA LØNNING AARO



NORVEÇÇE ASLINDAN ÇEVİREN
BANU GÜRSALER SYVERTSEN



ELVIRA MADIGAN'NIN KAYIP PARMAĞI | SELMA LØNNING AARO





Bu kitapta
bir çok şarkı
varmış gibi.
Muhtemelen
bir Lennon ile
Joplin düeti
hayal edilerek
yazılmış..

Yazar: Selma Lønning Aarø
Özgün Adı: *Venstre Hånd Over Høyre Skulder*

Kitabın Adı: Elvira Madigan'ın Kayıp Parmağı

T.C. Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 23858
Isbn: 978-605-4708-28-4

Dedalus Kitap: otuz yedi
Roman: on iki

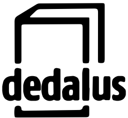
Basım Tarihi: eylül iki bin on üç

Yayın Yönetmeni: Sedat Demir
Yayına Hazırlayan: Yavuz Türk
İllustrasyon: Gökçen Şahin

Norveççe Aslından Çeviren: Banu Gürsaler Syvertsen

Sayfa Düzeni: İrfan Güngörür
Kapak Tasarımı: Ajans Piri

Baskı-Cilt:
Şenyıldız Yay. Matbaacılık Ltd. Şti.
Topkapı / İstanbul
(Sertifika No: 11964)



Alemdar Mah. Çatalçeşme Sk. Defne Han No: 27/28
Sultanahmet-İstanbul • www.dedaluskitap.com
Tel: +90 212 513 03 43 • Faks: +90 212 513 03 44

This translation has been published with the financial support of NORLA
(Bu kitap, NORLA'nın katkılarıyla Türkçe'ye çevrilmiştir.)

Elvira Madigan'ın Kayıp Parmağı

Norveççe Aslından Çeviren
Banu Gürsaler Syvertsen



SELMA LØNNING AARØ

1972 doğumlu yazarın *Elvira Madigan'ın Kayıp Parmağı* en önemli yapıtıdır. *Den endelige historien, Spekulum, Bebudelse, Vill ni åka mera?, En rekke avbrutte forsøk* gibi ülkesinde ses getiren romanlarının ardından kaleme aldığı bu büyük kurmaca, çeşitli yaşamları ve bunların kesişmelerini içermektedir.

BANU GÜRSALER SYVERTSEN

İzmir doğumlu çevirmenin çocukluk ve ilkgençlik yılları İstanbul'da geçti. Boğaziçi Üniversitesi'nde Sosyoloji lisanüstü programını bitirdikten sonra, eğitimine Oslo Üniversitesi 'nde devam etmek üzere Norveç'e gitti. Norveç Radyo Televizyon Kurumu Türkçe Yayın Servisi'nde 14 yıl radyo haber, kültür ve çocuk programları yapımcısı ve sunucusu olarak görev yaptı. Norveç radyosu ikinci kanalında 1997 yılında yayınlanan ve Norveçlilere Türkçe öğretmeyi hedefleyen 16 dizilik MERHABA adlı radyo programında ikinci yapımcı, araştırmacı, skeç yazarı, sunucu ve oyunculuk görevlerini üstlendi. Radyoda Türkçe yayınların faaliyetinin bitirilmesi üzerine aldığı televizyon eğitimini takiben Norveç'te yaşayan çeşitli dil ve kültürlerden göçmenleri olumlu yanlarıyla tanıtmayı hedefleyen Migrapolis adlı programda yapımcılık ve sunuculuk yaptı. 1981 yılından beri Oslo'da yaşıyor.

Çevirileri: *İstanbul'da İki İskandinav Seyyah*, Knut Hamsun - H. C. Andersen (1993, YKY); *Beyaz Zenciler*, Ingvar Ambjørnsen (1991, Ayrıntı); *İnsan Postuna Bürünmüş Köpek*, Ingvar Ambjørnsen (1994, Ayrıntı); *Tavandaki Kukla*, Ingvar Ambjørnsen (2002, Ayrıntı); *Jeg levde som et menneske på jorden* (Ascheoug forlag, 1990) – [Nâzım Hikmet şiirleri seçkisi – der. ve çev.: Norveçli şair Johanna Swartz ile birlikte].

Kumral bir kadın, karnında taşıdığı bebeğin babası olacak adamla yan yana ayakta duruyor. Öpüşüyorlar; çarçabuk bir öpüşme. Parlak kış güneşi erkeğin tutkulu olmadığını apaçık ortaya koymakta. Adamın bir sıkıntısı var gibi. Çok belirgin bu.

Kadının hamileliği henüz gözle görünmüyor, yalnızca hafif bir tümsek var karnında. Buna rağmen kadının aklı hep orada; uykusuz geçecek geceler, değiştirilecek alt bezleri, endişeler geçiyor aklından, aşkı değil de erkeğin artık bilmesi gerektiğini, bebeği ve beklentilerini erkekle paylaşmak istediğini düşünüyor. Ona çocuğu olacağını söylemek istiyor. İşte o an tam da bunu yapmak üzere, ancak kullanacağı kelimeleri seçemiyor bir türlü. Birbiri ardından yutuyor kelimeleri, gırtlağından gelen boğuk seslere dönüşüyor kelimeler... Kadın tam dudaklarını erkeğin kulağına yaklaştırıp, bebeğin yolda olduğunu fısıldayacakken apansız bir engel çıkıyor önüne...

Erkek, kimse görmesin istiyor. Peşine avcı takılmış bir hayvan gibi kıpırdanıyor, endişe içinde etrafa bakınıyor, havayı kokluyor, duraklıyor ve birdenbire hiçbir açıklaması bulunmayan bir hamleyle yola fırlıyor. Elbette tam o an, bir otomobil çıkıyor karşısına. Çok yavaş geliyor olmasına rağmen çarpmaması mümkün değil. Arabanın ön tarafı erkeğe beklemediği bir şekilde ve müthiş bir acı vererek

sağdan vuruyor. Direksiyondaki kadın bu iyi giyimli, görünüşe göre sıradan beyefendinin, kendisini ansızın böyle yolun ortasına atacağını nasıl tahmin edebilir ki...

Erkek caddede boylu boyunca yatıyor. Tuhaf bir şey, kumral kadın adama doğru koşmuyor, yanına diz çöküp elini tutmuyor, titreyen parmaklarıyla ambulansın numarasını çevirmiyor.

Kadın bunlardan hiçbirini yapmadan olay yerini terk ediyor. Olan bitene kayıtsızmış gibi ya da olayın suçlusu kendiymiş gibi arkasını dönüp uzaklaşıyor.

Erkek caddede cansız, boylu boyunca yatıyor. Güneş henüz batmamış olsa bile aralık ayının karanlığı bastırmak üzere. Caddenin iki yanında çamur karası renkte kürenmiş kar yığınları var. Erkeğin başının etrafına kan birikmiş. Kan gölü, hızla batmakta olan güneş ışığında parlıyor. Erkek henüz ölmemiş olmalı. Soluk alıp, veriyor. Kadın bir süre ilerledikten sonra bir şey unutmuşçasına duraklıyor. Bitkin bir şekilde ayakta duruyor, görünürde o kavşakta olup bitenin kendisiyle hiç alakası yok gibi...

Yaşlıca iki bey polise doğru yaklaşıyor. Anlatacak çok şeyleri olduğu uzaktan bakıldığında bile belli... Polis memurları kaza hakkında yeterince bilgi sahibi olmakla birlikte kibarlık ediyor ve yaşlı beylere neye şahit olduklarını soruyorlar.

"Her şeyi gördük," diyor ufak tefek olanı, muzaffer bir edayla.

"İlkin sıradan bir çift gibi görünüyorlardı. Kaldırımda durmuşlardı. Erkek kadını çabucak öptü. Sonra sanki adama bir şey batmış gibi oldu. Ani bir hareketle döndü ve caddeye doğru koştu. Belki de bir şey görmüş veya

duymuştu. Tepkisini izah edebilecek hiçbir şey dikkatimi çekmedi bu süre içinde..."

İkinci yaşlı adam sürücüye "Sizin durma şansınız yoktu," diyor ve polislere dönerek sürdürüyor konuşmasını: "Her ne kadar hanımefendilerin otomobil kullanmasından ekseriyetle pek memnun olmasam da, bu hanımın hakikaten fren yapma şansı yoktu. Adam durup dururken caddeye fırladı. Bir saniye önce bir hanımı öpüyordu, bir saniye sonra caddenin ortasına gelmişti. Öptüğü hanım çok kısa bir tereddüt geçirdikten sonra arkasını dönüp uzaklaştı. Fikrimi soracak olursanız o hanım ne eşi, ne de sevgilisiydi. Bence metresiydi. Bundan eminim."

"Böyle düşünmenizin bir nedeni olmalı?"

"Elbette... Bir eş veya bir sevgili olsaydı yol ortasında can çekişen erkeğine doğru koşmaz mıydı?"

"Bence o da koşmayı arzu etti," diyor ufak tefek yaşlı adam.

"Lakin bir metres hep dikkatli olmak zorundadır. Görünmemeye talimlidir. Hatta münasebetleri uzun bir zamandır devam etmekteyse öylesine disipline edilmiştir ki, sevgilisi ölürken bile tepki vermeden seyredebilir. Kaldırımda duran lalettayin bir vatandaş gibi yani..."

"Deneyimlerinize dayanarak söylüyorsunuz sanki?"

"Her halükârda bu sizi ilgilendirmez, değil mi efendim?"

"Elbette ilgilendirmez."

"Biz gidebilir miyiz artık?"

"Ne zaman isterseniz gidebilirsiniz."

Yine de bir süre daha kaldılar olay yerinde. Sonra aralık ayının karanlığına karıştılar.

1 Bölüm
Bulantı

Helen mide bulantısının ne olduğunu bilirdi. Bulantının nasıl da bağırsaklardan başlayıp, yutağına kadar ilerleyerek hayatını çekilmez hale getirdiğine, nasıl olup da bir türlü başlayıp, başka türlü sona erdiğine aşinaydı. Çünkü Helen bundan on yıl kadar önce bulantının günlük hayatın en doğal parçası olduğu soğuk ve rüzgârlı bir diyarda kraliçe olarak yaşamaktaydı. Alaska'nın Dutch Harbor adlı balıkçı kasabasında geçirdiği günler dünyadan tamamen kopmuş gibiydi. Zaman, tıpkı çalıştığı otelin ismi Büyük Yanılsama gibi kendi içine kapalı bir mekândı. Simon'a yer yoktu bu mekânda... Beklemeye ve emin olamamaya yer yoktu. Bu mekânda kuralları Helen koyardı ama şu an itibarıyla bunun Helen'e bir faydası yoktu. Çünkü bazı şeyleri Büyük Yanılsama'dan gerçek dünyaya aktarmak imkânsızdı. Gerçek dünyada bambaşka kurallar geçerliydi ve Helen bu gerçek dünyada sıradan bir kadındı.

Dutch Harbor'da balıkçılar 'her ağacın arkasına gizlenmiş güzel bir kadın vardır' derlerdi. Orman adını verdikleri

o cılız yeşillik topu topu on çam ağacından oluştuğuna göre, bu müthiş bir abartmaydı elbette. Kızlar uzun süre kalmazlardı Dutch'ta... Liseyi bitirir bitirmez soğuk ve nihayetsiz balık kokulu bu kasabadan kaçıp giderlerdi. Kadınlarsa tıpkı Helen gibi otelin barında çalışmak üzere gelirlerdi buraya... Tekneleri pavuryayla dolup taşan balıkçıların yaptıkları kaba şakalara gülerler, dolgun cüzdanların kendilerini satın almasına ses çıkarmazlardı. Bu iltifatlara kapılan kadınlar çok geçmeden kendilerini evlenmiş ve geldikleri noktaya dönmüş olarak bulurlardı. Gerçek dünyaya terk edilirler, hamile kalıp, yılda yalnızca üç kez görecekleri babalarının yolunu gözleyen çocuklar getirirlerdi dünyaya...

Helen klasik anlamda çok güzel bir kadın değildi. Ama Alaska'da kraliçeydi. Böyle isimlendirmişlerdi onu: Kraliçe. Helen, balıkçıların barda çalışan bütün kadınlara aynı ismi verdiklerini ne yazık ki çok sonraları öğrenecekti. Kendinden önce gelmiş ve gelecek olan tüm kadınlar kraliçeydi Alaska'da.

Öteki kraliçeleri; mesela Avustralyalı Wendy'yi, Kansaslı Charleen'i, İzlandalı Disa'yı tanımadığına göre, balıkçılar arzulu bakışlarla seni süzdüklerinde biricik olduğuna inanırsın elbet... Gücünün sınırsızlığına inanırsın.

Oysa o cılız 'orman'daki çam ağaçlarının sayısız adı vardır. Bunlardan biri Betty idi, sahi nereliydi o Betty? Eh, kimse hatırlamaz olunca o ağaca başka bir ad verirler. Bir anlamda Betty gömülür, onun ağacını başka bir kadın alır. Doğa bu, doğanın dönüşüm çarkı, imparatoriçelerin mezarlığı...

Kadınları, aylarca açık denizlerde kalmış bu gemicilerin yaptığı gibi iltifatlarla tavlamayı dünya üzerinde başka hiç kimse beceremezdi. (Aylarca açık denizlerde kalmış bu gemicilerin kadınları iltifatlarla tavlama konusundaki becerileri dünyada rakipsizdi.) Ter ve pislik içinde yatıp kalkmaya alışık bu adamların iltifatlarında zarafet bulunmazdı. Hatta belki buna iltifat da denemezdi, yalnızca şehvet... Hiçbir şeye benzemez tutkulu bir arzu. Kadınların karşılarına ilerideki hayatlarında ya da dünyanın başka köşelerinde çıkacak hiçbir yakınlaşma burada karşılaştıkları yoğun şehvetle boy ölçüşemez, yavan ve sahte kalırdı.

Her şey bir acıma, iyilik etmeymiş gibi başlar. Bir delikanlı memleketini özler. Sonra yaşlıca, güçlü kuvvetli bir adam... Seni karşılarında çıplak gördüklerinde bu kadar şanslı olduklarına inanmakta güçlük çekerler. Barakalarının ses geçiren duvarlarından bilirsin ki birbirlerine seni anlatmışlardır. Bilirsin ki seni düşünmüşlerdir, senin hayalini kurmuşlardır, beyinlerinin aynasında senin vücudunu çeşitli pozisyonlarda seyretmişlerdir. Bilirsin ki yüzlerce kilometrelerce karelik bu alanda onların bu şehvetlerini yöneltebilecekleri başka hiç kimse yoktur. Balıkçı gemilerinin karaya yanaşmasını sabırsızlıkla bekleyen tek canlı yaratık, yollarını aç çocuklar gibi gözleyen martılardır. Bilirsin ki bulantı ve şehvettir onları yönlendiren... Ve bilirsin ki şehvet duygularını harekete geçiren bir tek sensindir... Bu nedenle verebileceğin her şeyi verirsin. Çok istediğinden değil, yazılmamış bir anlaşma uyarınca... Etrafını kuşatan arzulanma hali seni cömert kılar. Giderek yüzleri hafızana kaydetmekten vazgeçersin.

Derken bir gün balık kokusunun seni huzursuz ettiğini, burnunun direğini kırarcasına kötü koktuğunu fark edersin.

Yıkanır, bu kokudan kurtulmaya çalışırsın ama akıp gitmez. Pavurya teknelerinin birinden bir kadın balıkçı yanaşır karaya. Makyajsızdır, elleri kıpkırmızı ve çatlaktır. Seni hor görür. Bu duyguyu unutmuşsundur ancak bu bakışlar seni götürür, ait olduğun yere oturtur, tepelerden düze indirir. Seni tacından, tahtından feragat ettirir. Hikâyenin sonuna geldiğini hissedersin, dönüş yolu görünmüştür sana...

Ancak Helen Dutch'tan ayrılmaya karar vermeden önce bir şey oldu. Son birkaç haftadır kendini iyi hissetmiyordu. Bulantısı vardı. Balıkçılara bundan söz etti. Balıkçılar bulantıyı iyi bilirler. Çünkü hepsi de geçmişlerinde bulantıyla mücadele etmiş, onu yenip geride bırakmışlardır. Balıkçılar Helen'e çay yaptılar, bisküviyle beslediler, okşayıp sevdiler.

Bulantının geçeceğini söylediler ona, dört yabancı dilde... Ama geçmedi.

Elbette ki Helen ne olup bittiğinin farkındaydı. Doktor Hirsch'in barakasına gidip idrar testini ve de sırrını teslim etmeden çok önce anlamıştı durumu.

"Babası biliyor mu?"

"Hayır", dedi Helen ve gözlerinin önünden farklı yüzleri geçirdi. Rüzgâr ve soğuğun henüz yıpratamadığı genç yüzler, donma sonucu tahrip olmuş, bir daha düzelemeyecek yaşlı yüzler... Vücudunu okşamış olan elleri hayalinden geçirdi. Hamile kaldığı ânı hatırlamaya çalıştı. Oysa için için her şeyin bir tahminden öteye geçemeyeceğini de biliyordu. Kaç kişi aday diye düşünürken, ah ne önemi vardı aday sayısının...

Helen, Doktor Hirsch'in kapısını çalan ilk kadın olmadığının bilincindeydi, ancak doktorun barakasından

ayrılırken bebeğini aldırmamaya karar vermiş ilk kadın olduğunu hissediyordu. Doktor veda etmek üzere iri elini uzattı. İlk kez ilgiyle bakıyordu Helen'e.

Dutch'ta geçirdiği son akşam Helen kayalıklara indi ve kıyıya çarpan buz gibi dalgaların dizlerini ıslatmasına tepki vermedi. Sahilde kıpırdamadan durup, basık barakaların arasında şıkır şıkır aydınlanmış bir saray gibi yükselen Büyük Yanılsama Oteli'ni seyretti. Barın kapısından son kez içeri girdiğinde üşümüştü, cesaretini toplayıp izin isteyen her balıkçının kendisini öpmesine izin verdi. Ismarlanan bütün içkileri içti ve en az içtiği kadeh sayısı kadar da kustu.

Ertesi sabah yola çıktığında yanına küçücük bir çantadan ve peşini bir türlü bırakmayan bulantıdan başka bir şey almamıştı. Anchorage ile Seattle arasındaki hava koridorunda yol alırken karnında sarışın bir erkek bebek taşımakta olduğunu düşündü. Seattle ile Kopenhag arasındaki hava koridorunda dokuz saat boyunca uyukladı ama kusmadı. Ancak bulantı yakasını bırakmamıştı. Kusup kurtulmasına izin vermiyordu. Transit salonunda kucağında ağlayan bir oğlan çocuğu taşıyan bir kadın gördü. Doğacak bebeğe dedemin adını veririm, Edvard derim, diye düşündü. Oslo'ya indiğinde bunun bir çılgınlık olduğuna karar vermişti, bir daha ne sarı bukleleri, ne de oğlan çocuğu isimlerini getirdi aklına.

Helen bebekten ya da hamilelikten kimseye bahsetmemişti. Annesine ya da bir kız arkadaşına anlatabilirdi elbet, ancak bebekten söz etmedikçe bebeğin daha az var olacağına hükmetmişti. Ülkeye döner dönmez Doktor Zimmerman'a gitti ve çocuğu aldırmak istediğini belirtti. Bebeğin babasının deniz tutmasından mustarip bir

balıkçı olduğunu söyledi doktora. Mide bulantısından bir türlü kurtulamayan, alışamayan ancak aylar ve aylar boyunca, yani balık kotaları doldurulana kadar gemide kalıp çalışmak zorunda kalmış bir balıkçı... Asla terfi edemeyecek, kaptan köşküne çıkıp, büyük paralar karşılığı oynanan kâğıt oyunlarına katılamayacak ve diğer denizcilerle yoldaş olamayacak basit bir gemi eri...

Kıvırcık sarı saçları da onun açısından bir avantaj değildi elbet, dedi Helen. Karalar ülkesinde güzellik başa konan devlet kuşudur da, denizler diyarında işler değişir.

Doktor Zimmerman adama ne olduğunu sorduğunda; Helen, "Deniz canına okudu onun," diye cevap verdi. Deniz tutması canına okudu. Kendine zarar verecek kadar dayandı bu duruna. Helen adama ne olduğunu ve kendisinin olup bitenlerdeki rolünü hatırlamaktan hoşlanmıyordu, yine de en azından onun yüzünü gözlerinin önüne getirebiliyordu. En azından kim olduğunu biliyordu artık.

Helen, Doktor Zimmerman'a bu denli tahammül göstermenin gurur duyulacak bir şey olduğunu, bu dayanma gücünün ardından gelen deliliğin daha az önem taşıdığını, şimdi düşündüğünde ilk aklına gelenin balıkçının deliliği değil, dayanma gücü olduğunu anlattı.

Doktor Zimmerman başını iki yana salladı ve Helen'e üzerinde gülümseyen annelerin resimleri bulunan broşürlerden verdi. Fotoğrafların altındaki sütunları, bebeğini yalnız büyütmeyi seçecek annelere verilecek mali desteği içeren bilgileri işaret etti. Yazılı olan şeylerin önemini kanıtlamak istercesine kıllı işaret parmağıyla satırları takip etmişti. Helen broşürün ve kıllı işaret parmağının üzerine

kustu, gülümseyen anne yüzleri kötü kokulu, kahverengi bir kusmukla sıvandı.

Helen doktora balıkçının kendisinin değil, bulantısının sorun olduğunu anlattı. Helen kendi karnında bulantı taşımak istemiyordu. Doktor Zimmerman kıllı ellerini yıkadı ve gerekli evrakları doldurdu. Zimmerman aile doktorlarıydı ve Helen'i bebekliğinden bu yana tanıyordu.

Helen Büyük Yanılsama Oteli'ni hayatından çıkardı, bulantısı kayboldu ve bebeği de ancak yılda bir kez deniz tutmasından mustarip balıkçıdan aldığı kartpostal aracılığıyla hatırladı. Balıkçı da artık balıkçı değildi zaten... Bulantıya dayanamamış, denizi bırakmış, elektrikçi olmuştu.

Helen'in Dutch Harbor'dan ayrılmasının üzerinden on yıl geçmişti ki, bulantı ansızın geri geldi. Durup dururken bahçeye dökülmüş sonbahar yapraklarının üzerine kustu bir gün. Sabahları soğuk, gündüzleri ılık geçen bir sonbahardı. Helen'in ateşi çıkmamıştı. Yalnızca kusuyordu. Daha sonra, her ihtimale karşın evde bulundurduğu hamilelik testinin kırmızı çizgiyi gösterdiğini fark etti ve güldü. Bir çocuğu olsun istediğinden değil de, bir tür zafer kazanmış gibi olduğundandı gülmesi... İşte şimdi sanki erkeğine sahip oluyordu.

10. sınıflarla söyleşi yapmak üzere Deichmanske Kütüphanesi'ne doğru yola çıkarken bu yüzden heyecanlıydı.

"Kitabınızı okuduk, öğrenciler sizi sabırsızlıkla bekliyor", demişti telefon eden öğretmen. Genellikle okul ziyaretlerini reddederdi. Kendini aptal hissederdi bu ziyaretler sırasında. Sorulan sorular hep aynı olurdu çünkü: "Yazarlıktan kaç para kazanıyorsunuz?" "Kitabınızdaki olaylar sizin başınızdan geçti mi?" "Bir kitabı ne kadar zamanda yazıyorsunuz?"

Aptalca olan soruların kendisi değil, bu soruların ortaya çıkan sessizliği bozmak üzere sorulmuş olmasıydı. Utangaçlık ve bilgisizlik nedeniyle ortaya çıkan sessizliklerdi bunlar. Aslında soruların cevaplarıyla ilgilenmezlerdi

de, Helen'e yardımcı olmak için sorarlardı bu soruları. Helen nefret ederdi bu durumdan.

Öğrencilerle söyleşi yapmaya evet demişti bu kez, çünkü *öğrenciler onunla tanışmayı çok arzu ediyorlardı*. Evden çıkmadan önce kendisinin de 16 yaşında olduğu günlerin üzerinden çok da uzun bir zaman geçmemiş olduğunu düşündü. Ancak öğrencilerin önünde dururken aradaki 19 yılın çok uzun bir zaman olduğunu anlamış bulunuyordu.

Kitabından birkaç bölüm okudu önce. Kitabı o kadar uzun yıllar önce yazmıştı ki, okudukları kendine bile yabancı geliyordu.

Hikâyelerini, Büyük Yanılsama Oteli'nin barında çalışırken yazmaya başlamıştı. Balıkçılar bir yandan içer, bir yandan hikâyeler anlatırlardı. Helen dikkatle dinler, notlar alır, gözlerini kapatıp fırtınalı okyanusu hayal ederdi. Daha sonra bunları *Liman Öyküleri* adını verdiği bir kitapta topladı. Bunu izleyen yıllarda bir roman yazmak için çaba gösterdi ama başarılı olamadı. Simon'la arasındaki ilişkiyi, annesinin alzheimer hastalığını anlatan bir şeyler yazmaya çalıştıysa da olmuyordu. Zamanı dergilere ve gazetelere dönem dönem yazdığı yazılar, İngilizce ve Danca yaptığı çevirilerle geçti.

Öğretmenin kendisine yalan söylediğini çabucak anlamıştı. En iyi olasılıkla, öğrencilerin arasında teneffüslerde kitap okumak üzere kenara gizlenen tek bir kitap kurdu vardı ve belki de bu öğrenci kendi kitabını okumuştu. Öğrenciler şamata yapıp, sorun çıkarmadılar, ancak bu sessizlik Helen'i *dinlediklerini* göstermiyordu. Bu sessizlik beklenti dolu bir sessizlik de değildi, okumasının

onlara biraz boş zaman kazandırmış olmasından dolayı hissettikleri şükran duygularını gösteren bir sessizlikti sadece. Öğretmen, "Soruları alalım," dediğinde, sıska ve uzun boylu bir oğlan parmak kaldırdı: "Bir kitap yazınca kaç para kazanıyorsunuz, yani şöyle ortalama..?"

Helen kitabı uzun yıllar önce yazdığını, bu nedenle bir sayı vermesinin mümkün olamayacağını söyledi.

Sonra yine bir sessizlik oldu. Ufak tefek bir kız parmak kaldırana kadar Helen'in sonsuzluk gibi hissettiği bir zaman geçmişti.

"Kitapta yazdığınız olaylar sizin başınızdan mı geçti? Bu kitabı ne kadar zamanda yazıp bitirdiniz?"

Aniden bir bulantı bastırmıştı ve Helen henüz cevap veremeden 28 öğrencinin son derece rahatsız olmuş bakışları önünde sınıfın ortasına kustu. Hamarat bir kütüphane görevlisi elinde kâğıt mendiller ve bir bardak suyla koşarak yardıma gelmişti.

İlk bulantı başladığında Helen'in aylık kanama düzeni iki hafta gecikmiş bulunuyordu. Aslında bu olağan bir durumdu. Kadınların, benimkisi saat gibidir hiç şaşmaz, dediklerini duyardı ama onunkisi saat gibi değildi. Eğer saat gibi benzetmesi yapılacaksa, zamanı hep şaşıran bir saatti onunkisi. Zaman zaman durur, zaman zaman hızlı giderdi. Düzensiz işleyişiyle kaos yaratan bir saatti yani. Dünyanın böyle saatlere gereksinimi yoktu.

Kütüphaneden dönüşte göğüslerinin ağırlaşmakta olduğunu hissetti. Hafif bir sızı vardı ve her adım atışında ayaklarının altındaki zemin deniz tutmuşçasına sallanıyordu.

Helen hamilelik testinin sonucuna bir kez daha bakmak üzere banyoya girdi. Test çubuğunda hâlâ iki kırmızı kısa çizgi vardı. Deneme kutucuğunda hafif bir kırmızı çizgi görünürken, cevap kutucuğundaki kırmızı göz alırcasına parlaktı. Helen gülmeye başladı. Gülüyordu çünkü bu kez her şeyin yoluna gireceğine inanıyordu. Bulantının bu kez ve nihayet ayaklarını yere sapasağlam basmasına yarayacağına inanıyordu çünkü... Gülüyordu çünkü bu kez erkeğine sahip oluyordu. Simon artık onundu.

Simon'un arkasından kapıyı her kapatışında, bir otel odasından her ayrılışında, nedir bu aralarındaki, niçin onu hâlâ istemektedir diye sorar Helen kendine... Neden Simon'u istemektedir? On yıl önce olsa Helen içinde bulunduğu durumu gülünç bulurdu. Kendini bu denli küçük düşüren bir kadınla alay ederdi çünkü önceki yıl kraliçeydi, oysa şimdi kraliçeliğini başkalarına teslim etmişti. Gerçek dünyada kurallar farklıydı. Helen farklıydı. Helen evli bir erkeği seviyordu. Helen yaşlanmıştı. Helen'in bir evlat ve bir sevgili olarak oynaması gereken iki rol var. Helen yumuşak başlı ve sorumluluk sahibi olmak zorunda.

Kendine neden Simon'u, başka birini değil de sadece Simon'u istediğini sorduğunda verecek bir cevap bulamıyor. Simon Simon'dur işte. Bulabildiği tek cevap bu. Saatler boyu düşünür düşünür, sonra sorusuna bir cevap bulmak yerine Simon'u ne kadar özlediğinin farkına varır. Simon'a karşı duyduğu özlem hiç bitmiyor. İri, güçlü elleri, dağınık kumral saçları, dolgun dudakları ve kirli fantezileriyle Simon...

Sıradan sevgililer gibi olsalar, onu böylesine özlemezdi. Belki Simon kapıdan çıktığında bir rahatlama hissederdi, Simon'suz olmayı arzulardı, kız arkadaşlarıyla sinemaya

gitmek ve yalnızlığını sevdiğini söylemek isterdi. Oysa şimdi kendine Simon'suz mutlu olma izni vermiyor.

Helen kendine ne verilirse onunla yetiniyor. Yatağında yalnız uyanıyor, doğum gününü ve Noel'i anne ve babasıyla kutluyor, sıcacık bir yatakta olmak isteyeceği en üzgün ve ağlamaklı zamanlarında bile fettan kadını oynuyor.

Simon sıcak yatağında karısıyla yatabilir. Helen'le bir arada olmak zorunda değil. Karısı asla genel tuvaletlerde lavabonun önünde eğilip Simon'un kendisini becermesine izin vermez. Helen niçin izin veriyor peki?

Helen aynada kendilerini seyretmeyi severdi ilk zamanlarda. Bulundukları her ortamda bir ayna olurdu ve Helen bu aynada kendi yüzünün, Simon'un yüzünün ve kalçalarını kavramış ellerinin yansımasını seyrederdi. Aynada göz göze gelirlerdi. Sonra Simon'un kumral saçları alnına düşer, gözlerini örterdi.

Bazen kalçaları kızarır, acırdı. Dar pantolon giydiğinde ya da kemer taktığında etleri sızlardı. Severdi bu durumu, yani eskiden... Simon'un vücudunda ilişkilerinin varlığını kanıtlayan, tuvalet ve otel odalarının dışında da göze görünen izler bırakmasından mutlu olurdu.

Artık aynadaki görüntüyü seyretmiyor, gözlerini kapatıp başını eğiyor ya da aynasız yerlere gidiyorlar. Helen Simon'u böyle görmeye dayanamıyor artık. Bir noktaya kenetlenmiş vahşi bir hayvan gibi... Her şeyi olduğu gibi hatırlatıyor ona. Erkeğin kendinden geçme ânı, kullanılıp atılmış tamponların iğrenç kokusu ve pislik. Ya da daima temiz olan, kullanılıp atılmaya hazır beyaz çarşaflar, tıpkı kendisi gibi...

Bazen Helen'in evine gidiyorlar. Helen istiyor bunu. Simon'un kendi hayatının bir parçası olmasını, kanepede oturmasını istiyor. Simon, Helen'in evinde hep bir huzursuzluk içinde... İri cüssesi nedeniyle odalar olduğundan da küçük görünüyor. Simon hiç oturamaz, evinde oturuyorsa bile Helen'de olduğu zamanlar huzursuz huzursuz dolaşır ortalıkta. Kırk yılda bir yerinden çıkmış çıtaya çivi çakar ya da bir resmi duvara asmasına yardım eder. Helen sıradan şeyler yapmalarını önerse, örneğin satranç oynayalım, filim seyredelim dese gönülsüz gönülsüz kabul eder. Helen'in kazanması için kolayca boyun eğdiği fark edilecek hileler yapar. Birlikte izledikleri filmlerin öyküsünü hatırlamaz bile... Helen Simon'un yaşadığı salon salamanje, dört yatak odalı büyük villayı gözlerinin önünde canlandırmaya çalışıyor. O evde de Simon'un içinde bulunduğu odalar küçük görünür mü?

Genellikle otelde buluşuyorlar çünkü Simon onun hayatında, kanepesinde bir yeri olmadığını düşünüyor. Otel daha uygun... Apartman dairesi ona Helen'in bir hayatı olduğunu ve bunu dikkate alması gerektiğini hatırlatıyor. Otel odaları beyaz bir tuval gibi. Orada yatarken kimlikleri yok oluyor. Simon ya da Helen değil yalnızca gövdelerinin izini yabancı yorganlara bırakan iki gövde...

Daima aynı oteli seçiyorlar, mümkünse de aynı odayı... Pencereleri Ağır Ceza Mahkemesi'nin bulunduğu binaya bakan yeşil duvar kâğıtlı odayı... Helen avluda siyah cübbe giymiş avukatların, tanıklarla yan yana durup sigara içmelerini seyreder. Ne tür davalara baktıklarını, tanıkların neler söylediklerini tahmin etmeye çalışır. Kendi işlediği suçtan daha büyük suçlar olduğunu, fuhşun cezai müeyyidesinin tecavüz veya zimmete para geçirmeye oranla

daha az olduğunu düşünür. Bu arada Simon yatakta sigara içiyor olur. Zaman zaman Helen'e neden pencereden baktığını sorar.

Helen omzunu silker ve "Yok bir şey," der.

Kendilerinden emin sigara içen avukatlardan, şeffaf bölmelerindeki jüri üyelerinin jest ve mimiklerinden söz etmez ona.

Otelden son çıktıkları gün, yan sokağa sapıp yürümüşler ve Ullevålsveien'in köşesindeki sahafın önünde durmuşlardı. İçeri girmek isteyen Helen olmuştu. Sahafların Helen'in üzerinde yatıştırıcı bir etkisi olurdu. O gün huzursuzdu Helen.

Sahafta müzik albümleri de vardı. Simon albüm raflarının arasında dolaşmış, Dylan'dan *Blood on the Tracks* adlı bir albüm bulup çıkarmıştı (Dylan'ın boşandıktan sonra yaptığı bir albüm olduğundan Helen bunu iyi bir işaret olarak algıladı). Sonra bu albümü yerine bırakıp rafların arasında dolaşmayı sürdürmüştü. Helen tarih kitaplarını karıştırdı, Akerselva Nehri ve nehir boyunda kurulmuş endüstrinin tarihçesini ele alan bir kitaba göz gezdirdi. Helen başını kitaptan kaldırdığında Simon'u kasada para öderken gördü. Helen Simon'un tavrından, aceleci hareketlerinden ve başını geriye çevirip bakmasından işine karışılmamasını istediğini anlıyordu.

Yine de kasaya doğru yürüdü, kolunu Simon'un omzuna atarak en tatlı sesiyle sordu:

"Ne satın aldığına bakabilir miyim?"

Paketi açtığında bunun bir çocuk kitabı olduğunu gördü. Kızına almış olamazdı, çünkü bu küçük çocuklara yönelik resimli bir kitaptı.

"Elvira'ya aldım," dedi Simon.

"Elvira bu kitap için biraz büyük sayılmaz mı?"

"Duygusal bir şey bu. Lena hayattayken almıştık bu kitabı. İkisi de çok severdi. Yüzlerce kez okumuştuk. Ama o kitabı görmeye dayanamayıp attı."

Simon birdenbire durdu. Alt dudağı titriyordu. Helen çok mutlu olmuştu. Simon'un hayatına dahil edilmek, bu hayata ilişkin kendisine *bir şeyler* anlatılması mutlu etmişti onu. Aslında Simon düpedüz ağzından kaçırmıştı bu açıklamayı.

Simon paketi kolunun altına alıp işe gitmesi gerektiğini söylediğinde Helen ne kadar kolay mutsuz olduğunun, her şeyin ne kadar ters gittiğinin ayrımına varmıştı. Simon'un eşi ve kızıyla ilgili bilgiler almaya çalışması ne kadar da gülünçtü.

Helen yetişkin bir insandı. Sorumluluğu üstlenmesi gerekiyordu. Ne yaptığını gayet iyi biliyordu ve bu kez sonuçlarına da katlanacaktı. Test çubuğunu ve ambalajını lavabonun altındaki çöp kutusuna attı. Sonra Simon'un hamile olduğuna inanmayabileceği, kanıt görmek isteyebileceği geldi aklına. Test çubuğunu alıp cebine koydu.

Mutfağa gitti ve bir şişe şarap açtı. Aklına hamile olduğu gelince de içmekten vazgeçti. Simon'un cep telefonu kapalıydı. Helen belki yirmi kere çevirmişti numarayı. Elleri titriyordu.

Gözleri mutfak tezgâhında duran şarap şişesine gitti. Hamilelik testini yapmamış olsaydı, o şarabı içmiş olacaktı. Testin evde bulunması bir rastlantıydı, evde bulunmasaydı testi yapmamış olacaktı. Böylece de hamile olduğunu bilmeyecek ve şarabı içmeye başlamış olacaktı.

Birkaç kadehten sonra sakinleşmişti. Simon'u yeniden aradı. Simon'un cep telefonuna cevap vermek istemediği kanısına varınca, bu kez ev numarasını çevirdi. Telefonu Simon'un kızı açtı. Helen daha önce pek çok kez duymuş olduğu bu pürüzlü ve cılız sesi tanıyordu artık. Son bir yıl içinde kız çocuğunun sesini annesinden ayırt etmek giderek güçleşmeye başlamıştı. Yine de kızın sesinde annesinde olmayan daha dostça bir tını vardı. Anne hissediyordu. Kızı pek ayrımında değildi sanki. Fark buydu işte.

Helen her zamanki gibi ses vermedi. Kız çocuğundan da ses gelmedi, tek bir ses ya da bir kıpırtının kendilerini ele verebileceği o gerilimli sessizlikte durup birbirlerini tarttılar. Helen kırmızı şarabın etkisini hissediyordu. Ahizeyi yerine bırakması için hiçbir neden bulamadı. Simon'un dünyasına açılan tek minicik penceresi buydu. Evdeki günlük yaşantıdan telefona yansıyan kırıntılara verdi dikkatini. Bu sesler Simon, Elvira ve Alma'nın hayatına ilişkin ipuçları verebilirdi Helen'e.

İki dakika sonra Elvira konuştu:

"Artık kapatıyorum telefonu," dedi.

Helen başıyla onayladı ve telefonu kapattı. Böyle ortak bir karar almışken görüşmeyi bitirmek en uygunuydu.

Kırmızı şarap dokunmuştu. Bulantı bir sağanak gibi ansızın bastırdı, Helen mutfak evyesine kustu. On altı, on yedi yaşlarındayken fena halde içmiş olduğu zamanlarda

annesinden aklının başına toplaması yolunda işittiği uyarılar geldi aklına. Helen annesinin parmağındaki bakır protezin soğuk madeni dokunuşunu şu anda bile ensesinde hissedebiliyordu, bunu hatırlayınca gözleri doldu, ağlamaya başladı. Görür görmez nefret ettiği o bakır parmak protezini şimdi özlüyordu. Ona annesinin bilinciyle hareket ettiği zamanları hatırlatan her şeyi özlüyordu. Elbette şimdi annesine olup bitenleri anlatabilirdi. Simon'dan otel odalarından, karnındaki bebekten, bulantıdan söz edebilirdi ama bunun bir yararı olmayacaktı. Annesi nemli gözlerle ona bakacak ve gülümseyecekti, işte en kötü yanı da buydu zaten...

Sorun, Helen'in büyük bir olasılıkla karısından asla boşanmayacak olan evli bir erkeği sevmesi, biyolojik saatinin zamanın geçip gittiğini hatırlatması ve de bu ilişki yüzünden belki de bir yuvaya ve bir çocuğa sahip olamayacağını bilmesi gibi nedenler yüzünden kendine acıyor olmasıydı. Eskiden arkadaşlarına Danimarka'ya gidip yabancı bir erkekten sperm nakli yaptırmak üzere para biriktirdiği tarzında espriler yapardı. Erkeğin boyuna posuna, teninin rengine o karar verecekti. Çektiği doğum sancılarından, ağrılardan, doğumdan ve geceler boyu ağlayan bebekten habersiz olacak bir erkek istediğini söylerdi. Aşka inanmaktan çoktan vazgeçtiğini söylerdi. Boşananlara bir bakın, derdi.

Ara ara, kendini iyi hissettiği zamanlarda Simon'un karısını ve kızını da düşünmesi gerektiği gelirdi aklına.

Aldatılmanın ne demek olduğunu hissedebilmek üzere kendini onların yerine koyması gerektiğini düşünürdü. Aldatmanın bir aileyi nerelere sürüklediğini iyi bilirdi Helen.

On iki yaşındayken annesinin evlilik dışı bir ilişkisi olmuştu. Ona kimse bir şey anlatmamıştı, ama Helen daha annesi bavulunu toplayıp da kendinden genç bir erkekle birlikte küçük bir yelkenliyle dünya turuna çıkmazdan önce anlamıştı olup bitenleri.

Annesi geziye çıkmayı sevmezdi aslında. Birlikte hiç seyahat etmemişlerdi. Hatta tüm ailelerin yaptığı gibi Danimarka'ya Legoland'a bile gitmemişlerdi.

Ama annesi geziye çıkmaktan *söz etmeyi* severdi. Seyahat acentelerini ziyaret eder, fiyatlar ve gidilecek, gezilecek yeni yerler hakkında bilgi alırdı. Bazen Helen'i de yanında götürürdü. Acenteler annesini ciddiye alırlardı, neden almasınlar ki? Güzel giyinmiş, sakin ve dengeli konuşan bir kadındı annesi. Bir bakışta onun hiçbir yere, ne Hindistan'a, ne Kenya'ya, hatta herkesin gittiği Kanarya Adaları'na bile gitmeye niyetli olmadığını anlamak mümkün olmadığından seyahat acenteleri çalışanları annesine inanırlardı, zaten başlangıçta Helen de inanıyordu. Okulda arkadaşlarına Hindistan'a, Kenya'ya ya da hiç değilse Kanarya Adaları'na gideceklerini anlatırdı. Helen yalan söylemiyordu o zamanlar. Annesine inanıyordu yalnızca.

Kütüphanelerindeki rafta bir şiir kitabı vardı. Annesi ne zaman o rafa yaklaşsa Helen gezi planlarının şimdilik sona erdiğini, annesinin hayal kurmak üzere yakında yeni bir ülke bulacağını anlardı. Helen şiir kitabının yazarını ve rafta tam olarak nerede durduğunu bilmiyordu. Epeyce aramış, bulamamıştı o kitabı. Belki de kitabın

kendisi değil içindeki bir mısraydı annesi açısından hayatı önem taşıyan, onu ülke sınırları içine hapseden... O mısra bütün hayallerinin sonunu getiriyordu. Suyun derinliğini ölçen iskandil gibi, cümle sonundaki nokta gibi... *Akropol'ü gördüm, çünkü oraya hiç gitmedim.*

Annesi o genç adamla kaçtığında, babasının dilinin bağı çözüldü ve annesi hakkında Helen'in babasının bildiğini hayal bile edemeyeceği sözler sarf etti. O güne dek Helen'in gözünde anne ve babası bir takım oyunculuğu sergilerler ve görünürde her konuda anlaşırlardı. Helen Janne'nin ailesiyle tatile gitsin mi? Hayır.

Helen'in yeni bir çift spor ayakkabıya ihtiyacı var mı? Hayır.

Helen derslerini yaparken çok mu oyalanıyor? Evet.

Eskiden onlar birlikte ve Helen'e karşıydılar. Sanki doğru olan da buydu... Helen onların ne düşüneceklerini, ne yapacaklarını biliyor olmaktan memnundu.

Annesi hiç beklenmedik bir biçimde yelkenliye binip gitmiş, takım bozulmuştu. Babası annesinin adını tuhaf biçimde söylemeye başladı, yumruğunu oda kapısına geçirdi, izi kaldı. Çamaşır makinesi ile buzdolabının kapısını da attığı yumrukla göçertmişti. (Helen banyodaki kilitli ecza dolabını açmış ve babasının şişen parmakları için merhem ve sargı bezi almıştı.)

Annesinin on günlük yokluğunda babası kendinde değildi sanki. Bu on gün boyunca Helen'i sırdaş kabul etmiş, annesinin zayıf yanlarını, nasıl gerçeklerden kopuk, hayalci bir kadın olduğunu anlatmıştı.

Annesi geri dönünce, babasıyla arasındaki bu sırdaşlık başladığı kadar ani bir biçimde bitivermişti.

Annesi karaya Danimarka'da, Fyn'de çıkmıştı. Yol boyunca kusmaktan bitip tükenmiş, Skagerrak Boğazı'nı aşıp, açık denize açılmaya cesareti kalmamıştı. Tekne Tåsinge Adası'nda iskeleye bağlanmış, annesi otelde yaptıkları sıcak bir duş ve kahvaltının ardından sevgilisiyle Nørreskoven'da yürüyüşe çıkmıştı. Yolları Elvira Madigan[1] ismiyle de bilinen Hedvig Jensen ile Sixten Sparre'nin mezarlarının bulunduğu bölgeye düşmüştü. Kadının mezar taşı beyaz, erkeğinki siyahtı. Helen Elvira Madigan'ın öyküsünü sık sık duyardı, ip cambazı olan bu genç kadın evli bir erkeğe âşık olmuş ve sirkten kaçmıştı. Annesi eve döndükten sonra bir hanım arkadaşına anlatırken Helen kulak misafiri olmuştu, anlaşıldığı kadarıyla bu mezar taşları Helen'in annesini düşünmeye ve olaylara daha geniş bir çerçeve içinde bakmaya yöneltmişti. Tutkuyla âşık olduğu erkeği son bir kez öpmüş ve valizini toplamak üzere otele geri dönmüştü. Svendborg'a giden bir otobüse binmiş ve bu romantik macerayı bir daha dönmemecesine arkasında bırakmıştı.

1 Hedvig Jensen, 1867 yılında Finli bir anne ve Danimarkalı bir babanın kızı olarak Almanya'da dünyaya geldi. Ailesinin 1879 yılında kurdukları Circus Madigan'da kız kardeşiyle birlikte ip cambazı olarak gösteriler yaparken Elvira Madigan sanatçı adını almıştı. İskandinavya'da ve pek çok Avrupa kentinde turneler yapan sanatçı 1886 yılında Danimarka kralı IX. Christian tarafından madalya ile ödüllendirilmişti. Sirkleri 1888 yılında İsveç'in Skåne bölgesine geldiğinde evli ve iki çocuklu bir erkek olan Teğmen Sixten Sparre ile Hedvig Jensen arasında bir ilişki başlamıştı. Sevgililer kaçmışlar ve kısa bir süreliğine beraber olmuşlardı. Bu ilişki 20 Temmuz 1889 günü Jensen'in sevgilisi Teğmen tarafından vurulması ve Teğmen'in de olay sonrası intiharı şeklinde dramatik bir sonla noktalandı. (ç.n.)

Annesinin kaybolmasının en gizemli yanı ise sağ elinin yüzük parmağının da kaybolmuş olmasıydı. Parmak tam orta boğumundan kopmuştu. Daha sonraları annesi yüzük parmağına bakır bir protez yaptırıp taktı. Böylelikle bu takma parmak da olup bitenlerin bir anısı olarak katıldı hayatlarına... Annesi en sevecen haliyle okşarken bile bu parmağın çıkardığı sesi ve soğukluğunu hissederdi. Tıpkı yatak odasının kapısındaki izin, çamaşır makinesinin kapağındaki çöküntünün yaptığı gibi acı anıları canlandırırdı bu parmak...

Helen üç aylık hamileydi. Henüz Simon'a söylememişti. Bir fırsatını bulamamıştı bir türlü. Simon ya meşguldü, ya da sinirli. Helen hamile olduğunu nasıl dile getireceğini uzun uzun düşünmüştü. Sevinçli mi görünmeliydi? "İyi bir haberim var" mı demeliydi, yoksa genellikle kullanılan "mutlu bir haber" sözcüğünü mü kullanmalıydı? Yoksa ultrason sırasında bir görüntü alıp, bunu cep telefonundan Simon'a "çocuğumuz" diye mi göndermeliydi?

Bir sonraki buluşmalarında konuyu açmaya ve neler söyleyeceğini de durumdaki gelişmelere bırakmaya karar verdi.

Simon telefona cevap verdiğinde, durumun uygun olmadığı sesinden anlaşılıyordu. Helen'i sıkça yaptığı gibi bu kez de yine bir ayak bağı olarak algılıyordu. Bunu hissetmek Helen'i üzüyor, moralini bozuyor. Hatta şu an haykırmak geliyor içinden. Ama Helen haykırmadı, derin bir soluk aldı ve elinden geldiğince önemli olduğuna vurgu yaparak konuşmaları gerektiğini söyledi.

"Elbette," dedi Simon. "Benim de seninle konuşmak istediğim bir şey var."

Simon neredeyse onun haykırmasını bekliyormuş gibiydi, Helen'in bu sakin yaklaşımını yeni ve beklenmedik bulduğundan ciddiye almak zorunda kalmıştı. Helen kendiyle gurur duydu.

Aker Brygge'den Klingeberg Sineması'na doğru yürüdüler. Helen birlikte sinemaya giden sıradan bir çift olduklarını varsaydı bir an. Simon'un elini tuttu. Simon sıkılarak elini hafifçe çekti. Her zaman yaptığı gibi, gören var mı diye etrafa baktı. Helen bu hareketten nefret ederdi, Simon'un onun için hiçbir şeyden vazgeçmeyi göze almayacağı, paylaştıkları şeyi hiç kimse görmemesi koşuluyla güzel bulduğu anlamını çıkarırdı bu hareketten.

Olağan bir buluşmaydı bu. Son üç yılda yaşadıkları pek çok olağan buluşma gibi cereyan etti. Birlikte yemek yediler, yürüdüler ve seviştiler. Her şey âdet olduğu üzere, hızlı ve aceleyle yapıldı. Sevişirlerken karnındaki bebeği düşündü Helen. Yakışıksız buldu sevişmeyi. Bebek için tehlikeli olmasa bile yanlıştı. Birleşme sırasında Simon içine öylesine sabırsız bir tempoda girip çıkıyordu ki adeta *hadi bakalım söylesin bana, iş saatinde beni buraya çağırmak için ne gibi önemli bir nedeni varmış* der gibiydi...

Helen başlangıçta telaşlı ve edepsizce sevişmelerinden hoşlanmıştı. Adeta on sekiz on dokuz yaşlarında olup, annesinden gizli sevişiyorlarmış gibi geliyordu. Artık zevk almıyordu bundan. Daha başka bir şeyler istiyordu. O gün korku içindeydi. Bu telaşlı sevişmenin bir sonun başlangıcını işaret etmesinden endişe ediyordu. Simon'un bıkmakta olduğunun, ilişkiyi bitirmek istediğinin bir kanıtı olmasından endişe ediyordu. İlişkiyi bitirmek derken, engeliler tuvaletinde lavabonun üzerine abanmış Helen'in erkeğin gözlerini aynada yakalamaya çalıştığı ve damlayan çeşmenin

ritim tuttuğu bu anlamsız seansı bitirmek değil yalnızca her şeyi bitirmek anlamında, yani... Helen bundan korkuyordu ama Simon'un yüzüne vuramıyordu. Sürekli dırdır ve sitem eden bir kadın olmayı kim ister... Hele hele az önce sevgilisinden evdeki dırdırcı ve sitemkâr eşinin onu başka kadınların kollarına attığını duymuş olan bir metres asla... Bir metres eşten farklı olmak zorundadır, daha az talepkâr olacak, yaptıklarının karşılığını daha az almaya katlanacaktır. Metres doğum günleri ve Noel'i sevdiği erkekle değil de "özel bir arkadaşı" olup olmadığını merak eden ailesiyle geçirmek zorundadır.

Bebek herhangi bir şekilde, bir şeyleri değiştirecek. Kimse sonsuza kadar sürdüremez bu durumu. Bebeğin varlığına dair vereceği haber bir başlangıç ya da bir son olmak zorunda. Helen bu şıklardan birincisinin olmasını ümit ediyor. Devamı gelmeyecekse, neler olabileceğini düşünemiyor bile... Kendi aklından geçenler korkutuyor onu, birkaç yıl önce olsa bu düşünceleri kendine bile itiraf edemezdi. Yine de haklı olduğu kanısında.

İşin en kötü yanı Simon'un da biliyor olması. Simon Helen'in biliyor olduğunu biliyor, Helen'in kendisine anlatacağı şeyin her şeyi değiştireceğini biliyor. Simon bunun soluğunu kesecek ve aralarındaki güç hiyerarşisini altüst edecek bir şey olduğunu biliyor.

Helen pantolonunu yukarı çekerken, Simon'un şu an kaybolması yani birdenbire ortadan yok olması halinde, bizim hikâyemiz de yok olup gidecek, diye geçirdi içinden. Geriye yalnızca birbirimizi çok seviyor olduğumuza, gizli gizli otel odalarında bir araya geldiğimize, sokaklarda kaçamak öpüştüğümüze dair bazı iddialar kalacak. İddialar ve babası olmayan bir çocuk...

Kaldırımda duruyorlardı. Helen söyleceği kelimeleri seçemiyordu, bir şey söylemesine fırsat kalmadan Simon onu öptü. Ara sıra yaptığı gibi çabucak, kısacık öptü onu. Tam bu kısa öpüş esnasında Helen keskin bir ıslık işitti. Sanki bu ıslığın Simon için bir anlamı varmış, terk etmemesi gereken bir şeye doğru onu geri çağırıyormuş gibiydi... Helen Simon'un spermlerinin bacak arasından aktığını hissetti ve içinde sanki son kez böyle bir kaldırımda sarmaş dolaş duruyor olacaklarmış duygusu uyandı. Son kez, diye düşündü Helen. Sonra yine o ses, ıslık, kulak yırtan bir siren sesi gibi...

Simon Helen'i itip yola fırladı, kendisini yer altına çekmek isteyen mitolojik canavar Nøkken'den kaçıyordu sanki. Ve otomobil... Her şey bir an içinde olmuştu, Helen Simon'un neden yola fırladığını, sesin nereden geldiğini ve Simon için ne anlam taşıdığını hâlâ anlayamamıştı.

Polise ve ambulansa da kimin telefon ettiğini bilmiyordu. Birileri aramış olmalıydı ki geldiler. Helen kaldırımda kalakalmıştı. Nefes alamıyordu. Şu anda ambulanstaki görevliler gibi olmak isterdi. Onlar ne yapacaklarını biliyorlardı. Simon'un yanına diz çöktüler, hızlı ve etkin bir biçimde görevlerini yaptılar.

Helen Simon asfaltta yatarken müdahale edememişti. Ambulansa bindirdiklerinde de müdahale edemedi. Arkasını döndü ve yürüdü. Bunun doğru bir davranış olup olmadığını düşündü mü o an, bilmiyor. Pardösünün ceplerini araştırıp adres ve gerekli numaralara ulaşırlardı nasılsa. Eşine telefon edip, bu tür olaylarda yaptıkları gibi sakin bir sesle olup biteni anlatırlardı.

Ambulans sirenler çalarak uzaklaştıktan sonra Helen geriye doğru yürümeye başladı. Olayın onunla ilgisi yokmuş gibi görünmeye çalışıyordu. Aslında var mıydı ilgisi? Olup biten hakkında ne biliyordu ki? Simon yola fırlamıştı. Ansızın. Helen'in yaptığı bir şey ya da söylediği bir söz değildi onu harekete geçiren. Başka ne söylenebilir. Olup bitenin onunla bir ilgisi yoktu. Tıpkı Simon'un hayatındaki her şey gibi, bunun da Helen'le bir ilgisi yoktu.

Helen olay yerine geri geldiğinde iki polis memuru sinemanın önünde durmuş tanıklarla konuşuyordu. Kendinden yaşça daha genç görünen memurlar resmi giysiliydiler. Gencecik delikanlılar. Heyecanlı heyecanlı olayı tarif eden iki yaşlıca beyi dinliyorlardı. Yaşlı adamların anlatacak çok şeyi vardı besbelli... Helen, kendinin isim bile veremediği bir olay hakkında onların böyle uzun uzun konuşabilmelerine şaştı.

Simon'a çarpan kadın sürücü polis aracında oturuyordu. Titreyip sarsılan vücudu bir battaniyenin altındaydı ve bir polis kolunu kadının omzuna dolamıştı. Sürücü çok genç ve güzel bir kadındı ve suçsuzdu. Olan olmuştu işte...

2. Bölüm
Kırmızı Defter

Elvira Madigan'ın Şarkısı[2]

Günümüzde bile hâlâ oluyor
Böyle acıklı şeyler inanın,
Bunların içinde belki de en acıklısı
Genç Bayan Madigan'ın başına gelenler.

Bir melek kadar güzeldi o
Mavi gözlü, al yanaklı,
Bir çiçek sapı gibi incecik belli
Lakin gaddar ölüm buldu onu.

Küçük ve neşeli bir tarla kuşuydu o
Dans ederdi gergin ipin üzerinde
Çığlıkları yükselirdi
Tıklım tıklım sıralardan seyircilerin.

2 İsveççe olan bu eski şarkıda sevgilisi Teğmen Sparre tarafından vurulan ip cambazı güzel Elvira Madigan'a ve kavuşamayan âşıklara ağıt yakılır. (ç.n.)

Kont Teğmen Sparre çıkageldi bir gün
Doğuştan soylu ve yakışıklı
Gözler parladı, yürek çırpındı
Teğmenin aşk duası kabul olunmuştu.

Evli bir erkekti Kont Sparre
Çoluk çocuğu ve bir eşi vardı.
Ancak şimdi onları terk etmek üzere,
Elvira Madigan'la kaçacak.

Âşıklar Danimarka yolunu tuttular
Amaçları varıp bir köşesine dünyanın,
Yerleşivermekti güya
Oysa bu maceranın sonu hazin.

Tükenince bütün paralar,
Neyle karın doyuracak âşıklar!
Kaderin ağlarına teslim olmak yerine
Mezarlığı yuva edindiler kendilerine.

Istırapla dolu tabancayı
Kavradı ve nişan aldı Kont
Elvira'nın gencecik kalbine
Nefes bile alamadan öldü Elvira.

Ah tasasız gençler kulak verin
Çıkmasın bu hikâye aklınızdan
Al kanlara boyanmadan
İş işten geçmeden, ölmeden!

Çok sevgili kız kardeşim

Benim adım Elvira.

Altı ay sonra on altı yaşımda olacağım.

Norveççe derslerim iyi, matematiğim başarısız.

Annemi çok kötü bir şekilde yaraladım ve belki de babamı öldürdüm.

Sen bunları bilmezsin.

Sen hep masum bir yaratık olarak kalacaksın.

Sen benim sevgili kız kardeşimsin.

Öldün ve gömüldün sen.

Aslında adımı Eva koyacaklarmış, hem anneannemin adı diye hem de dünya yüzündeki ilk kadın Havva olduğundan. Ancak ben üç haftalıkken, yani senin dünyaya gelmene daha iki yıl varken evimizde çıkan yangın yüzünden Elvira olmuş adım. Trajik olaylar, trajik isimler koymayı gerektirir der anneannem hep...

Ben tarihte pek çok trajedi biliyorum, Yahudi soykırımı, Saddam'ın Kürtlere yaptığı kötülükler, Amerikalıların Saddam'a yaptığı kötülükler (diyor babam, ama annem karşı çıkıyor buna), Srebrenica Katliamı ve Elvira Madigan'ın öyküsü.

Elvira Madigan'ın öyküsü her aklıma geldiğinde içim kıyılır. Dünya tarihindeki bütün gaddarlıklarla karşılaştırıldığında pek de önemsiz kalır ama beni üzüyor işte, ne yapayım. Ne zaman Elvira Madigan'ı düşünsem, Teğmen Sparre'nin kurşunu kalbime saplanıyormuş gibi olurum. Adımız aynı olduğundan, sanki bu öykü benimmiş gibi hissediyorum. Yemin ederim.

Bilmem birlikte Noel'i kutladığımız günleri hatırlar mısın kardeşim? Ancak bu yıl Noel'i kutlamadık. Annemle karşı karşıya oturup bakıştık. Her şey katılımcıların birer birer evlerine geri gönderildiği reality şovlarına benzemeye başladı. Yıllar önce sen bizi terkettin, şimdi sıra babamda. Yani şimdilik hastanede yatıyor. Televizyonda gösterilen Robinson veya Survivor gibi macera üzerine kurulu reality şovlarında hastaneye yatırılanlara geri dönebilmeleri için bir süre tanınıyor ya... Yirmi dört saat mi ne... Bu bizim programdaki süre nedir çıkaramadım henüz. Ama babam uzun süredir yok burada.

Kiliseden önce tabii ki babamı ziyaret ettik. Bu yüzden televizyonda *Külkedisi'ne Üç Fındık*'ı kaçırdım.[3] Sen hatırlıyor musun bu filmi?

Babam son haftalarda olduğu gibi öylece uzanmış yatıyor yatağında. Yalnız bakıcılardan biri babamın sakalını tıraş etmiş olmalı, yüzü yumuşacık, pırıl pırıl. Konuşmadan uzunca bir süre oturduk orada. Babaannem bir atkı örmüş, onu götürdük. Babaannem ayakları ağrıdığı için gelemedi, yani bize öyle söyledi... Atkı mavi renkte, kalın

[3] *Drei Haselnüsse für Aschenbrödel*, 1973 yılında çevrilmiş Alman-Çek ortak yapımı masal filmi. Külkedisinin bir Bohemya versiyonu diye anılıyor. Her Noel günü saat 11.00'de Norveç Çocuk Televizyonu bu filmi gösterir. (ç.n.)

bir şeydi. Kararı babam verecek olsa, eminim o atkıyı asla boynuna takmazdı.

Babaannem kiliseden sonra bize getirilmeye de karşı çıktı. Kalbinin yerinden kaldırılamayacak kadar ağır olduğunu söyledi.

"Sadece bacaklarım değil, anlıyor musun? Kalbim de hasta. Kanıyor"

Babaannemin fiziksel bir kalp hastalığından söz etmediğini, babamı kastettiğini biliyordum.

Hastaneye gitmeden önce atkıyı almak için babaanneme gittik ve her yıl yaptığımız gibi ona armağan olarak bir kutu Anton Berg yapımı içinde Madeira likörlü erik kurusu bulunan çukulata götürdük. Babaannem armağan getirmemizi istemez, çok yaşlı olduğunu hiçbir şeyi kullanamadığını söylerdi. Yine de Body Shop mağazasından aldığım muz kokulu sabun paketini açınca gülümsedi. Sabunu burnuna yaklaştırıp, kokusunu içine çekti.

"Ne güzel."

Yaşlılar evinin salonunda oturan diğer yaşlılar bizi seyrediyordu. Kimi sabırsızca ayaklarını yere vuruyordu. Belki de torunlarının ellerinde Noel armağanlarıyla onları ziyaret etmesini ya da alıp buradan götürmelerini bekliyor, sabırsızlanıyorlardı. Ben yaşlanmayacağım. Umarım ki, 67 yaşında filan ansızın ölür, giderim. Nasılsa yaşamın bana vereceği bir şey kalmamış olur o zaman... Belki de daha erken ölürüm kardeşim, tıpkı senin gibi. Belki de bir kızım olur, bana ıslık çalar, bunu duyunca ben de yola fırlar ve bir arabanın altında kalırım. Bilinmez ki!

Sakal tıraşından sonra babam kendine daha çok benzemişti. Soluk alıp verişleri ve yeni tıraşlı yüzü bende hoş

duygular uyandırdı. Başucundaki komodinin üzerinde içinde çiçekler olan bir vazo duruyordu.

"Babacığım, ben Elvira... Bugün Noel ve televizyondaki *Külkedisi'ne Üç Fındık* gösterisini seyretmek yerine buraya, seni ziyaret etmeye geldim. Anlıyorsun değil mi? Babaannem sana bir atkı örmüş, beğenmeyeceksin biliyorum. Mavi renkli, batıyor insana... Dokun, bak..."

Atkıyı babamın boynuna bıraktım ve yanaklarından öptüm. Tıraş losyonunun kokusu yabancı geldi... Midem bulandı.

Evde Noel ağacı her zamanki gibi kütüphanenin yanında duruyor. Domuz pirzolası yedik, tatlı olarak da geleneksel sütlaç. Hani içine tek bir badem gizlenmiş olur ya... Bir tabaktan fazla yemek gelmedi içimizden... Badem de kimsenin tabağından çıkmadı, tencerede kaldı. Annem yine de bademi bulana armağan olarak verilmesi âdet olan badem şekerinden yapılmış domuzcuğu bana verdi.

Annem bu kaza olayı nedeniyle bana armağan almaya zaman bulamamıştı. Ben de alamadım zaten.

Bir zarf içinde bin kron verdi bana. Bence daha iyi... Thea kumaştan yapılmış minik bir Noel Baba ve Accessories mağazasında birlikte görüp beğendiğimiz bir takı almış bana. Ingrid Teyze kırmızı ciltli bir defter ve dolmakalem armağan etti. Kartın içinde de beş yüz kron vardı. Kartın üzerindeyse "Yazar'a" ifadesi vardı ve ünlü olduğumda teyzemi unutmamam isteniyordu.

Bir zaman, bir aptallık edip teyzeme büyüyünce yazar olacağımı söylemiştim. Beş yıl önce falan olmalı... Ama o unutmamış. Her görüşmemizde söyler. E, tamam yani... Bence bir sakıncası yok. Fakat Ingrid Teyze'nin bunu her

tekrarlayışında ya da kutlama kartına yazışında sanki bu gerçekliğini biraz daha yitiriyor.

Şimdi Ingrid Teyze'nin armağanı olan deftere yazıyorum. Sayfalar dolusu... Sana yazıyorum bunları. Sanırım teyzemin buna bir itirazı olmaz...

Belki de bu kadar zaman aradan sonra sana neden yazdığımı merak ediyorsundur. Bunca sessizlikten sonra...

Bunun nedeni, bu akşam yatma hazırlıkları yaparken garip bir şey olması. Temiz bir havlu almak için annemlerin yatak odasına gitmiştim. Babamın kokusunu duymak için gardırobunu açtım. Ben küçükken evcilik oynardım, babamın gardırobu evim olurdu, içinde oturmaya bayılırdım. Annemin gardırobuna oranla daha ferahtı orası ve de ben babamın kokusunu çok severdim.

İçerde (burnumu iyice sokmuştum dolabın içine) gömleklerin altında duran bir paket dikkatimi çekti. Üzerinde adım yazılıydı. "Elvira'ya babasından"

Bir kitap olduğunu anlamıştım, anneme bir şey demeden paketi açtım. *Çok sevgili kız kardeşim*. Bu küçükken en sevdiğim kitaplarımdan biriydi. Paketten çıkan kitap eski olduğuna göre sahaftan almış olmalıydı. Babam dükkân dükkân dolaşıp bu kitabı mı aramıştı? Bir sabah uyandığında 'Noel için kızıma bu kitabı almalıyım' düşüncesi mi gelmişti aklına? Yoksa işaret parmağını kitap rafları arasında gelişigüzel dolaştırırken bu kitap mı çıkmıştı önüne?

Bunun hiçbir önemi yoktu aslında. Bir şekilde babamın aklına düşmüştüm... Yani bilinci yerinde olduğu günlerde...

Herkes bunu soruyor zaten, "Ne kadar zamanda bilincinin yerine geleceğini hesap ediyorlar?"

"Benim matematiğim zayıftır," dedim babamın işyerinden telefon edip, bunu soran birisine.

Telefonun öbür yanında bir sessizlik oldu. Annem soruyu işitmişti, bir yandan bana kızgınmış gibi bakarken öte yandan güzel olan gözünü hafifçe kırptı.

Kimlerin, ne hesap ettiğini bilmiyorum. Benim bildiğim bugün için babamın bilincinin yerinde olmadığı ve de bilincinin yerinde olduğu günlerden birinde bana bu kitabı almış olduğu...

Kitabı görünce içim acıdı, hem babam aldı diye, hem de seni hatırlattı bana...

Yani seni hiç düşünmüyorum demek değil bu, yine de kitabı görünce seni başka bir yönden düşündürdü bana. Senin yok olmadığını, yalnızca başka bir dünyada, paralel bir evrende yaşadığını düşündüm.

Aslında seni değil de, geride bıraktıklarını daha iyi hatırlayabiliyorum. Ben buna izlerin diyorum. Annemin yanık yüzüne yerleştirdiğin o huzursuzluk, el değmeyen oyuncakları tozlar altında kaybolup giden boş oda... Seninle ilgili başka şeyleri de, kusmuklarını, koltukta, tabakta, yerlerde bulduğumuz tutam tutam dökülen sarı buklelerini anımsıyorum. Her şeyden önce annemle, babamın ne kadar huzursuz olduklarını hatırlıyorum. Annemin bembeyaz, hep ağlayan yüzünü... Babam korkmuyor görünse de, seni kurtarmaya gücünün yetmeyeceğini ben bile biliyordum. Annem, babamın olağan hayatına devam etmesinden, işe gitmesinden, gazete okumasından, gülümsemesinden, koşu yapmasından nefret ederdi. En

nefret ettiği de koşmasıydı. Babam daha spor ayakkabılarını giyerken heyecanlanan köpeğimiz Moses'i[4] de yanına alırdı. Benim de babam ve Moses ile birlikte ormanda koşuya gittiğim olurdu.

Annem girişte durur ve babama bağırırdı: "Sen olaylardan, her şeyden kaçmak için koşuyorsun. Hasta çocuğundan kaçıyorsun, benden kaçıyorsun!"

O kadar çok bağırıp çağırdı ki, bağırması etkisini yitirdi gibi geliyor bana... Babam hiç bağırmazdı, ancak iki çocuktan sağlıklı olanın da yaşamaya hakkı olduğunu söylerdi anneme. Sağlıklı olan çocuk bendim.

Ben sağlıklı bir çocuğum.

"Elvira'nın da bir hayatı olmalı," derdi zaman zaman. Babamın böyle söylediğini duyunca sevinirdim. Annem ağlamaya başlardı, babam onu teselli ederdi, onlar üst kata çıkana dek ben yatağıma girmiş. Yorganı başımdan yukarı çekmiş olurdum. Annem yanağımı okşayınca da uyuyormuş gibi yapardım. Ancak babam gelsin beni öpsün diye bekler, sonra uykuya dalardım.

Pazarları annem hastaneyken babam, Moses ve ben ormanda geziye çıkardık. Pazar geceleri ev sakin olurdu. Ancak hastaneden gelen, senin durumunun kötüye gittiğini bildiren acil bir telefon hemen altüst ederdi her şeyi. Oturup televizyon seyreder ve karşılıklı suçlamaların, korku dolu saatlerin yeniden başlamasını beklerdik adeta. Bir zamanlar senin beslediğin hamster gibiydik, koşa koşa aynı tekerleği çevirip duruyorduk. Hiç sonu geleceğe benzemiyordu bunun. Kafese kapatılmış bir aileydik. Koşuyor, koşuyorduk.

[4] Moses, Musa demektir. (ç.n.)

Sen öldüğünde rahatlamıştım. Okul müdürü İngilizce dersinde gelip, beni sınıftan çıkardı, yüzünde çok garip bir gülümseme vardı. İngilizce öğretmenimiz yüklemin üçüncü tekil kişi çekiminde aldığı "s" takısının önemini vurgulayan bir öykü anlatıyordu. İkinci Dünya Savaşı sırasında İngiltere'de bulunan bir Alman casusu mükemmel İngilizce biliyordu, ancak bir gün üçüncü tekil kişide "s" takısını kullanmayı unuttu ve yakayı ele verdi. Casus oracıkta infaz edilmişti.

Okul müdürü oturduğum sıraya doğru yürüdü. Ne olduğunu hemen anlamıştım. Bir kabahatim yoktu, olsa olsa kimseye isabet etmeyen bir kartopu atmıştım. Genelde müdürden korkardım ama o gün korkmuyordum. Müdürün yüzünde ürkek bir gülümseme vardı, sanki o benden korkar gibiydi. Bu konunun seninle ilgili olduğunu anladığımda öyle bir rahatlama duygusu geldi ki, göğsümden ağır bir taş düşmüş gibi oldum. Ne zamandır seninle işim bitsin istiyordum... Hastalandığın günden bu yana sanki başım hep suyun altındaydı ve sonunda su yüzüne çıkıp soluk alabilecektim.

Bu rahatlama duygusuna kapıldığım için kendimden nefret ettim. Henüz on yaşımdayım ve ben bir canavarım, diye düşündüm. Çünkü çevreme baktığımda çok üzgün olmam gerektiğini anlıyordum, yeterince üzülmemek bende bir gariplik olduğunu gösteriyordu. Arkadaşlarımın hiçbiri aslında senden söz etmek istemiyor, yalnızca beni anladıklarını göstermek üzere elimi tutmak, bana şekerleme vermek, benimle birlikte üzülmek ve beni teselli etmek istiyorlardı. Her an ağlamamı bekler gibiydiler, sonunda ağladım ama başka bir nedenle... Ağlamamın seninle hiç ilgisi yoktu, şimdi unuttum ama çok basit bir şeydi. Bir

açıklama yapmam gerekmiyordu. Okulun bahçesinde öylece durup ağlayabilirdim ve herkes usulca benden tarafa bakıp, anlayışlı bir biçimde başlarını sallarlardı.

İnsanlar ne diyeceklerini bilemediklerinden hiç sevmediğim oyuncak bebekler, geçen yıl çok arzuladığım pahalı yağlı boya takımı gibi armağanlar getirirlerdi.

Babamın da ağladığını anımsamıyorum. Mutlaka o da rahatlamıştı, belki o da başını suyun üzerine çıkarıp soluk alabildiğini hissetmişti. Bir olasılık da babamın çok gerçekçi bir insan olması... Anneme tartışma sırasında böyle dediğini duymuştum. Annem okuduğu kadın dergilerinde sana uygulanması için babam ve doktorların kabul etmediği yepyeni tedavi yöntemleri bulurdu.

"Ben sinik değilim, gerçekçi bir insanım. Alaycı ve içten pazarlıklı olan biri varsa o da senin Noel Baba'ya inanmanı bekleyen o kadın dergileridir."

Ben Noel Baba'nın kim olduğunu biliyordum elbet ve ona inanmıyordum. Hiç inanmamıştım zaten. Babamın kullandığı 'sinik' sözcüğünün tam anlamını bilmiyordum. Ertesi gün parmak kaldırıp, öğretmenime sordum.

"Bazı insanlar soğuktur, sadece kendilerini ve kendi çıkarlarını düşünürler," dedi öğretmen.

Gyldendal Yayınları'ndan "Yabancı Kaynaklı Sözcükler" isimli sözlüğü buldum evdeki kütüphanenin raflarında. Açtım: *Sinik (sıfat) Sinizm felsefesi taraftarı, utanmaz, kaba, ters, acımasız, patavatsız.*

Tam anlamının bu olduğundan emin değilim.

Çok sevgili kız kardeşim

Elvira Madigan yirmi bir yaşındayken öldü. Sevgilisi Teğmen Sparre vurdu onu. Teğmen evli ve iki çocukluydu. Sparre Elvira'yı tanıyıp âşık olduğunda, Elvira üvey babasının sirkinde ip üzerinde dans ediyordu. Üvey kız kardeşiyle birlikte Kral IX. Kristian'ın karşısında dans etmiş, ödül olarak bir altın haç kazanmıştı.

Elvira Madigan'ın annesi ve üvey babası onu atmaca gibi koruyor, hayranları ile ilişki kurmasını engelliyorlardı. Ortaya çıkacak bir skandaldan çekindikleri gibi, sirkin en büyük atraksiyonunun da ellerinden uçurmaktan korkuyorlardı. Ülkenin dört bir yanından insanlar geliyordu Elvira Madigan'ı izlemeye.

Bütün engellemelere karşın Elvira ve Teğmen Danimarka'ya kaçmayı başardılar. Sanırım bir süre, yani en azından paraları tükenene kadar mutlu yaşamışlardır. Ama bir zengin çocuğu olan Teğmen yoksulluğa alışık değildi. Yapamadı ve o yüzden de silahını Elvira'ya doğrulttu. Önce Elvira'yı vurdu, sonra kendini...

Elvira tabanca göğsüne dayandığında neler hissetmiştir?

Çok güzel bir kız olmalıydı Elvira. Çünkü o tarihte 150 yıldır ölü olan Mozart bile onun için bir beste yaptı. Ölü Mozart'ın beste yaptığı tek kadın Elvira olmalı... Mozart'ın

21. numaralı Piyano Konçertosu Elvira Madigan adını almış bulunuyor çünkü bu olayla ilgili çok acıklı bir film yapmışlar (kimse ağlamadan çıkmıyormuş; babam söyledi, ben görmedim) ve bu filmde de Mozart'ın 21. numaralı Piyano Konçertosunu kullanmışlar.

Ben de büyüyünce *Elvira Madigan'ın 22. Yaş Günü* diye bir kitap yazacağım. Benim kitabımda o dramatik olayın meydana geldiği ormanda Teğmen Sparre ile Elvira el ele koşacaklar. Babaannemin bana küçükken söylediği şarkıda olduğu gibi Teğmen Sparre "namluyu Elvira'nın gencecik kalbine" çevirmeyecek.

Izdırapla dolu tabancayı
Kavradı ve nişan aldı Kont
Elvira'nın gencecik kalbine
Nefes bile alamadan öldü Elvira.

Ben her şeyi düzelteceğim, söz veriyorum.

Babam hastanede, komada yatıyor. Ne zaman uyanacağını ya da uyanıp uyanmayacağını kimse bilmiyor. Şu an babamla ilgili bir şey yazmak istemiyorum. Sana başka bir şeyden söz edeceğim. Moses'i gördüm. Evin aşağısında yolda karşıma çıktı. Seninle eskiden oynadığımız oyun alanının oradan kuyruğunu sallayarak geliyordu. Oyun alanı şimdi berbat bir durumda. Kum havuzu kedi pisliği dolu, kaydırak yamru yumru, dönme dolap yamulmuş, devrilmiş. Çocuklar orada oynamıyorlar artık. Benim yaşımda oğlanlar bazen salıncaklara oturup sigara içiyorlar.

Köpeği görünce gözlerimi ovuşturmak zorunda kaldım. Aynı Moses gibi göğsünde kara bir leke vardı ve sanki beni tanımışçasına bakıyordu. Hiç kuşkum yok. Televizyonda bir sürü dizide gördüğüm kadarıyla ölüler yeniden dünyaya geldiklerinde hayvan olabiliyorlar ve canlılara bir mesaj vermeye yahut da yaşadıkları zaman onlara yapılmış olan bir haksızlığı düzeltmeye gelmiş oluyorlar, tuhaf bir şekilde onun sen olduğunu düşündüm.

Köpeğin gerdanını kaşıdım. Tıpkı senin öldüğünü öğrendiğim gün yaptığım gibi başımı boynuna yasladım. Kokusu biraz değişik geldi bana; olabilir, uzun süredir yoktu ya ortalıkta. Derken bir erkeğin seslendiğini duydum

"Marco! Marco!"

Moses kulaklarını dikleştirdi ve ne olduğunu anlamaya kalmadan yabancı sese doğru koşmaya başladı.

Nasıl olur da Moses hem bahçemizde gömülü olup aynı zamanda capcanlı koşturur ve de ona Marco diyen bir adamla dolaşmaya çıkmış olabilirdi?

Moses için bir cenaze töreni düzenlemiştik. Kanserdi. Eskiden yalnızca insanların kanserden öldüğünü sanırdım, öyle değilmiş. Hayvanlar da kanser olabilirmiş, veteriner daha fazla acı çekmemeleri için uyutulmalarını öneriyor. İnsanlar için böyle söylenmiyor elbette. Doktorlar insanlar hakkında da böyle düşünseydi, babam çoktan ölmüş olurdu. Babam konusuna daha sonra döneceğim.

Babamla birlikte tahta bir haç yaptık ve üzerine Moses yazdık. En sevdiği kırmızı battaniyesine sardık. Yüzünü görmedim, battaniyenin altından vücut hatları seçiliyordu yalnızca. Belki de gömülen Moses değildi. Babamla şarkı söyledik, ben okulda matematik dersindeyken yazdığım bir duayı okudum. Noel zamanı mezarına köpekler için yapılmış bir sosis bıraktım. Tabii kediler yedi, biliyorum ama zararı yok.

Annem cenaze işini abarttığımızı söyledi. Bunu üzerine babam Romalı şair Virgil'in en iyi arkadaşı olduğunu iddia ettiği bir sineği nasıl gömmüş olduğunu anlattı bize. Virgil cenaze törenine çok büyük masraf yapmış, koskocaman bir orkestra cenaze müziği çalmış, Virgil'in hamisi uzun ve etkileyici bir söylev vermiş ve sinek kendisi için yapılan görkemli bir mozoleye gömülmüş.

Babama bunun nedenini sordum; dediğine göre, Virgil hükümetin zenginlerin mülklerini ellerinden alıp savaşa katılmış askerlere vereceğini duymuş. Yalnızca üzerinde

mezarlık bulunan topraklar bu uygulamanın dışında kalabilecekmiş. Yasa uygulamaya konulduğu zaman Virgil toprakları üzerinde bir mozole bulunduğundan yasadan muaf tutulmasını istemiş.

Babam, "Eh, belediye bizim arsaya katlı otopark dikmeye kalkarsa bu işimize yarar," dedi ve anneme göz kırptı.

Bu deftere yazmaya başlamadan önce *Aftenposten* gazetesine, Simon Flem Devold'un[5] sayfasına mektup yollamıştım. *Böyle güzel bir sayfa için teşekkürler*, diye yazmıştım. Sonra da Güney Doğu Asya'da meydana gelen tsunami afetinde bütün ailemi kaybettiğimi, bir dala tutunarak mucizevi bir biçimde kurtulduğumu, annem, babam ve üç yaşındaki erkek kardeşimin ise hayatlarını yitirdiğini anlatmıştım. Onların sulara kapılıp uzaklaştığını gördüğümü, şimdi iyi kalpli insanların yanında yaşadığımı ancak yaşamın geri kalan kısmına karamsar gözle baktığımı yazmıştım.

Yazdığım mektuptan memnundum. Bir çıktı aldım ve altını Ophelia olarak imzaladım. *Hamlet*'i okumamıştım ama Ophelia'nın nehirde boğulduğunu okumuştum. Hatta yağlıboya bir resmini görmüştüm. Korkunç beyaz ve trajik görünüyordu Ophelia... Faciaya yakışacak trajik bir isimdi Ophelia. Elvira da trajik bir isim ama sözkonusu sele kapılmak olunca Ophelia daha uygun düşüyordu.

5 Norveç'in en büyük gazetelerinden *Aftenposten*'da 1984 yılından 2012 yılına dek "På skråss" adlı köşesinde çocuklardan gelen mektupları yayımlayan, onlara yanıtlar yazan, eğitimci yanıyla ve çocuklara seslenmekteki, onlarla çok güzel diyaloglar kurmaktaki başarısıyla dikkat çeken gazeteci-yazar. (ç.n.)

Babama ilişkin bir şeyler yazmak acı veriyor. Zaman zaman senin daha şanslı olduğunu düşünüyorum. Sen gittin. Ben kaldım. Kalmak zor oluyor. Kalmak ve annesinin yıkımına neden olmak, babasının canına kıymak...

Ben her şeyi olduğu gibi yazıyorum işte, sen neye istersen ona inan...

Klingenberggata Sokağı'ndaki Burger King'de Thea, da ve Marcus'la oturuyoruz. Evde mutfak masasının üzerinde bulduğum parayla kendime bir peynirli hamburger ısmarlıyorum. Paraların temizliğe gelen kız için bırakıldığını sanıyorum, olsun, yine de aldım işte. Sınıftaki bütün arkadaşlarım benden fazla harçlık alıyorlar. Benim harçlığım çok az, Thea'nın yaptığı gibi evde işlere yardım ederek de harçlığıma ek alamıyorum, çünkü annem Polonyalı bir yardımcı buldu ev işlerine... Masanın üzerinde dört tane yüzlük vardı, ben birini aldım. Umarım yardımcı, para eksikti, dediğinde annem ona inanmaz. Zaten evden bir şeyler çalacak diye korkuyor.

Arkadaşlarımla sinemaya gideceğiz. Hangi filmi seyredeceğimize karar vermedik henüz. Elimde hamburgerimle oturuyor ve olup biteceklerden habersiz etrafı seyrediyorum. Pencereden baktığımda babamı görüyorum. Babam yanında bir kadınla karşıdan karşıya geçiyor. Kumral, kartal gagası burunlu bir kadın. Belki de işyerinden

bir arkadaşıdır... Babam ve kadın sinemanın köşesinde duruyor. Babam etrafa kaçamak bir bakış atıyor ve kadını öpüyor. Ben bayılacak gibi oluyorum, yapay deri kaplı kırmızı bar sandalyesinden yavaşça aşağıya iniyor ve arkadaşlarıma bir şey söylemeden sokağa çıkıyorum. Yolun karşı tarafında durup onlara bakıyorum. Mide bulantısı ve utanç beni etkisine alıyor. Ida pencereye vuruyor, camın ardından duyuyorum sesini hafiften... Tek düşüncem arkadaşlarımın olup biteni görmemeleri

"Nereye gidiyorsun Elvira? Hamburgerini ben bitirebilir miyim?"

İşte o an babamın öğrettiği gibi iki parmağımı dudaklarıma götürüp ıslık çalıyorum. Babamın bana öğrettiği gibi! Bizim ıslığımız. Moses hayattayken babam onu böyle ıslıkla çağırırdı. Başlangıçta becerememiştim ıslık çalmayı. Babam öğretti bana. Öğrenebilmek için delicesine gayret ettim; sonunda başarmış, onun kadar iyi ıslık çalar olmuştum, Moses ıslığımı duyunca babama koştuğu gibi koşup geliyordu bana.

"Aferin," dedi babam. "Herkes böyle ıslık çalamaz."

Çok gururlanmıştım. Bu ıslık sesi adeta bizi birbirimize bağlamıştı. Yıllar sonra şimdi, yani Moses'i gömdüğümüz çukuru örtmemizin, yaptığımız tahta haçın çürüyüp Moses gibi toprağa karışmasının ve babamla ormanda geziye çıkmayı bırakmamızın üzerinden geçen onca yıldan sonra ilk kez ıslığımızı çalıyorum.

Babam endişeyle başını o dudaklardan ve kumral saçlardan kaldırıyor. Babam etrafına bakınıyor, beni görmüyor.

Bu durumdan zevk alıyorum adeta. Bir çeşit güç kazandım. Onu gördüm, ıslık çaldım ve duygusal

dengesini altüst ettim. Ansızın bu gücü nasıl kullanacağımı bilemiyorum ve tekrar ıslık çalıyorum. Delicesine ıslık çalıyorum.

Bu kez babam beni fark ediyor. Tuhaf bir durum, çünkü babam beni gördüğünde ne yapacağımı hiç düşünmemiştim. Bir yandan benim için tanıdık biri o, babam benim, öte yandan hiç bilmediğim, tanımadığım bir adam. Benim bilmediğim bir hayatı olan bir adama sanki pazar günü ormanda gezerken babama ıslık çalarmışım gibi ıslık çalıyorum. O da beni görüyor ve tanıyor.

Kartal gagası burunlu kadını itiyor. Kadın önce şaşırıyor, hafif sinirlenmiş gibi. Dudaklarındaki ifadeyi sevmiyorum, kadın babama yaklaşıyor, babam tekrar itiyor onu, elini saçlarının arasından geçiriyor ve pardösüsünü silkeleyip, kendine çeki düzen veriyor. Ve caddeden karşıya geçmeye, bana doğru koşmaya başlıyor. O sırada otomobil çıkıyor yoluna. Babam otomobili görmüyor. Otomobilin sürücüsü babamı görmüyor, ne babamın siyah saçlarını görüyor ne de siyah pardösüsünü... Güneşin henüz etrafı aydınlatıyor olmasına karşın şoför babamı görmüyor.

Babamın düştüğünü ve başını yere çarpacağını görüyorum. Başının asfalta çarptığı ânı görmemek için gözlerimi kapatıyorum. Gözlerimi açtığımda başını yerde görüyorum. Başı bir mucize eseri olarak sapasağlam.

Usul usul (sanki gerekliymiş gibi) Burger King'e dönüyorum. Kartal gagası burunlu kadın şaşkın bir şekilde kaldırımda duruyor. Ne olup bittiğini anlayabilecek durumda değil sanki. Pencereden görüyorum onu. Ne yaptığını bilmezcesine mantosunun yakasını çekiştiriyor, çok bitkin görünüyor. Bir an için acıyorum ona. Bu koşullar

altında elbette saçma bir duygu. Ancak çok şaşkın, sanki bir şey yitirmiş gibi...

Sürücü sarışın bir genç kadın, otomobilden fırlayıp babamın üzerine eğiliyor. Benim bütün vücudum titriyor, neyse ki Thea ve diğerleri fark etmiyor. Pencereden olup bitenleri seyrediyorlar. Hiçbiri yerde yatanın benim babam olduğunun farkında değil. Hiçbiri gizli haberleşme işaretimiz olan köpek ıslığını çalarak belki de babamı öldürdüğümü bilmiyor. Babamın ayaklarını görüyorum. Daima ayağında olan kahverengi ayakkabılar. Babam her yıl aynı ayakkabıdan bir çift daha satın alır. Hep aynı ayakkabı. Etrafına toplanmış insanlar yüzünden başı görünmüyor. Kartal gagası burunlu kadın olay yerini terk ediyor. Vücudu hıçkırıklarla sarsılıyor, sesini adeta buradan duyuyorum. Ben ağlamıyor, tepki vermiyorum. Hiçbir şey olmamışçasına Thea'nın yanında oturuyorum.

"Adamın caddeden son geçişi oldu bu..." diyor Markus.

"Daima önce sola, sonra sağa bakacaksın," diyor Thea bebeksi sesiyle.

Sonra hep beraber gülüyoruz, ben de gülüyorum -evet, ben gülüyorum!- Derken ambulans ve polis geliyor ve göz açıp kapayıncaya kadar geçen zamanda babam ortadan kayboluyor. Geriye asfalt üzerindeki kan izleri kalıyor. Bir de sinemanın önündeki görgü tanıklarıyla konuşup defterine not alan polisler... Gelip bize soru sormayacaklar, buna memnunum.

Annem ancak aradan birkaç saat geçtikten sonra telefon etti. Biz de zaten sinemaya gitmemiştik. Thea'nın parası yoktu. Marcus'un evine gidip *Yüzüklerin Efendisi, Kralın Dönüşü* filmini seyrettik. Filmi ilk geldiğinde sinemada

izlemiştim. Başında Gollum'un bir zamanlar hobbitlere benzer iyi bir yaratık olduğunu öğreniyor ve tam acımaya başlıyorken cep telefonum çaldı. Cevap vermek istemedim, arayanın annem olduğunu ve ne söyleyeceğini bildiğimden açmaya korkuyordum. Babamın ölmüş olmasından acayip korkuyordum.

Odadan koridora çıkıp telefonu cevapladım. Annemin sesi beni azarladığı ancak haksız olduğunu anlayıp pişmanlık duyduğu zamanlarda kullandığı ses tonuydu. Zayıf ve hafif boğuk bir ses. Hiçbir şey bilmiyormuş gibi davranmaya kararlıydım. Başka şansım yoktu. Ot Thea ve arkadaşlarım otomobil kazası geçiren babam yolun ortasında yatıyorken, bir şey olmamışçasına oturup onlarla hamburger yediğimi öğrenirlerse benim deli olduğumu düşünürler.

Annem gelince, biliyorum ki annem babamın günün ortasında yolda bir kadını öptüğünü öğrenmekten asla hoşlanmayacak. Ve de hiç kimse babamın sağına soluna bakmadan yolun ortasına fırlamasına neden olan ıslığı çaldığım için beni kutlamayacak.

Sen evimiz yandığı sırada olup bitenleri bilmiyorsun belki, ama annemin yüzüne ne olduğunu biliyorsun. O olayda da suçlu bendim. İster inan, ister inanma.

"Korkunç bir şey oldu," dedi annem telefonda.

Ben sesimi çıkarmadım. Gözelerimi sımsıkı yumup bekledim, etraf kararıp başım uğuldayana kadar bekledim.

Annem, babama otomobil çarptığını ancak hayatta olduğunu, hastaneye kaldırıldığını söylüyor.

Annemin sözleri bitmiyor bir türlü, gözyaşlarımın boşanmak üzere olduğunu hissediyorum. Ona olup bitenleri

anlatmak, her şeyin benim suçum yahut da sokakta yabancı kadınlarla öpüşen babamın suçu olduğunu söylemek istiyorum. Ama o kadından söz edemem anneme, şimdilik söylemeyeceğim yani...

Annem evde masanın üzerine yardımcı kız için bıraktığı paranın bir kısmını alıp taksiye binmemi istedi. Paranın neden eksik olduğunu kıza kendisi söyleyecekmiş.

Ceketimi ve çantamı almadan, arkadaşlarıma da hiçbir şey söylemeden Markus'un evinden çıktım.

Takside o yabancı kadını düşündüm. Babamla o kadını öpüşürken ya da birleşirken düşünmek istemiyordum. Kimse anne ve babasının cinsel ilişkide bulunduklarını aklına getirmek istemez. Bir keresinde Thea anne ve babasını sevişirken görmüş, banyoya gidip kusmuş. Gün ortası bir saatte olmuşmuş bu. Her ne kadar çocuklar dünyaya nasıl geldiklerini bilseler de gündüz gündüz böyle bir sahneye tanık olmaz istemezler. Ancak Thea anne ve babanın sevişmemesi durumunun daha da kötü bir şey olduğunu anlar mı bilmem...

Bir keresinde Markus'larda otururken annemle babamın arasında cinsel ilişki olmadığını söyledim. Arkadaşlarım güldü bana... Ama haklı olduğumu biliyorum. Sen hastayken aralarında konuştuklarını duymuştum.

Kapı arasından babamın koyu kumral saçlarını görmüştüm, anneme bağırırken şakaklarındaki damar atıyordu. Babamı iyi tanımasam, o an için hayatından endişe edebilirdim.

"Cinsel ilişkimiz bile yok artık!" diye bağırıyordu.

Annem babamı susturmaya çalışıyor, babam buna daha da öfkeleniyor ve bağırmaya devam ediyordu.

Hiç ses çıkarmadan odama geri döndüm, o anda tek düşündüğüm yakayı ele vermektense ölmek, tıpkı senin gibi ölmek olmuştu.

Babamın gaga burunlu bir kadınla sevişmesi düşüncesi doğal bile gelmiyordu bana. İğrenç geliyordu yalnızca...

Son bir yıl içinde eve garip telefonlar geliyordu. Telefon eden kişi hiç konuşmuyordu. Kadın olduğunu tahmin ettiğim o kişi hiç sesini çıkarmıyor, yalnızca nefes alıp verdiği duyuluyordu. Telefonu kapatmadan uzun uzun, sanki oluşan sessizliği yudumlar gibi sürdürürdü hattın öbür ucundaki varlığını. Genellikle ben bitirirdim, kapatıyorum artık diyerek. Sanki bunu onaylıyormuş gibi gelirdi bana, emin değilim tabii, çünkü kapatmış olurdum telefonu.

Başlangıçta bu (telefon görüşmeleri) ne ne anlam vereceğimi bilemezdim. Kazadan sonra kesildi telefonlar. Bu nedenle onun babamın öptüğü kadın olduğunu düşünüyorum şimdi. Ne anneme ne de babama bu telefon görüşmelerinden söz etmedim. Anneme söylememiş olmaktan çok memnunum şimdi. Söylemiş olsaydım, telefonların neden böyle birdenbire kesildiğini açıklamak da zorlaşacaktı.

İşte böyle. Ne olup bittiğini biliyorsun artık. Dediğim gibi, bu konuda istediğin gibi düşünebilirsin. Belki de bunları zaten biliyorsun. Acaba yukarıdan her şeyi gördün mü?

Yok canım ben o gökyüzüne, cennete filan inanmıyorum. Yukarıda bir yerlerde saçsız, ama akıllı akıllı oturup bizleri seyrettiğini de düşünmüyorum. Seni gömdük. Tabutunun donmuş toprağın altında kayboluşunu gözlerimle

gördüm. Soğuk, güneşli ve sakin bir öğle vaktiydi. Sınıf arkadaşlarının yirmi beşi birden sessizce bekliyordu. Ben sessizdim, annem babam sessizdi. Herkes sessizdi. Tabutunu mezara indiren makaraların sesi vardı sadece... Herkesin dikkatini çeken keskin bir ses. Gözden yittin, toprağın içinde kayboldun. Ama rahip yukarıya, Tanrı'nın katına çıktığını söyledi.

Artık Tanrı'ya inanmıyorum. Yerin altında yattığına ve giderek de senden geriye kalan şeylerin azaldığına inanıyorum. Bir gün tamamen kaybolacaksın. Bu nedenle, yani sen tamamen kaybolmadan önce, sana bunları yazıyorum.

Tabii bazen insanın kafası karışıyor... Moses'i de toprağa gömmüştük ama şimdi yabancı bir adamın peşinde gezinip duruyor.

Ölmekten çok korkuyorum. Dün bir yaşlılık hastalıkları bilimi profesörünün Ekvator'da Vilcabamba'da dünyada en uzun süre yaşayan insanlar arasında iki yıl geçirdiğini okudum. Bu insanların yaşam biçimlerini inceleyip, *And Dağlarında Yaşayan Yüz Yaşındakiler* isimli bir kitap yazmış. İnsanların uzun yaşamalarını sağlayan şeylerin listesini vermiş:

1. Yaptığınız işten ayrılmak zorunda bile kalsanız, sürekli olarak çalışmaya devam edin.

Ben henüz işimden ayrılmak zorunda kalmadım.

2. Yaptığınız işten ayrıldıktan sonra sizi zihinsel olarak meşgul edecek hobiler edinin.

Benim hiç hobim yok ama çok okuyorum, zihinsel aktivite sayılır.

3. Asla yaşlıktan söz etmeyin. Bunu düşünüp depresif olan insanlarla da bir arada bulunmayın.

Ben zaman zaman yaşlanacağımı düşünüyorum ve de bu konuda depresif olan babaannemle de sık sık görüşüyorum.

4. Sigara ve alkol kullanmayın, şayet içiyorsanız, tüketiminde aşırıya kaçmayın.

Ben çok içki içmeye kararlıyım.

5. Yeterince doğal uyku uyuyun.

Eh iyi uyuduğumu kimse söyleyemez, ancak bu koşullarda iyi uyumam tuhaf olurdu.

6. Her çeşit stresten uzak durun, uzak duramıyorsanız stresle baş etmeyi öğrenin.

Ben hiçbir şekilde stresten uzak olamıyorum ve stresle de baş edemiyorum.

7. Çocuklarınız için kaygılanmaktan vazgeçin.

Ben şimdilik çocuksuzum. Belki de hep böyle kalmalıyım. Anneme göre çocukları olup da onlar için kaygılanmamak mümkün değilmiş.

8. Günde en az bir buçuk kilometre yol yürüyün, en sağlıklı spor budur. Bahçecilik de güzel bir fiziksel egzersizdir.

Ben okula yürüyerek gidiyorum, zaten uzaklık o kadar. Eh bahçemizde de çalışabilirim. Ne şanslıyım!

9. Olabildiğince az et tüketin.

Olabildiğince çok hamburger yiyorum.

10. Yiyecekleri çiğ olarak tüketin, olabildiğince az hazır gıdayla beslenin.

Ben suşi sevmem ama Thea sever.

Bu listelerde yazılı noktaları dikkate almaya senin zamanın olmadı. Yaşasaydın on iki, on üç yaşında olacaktın. Belki bir oğlana âşık olacak, belki benim gibi matematikte zayıf, Norveççe dersinde başarılı olacaktın. Belki de tam tersi olurdu. Matematikte başarılı olurdun, Norveççen zayıf olurdu.

Öldüğünde sekiz yaşındaydın, hangi derste başarılı olduğun henüz belli değildi. Uçmakta başarılı değildin. Bir

keresinde elinde bir şemsiye tutunca uçabileceğini sandın. Yağmurda odunluğun çatısına çıkmıştın, elinde kırmızı bir şemsiye vardı. Lastik çizmelerin de kırmızıydı. Bana küçük gelmeye başlayınca sana devredilmişti o çizmeler. Birkaç yıl öncesinde bir mağazada beğenip, ben seçmiştim o çizmeleri. Senin seçme sansın olmadı.

"Bak şimdi bana!" diye bağırmıştın.

Ve atlamıştın, ben senden iki üç yaş büyük olduğumdan sana uçamayacağını söyleyebilirim, ama sen sormadan atlayıverdin. Atlarken şemsiye ters döndü, tıpkı kırmızı bir gelinciğe benziyordu.

Hastanede ayağını alçıya aldılar. Alçılı ayağına adımı yazdım ve içinde *I love Moses* yazan bir kalp çizdim. Köpeğimizin adı Moses'ti, çünkü aynı Musa Peygamber gibi bir sepetin içinde geldi bize. Sen köpeğin sepetine eğilip, tıpkı kurtulması için annesi tarafından sepete koyulan İncil'deki Musa gibi olduğunu söyledin. Babaannemin evindeki Çocuklar İçin İncil'de okumuştuk bu öyküyü. Babamın hoşuna gitti ve Moses'in güzel bir köpek ismi olabileceğini söyledi.

Başlangıçta bu ismi sevmemiştim. Giderek alıştım.

Sen kanepede oturup televizyon seyrederken koltuk değneklerini ödünç alırdım. Keşke koltuk değnekleri benim olsaydı, keşke atlayacak cesaretim olsaydı diye düşünür ama sana söylemezdim tabii... Sokaktaki kızlar oyun oynarken sen ağlardın. Bense şımarık bir çocuk olduğunu düşünür, sana acımazdım.

Alçının açılacağı gün annem doktora senin son zamanlarda pek halsiz olduğundan söz etti. Doktorlar testler yapmaya başladılar ve kanser olduğun da böylece anlaşıldı.

Bunun ardından her şey değişti. Hastaneye yattın, kemoterapi gördün.

Sık sık keşke atlamasaydın diye düşünüyorum.

Evde zaman durmuş sanki. En azından görünürde öyle. Aslında sürekli bir şeyler oluyor da, kimse farkında değilmiş gibi. Duvarlarda annemin kazadan önceki yüzünü gösteren fotoğraflar asılı. Kimse olup bitenlerden söz etmek istemiyor sanki... Senin çocukken yaptığım resimler, seramik figürler de raflarda. Benimkiler yok. Hem senin kadar yetenekli değildim, hem de ben yaşıyorum hâlâ. Sürekli olarak yeni objeler yaparak, seramik sanatımı geliştireceğim. Şöminenin rafında sergilenebilmek için bunu ne kadar geliştirmiş olmalıyım, bilemiyorum.

Yaşadığım on beş yıl içinde hiç değişmedim sayılmaz. Saçsız, tombik bir bebekten, sırık gibi upuzun ve henüz göğüsleri dolgunlaşmamış bir kıza dönüştüm. Annemin gençliğindeki güzelliği bende yok, senin gibi ölü de değilim. Bu nedenle de duvarlarda asılı bir portrem de yok. Annemin yüzünün yanması ve senin ölmen çözülemez bir düğüm oluşturdu hayatımızda. Ailemiz çözülmez bir düğüm. Derste Büyük İskender ve Gordiyon'u öğrenmiştik. Kızlar tarafından çok yakışıklı bulunan genç öğretmenimiz çocukken Büyük İskender'e hayran olduğunu anlamıştı sınıfta. Bütün erkek çocuklarının da böyle hissettiğini söylemişti. Hepsi öyle midir, bundan çok emin değilim ama ben kendi adıma şöyle bir vuruşta düğümü çözen biri olmak isterdim doğrusu. Ancak bu cesaret ister. Büyük İskender çok cesur bir adamdı. 28 yaşındayken büyük bir imparatorluğu yönetiyordu.

Ben cesur değilim. Savaşmam, çatıdan atlamam.

Senin ölümünden birkaç gün sonra Roaldsen'lerin kızı Ida kapıya gelmişti. Sen hep Ida'yla oynardın. İkiniz birlikteyken çok tatlı çocuklardınız. O güne kadar Ida'yı ben de çok severdim.

"Ortaklaşa alıp, biriktirdiğimiz Pokemón oyun kartlarımız vardı. Lena şimdi Tanrı'nın yanına gittiğine göre onlara ihtiyacı yoktur, değil mi?"

İncecik ve pürüzsüz bir ses tonuyla söylemişti bunları... Belki de ne yaptığının farkında bile değildi.

Annem kulaklarına inanamıyor gibiydi.

Cenaze töreninin üzerinden üç garip ve boş gün geçmişti. Bu güne dek Ida yüzlerce kez kapımıza gelmişti. İki yana örülmüş sarı saçları ve benekli yün beresiyle Ida bizler için olağan bir görüntüydü aslında, ama senden sonra, o sessiz üç günün ardından bütün olağan şeyler silinmişti sanki. Artık Ida'nın ne sesi ne de görüntüsü olağandı. Ida'nın görüntüsü yaranın kabuğunu kaldırmış, kan yeniden akmaya başlamıştı.

Ida kapıyı çaldığında annem açmıştı. Ben konuşmalarını merdivenden dinlemiş, Ida'nın Pokemón kartlarını istediğini duymuştum. Annemin Ida'nın yüzüne attığı tokadın sesini de duydum.

Bir an için sessizlik olmuş, zaman durmuştu sanki. Yumruklarımı sıkmış bir halde basamaklarda oturuyordum ve yaşadığımız bu olayın bir şeyleri sonsuza dek değiştireceğini anlamıştım.

Babam kapıya gelmemiş olsaydı, olaylar nasıl gelişirdi bunu kestirmek zor. Babam annemi usulca kenara çekti, diz çöküp Ida'nın yanağını okşadı. Sanki seni okşarmış gibi sevecenlikle okşadı Ida'yı.

"Elbette," dedi babam. "Elbette Lena'nın kartlarını alabilirsin."

Hiçbir şey söylemeden Ida'yı senin odana götürdü. Ona şöyle bir şeyler söylediğini tahmin ediyorum: "Zavallı Alma, kendinde değil, yazık, çocuğunu çok özlüyor, sen de bunu anlamaya çalış!"

Ida odadan çıktığında kolunun altında senin Pokemón kartlarını biriktirdiğin teneke bisküvi kutusu vardı. Kutuyu sahiplenerek göğsüne bastırdı. Annem hâlâ girişte, kapının yanında duruyordu. Öfkesi geçmişti. Kolları iki yana sarkmıştı, çok çaresiz görünüyordu. Ben yüzünün yanık tarafını görebiliyordum sadece. Şekli bozulmuş gözü her zamanki gibi nemliydi. Ida anneme hiç bakmadı, sanki tehlikeli bir yaratıkmışçasına yanından süzülerek geçti.

Babam senin odandan çıkıp, yanımıza geldiğinde yüzünde aynı yumuşak ve anlayışlı ifade vardı. Onu görünce annem bir rüyadan uyanmış gibi oldu. Birden diklendi ve bağırmaya başladı:

"Daha başka şeyler de var! Lena'nın giysilerine ne dersin? Ya oyuncakları? Lena şimdi Tanrı'nın yanına gittiğine göre onlara da ihtiyacı yoktur, değil mi?"

Annem Tanrı'nın yanına derken öyle bir söyleyişi vardı ki, sırtımdan aşağı buz gibi bir şeylerin indiğini hissettim.

Babam cevap vermedi. Sakin bir şekilde annemin yüzüne baktı. Bu, annemi daha da öfkelendirmişti.

"Seninle bir daha asla sevişmeyeceğim. Asla!"

Öfkeyle yanından geçerken babama Ibsen'in Brand'ından da beter olduğunu söyledi.[6]

İşte o gün, orada Ibsen'in *Brand*'ını okumaya karar vermiştim.

Annem bana doğru döndüğünde sağlam gözünden yaşlar aktığını gördüm. Senin yokluğunun, annem ve babamı senin hayattaki varlığından, bahçede oynuyor, spor salonuna gidiyor ya da ölmüş çocukların Pokemón kartlarını istiyor olmandan çok daha güçlü bir biçimde birbirlerine bağlamış olduğunu anlamıştım. Senin yokluğun onların birbirine karşı öfkelendirmekle birlikte onları bir iple can acıtıcı bir sıkılıkta bir birlerine bağlamıştı. Kaçamıyorlardı. Her ikisi de kaçıp uzaklaşmak istiyor ancak senin bir kalıntın olan bu ip onları kıskıvrak bağlamıştı.

Birkaç hafta sonra Brand'ı, Agnes ile Brand'ın çocuğunun nasıl öldüğünü ve Brand'ın bebeğin giysilerini bir dilenci kadına nasıl verdiğinin öyküsünü okudum.

6 *Brand*, Norveç'in dünyaca tanınmış en büyük yazarlarından olan Henrik Ibsen'in (1828-1906) oyunlarından biridir.

Ben güzel değilim. Annem gibi güzel değilim. Thea, büyünce şayet şişmanlamazsam ve de göğüslerim biraz büyürse, güzel bir vücuda sahip olacağımı söylüyor. Thea'nın boyu ancak benim omzuma geliyor ama kalçaları geniş, göğüsleri iri. Oğlanlar onu beğeniyorlar. Thea bütün süper modellerin ilk gençlik yıllarında ince uzun ve küçük göğüslü olduklarını, başlangıçta vücutlarından memnun olmadıklarını, sonunda çirkin ördek yavrusu masalındaki gibi değişip güzelleştiklerini söylüyor.

Annemin bana bakarken hayal kırıklığı hissettiğini biliyorum. Ben doğmadan önce annem prensesler gibi güzelmiş. Şimdiki gibi sarı ve daha gür saçları varmış. Şekil verildiğinde hiç bozulmadan kalırmış saçları. İtfaiyecilerin yangından kurtardıkları, bu nedenle sayfaları kararmış, lekelenmiş eski albüme baktığımda nefesim kesiliyor. Annem ve babam henüz evli değiller, geziye çıkmışlar. Altın kumlar, uzayıp giden kumsallar... Annem kırmızı bikini giymiş, kameraya gülümsüyor. Tunus'a giden gemide kaptanla... Kaptan onları annemin güzelliğinden ötürü kendi masasına davet etmiş ve sofrada hep annemle sohbet etmiş, babamı görmezlikten gelmiş, sonunda bir grup fotoğrafı çektirmişler. Kaptan kolunu annemin omzuna dolamış, gülümsüyor.

Bir keresinde babama annemi kıskanıp kıskanmadığını sordum.

“Hayır”, dedi. “Gurur duyardım, yalnızca gurur duyardım.”

Tabii şimdi, yani annemin yüzü tehlikesiz bir hale geldikten sonra ve albümlerde bir anı olarak kalmışken bunu söylemek kolay. Babam şimdi annemin güzelliğinin kendisini hiç tedirgin etmemiş olduğunu söyleyebilir, ancak annemin yanık yüzünü ilk kez gördüğünde içinde hafif bir rahatlama oluşup oluşmadığını kim bilebilir?

Ben doğmamış olsaydım, belki de annem hâlâ eskisi gibi güzel kalacaktı. Biraz daha yaşlı olacaktı belki ama bir hanımefendi güzelliği sergileyecekti. Yüzünün sol tarafı bunu kanıtlıyor.

Annemin yüzündeki tahribatı düzeltmek için yapabileceği çok şey var aslında. Hatta o yıllarda plastik cerrahlar yüzünü eski haline getirmek için ellerinden geleni yapacaklarını söylemişler ama annem reddetmiş. Benimle eve gelen bütün arkadaşlarım ya da annemin öyküsünü paylaştığı sigorta şirketine ait broşürleri görenler bana bunu soruyor.

“Günümüzde yapılabilecek çok şey var...” diyorlar.

Ben genellikle bir şey söylemiyorum. Annemin bir zamanlar güzel yüzüne olduğu kadar, şimdi de yanık yüzüne bağımlı olduğunu anlatmak çok güç. Bir zamanlar o güzelim yüzü olmasa yaşayamayacağını hissedermiş, şimdi de yanık yüzü olmadan yaşayamayacağını sanıyor. Babamın buna benzer bir şeyler söylediğini duymuştum. Sanırım bu konuşma bedava plastik cerrahi müdahale tek-

lif eden mektupların posta kutumuza gelmeye başladığı günlere rastlıyordu.

"Yüzün senin yeni kimliğin oldu, ancak bunun böyle devam etmesi gerekmez!"

Babamın yüzü kıpkırmızıydı, anneme gösterdiği mektubu tutan eli titriyordu. Annem ağlamaya başlamıştı, yanık yüzüne tahammül edemeyen babamın onu acı çekeceği bir ameliyata zorladığını söylüyordu.

Babam başka bir şey demeden elindeki mektubu yere attı ve gidip annemin yanık yüzünü öptü.

Annem ve babam evlendikten sonra anneannemlerin bahçesine bir ev yapmışlar. Evi babam çizmiş. Babam o günlerde geleceği umut vadeden bir mimarmış. Babaannem, baban bu kadar erken evlenmeseydi çok yükselirdi, der bana. Anneannem babamın çizdiği evi çok modern bulmuş, çevredeki evlere uyum göstermediği için beğenmemiş. Babam dışında herkese de bu düşüncesini anlatmış. Yangının çıkma nedenleri ve meydana gelen ciddi sonuçlar dikkate alınmayacak olursa, evi anneannemin yaktığını düşünebilir insan. Elbette ki annemi ne kadar sevdiğini bilenler, anneannemin kızına bunu yapabileceğini akıllarına bile getiremezler. Evin elektrik işlerini ucuza getirmek üzere inşaatta kaçak çalıştırılan ve yaptığı ciddi hatalar sonucu 13 Haziran 1989 Cuma sabaha karşı saat bir ile iki arasında yatak odasına giden koridorda yangın çıkmasına neden olan elektrikçi de bunu istemezdi elbette...

Zaman zaman annem beni yatağına alsaydı ya da yatağımı kendi karyolasının yanına yerleştirmiş olsaydı, yüzü yanmamış olacaktı diye düşünürüm. Oysa ben koridorun

sonunda, kendi odamda uyuyormuşum ve annem beni kurtarmak için alevlerin arasına atılmak zorunda kalmış. Benimle yüzü arasında bir seçim yapmak zorunda kalmış ve beni seçmiş. Bunun nedenini hâlâ bilmiyorum.

Babam o sırada evde değilmiş, arkadaşlarıyla Oslo'da sahilde, Huk plajının kayalıklarına oturmuş yaktıkları kamp ateşinden çıkan alevleri seyrediyorlarmış. Biraz çakırkeyif eve yürürken, annemin giysilerine ve üzerine sızmış is kokusundan dolayı kendisine kızacağını düşünüyormuş. Evin kapısına gelene dek olup bitenin farkına varmamış olması belki de bu yüzdendir.

Babam eve vardığında annemi Ullevål Hastanesi'ne götürülmüş, itfaiyecileri de yangını söndürmekten vazgeçmiş bir durumda bulmuş. Beni kucağında tutan dedem kenarda durmuş, bir zamanlar kendi babasının diktiği elmaların yetiştiği elma bahçesine damadının inşa ettiği ve karısının deyişiyle çevredeki mimariye hiç uymayan evin üzerinden yükselen kara dumanları seyrediyormuş.

Annem hayatta sahip olduğu tek değerli şeyi, güzel yüzünü yitirdi. Çok genç yaşından beri güzelliğine güvenmiş ve o güne kadar da yüzü onu hiç hayal kırıklığına uğratmamıştı. Güzel yüzü ona çiçekler, mücevherler, elbiseler, seyahatler ve ev planları çizen bir eş kazandırmıştı. O geceden sonra güzelliğini yitirmiş olan yüzü ona ancak acıma ve kaçamak bakışlar getirecekti. Eşi de bir daha ev çizimi yapmayacaktı.

Annem o gece benim hayatımı kurtarmış. Hiç düşünmeden kendini alevlerin içine atıp, yattığım odaya koşmuş. Bir mucize eseri beni kurtarmış ve kendi yüzünü sakınmaktansa beni korumayı seçmiş.

Bu durum benim henüz yeni doğmuş bir bebek olmam ve onun da annelik içgüdüleriyle hareket etmiş olmasıyla açıklanabilir. Annem hiçbir mantıksal muhakeme yapmaksızın alevlerin arasına atılmış ve beni sapasağlam olarak dışarı çıkarıp, o yaz gecesi çimlerin üzerine bitkin bir şekilde yıkılmış. O an annemin yanıklarından gelen kokunun adeta anneannemin evindeki yanık yemek kokusuna benzediği söylenir hâlâ...

İtfaiye görevlilerinden biri yanan evden sanki annemin ilerde ihtiyacı olacağını, kanıt olarak kullanacağını bilirmiş gibi bir fotoğraf albümü kurtarmış.

Bana öyle geliyor ki anneme yeniden seçme şansı verilseydi, beni kurtarmazdı. Yanık olmayan bir yüzle, ben olmaksızın yaşamayı seçerdi. Bu durumda onu kimse kınamazdı. Yeniden çocuk sahibi olur, kendine benzeyen güzel çocuklar getirirdi dünyaya, böylelikle ben de onun vicdanında tıpkı terk ettikleri yangın alanı gibi kapkara bir yer olarak kalırdım. Annem başka bir şansı olmadığına düşünerek teselli bulur, çevresi de onu anlayışla karşılardı. Ne de olsa genç bir kadındı, önünde upuzun bir ömür vardı.

Yangını izleyen ilk yıllarda annem bir kahraman, bense annesinin uğruna her şeyini feda ettiği çok değerli yavrusuydum. Derken sen geldin. Sarı bukleli saçlarının ve gülücüklerinle geldin. Yanık yüzlere dair hiçbir şey bilmeden geldin. Vicdan azabı çekmiyordun, işte o yüzden herkes seni çok sevdi.

Bir sigorta şirketi annemin yüzünü bir broşüründe kullandı. Broşürün kapağında yüzünün güzel tarafı yer alıyordu: Sigortalı değilseniz, her şeye sahip sayılmazsınız.

Broşürün iç kısmında yüzünün yanık tarafının fotoğrafı eşliğinde evdeki hatalı elektrik sistemi konusu anlatılıyordu. Annemin kahramanlık öyküsü ise daha küçük puntolarla verilmişti.

Aradan birkaç yıl geçtikten sonra annem okulları dolaşıp, yangının verdiği zararlar ve evini yangından korumak için neler yapılması gerektiğini anlatan konuşmalar yapmaya başladı. Hatta benim sınıfıma da gelmişti. Bu olay senin ölümünden altı ay sonrasına denk gelir. Herkes anneme çok acıyarak, bana da adeta şok geçirerek bakmıştı. Anneme, keşke beni yanan evde bıraksaydın diye haykırmak istedim o gün...

3. Bölüm
Georg ve Marta

Dışarıda ısının sıfırın epey altında olmasına karşın Marta üzerine mantosunu giymeden çıkmıştı evden. Çiçekli lastik çizmeleri kayıptı. Bu yıl lastik çizmeler yine moda oldu diyorlar. Çizmeleri Helen getirmişti, kolay giyilip çıkarılabildiği için Marta'ya uygun olduğunu, hatta ayakta da çok "şık" durduklarını söylemişti. Georg, Marta aldırış etmez buna, demeliydi, ama susmuştu. Sık sık Marta ortadan kaybolsa her şey ne kadar kolaylaşacak diye düşünürdü. Elbette bu Georg'un kabahati olacaktı, ama kimse açıktan açığa suçlayamayacaktı onu. Annesi kayboldu diye Helen ona sitem edecekti kuşkusuz, ancak Helen bu evde yaşanılanlardan haberdar bile değildir, o yüzden bu konuda konuşması anlamsız olur. Çocukluğundan beri yalnızca kendiyle ilgilidir Helen... Belki de bazı tanıdıkları bu kadar uzun bir süre tahammül ettiği, Marta'yı başkalarının yapacağı gibi bir devlet kurumuna yatırmadığı için Georg'dan övgüyle söz edeceklerdi.

Georg holde durmuş, artık dağ yürüyüşleri yaparken değil de yalnızca Marta'yı aramak için dolaşırken giydiği dağcı botlarının bağcıklarını bağlıyordu ki, kapı çalındı.

Dışarıda Marta ve yanında da 15-16 yaşlarında bir kız duruyordu. Genç kız Helen'in o yaşlardaki halini andırıyordu. Koyu renk saçlı, ince uzun bir kızdı, çıplak eliyle Marta'nın eldivenli elini tutmuştu.

"Burada oturduğunu söylediler bana," dedi başıyla Marta'yı işaret ederek.

"Teşekkür ederim, doğru. Nerede buldun onu?"

"Okulun aşağısında, eski oyun bahçesinde."

"Aaa, evet..."

Georg bir şeyler daha söylemek istediyse de söylenecek söz bulamıyordu. Kız sanki Marta'yı Georg'a teslim edip etmekte kararsızmışçasına Marta'nın elini bırakmamıştı.

Georg eğilip Marta'nın yanağını okşadı hafifçe. Neyse ki Marta'nın yüzünde güven içinde olduğunu ifade eden bir gülümseme belirdi, bunu gören kız da Marta'nın elini bıraktı.

"Onu bulup getirdiğin için teşekkür ederim. Kanepede uyuyakalmışım. Kolayca kaçabiliyor evden. Tekrar teşekkürler."

Georg gülümseyerek kapattı kapıyı. Marta çizmelerini tekmeleyerek çıkarmıştı. Georg çizmeleri yerine yerleştirmek üzere eğilmişken kapı tekrar çaldı.

"Eldivenlerim, eldivenlerimi ödünç vermiştim," dedi kız özür dilercesine.

"Pardon, bir saniye..."

Georg Marta'nın elinden eldivenleri çıkardı.

"Onu bulduğumda soğuktan morarmıştı."

"Vah vah," dedi Georg.

Marta'nın ellerini avucunun içine alarak ovmaya başladı. Elleri hâlâ buz gibiydi.

"Tekrar teşekkürler," dedi ve kapıyı kapattı.

"Kevaşe", dedi Marta.

"Kevaşe, kevaşe, kevaşe!"

Saat daha dokuza beş vardı. Georg yataktan erken kalktıkları için pişmandı şimdi. Yılbaşı gecesiydi ve gidecek hiçbir yerleri yoktu. Georg üzerinde lekeli sabahlığı ile oturan karısına baktı. Bir yıl öncesine kadar böyle lekeli bir şeyi görmeye bile dayanamazdı Marta, şimdi oturmuş kevaşe diye bağırıyordu.

Georg Müller Marta'yı ilk gördüğünde onun ileride karısı olacağını düşünmemişti. Marta aklına bile düşmemişti zaten. Bu kızın pek çok kez aynı ortamda karşısına çıktığını belki fark etmişti, ama o kadar. 1959 yılının o soğuk kışında, sınıftan yangın alarm uygulaması için apansız karlara çıkarıldıklarında Marta yanındaydı. Lise bitirme şenliklerinde yerel adetler uyarınca bir sopaya geçirilmiş domuz kafasını öpmesi, sonra da yüzünü una bulaması gerektiğinde de yanında olmuştu. Yine lise bitirme şenlikleri sırasında düzenlenen sahte düğünde de yanında Marta oturuyordu. Georg masada kimin yanında kimin oturacağını bildiren kartı her ne kadar itiraf etmese de Marta'nın bir başkasıyla değişerek elde etmiş olduğuna yemin edebilirdi. O açık mavi kartın gizlice el değiştirdiğini göz ucuyla fark ettiğinde ilk kez Martaya dikkatle baktı. Vücudu ufak tefek ama güçlüydü, kumral

saçlarını bir lastikle ensesinde toplamıştı ve başını hareket ettirdikçe atkuyruğu iki yana sallanıyordu, mavi gözleri hayat doluydu. Georg beğenmişti gördüklerini. Sesini ve dudaklarındaki cesur kıvrımlarını beğenmişti. Giderek bu dudakları öpmekten, sinemada elini tutmaktan hoşlanacaktı. İlk kez yattıktan sonra bile (ki bu başarısızlık hikâyesi bu kadar yıl sonra hâlâ yüzünün kızarmasına neden olur) Marta'nın ileride karısı olacağı, ona çocuk doğuracağı, yıllar boyunca önemli önemsiz tüm konularda kendisiyle ilgili kararlar alacağı, zımbanın, yapıştırıcının, gözlüklerinin nerede olduğunu ona söyleyeceği aklının ucundan geçmemişti. Kırk beşinci yaş gününde Georg'u bırakıp, kendinden on yaş genç bir konuşma terapistiyle kaçacağına dair tehditler savuran karısına kalması için yalvaracağı ve de geri döndüğünde onu sorgusuz sualsiz kabul edeceği de aklının ucundan geçmemişti.

Hele hele evlendiği kadını şu an Marta'yı kaybettiği gibi yitireceği, karısının azar azar kaybolacağı, her sabah kahvaltı sofrasında eşine benzemekten giderek uzaklaşan birisinin karşısında oturacağı hiç mi hiç düşünemeyeceği bir olasılıktı. Karısının kahvaltıya kevaşe diye söylenerek başlayacağını rüyasında görse inanmazdı Georg.

Kedi, ayaklarının dibine yatmış umut dolu gözlerle kendisine bakıyordu. Geçen yıl ölen Duman'ın ardından bu kediyi getirtmişti Marta. Georg yeni bir kedi, hele hele Belçika'dan uçakla kral gibi gelecek ve 6000 krona mal olacak bir kedi istemiyordu. Oysa şimdi bu pahalı postun sorumluğu da onun omuzlarına yıkılmıştı. Marta kedi bacaklarına her sokuluşunda adeta ilk kez görüyormuş gibi davranıyor, sırtını okşuyor ve coşkuyla "Ah ne güzel bir kedi!" diyordu günde dört kez...

Georg kediyi başından atmayı düşünmüştü, ancak kediyi her gördüğünde Marta'nın gözlerinde beliren o çocuksu sevinç bunu yapmasına engel oluyordu. Bu sevinç gösterisi yaşamlarındaki tek aydınlık an, Marta'nın mutlu yaşadığının kanıtıydı sanki. En azından Georg böyle yorumluyordu.

Ara sıra kedi soru sorar gibi bakardı Marta'ya. Georg hem kedinin hem de kendisinin Marta'ya bir şeyleri, hem de çok zaman önce kaybolmuş bir şeyleri talep edercesine baktıkları duygusuna kapılıyordu. Georg'un bilmek istediği şeyler vardı. O da bir erkekti ve Marta'nın kendinden on yaş genç bir konuşma terapistiyle kaçması olayı hâlâ rahatsız ediyordu Georg'u... Marta on gün kaybolmuştu ortadan. On günün sonunda eve döndüğünde, sağ elinin yüzük parmağı sargılar içindeydi. Sargılar açıldığında parmağından iki boğumunun kesilmiş olduğu anlaşıldı. Manikürlü dokuz güzel parmağının yanında bir gazi gibi duran bu güdük uzantı Marta'nın yaptığı hatanın daimi bir hatırlatıcısı haline gelmişti. Marta birkaç ay sonra bakıra benzer bir metalden parmak yerini tutacak bir protez yaptırdı. Georg yanağı her okşandığında bu tersleyici soğukluğu duyumsardı teninde... Georg istenmiyordu. Yıllardır bunu hissediyordu.

O zamanlar parmağına ne olduğunu sormamıştı Marta'ya, bundan böyle de öğrenmesi mümkün değildi.

Konuşma terapisti şimdiki Marta'yı istemezdi elbette. Georg bu kaçma olayını bahane edip Marta'dan kurtulmayı düşünmüştü bir süre. O zaman yapsa kimse kendisine kabahat bulmazdı. Hatta olaydan sonra, pek çok kişi ses çıkarmamakla birlikte Georg'un karısını eve yeniden kabul etmesini onaylamamıştı. Sonuçta zararlı çıkan yine

Georg olmuştu. O konuşma terapistinden nefret ediyordu. O ve Marta birlikte ne yapmışlardı? Marta neden Georg'un uyumlu bir evlilik olarak nitelendirdiği evliliklerini yıkıp-kendisiyle kısa bir süre gönül eğleyeceği ve sonra terk edeceği besbelli olan genç bir adamın peşine takılmıştı?

Artık Marta'yı terk etmesi olanaksızdı. Alzheimer hastası bir eş terk edilemez. Eski bir aldatma hikâyesi de bunun için geçerli bir neden olamaz. Üstelik kırık bir sesle karısına geri dönmesi için yalvaran da kendisiydi.

Şimdi en güzel yıllarını yaşıyor olacaktı Georg... Yeni ayrılmıştı emekliliğe... Küçük ahşap bir tekne alacaktı kendisine... Bygdøy'deki marinada bir yer kiralayacaktı. Gün boyu teknesini zımparalayıp cilalayacaktı. Sabahları Marta eline bir termos kahve verecek ve gülümseyerek evden uğurlayacaktı onu. Havanın güzel olduğu günlerde o da gelecek, birlikte Strømstad'a ya da fiyortlardaki adalardan birine gideceklerdi.

Marta hastalanmadan önce uzun yolculuklara çıkmayı planlamışlardı. Çin'e. Mısır'a, Amerika Birleşik Devletleri'ne gideceklerdi. Marta bu gezi planlarından o kadar çok söz ediyordu ki, Georg Marta'nın artık Fyn'de olup bitenleri tamamen geride bıraktığından ve kocasıyla bir yerlere gitmek istediğinden emin olmaya başlamıştı. Tayland'a gideceklerdi. Tabii tsunami felaketinden önceki bir tarihte konuşmuşlardı bunu. Georg, tsunami afetinden görüntüleri o kadar çok izlemişti ki televizyonda, artık gördüklerine dayanacak hali kalmamıştı. Bir hafta boyunca saat başı son dakika haberleriyle yayına girilmesinin yanı sıra, Marta'nın haberleri her duyuşunda sanki ilk kez öğreniyormuş gibi tepki veriyor olması Georg'u bunaltmıştı.

"İki yüz bin kişi ölmüş!" diye bağırıyordu Marta ve "Nasıl olmuş bu?" diye soruyordu.

Georg defalarca tsunami afetinin nasıl meydana geldiğini izah etmişti. İşte bu tekrarlar yüzünden Georg üst üste yığılmış ceset torbalarını, gençlik yıllarından hatırladığı tarlalarda kış için hazırlanıp naylona sarılmış ot balyalarından farklı göremez bir hale gelmişti. Olayları anlatırken karısının gözlerinde beliren ufak tedirginlik kıpırtılarını fark etmişti. Gerçekler Marta'nın bulanık bir göle benzer gözlerine dalmaya çalışan, ancak bunu başaramayan balıklardı sanki. Ölü sayısını güncelleyen her haber bülteninden sonra Marta o çocuksu dünyasına geri dönüyordu.

Georg gençliğinde emekli olunca turistlerin uğramadığı bir Yunan adasına çekilmek, hayatını orada Marta ve sadık bir köpekle beraber sürdürme hayalleri kurardı. Elbette ki tam bir hayaldi bu... Marta asla bir adada yaşamayı düşünmezdi, zaten kendisi de köpek sahibi olmak istemiyordu. Helen çocukken köpek alalım diye tutturmuştu ama Georg karşı çıkmıştı buna. Helen'in ağlayıp yalvarmaları fayda etmemiş, Georg direnmişti.

Ancak, hayalindeki Yunan adasında bir köpeği vardı Georg'un. Bu sadık dost, pencereleri mavi pervazlı küçücük evin önünde yatmış, keyifle önündeki kemiği kemiren sarı bir labradordu (o sıcağa nasıl dayanıyordu acaba?). Bir köpek sahibi olmanın en ödül verici yanının o hayvanı mutlu etmek olduğunu düşünürdü Georg. Hayatı boyunca insanları mutlu etmeye çalışmıştı ama bunu başaramadığından emindi.

Marta'nın hastalığı bir yıl önce, Noel zamanı ciddi olarak kendisini göstermeye başlamıştı. Doktorlar ve Georg

hastalığın yavaş ilerlemesini diliyorlardı ama, boşuna... Çok acı bir Noel kutlamışlardı. Kızları bayramı bir başka arkadaşıyla geçirmek istediğini söylediğinde hayır diyememişti Georg.

"Elbette, bir sakıncası yok," demişti sahte bir samimiyetle...

Oysa sakıncası vardı. Noel hazırlıklarının nasıl yapılacağına dair hiçbir bilgisi yoktu. Örneğin Noel yemeği olarak yenilecek tuzlanıp kurutulmuş kuzu kaburgasını bir gece öncesinden suya yatırmayı unutmuştu. Hatta böyle yapılması gerektiğini bile bilmiyordu.

"Ama bunu biliyor olman gerekirdi baba," demişti kızı telefonda küçümsercesine. Georg saflık edip, pişirdiği kuzu pirzolasının çok tuzlu kaldığını, yemekte köfte ve şalgam püresi yediklerini söylemişti, Noellerini kutlamak üzere telefon eden kızına... Bu yıl tuzlu kaburgayı suya yatırmayı unutmamıştı. Yaptığı şalgam püresi de idare ederdi işte...

Marta'nın "kevaşe" diye tekrarlamasıyla Georg, kötü geçen Noel'in anılarından sıyrıldı.

"Neden böyle söylüyorsun?" diye sordu tersleyen bir sesle.

Marta koltukta sallanarak, "kevaşe, kevaşe" diye tekrarladı.

Yüzünde Georg'un damarına basmak istermiş gibi bir ifade vardı. Kucağında bir kitap tutuyordu. Georg kitabı almak istedi, hangi kitap olduğunu tahmin edebiliyordu.

"Verir misin?" diyerek elini uzattı.

Marta umulmadık bir hızla kitabı kavrayıp, bir bebek gibi göğsüne bastırdı.

"İzin ver, bir bakayım," dedi Georg yumuşak bir sesle.

Marta gözlerinde şüpheci bir bakışla başını iki yana salladı. Georg hafifçe yanağını okşadı. Küçük bir tebessüm yavaş yavaş Marta'nın dudaklarını kapladı. Georg sağ eliyle Marta'nın yanağını okşamayı sürdürürken, sol eliyle de kitabı kavrayan parmakları gevşetti usul usul.

Düşündüğü gibiydi. Kitabın adı *Harbor Stories*[7] idi. Georg, Helen'in bugüne dek yayımlanmış ilk ve tek kitabını hemen tanımıştı. Georg'un kitabı pek beğenmemiş olmasına karşın Marta ilk görüşte benimsemişti. Georg parmağını satırların üzerinde gezdirirken, kitap hakkında görüş belirtirken içini kaplayan o tiksinme duygusu tekrar uyandı. Marta Georg'un tepkisini Helen'in, yani kendi kızının böyle şeyler düşünüp yazmasından utanıyor olmasına bağlardı. Kitabın kapağında roman yazdığını işaret eder ve anlatılan olayların elbette ki kurgu olduğunu söylerdi.

Georg bu açıklamaya kuşkuyla yaklaşıyordu. Helen Alaska'da bir yıla yakın bir zaman geçirmişti. Annesinin doğum gününü kutlamak için aradığında Georg cevap vermişti telefona. Rüzgârın kesintisiz uğultusu duyuluyordu konuşmaları sırasında.

"Rüzgârı işitiyor musun baba? Burası hep böyle. Hiç durulmaz."

Kitabı ilk okuduğu gece Georg'u uyku tutmamıştı. Uykuya birkaç dakikalığına yenik düştüğünde ise kızı çırılçıplak ve etrafı yılanlarla kuşatılmış olarak girmişti rüyasına.

7 Harbor Stories'in Türkçesi "Liman Öyküleri"dir. (ç.n.)

Helen'e sormadığı için zaman zaman kendine kızardı. Onu sıkıştırıp, Dutch Harbor'da neler olup bittiğini öğrenmeliydi. Neden yapamamıştı acaba? Cevabı basit. Bilmek istemiyordu.

Helen'in Alaska günleri, tıpkı Marta'nın bakır parmak protezi gibi bilmek, öğrenmek istemediği bir şeydi.

Georg Marta'nın kitabı çok beğenmesinin nedeninin içinde hapsettiği, hayata geçiremediği tutkular olduğuna inanırdı. Tutku Marta'nın kaybolduğu günlerde konuşma terapistinin işine yaramıştı. Georg bu tutkuyu anlamadığı için değil, Marta onun anlamayacağından emin olduğu için paylaşamamıştı karısıyla. Marta hayatına Georg'la devam etmeye karar verip de eve döndüğünde tutkusunu da geride bırakmıştı. Ve işte Marta Helen'in kitabında bu tutkuya uzak bir mesafeden seyirci olarak bakıyordu. Kızının kendi yaptığı hataları yapmayacağına dair kendi kendine güvenceler vererek bu sorumsuzluk halini uzaktan izliyordu. Marta'nın evliliklerini ve kendisini bir hata olarak gördüğünden emindi Georg...

Marta kedi hakkında bir şeyler söylüyordu. "Hayatımda bu kadar güzel kedi görmedim ben."

Georg kitabı Marta'nın kucağına fırlattı. "Kevaşe," dedi. "kevaşe, kevaşe!"

Kapı çalındı. Gelen kızıydı. Helen'in omuzunda bir çanta vardı, yüzünden ağladığı anlaşılıyordu. Tek söz etmeden yanından süzüldü ve hole geçti. Çantayı yere fırlattı. Yere güm diye düştü çanta.

"Gelen kim?" diye bağırdı Marta içerden.

"Helen!"

Helen ayakkabılarını ve mantosunu çıkarmadan salona yürüdü.

"Benim anne..."

Georg, Helen'in sesinin titrediğini anlamıştı.

"Sen kimsin Allah aşkına?" diye sordu Marta boş gözlerle.

Georg banyoya çıktı, kapıyı kilitledi, klozet kapağının üzerine oturdu, az sonra Helen'in ağlamaya başlayacağından emindi. Aslında aşağıda kalıp onu avutması gerektiğini biliyordu ama gücü yetmiyordu buna. Hiçbir şeye gücü yetmiyordu. Bir tatile ihtiyacı olduğunu düşündü birden. Helen onun yerini alabilirdi. Doğduğundan bu yana kendisi ona bakmıştı. Onu arabayla jimnastik karşılaşmalarına, dans yarışmalarına taşımış, yazdığı kompozisyonları okumuş, âşıkları tarafından terk edilişine dair hikâyeler dinlemiş, kusmuğunu temizlemiş, aldığı eğitimi, gittiği kursları finanse etmişti. Artık geri ödeme zamanı

gelmişti. Helen'in sorumluluğun ne olduğunu öğrenme zamanı çoktan gelmişti.

Helen annesini böyle görmeye dayanamıyordu. Hastalığın o korkunç yüzü belli bir zaman için Helen'den gizlenmişti. Babası uzun süre Marta'nın açıklarını örtbas etmiş, işi şakaya vurmuş, önemsizmiş gibi davranmıştı. Bunları yapması artık olanaksızdı. Ayrıca Helen'in annesinin gün boyunca nasıl olduğunu, neler yaptığını öğrenmesinin de vakti gelmiş de geçiyordu.

Bu örtbas etme oyununun bir kısmını Georg kendisi için oynamıştı. Helen'den bile çekinmiş, Marta'nın gerçek durumunu sanki utanılacak bir şeymişçesine gizlemek zorunda hissetmişti kendini.

Markette komşular dostça sırtına vurmuşlar, Marta'nın arkadaşı olan kadınlar dudaklarını büzüp, başlarını iki yana sallayarak "Senin kabahatin değil ki bu!" demişlerdi.

Bu kadar çok insanın aynı tepkiyi vermesi dikkat çekiciydi. Acaba neden böyle söylüyorlardı? Niçin böyle bir şekilde teselli edilmesi gerekiyordu?

Georg anlayamamıştı.

Hastalık dedikodularının yayılmaya başladığı sıralarda Marta markette aptalca şeyler yapmaya başlamıştı, dükkânda elbiseleri giyip çıkarıp prova ettikten sonra üzerinde bir kombinezonla eve geliyordu. O tarihlerde Marta'nın arkadaşları ekmek, kek ve çörek yapıp kapıya kadar getiriyorlardı. Marta keyfine baksın diyorlar ve Georg'a bir şeye ihtiyaç duyduğunda kendilerine söylemesini tembih ediyorlardı. Georg bir şey istememişti. Kadınların aslında meraktan geldiklerini, durumu kendi gözleriyle görmeye çalıştıklarını düşünüyor, kimseyi içeri sokmamaya

gayret gösteriyordu. Birkaç ay kadar devam eden bu süreçte Georg misafir istemez tavrını sürdürmekte o kadar başarılı olmuştu ki, kimse adımını kapıdan içeri atmayı başaramamıştı. Getirdikleri yiyecekler elbette makbule geçiyordu. Georg bu ekmek, kek ve pastaları çok özlediğini itiraf etmeliydi. Marta da aslında ekmek ve fırın işlerinde çok başarılıydı ama artık o da sona ermişti. Marta sona ermişti. Eski Marta'dan kalan bazı şeyler vardı, filmler mesela. Helen'in yüzmeyi öğrendiği ilk yaz plajda çekilen filmlerde Helen giderek daha başarılı kulaçlar atıyor, vücudunu suya paralel hareket ettiriyor, Marta da gururla kızının yanında yüzüyor. Videolar. Helen'in komünyon töreninde mesela... Marta hâlâ çok güzel. Mükemmel bir ev sahibesi olarak bir davet sahneye koymuş, başarıyla yönetiyor. Daha sonraki yıllara ait tatil resimleri. İkisinin fotoğrafları. Karı ve koca. Marta Sunnmøre'de tekne turunda, el sallayıp gülümsüyor.

Yurtdışında çekilmiş fotoğrafları yok. Marta hiç yurtdışına gitmedi. Zaman zaman turlarda yer ayırttığı olduysa da daima, verilen süre bitmeden önce arayıp iptal ettirirdi bu gezileri.

Marta'nın şimdi sürekli nemli ve akıntılı olan gözlerinde ara ara geçmişten bazı pırıltılara rastlanıyor. Marta'nın gözleri eskiden böyle ıslak değildi. Doktor Zimmerman da bilemiyor nedenini.

"Belki gözlerini kırpmayı da unutuyor," demişti şakayla karışık.

Georg banyodan aşağıya indiğinde Marta'yı yalnız buldu. Oturmuş kendi kendine bir şarkı mırıldanıyordu, iyi halindeydi yani... Helen ortalıkta görünmüyordu, fırlatıp yere attığı çanta da yoktu.

Helen Marta'ya bakamazdı. Gerçek şu ki, Marta'ya kimse bakamazdı artık. Bundan böyle onu hiç tanımamış, hiç sevmemiş, onunla evlenmemiş biri bakabilirdi ancak Marta'ya. Marta gözlerinde sürekli olarak eski Marta'yı arayacak olan birinin değil, onu olduğu gibi kabullenecek birinin ellerine teslim edilmeliydi.

Georg, Helen'in odasına gitti. Helen'in odası... Bu odanın adı hiç değişmeyecekti. Helen ne kadar zaman uzak kalırsa kalsın burası Helen'in odasıydı. Şayet her şey planlandığı gibi gelişse ve Marta bu odayı düzenleyip, dikiş odası gibi kullanıyor bile olsaydı odanın adı değişmezdi. Bu oda tıpkı Helen gibi çeşitli evrelerden geçmişti. Evin inşaatı bittikten sonra odaya açık mavi renk duvardan duvara halı döşemişlerdi; Helen on, on iki yaşlarındayken açık pembe halı istemişti. Daha sonraları ahşap parke zemin üzerine Budist tarzda dokunmuş küçük kilimlerle döşemişti odayı. Şimdi beyaz olan duvarları, Helen evden taşınmadan önce adeta geçmişin izini örtsün diye boyamıştı. O kadar uzun bir zaman gibi hissedilmese de, epey bir süre geçmişti aradan. Bir başka yaşam, bir başka zamandı adeta...

Marta'nın makyaj masasının altında duruyordu dikiş makinesi. Makyaj masası? Yoksa tuvalet masası mı denirdi? Üzerine boy aynası yerleştirilmiş alçak bir komodindi bu, iki yanındaki çekmecelerde Marta'nın kişisel eşyaları dururdu. Bazı geceler Marta eflatun renkli alçak pufa oturur, mekânik hareketlerle saçını tarardı. Arkaları gümüş

kaplamalı boy boy saç fırçası takımı vardı Marta'nın. Bunlar annesinden miras kalmıştı. Fırçaları eline aldığında bakır kaplamalı parmağı tuhaf bir tıkırtı çıkarırdı. Saç fırçalarına baktıkça nedense hüzünlenirdi Marta. Sebebini sormamıştı, ancak Marta fırçalara bakarken oturmuş saçlarını fırçalayan asil bir kadını yani annesini düşünürdü gibi geliyordu Georg'a...

Bazen de Marta'nın saçlarını o tarardı. Her gün değilse de ara sıra... Marta bundan hoşlanırdı. Dudakları hafifçe kıvrılırdı, ıslak gözlerini yumduğunda o çocuksu yüz kaybolur, Marta eski halini biraz andırırmış gibi olurdu.

Dikiş makinesi makyaj masasının altında durmaya devam edecekti. Hiçbir değişiklik olmayacaktı artık. Bu düşünce içini bulandırıyordu. Hayatının, en azından hayatının geri kalan kısmının böyle sürüp gideceğini düşünmek içini bulandırıyordu.

Helen'in çantası ortada yoktu. Helen yoktu. Marta bir şarkı mırıldanıyordu kendi kendine. Georg bu şarkıyı daha önce hiç duymamıştı.

Helen tahammül edememişti. On dakika. Ancak on dakikalığına katlanabilmişti annesine. Acaba kendisi nasıl daha fazlasına katlanabiliyordu? Georg Helen'den daha mı farklı yaratılmıştı ki, bir insanın böyle kaybolup gitme sürecine daha kolay tahammül göstersin? Her şeyin derece derece ilerlemesi, fark edilemeyen ufacık damlalar halinde birikmesi durumu daha az korkunç bir hale mi getiriyordu?

Elbette cevap bu değil. Helen'in böyle tepki vermesi Georg'un suçuydu. Çok uzun bir süre saklamıştı gerçeği kızından. Şimdi kızı ne yapacağını bilemiyordu. Eh...

Bundan böyle Helen de öğrenecekti, tıpkı kendisi nasıl öğrendiyse o da öğrenecekti.

Marta'nın hiçbir şeye ihtiyacı olmadığından emin olunca Georg bilgisayarın önüne oturdu ve tatil ilanlarına bakmaya başladı. Tsunami faciasından sonra fiyatlarda bir düşüş meydana gelmiş olmalıydı.

Kapı tekrar çalındı. Son zamanlarda Georg ile Marta'nın kapısını çalan kimse kalmadığından bu zil sesi çok beklenmedik geldi. Acaba Helen geri mi dönmüştü? Olamaz, Helen kapıyı çalmazdı.

Kapının önünde Else Armauer duruyordu. İki ev ötede oturan bu hanım ekmek, kek, pasta yapıp getirmiş olan kadınlardan biriydi ve Georg'a "Marta'nın böyle olması senin suçun değil" diyen kadındı. Bu hanım da on yıl kadar önce dul kalmıştı. Aradan geçen bu on yıl boyunca Else Armauer bir sürü sevgili değiştirmiş, göbeğindeki yağları aldırmış, göz kapaklarını kaldırtmış ve muhtemelen göğüslerine de silikon taktırmıştı.

"Bu gibi şeyler vazgeçilemez bir takıntı haline gelir" demişti Marta. "İnsan bir defa başlayınca, durmasını bilemiyor maalesef!"

Georg kadının hangi konuda durmayı bilemediğini sormuştu Marta'ya, estetik cerrahiyi mi yoksa âşıkları mı takıntı haline getirmişti kadın.

"İkisi de," diye cevap vermişti Marta.

Sonra, 'sen böyle de güzelsin', 'senin daha başka olmanı istemiyorum' desin diye gözlerinin içine bakmıştı Georg'un...

Georg o zaman Marta'ya cevap vermemiş olduğundan dolayı pişmandı şimdi. 'Sen böyle de çok güzelsin' ya da

'sen asil ve zarif bir biçimde yaşlanıyorsun' demiş olsa ne kaybederdi sanki?

Bir yalan da olabilirdi bu, bir gerçek de. Marta bilemezdi ki... Keşke söyleseydi, evet söylemeliydi. 'Sen böyle de çok güzelsin' demeliydi.

Else Armauer dudaklarına da bir şeyler yaptırmış olmalıydı. Gerçi Georg bu konuda uzman sayılmazdı ama konuşurken Else Armauer'in dudakları akvaryumdaki balığın ağzı gibi açılıp kapanıyordu. Georg onlardan gözlerini ayırmadı.

Else Armauer'in dudakları özür dileyerek, çaresizlikten ve durumun aciliyeti nedeniyle Marta'nın dikiş makinesini ödünç almaya geldiklerini söylüyordu. Tabii makineyi satmamış ya da Helen'e vermemişlerse... Else Armauer ve dudakları Georg'un cevap vermesine fırsat bırakmadan yanından süzülerek, salona girmişlerdi bile... Bunu gören Marta'nın yüzünde sinirli bir gülümseme belirdi. İki kadın arasındaki fark Georg istemese de dikkatini çekmişti. Marta'nın karmakarışık, kırıklarla dolu ve bakımsız saçları... Marta'nın üzerine giymiş olduğu, kendisi tarafından (hasta olmasa böyle bir şeyi giymeyi asla kabul etmeyeceğini bilmesine rağmen) satın alınmış bolca eşofman, yüzündeki çizgiler, sulanmış gözleri... Else Armauer'in yapay ve cilalı dış yüzüyle taban tabana zıttı bunlar. Georg karısı hastalanmadan önce bir kadının vücudunu bakımlı tutabilmek için ne kadar çok gayret gösterilmesi gerektiğinden habersizdi. Marta daima göze hoş görünen bir kadındı. Bakır protez parmağı bile temiz ve pırıl pırıldı. Manikürü ve saçına nasıl şekil verileceği sorusu Georg'un aklının ucundan bir kez bile geçmemişti. Marta hep kumraldı. Onun yaşındaki kadınların saçlarının

ağarmış olabileceğini bilmekle birlikte, Marta'nın saçlarının dibinden beyazların görünmeye başlaması Georg'u şaşkına çevirmişti. Sanki bu hastalık karısının canını ve tüm renklerini emmeye başlamış, beynindeki çürüme saç diplerine kadar ulaşmış gibi hissediyordu Georg. Aslında bunun basit bir açıklaması vardı. Marta kuaföre gitmeyi artık unutmuştu. Önce randevusu olduğunu unutmuş, ardından da telefon edip randevu almak bir daha aklına düşmemişti. Üstüne üstlük Marta'nın saçlarının özel bir şampuanla yıkanması gerektiğini evdeki şampuan şişesi bitince fark etmişti Georg... Marta'nın saç diplerini beyaz bir tabaka kaplamıştı. Helen annesinin saç dibinde sedef hastalığı olduğunu söylemişti. Demek ki Helen biliyordu. Acaba Marta niçin ona bu durumdan hiç söz etmemişti? Georg'a çok dokunmuştu bu... Ondan bir şeyler saklamasının bir tek açıklaması olabilirdi, demek ki eşine hâlâ cazip görünmek istiyordu. Bir zamanlar Marta'nın cazip görünmek isteyen bir kadın olduğu düşüncesi ne kadar da uzak ve inanılmaz geliyordu şimdi.

Else Armauer'in cilalanmış dış görünümü Georg'u huzursuz etti. Yalnız yaşayan insanların da bakımlı olmak için çaba göstermeleri gerektiğinin bir kanıtıydı bu. Georg göğüslerine, karnına, göz kapaklarına ve dudaklarına estetik ameliyat yaptırmış olan başka hiç kimseyi tanımıyordu. Ayrıca yalnız yaşayan başka hiç kimseyi de tanımıyordu. Else Armauer'in bakımlı vücudu Georg'a, yalnız yaşayan insanlarla, kırk yıllık evli insanlarla karşılaştırıldığında yalnızlara daha fazla zorunluluklar yüklendiğini düşündürmüştü.

Georg Else Armauer'in operasyon geçirmiş göğüslerinin, düşlediği Yunan adasında dolaşırken nasıl görüneceğinin

hayalini kurmaya başladı. Köpekleri sever miydi acaba? Belki de labrador cinsi köpekleri daha çok severdi?

Bildiği kadarıyla Marta hayatı boyunca iki erkekle yatmıştı, bunlardan biri kendisi, diğeri ise konuşma terapistiydi. Bu konuda kendisiyle konuşma terapisti arasında nasıl bir fark olduğunu hep merak etmişti Georg. Marta'nın aklını başından alacak ne gibi şeyler yapmıştı acaba bu adam?

İstemeden Else Armauer'i ve onun kaç kişiyle yatmış olduğunu düşünmeye başladı. Bu konudaki ipucu kadının holde onun yanından sürünerek geçip, salona girişinde bulunabilirdi.

Marta ile yatmak artık tecavüz gibi bir şey olmuştu. Son kez bunu denediğinde bir daha yapmamaya söz vermişti kendine. Zaten Marta'nın o bulanık bakışlarından da cinsel uyarı almak imkânsızdı. Beyazlaşmış kılları vahşi bir ormana dönmüştü. Vücudu karşı koymasa bile, cansız ve hareketsizdi. Eylem sırasında kendini tecavüzcü gibi hissetmişti Georg...

Kapı eşiğinde Marta'dan adeta ölmüş gibi söz eden Else Armauer, şimdi Marta'yla sanki şaşkın bir çocukla konuşurmuş gibi konuşuyordu. Uzun uzun gideceği yeni yıl balosunu anlatmış ve gece elbisesinin boyunu kısaltması gerektiğini izah etmişti. Tsunami faciası belli ki Else Armauer'in keyfini kaçırmamıştı. Yeni yıl balosundan bahsedildiğinde Georg karısının gözlerine bakmıştı, orada geçmiş hayatından pırıltılar bulmaya çalışmıştı. Oysa Marta'nın gözlerinden yaşlar süzülüyordu yalnızca...

"Dikiş makineni ödünç almaya geldim," dedi Else Armauer tane tane ve sesini gerektiğinden fazla yükselterek.

Georg makineyi almak üzere yukarı, yatak odasına çıkmıştı. Elindeki dikiş makinesi toz içindeydi. Georg tozları almaya çalışıyordu ki Else Armauer'in sesini duydu:

"Ev işlerinde bir yardımcıya ihtiyacın olduğunu görüyorum."

Eğilmiş tozları üflüyordu. Şişirilmiş dudakları akvaryum balığına daha da çok benzemişti.

"Kevaşe," dedi Marta.

Else Armauer doğruldu ve şaşkınlık içinde Marta'ya baktı.

"Affedersin anlayamadım ne demiştin?"

"kevaşe," diye tekrarladı ve gülümsedi. Mimiklerindeki çocuksu ifade kırışıklar içindeki yüzüne sanki yanlışlıkla iliştirilmiş gibiydi.

"Demek öyle! "

"Korkarım okuduğu bir kitaptan takılmış diline," dedi Georg özür dilercesine. Aslında bunu pek eğlenceli bulmuştu.

Marta'nın verdiği bu beklenmedik tepki Georg'un gerginliğini gidermişti, Else Armauer ise şaşkına dönmüştü. Bu durum pek uzun sürmemekle birlikte Georg'u rahatlatmış, kendine güvenini geri getirmişti. Çünkü kadının kendinden son derece emin bir tavırla evine dalmasından pek hoşlanmış sayılmazdı. Marta ile konuşma tarzını da sevmemişti zaten.

Evlerin bahçelerinde havai fişekler patlamaya başlamıştı şimdi. Haberlerde halk Uzak Doğu'daki afette hayatlarını, yakınlarını kaybeden insanları ve kendi vatandaşlarını göz önünde bulundurarak şenlikleri çok abartmamaları yolunda

uyarılmıştı. Ancak ne Else Armauer'in ne de komşu çocuklarının buna aldırış eder gibi bir halleri yoktu.

Else Armauer "Eh, artık yolcu yolunda gerek," diyerek dikiş makinesini kavradı.

Birden makineyi yere bıraktı ve Georg'a doğru iki adım attı.

"Onu bir bakım evine yerleştir ve çık, gez, hayatını yaşa!"

Eliyle Georg'un çenesini kavramıştı, keşke tıraş olmuş olsaydım diye geçirdi içinden Georg. Kim bilir kadın onu ne kadar pasif bulmuştu. Marta on yıl önce Else için 'Durumundaki ufak değişiklik karşısında, yani daha kocasının cesedi soğumadan hayatının dümenini eline aldı," demişti. Else Armauer becerikli bir kadındı. Georg'dan çok farklıydı. Hepsi bu işte.

Else Armauer yeni yılın ikinci günü dikiş makinesini geri getirdiğinde elinde üzerine telefon numarası yazılmış bir kâğıt parçası vardı. "Marta'yı buraya götürüp, görüşlerine başvurabilirsin. Marta'ya bir bakımevi bulurlar, böylelikle sen de hayatına devam edebilirsin."

Georg, Else Armauer'in yüzüne baktı. 'Hayatına devam etmek'le ne demek istediğini tam olarak anlayamamıştı. Hayat Marta'yla veya Marta'sız devam ediyordu zaten...

"Biraz bencilce bir yaklaşım olacak biliyorum ama hiçbir karşılık görmeksizin kendini harcıyorsun."

Elindeki kâğıdı işaret etti.

"En azından günlük bakım merkezine götürebilirsin!"

Ölümden sonra geride kalanların hayatını sürdürmesi daha kolaydır. Ölen ölmüştür. Elden gelen bir şey yoktur. Ancak Marta henüz ölmemişti. Onu otuz yıldır yaşadığı evden, alışık olduğu ortamdan çıkarmanın Marta üzerinde yapacağı etkiden emin olamıyordu Georg. Doktor da Marta'nın bakımını sonuna dek tek başına yüklenemeyeceğini söylemişti Georg'a... Öte yandan yabancı bir ortama götürüldüğü takdirde Marta'nın sağlığının daha da bozulacağına dikkat çekmişti. Bu tür hastalar için günlük hayatın bilinen rutinler üzerine kurulması, çevrelerindeki eşyaların alıştıkları yerlerde bulunması

gerekiyordu. Değişimin hastalarda saldırganlığa yol açabileceğinden söz etmişti.

Else Armauer elini uzatıp yanağını okşadı. Kırmızı ojeli, ince uzun parmaklarında ışıl ışıl yüzükler vardı. Georg boynundan yukarıya doğru bir sıcaklığın yükseldiğini hissediyordu. Else Armauer bunu fark etmemiş gibi yaptı.

"Aslan gibi adamsın Georg! Eminim ki sende hâlâ hayat var!"

Ne demek istemişti ki? Georg, Else Armauer'e gülümsedi ve merak etmemesini her şeyin üstesinden gelebileceğini söyledi.

Ancak şu da kaçınılmazdı ki, Georg için için Marta'nın ölmesini, onunla birlikte çektiği vicdan azabının da kaybolmasını istiyordu. Marta ebediyen yok olduğunda kendisi de Else Armauer gibi özgürleşecekti, bunu istiyordu Georg.

4. Bölüm
Vah Yazık

1. Çarşamba

"Nereleri temizlememi istiyorsun?"

Alma, Polonyalı temizlikçiye baktı. Genç bir kızdı bu... Yirmili yaşlarının başlarında olmalıydı. Küllü sarı saçları biçimsizce kesilmişti. Aslında güzel olabilirdi, ancak baştan aşağı bir zevk yoksunluğu bu ihtimali ortadan kaldırmıştı. Eh, bu önemli de değildi ya! Yerleri temizliyor ve gidiyordu işte...

Geldiğinde evde bulunması sıradışı bir durumdu. Genellikle o sırada alma işte olurdu. Ancak son zamanlarda ne evde, ne de işyerinde iş yaptığı yoktu pek...

İki ev ilerdeki komşusu Magosja'yı tavsiye etmişti. Güvenilir bir kızdı. Görevine bağlı ve düzgün... Öyle demişlerdi... Alma emin olamamıştı. Son zamanlarda evden bir şeyler eksiliyordu. Bir fotoğraf makinesi, bir takı... Nereye gittiklerinden hiç kuşkusu yoktu Alma'nın...

"Her yeri temizle... Çok gerekli... Son günlerde elimi hiçbir şeye süremedim."

Alma göz ucuyla Magosja'yı izlerken kendine bir bardak çay koymuştu. Kız evin içinde alışık bir biçimde hareket ediyordu. Elvira'nın giysilerini katlayıp odasına götürdü. Hızlı hareketlerle küçük kilimleri silkeledi, masaya damlamış mum artıklarını kazıdı.

Alma içinde bulunduğu durumdan hoşlanmamıştı. Durup, birinin temizlik yapmasını seyretmek garip bir şeydi. Bu pislik Alma'ya aitti ve kendinin temizlemesi gerekirdi.

İşe başka açıdan bakılacak olursa... Alma ev işlerini kendisi yapsaydı Magosja işsiz kalacaktı. Bu nedenle de her iki taraf için de en iyisi kızın çalışmasıydı. Buna rağmen Alma çaydanlığa su koydu ve Magosja'ya yanına, mutfak masasına gelmesini söyledi. Dolaptan altın yaldızlı porselen çay fincanlarını çıkardı, masaya bir tabak bisküvi koydu.

"Son zamanlarda Simon'un durumunda bir değişiklik oldu mu?"

Magosja yere bakıyordu, sanki bu soruyu bir cevap almak için değil de aralarında oluşan o tuhaf sessizliği bozmak için söylemişti.

"Hayır, öylece yatıyor!"

Alma kendi sesindeki umarsızlığı işitebiliyordu. Ümidi kesmiş gibiydi bu ses...

"Tıbbi prognozlar nedir?"

"Prognozlar mı?"

Alma bu sözcüğün sinirine dokunduğunu sezinlemişti.

"Evet, tahminler yani, ne şans veriyorlar, bu konuda bir şey söylediler mi?"

"Yaşama şansı mı demek istiyorsun?"

"Hayır, oluşabilecek kalıcı izleri düşünmüştüm aslında..."

"Sen tıbbi prognozlar hakkında ne biliyorsun? Doktor musun?"

"Krakow kentinde tıp fakültesine gittim."

"O halde neden burada temizlikçilik yapıyorsun?"

Soru pek düşmanca sorulmuş gibi olmuştu. Amacını aşmıştı biraz... Ancak Alma kendini kandırılmış hissedip sinirlenivermişti. Bir doktorun evinde temizlik yapıyor olmasından hoşlanmamıştı.

"Doktor olarak işe başlayabilmek için Yabancılar İçin Norveççe kursunun 3. Seviye sınavına girmeyi bekliyorum."

"Yok, prognoz falan..." diyerek kızın sözünü kesti Alma. "En azından bana bir şey söylemiyorlar. Telefon ettiklerinde yolunda gitmeyen bir şey olduğunu hemen anlamıştım. İçgüdülerim böyle şeyleri bana hemen hissettiriyor. Bu böyle... Ben istemedim böylesi içgüdülere sahip olmayı... Ve işte sahip olduğum içgüdüler bana o an bir şeyler olduğunu bildirmişti. İlk olarak bir rahatlama hissettim. Yani Simon'u kaybetmek istiyorum, demek istemedim..."

"Tabii, anlıyorum..."

Magosja'nın yüzünde sempati işaretleri belirmişti. Sol eliyle çenesini desteklerken, sağ eliyle çayını karıştırdı. Yüz ifadesi kendisine kolayca iç dökülebilecek birinin yüzü gibiydi. Alma elinde olmaksızın konuşmaya başladığını fark etti. Ne kadar da kolay olmuştu bu... Magosja

Alma'nın dünyasına ait biri değildi, bu nedenle derdini dökmek de kolay olacaktı.

"Neden Simon'u tercih etmiş olduğumu hep sorarım kendime... Güzel bir kadındım, bunu herkes bilir..."

Alma sanki sözlerini kanıtlamak ister gibi eliyle yüzünün yanık olan tarafını kapatmıştı.

"Elbette..."

"Bütün olup bitenlerden sonra bunu söylemenin hava atmak olduğunu sanmıyorum. Yüzüm bozulmamış olsaydı böyle konuşmazdım, ancak yangın ve başıma gelenlerden sonra istediğimi söyleyebileceğimi hissediyorum. Bilirsin ya, kadınlar yaşlandıkları zaman gençliklerinde çok güzel olduklarını söyleyerek övünmeden duramazlar. Ben de müthiş güzel olduğumu söyleyebilirim ve de yüzümün sol yanına bakan hiç kimse buna karşı çıkamaz. Çok popüler olduğumu, peşimde çok insanın koştuğunu da söyleyebilirim. Annemlerin, gece yarısı yatak odası penceremin altında durup, inleyip haykıran gençlerden dolayı uyku uyuyamadıklarını da ekleyebilirim. Hatta bunlardan bir tanesi bana masallardaki gibi serenat yapar, penceremin altında gitar çalardı. Ablam Ingrid benden nefret ederdi. Geçirdiğim kaza sonrasında dost olabildik ancak. İşte ancak o zaman yardımıma koştu, yanımda oldu. Sanki kıskançlığı, doğanın kendisine ne kadar da adaletsiz davrandığını düşünerek geçirdiği saatler birdenbire dönüşüme uğramış ve kız kardeşinin bakımına ayıracağı günlere dönüşmüştü. Ingrid benden iki yaş büyüktü ve sıradan bir görünüşe sahipti. Geçirdiğim kazadan sonra sıradanlığı bir avantaj olarak görür olmuştum. Ablamın kıymetini bilmeyi öğrendim. Sanırım 15 numaradaki komşu sana yüzüme ne olduğunu anlatmıştır."

"Evet, yangından bahsettiler."

"İyi. Sen mi sordun?"

"Hayır, onlar anlattılar, kendiliğinden oluşan bir durum..."

"Seni hazırlamak istemişlerdir. Neyse, ne diyordum... Daha on altı yaşındayken gazetelere yeme içme sanatı konusunda yazılar yazan bir adamla yatmıştım..."

"Ben temizliğe başlasam iyi olmaz mı? Yani işimi zamanı gelince bitirebilmek için..."

Magosja hızla kesmişti Alma'nın konuşmasını. Sohbetin bu tip itiraflara doğru kayması Magosja'yı rahatsız etmişti.

"*Zamanında*... İşi zamanında bitirmek denir. Merak etme zamanının karşılığını alacaksın. Biraz daha otur yanımda. Gazetelere yeme içme sanatı konusunda yazılar yazan adam yaşça benden çok büyüktü ve gastronomi açısından müthiş bir deneyim olduğumu söylemişti bana. Gastronominin ne demek olduğunu bilmesem de iyi bir şey olduğunu anlamıştım o zaman. Geceleri pencereden atlayarak odamdan kaçardım ve otomobilinin arka koltuğunda sevişirdik. Yaptığımız ne çok zevk vericiydi ne de acıtıcıydı. Bir anlamda kendimi beklemeye almıştım, belki de şimdi yaptığım gibi... Ona ne istersem yaptırıyordum. Gece yarısı müthiş tatlılar yapardı bana."

"Beklemeye almak?"

Magosja ellerini ovuşturuyor ve pembe terlikli ayaklarına bakıyordu. Alma Magosja'nın bunun kelime anlamını mı bilmediğini, yoksa ne dediğinin tam açıklamasını mı kavrayamadığını anlayamamıştı.

"Cinsellik hiç düşündüğüm gibi olmadı."

Magosja ayağa kalktı ve kovadan viledayı kaptığı gibi gelişigüzel hareketlerle yerleri silmeye başladı.

Alma bir kez daha yerine oturmasını buyurdu Magosja'ya. Magosja isteksizce sandalyeye ilişti.

"Hep şunu soruyordum kendime: Hepsi bu mu yani? Çabucak anlamıştım hepsinin bundan ibaret olduğunu. Benim dışımda herkes bununla yetinir, buna ses çıkarmaz gibiydi. Bundan da, o âna kadar yaşamamış olduğum bir şeyi yaşamam gerektiği sonucuna varmıştım. Simon'la sevişeli ve onun müthiş ve neredeyse korkutucu orgazmına tanık olalı henüz birkaç gün oluyor. Anlayamıyorum. Damarlarının şakaklarında küt küt atmasını, bastırmaya çalıştığım çığlığını, kapalı gözlerle bile farkına varılabilen o aşırı zevk alma halini... Anlayamıyorum. Galiba ben frijit bir kadınım."

Magosja yeniden ellerini ovuşturmaya, bakışlarını odanın içinde dolaştırmaya başlamıştı. Alma buna aldırmadı ve konuşmaya devam etti. Kelimeler ağzından adeta sipariş edilmiş bir eser gibi dökülüyordu. Magosja'yı ilgilendirip ilgilendirmediği umurunda bile değildi. Alma Magosja'yı tanımıyordu ve tanımak da istemiyordu zaten...

"Gazetelere yeme içme sanatı konusunda yazılar yazan adamdan sonra ABD'de bir sözleşme imzalama vaadi almış bir grubun gitarcısı girdi hayatıma. "Fish Belly" yani "Balığın Karnı"ydı grubun adı ve meşhur olamadılar. Ancak bir süreliğine de olsa her şey çok heyecan vericiydi. Siyah deri kıyafetler giyiyordum ve gitarcı gazetelere, televizyona verdiği bütün röportajlarda elimi tutuyordu. "The Sound of Tomorrow" adını verecekleri video-klipte

başrol oynayacaktım. Tabii ki gerçekleşmedi bu... Hemen hemen hiç cinsel birleşme yaşamadık, çünkü hep sarhoş geziyordu. İlişkiyi bitirdiğimde intihar etmekle tehdit etti beni ve tabii onu da gerçekleştiremedi!

Sonra bir avukat. O da yaşça benden büyüktü. En sevdiğim tarafı evli olmasıydı. Bu bana biraz soluk alma imkânı veriyordu. İlişkimiz çok iyi bir biçimde ilerliyordu ki bana geldi ve karısından, çocuğundan benimle olmak üzere ayrılacağını söyledi.

Simon'dan önce çok sayıda erkekle beraber oldumsa da Simon'la evliliğim sırasında başka hiçbir ilişkim olmadı.

Sık sık Elvira'nın da on altı yaşına geldiğini ve o yaşlarda benim yaptıklarımı onun da yapmakta olduğunu düşünüyorum. Garip bir düşünce bu... Aslında Elvira bana hiç benzemiyor. Kolay yem olacak bir yapısı var. Adeta bir köpek gibi karşısındakine güveniyor. Zaman zaman onu bir arabanın arka koltuğunda poposunu havaya dikmiş bir vaziyette canlandırıyorum gözümde. Düşünmesi bile imkânsız bir şey. Ben ilk gençlik yıllarımda anne ve babamın ne kadar saf olduklarını, nasıl da kafalarının hiçbir şeye basmadığını düşünürdüm. Benim çocuğum olunca bu kadar safdillik etmeyeceğim, derdim kendi kendime... Ama Elvira'yı böyle bir durumda gözünün önüne getirmek çok zor. Boyu beni geçmiş olmasına rağmen onun hâlâ bir çocuk olduğunu düşünüyorum. Benim gibi sayısız teklif arasından paşa gönlünün istediğini seçme şansı olmayacak, tabii bu da kötü bir şey sayılmayabilir.

Ben canım kimi istiyorsa onu seçebilecekken Simon'u seçtim. Nedenini tam olarak hatırlamasam da, onun konuşma tarzıyla ilgili bir şeyler olduğuna inanıyorum. HER

ŞEY hakkında nasıl da konuşurdu! Anlattığı HER ŞEY nasıl da ilgilendirirdi beni... Hiçbir zaman ilgimi çekmemiş olan konular bile ilginçleşirdi. Çıktığımızın üçüncü akşamı benim için bir ev projesi çizmek istediğini söylemişti. Annemlerin evinden beni almaya geldiğinde evin koskocaman bir elma bahçesi içinde olduğunu fark etmişti. Her ne kadar o evde yaşamıyor olsam da Simon'la tanıştığım o yazı annem ve babamların yanında geçiriyordum. Annem Simon'u yakışıklı bulmuş, güvenilir bir erkeğe benzediğini söylemişti. "İtimada şayan bir adam" demişti.

Annem haklı çıktı. Yani şimdi baktığımda öyle görüyorum. Simon'u seçtim çünkü kaçıp uzaklaşmayan bir erkekti. Yani son olarak kendini hiç de hız yapmamış olan bir otomobilin altında bulana dek, benden hiç uzaklaşmamıştı."

"Nasıl karşılaştın Simon'la?"

Magosja'nın kibarlık olsun diye mi yoksa ilgilendiği için mi sorduğunu kestiremiyordu. Kız ayaklarını sandalyede yukarı çekmiş, dizlerini çenesine dayamıştı.

"Bir karnavalda... Hayatım boyunca katıldığım ilk ve son karnavaldı. Niçin düzenlendiğini bile hatırlamıyorum. Âdet olduğu gibi paskalya yortusundan önceki günlere de denk gelmemişti. Yazın sonlarıydı. Hava bulutluydu. Birkaç gün öncesinde bir tekstil firmasının reklamı için modellik yapmıştım ve fotoğrafçı beni karnavala davet etmişti. Kaçırılmaması gereken bir eğlence demişti, ancak amacının benimle yatmak olduğu belliydi. Aslında çok da önemli değildi bu... Adamı beğeniyordum. Önce içtik, sonra da Kongens Gate Caddesi üzerindeki kostüm satan mağazaya gittik. Kahkahalar atarak mağazadan ayrılırken ben Nedda,

o da soytarı Bajazzo olmuştu. Bajazzo'dan söz edildiğini duymuş muydun? Bestecinin adı da Leoncavallo'dur, tanır mısın?"

"Bajazzo'yu duymuştum"

Kızın ses tonunda hafif bir meydan okuma vardı. Alma tepeden bakar bir tavır içinde olmak istememişti. Kendisi bu operayı hiç duymamıştı ama anlaşıldığı kadarıyla Magosja bilmiyor olmayı bir aşağılanma olarak algılamıştı. Alma bu konunun üzerine daha fazla gitmedi.

"Aslında hiç önemli de değil. Simon'la karnavalda karşılaştım, işin önemli olan bu kısmı... Simon beni elde etmeyi kafasına koymuş. Önümde Kral Arthur gibi diz çöktü. Yani beni fotoğrafçıdan çaldı da diyebiliriz. Fotoğrafçı ilkin bu flörte karşı çıktı, sonra bir aynada kendine baktı ve hiç şansı olmadığını anlayıp kös kös ayrıldı yanımızdan. Simon benim Nedda'yı temsil ettiğimi anlayınca bu sahnenin operanın ruhuna mükemmelen uyduğunu söyledi. Gecenin ilerleyen saatlerinde dans edip defalarca öpüştükten sonra Simon kulağıma eğildi ve o sabah kalktığında geçireceği bu gecede müstakbel karısıyla karşılaşacağını aklından bile geçirmemiş olduğunu söyledi. Bu söylediğine güldüm, ama o haklı çıktı ve benimle evlenmeyi başardı.

Eve döndüğümde operanın konusunu öğrenmek istedim ve Nedda'nın kocası tarafından öldürüldüğünü okudum. Simon'un dediği gibi operanın ruhuna mükemmelen uyan sahnenin ne olduğunu o gün bugündür anlayabilmiş değilim.

Olup bitenlerden sonra ilişkiyi sürdürmeyi herkes başaramaz ancak Simon kaldı, terk etmedi. Sanırım yangının

kendi suçu olduğuna inandığından böyle davrandı. Uzun süre ben de bu düşüncedeydim. Tesisatı profesyonel bir elektrikçiye yaptırmış olsaydı ya da yangın çıktığı an evde olmuş olsaydı... Yıllarca Simon'a bunları söyledim ama o beni terk etmedi.

Daha sonra Elvira'yı suçladım. Onu doğurmamış olsaydım yangından zamanında kaçıp kurtulacaktım. Ardından başıma gelenden fotoğrafçıyı suçlu tuttum. Beni karnavala götürmese Simon'la tanışmayacaktım ve yüzüm eskisi gibi kalmış olacaktı. Ta gerilere gittim, anneannemi suçladım, annemi doğurmasaydı ben doğmamış olacaktım... Bir süre sonra da kimseyi suçlamanın -elbette elektrikçi hariç- bir yararı olmadığı sonucuna vardım. Elektrikçi de bana kaybolan yüzümü geri veremezdi ki!"

"Niçin Simon'a bir şey olduğunu öğrendiğinde bir rahatlama hissettiğini söyledin?"

Magosja uzanıp ıslak bezi almış, tezgâhın üzerindeki ekmek kırıntılarını toplamaya başlamıştı. İşvereninin iç dökmelerini bölmemek için usul usul yapıyordu bunu... Alma ses çıkarmadı. Aslında Magosja ile konuşmuyordu ki! Kendisiyle konuşuyordu. Evet, kendisiyle...

"Ne gariptir ki çalan telefonun ürkünç olduğunu hissetmiştim. Telefonu açmadan biliyordum. Birisi bana kötü haber verecek, dedim kendi kendime. Ama Simon gelmemişti aklıma. Elvira'yı düşündüm, son zamanlarda çok zahmet veriyordu bana, ona bir şey oldu zannettim. İnsan bir kez çocuğunu yitirince, bir daha güvende hissedemiyor kendini, biliyor ki hiçbir şey eskisi gibi olamayacak..."

"Çocuğunu yitirmek mi dedin?"

"15 numaradakiler söylemedi mi sana?"

"Hayır, yangından söz ettiler yalnızca..."

"Lena isminde bir kızımız vardı. Elvira'dan iki yaş küçüktü. Kanserden öldü. Hepsi bu. Öldü, gitti...

Simon her zaman kendini güven içinde hisseden, kolayca örselenmeyen biri olmuştur. Bize hep kol kanat gerdi. Bana ve Elvira'ya... Biri sorsa, bu duygumu böyle açıklayamazdım. Benim kendi işim var, onun kendi işi var. Benim kendi hayatım, onun kendi hayatı... Yine de onsuz güçsüzüm. Güçsüz ve korkak... Belki de yıllar önce terk ederdim onu, bu korku olmasaydı... Her şeyden korkuyorum. Uçağın düşmesinden, tren kazasından, kapkaça uğramaktan, hırsızdan dayak yemekten, Elvira'nın başına bir şey gelmesinden... Kaybetmekten korkuyorum.

Ullevål Hastanesi'nden arayıp, Simon dediklerinde bir rahatlama hissettim. Bir an için... Çünkü Elvira sanmıştım. Elvira çok kırılgan, çok uyumsuz... Tam yaşı işte... Elvira söz konusu olsaydı nasıl davranırdım biliyorum. Simon olunca vereceğim tepkiye hazırlıklı değildim ve ilk hissettiğim bir rahatlamaydı, çünkü Elvira'ya bir şey olmamıştı. Anlıyor musun? Simon olduğu için değil, Elvira olmadığı için rahatlamıştım."

"Anlıyorum."

"Evet, işte dediğim gibi kazaya karşı içgüdüsel bir uyarı oluştu bende... Çocuğunu kaybedince, kaybetme duygusu insanın yakasını bırakmıyor, hep bir sonrakini, daha da kötüsünü bekliyor. Bazen sanki Elvira'ya gerçekten bir şey olmadan yani bekleme süresi gibi hissettiğim şey sona ermeden yatışamayacakmışım gibi oluyor."

"Büyük bir olasılıkla Elvira'ya bir şey olmayacak. Norveç'te az sayıda çocuk ölüyor, senin başına gelenden sonra, bir kez daha olma şansı çok..."

"İstatistikler umurumda bile değil!"

"Tamam, demek istediğim Elvira'nın başına bir şey gelme olasılığı yok gibi."

"Bunu bilmenin bana faydası yok..."

"Simon seni seviyor, buna inanıyor musun?"

"Cevap vermek zor... Bir zamanlar sevdi, biliyorum, hatta yangından sonra bir süre daha sevmeye devam etti. Bana destek oldu uzun süre, ancak dudaklarını yüzümün yanık bölgesine değdirdiğinde nasıl hafifçe irkildiğini hissediyorum. Sanki kimi öptüğünü unutmuş, dudakları tenime değmeden kim olduğumu tanıyamıyormuş gibi... Sanki beni hâlâ bozulmamış bulmayı bekliyor gibi... ya da başka birini öpüyormuş gibi..."

"Başka birini mi?"

"Başka biri var hayatında. Son üç yıldır. Onu suçladığımdan bile emin değilim. Lena öldükten bu yana hiçbir şey eskisi gibi olmadı hayatımızda..."

"Hayatında başka biri olduğunu nasıl biliyorsun?"

"Artık biliyorum. Uzun süre emin değildim. Telefonlar geliyordu. Arayan kadın hiçbir şey söylemiyor. Uzun bir süre ses çıkarmayıp bekliyor ve sonra kapatıyor."

"Neden 'kadın' diyorsun?"

"Aptallık etme! Kim olacaktı ya?"

"Bilmem, sordum işte. Evde bir de genç kız var, değil mi?"

"Gençler ev telefonunu kullanmazlar bile. Onlar değil. Birkaç yıl önce internette kendine bir chatleşme profili açtığını fark ettim. İnternet tarayıcısında birkaç kez geri gidince profil göründü. Burası bir çeşit buluşma yeri, sekschat ortamıydı. Evli olduğunu gizlememişti. Mimarlıkla ilgilenen evli, kibar bir erkek olarak seksten zevk alan bir kadınla erotik saatler geçirmek üzere internet ortamında tanışmak istediğini yazmıştı.

Bu satırları okuyunca donup kalmıştım. Kendisi hakkında bu kadar dürüst sözler yazmamış olsaydı belki daha az canım yanardı. Eğer tek amacı duygusal ilişki yaşamadan sadece seks yapmak ise niçin mimarlıkla ilgilendiği gibi bir özelliğini yazmıştı? Bunun gerisinde başka bir şey olabilir miydi? Örneğin, özlediği ve sahip olmadığı şeyleri ona verebilecek bir kadınla tanışma arzusu?"

"Sence neden öyle yaptı?"

"Seks, heyecan, tutku... Benim onu arzulamamı sağlamak..."

"Onu arzulamıyor musun?"

"Ben hayatım boyunca hiç kimseyi arzuladım mı? Bundan bile emin değilim doğrusu. Sanki onun önemsediği tutkulu ilişkiyi hiç anlamıyor, tanımıyor gibiyim. Elbette bir şeyler hissediyorum, içimde bir yerlerde bir şeylerin kımıldamakta olduğunu hissediyorum ama asla gün yüzüne çıkmıyor. Ben hiç orgazm yaşamadım."

"Alma, benim bunları dinlememi istiyor musun gerçekten?"

Alma durmaya niyetli değildi. Magosja'nın durumdan duyduğu rahatsızlığı görmüş ama görmezlikten gelmişti.

"Otur yerine... İlk yıllar orgazm taklidi yaptım. Gazetelere yeme içme konusunda yazılar yazan adamla, rock müzikçisiyle, avukatla ve Simon'la... Sonra vazgeçtim "mış" gibi yapmaktan ve Simon'a her şeyi anlattım. Rahatlamıştım. Bundan sonra bir süre Simon beni sanki bir çeşit görev edindi. Kimsenin başaramadığını o başaracaktı. Ama sanırım sonunda o da pes etti.

İnternetteki profilini bulduğumda pes ettiğini anlamıştım, yüreğim sanki korku içindeki bir hayvan gibi göğsümde büzülüp kalmıştı. Kendi verdiğim tepkiye şaşırmıştım. İlkin çok öfkelendim, ona bağırıp çağırmak istedimse de evde değildi. Bir süre sonra döndüğümde ben aklımı başıma toplamıştım. Ona izini bulduğumu anlatmak yerine internetteki hareketlerini takip etmeye başladım.

Simon pek çok kadınla chatleşiyordu. Alışmıştım buna... Neşeli, komik kadınlar, heyecan verici, iç gıcıklayıcı kadınlar, kaba zevkli seksi kadınlar... Benim yazmayı hayal bile edemeyeceğim şeyler yazıyorlardı. Önümde yeni bir dünya açılmıştı. Sonunda bu muhabbetleri beni üzmez olmuştu. Tam tersine... Simon'un içinden geçirdiği tüm arzuları, düşünceleri okumak çok heyecan vericiydi. Son derece rahattım. Durum benim bir şey yapmamı gerektirmiyordu. Birkaç hafta sonra ilk kez orgazm olmuştum.

Artık onun internette yazdığı gizli arzularını ona uyguluyordum. Sanki onun düşüncelerini okuyan, hayal ettiği kadın olmuştum. Bu durum Simon'u hem çok memnun etmiş hem de çok tedirginlik yaratmıştı. Ben tek kelime bile etmeden onun fantezilerini hayata geçirirken, o şaşkınlıkla bana bakıyordu.

Derken birdenbire her şey bitti. İnternet profili kullanılmıyordu. Belki benim bildiğimi anlamış ve yeni bir profil açmıştı. Ama buna ihtimal vermiyorum. İnternet tarayıcısında aradım, bulamadım. Şaşılacak bir şey ama hayal kırıklığına uğramıştım. Bu internet chatleşmelerinden sonra bir boşluk oluştu hayatımda. Kendime profil açtımsa da aynı işi görmedi. Beni düşündüren soru Simon'un nasıl bir alternatif bulduğu olmuştu."

Magosja birkaç kez yutkundu.

"Ne yaptığını zannediyordun?"

"Sanırım o kadını o zaman buldu işte..."

"O kadın?"

"Telefondaki kadın. Ahizeyi yerine koymadan önce benim sessizliğimi dinleyen kadın... Meseleyi çabucak kavramıştım. Simon'un elindeki kâğıtları masaya açmasından çok daha önce...

İlkin çok memnun olmuş gibiydi. Bana ve Elvira'ya daha fazla zaman ayırır olmuştu. Aramız çok iyiydi. Hatta hiç olmadığı kadar iyiydi. Üzerinden bir yıl geçtikten sonra yeniden sinirlilik halleri başladı. Bu arada ailecek Roma'ya tatile gittik. Ne zaman Roma'ya gitsek Simon'un keyfi yerine gelir. Ben sıcak ve kalabalıktan hasta olurum, o ise bayılır, güneşte yanar, kararır, enerji depolar. Uçakta koltuklarımıza oturur oturmaz Simon'un derin bir nefes aldığını gözlemlemiştim. Sanki birinden kaçıyormuş duygusu uyandırmıştı bende...

Roma'da yine eski haline dönmüş, eğlendirici ve ders verici Simon olmuştu. Elvira Simon'un bu ders veren öğretmen halini çok sever. Babasının bir yanını kendi içinde taşıdığının farkında bile olmaksızın hayranlıkla seyreder

onu... Günün birinde Elvira içindeki babasını bulacak ve bundan gurur duyacak, çok mutlu olacak.

Roma'da geçirdiğimiz ilk günün ertesinde Simon'un o saldırgan hali adeta geri gelmişti. Bu durum Elvira'yı çok tedirgin etti. İkimiz de bir şeylerin yolunda gitmediğini anlamıştık. Yine de rutin faaliyetlerimizi sürdürdük, kafelerde oturduk, Roma dondurması yedik, turistik yerleri ziyaret ettik. Simon'un bizimle bütünleşme çabası içinde olduğunu, ancak bunu başaramadığını görüyordum. Hava çok bunaltıcıydı. Başımda yüzümün sağ tarafını gölgeleyen geniş kenarlı bir şapkayla dolaşıyordum. Çevredekiler beni hayranlık dolu bakışlarla süzüyorlardı. Ancak Simon bunun farkında bile değildi.

Trevi Çeşmesi'ne geldiğimizde Simon Elvira'ya yepyeni, parlak bir avro verdi ve çeşmeye atmasını söyledi. Bunun anlamı Roma'ya bir kez daha gelmek üzere dilek dilemekti. Benim de çeşmeye para atmamı istemişti ama reddettim. Tekrar Roma'ya gelmenin ne anlamı vardı ki! İçimden bir ses bunun son seyahatim olduğunu söylüyordu. Sanırım haklı çıktım."

"Ben hiç gitmedim Roma'ya..."

"Gidersin bir gün."

Alma Magosja'nın sözünü kesmesinden hoşlanmıyordu. Elbette bu Magosja'nın hakkıydı, yine de sözü kesilsin istemiyordu Alma.

"Mesele Simon'un benden vazgeçmiş olmasıydı. Geçerli nedeni de vardı. Ben genelde her şeyi yüzümün bozulmuş haliyle ilişkilendirir ve yaşama sevincimi, pozitif ruh halimi elimden alan bu yanık yüzümmüş gibi davranırım. Aslında bu doğru değil. İstemiş olsaydım eminim

daha iyi bir hayat yaşayabilirdim. Estetik ameliyatlarla yüzümü düzelttirebilir, hayata olumlu bakabilirdim. Ama istemedim, çünkü Lena ölmüştü. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki Lena'yı dünyadaki her şeyden, herkesten daha çok sevmiştim. Elvira'dan daha çok, yok öyle demeyeyim, daha farklı bir şekilde sevmiştim. Lena'nın hata yapmaya ömrü yetmemişti, oysa Elvira sürekli hatalar yapıyor. Lena'yı hep arzuladığım, hayallerimdeki çocuk olarak düşünüyorum, böylesi daha kolay geliyor... Çünkü Lena yok artık... Çünkü yaşayan Lena bana çok benziyordu. Lena bana tutulmuş bir aynaydı, aynadaki görüntümü yitirdim ben... Lena'ya ihtiyacım vardı. O öldüğünde, birilerinin beni yok etmek, bana benzeyen her şeyi silmek istediği duygusuna kapıldım. Sonra bunun bir ceza olduğunu, kendimi beğenmişlik ve kibirliliğimin bedelini böyle ödeyeceğimi düşündüm."

"Bunun hatalı bir düşünce olduğunu biliyorsun değil mi?"

"Kim bilir!"

"Çünkü hayat böyle değil. 'Simon'un elindeki kâğıtları masaya açması' diye bir cümle kurdun, ne demek istiyorsun?"

"Simon başka bir kadınla ilişkisi olduğunu itiraf etti, ancak bu ilişkiyi bitireceğini belirtti. Mümkün olduğu kadar çabuk bitirmeyi planlıyordu."

"Ona inandın mı?"

"Evet. Yalan söylemesinin bir anlamı yoktu. Konuyu ben açmamıştım. Bana gelip her şeyi anlatan o olmuştu."

"Ne anlattı sana?"

"Yaklaşık üç yıl kadar önce bir kadınla tanışmış. Kadın kaldırımda durmuş, yanmakta olan bir binayı seyrediyormuş, Simon'un içinde kadını oradan uzaklaştırmak gibi anlamsız bir itki oluşmuş. Bir kafeye gidip sohbet etmişler, sonra da tuvalette sevişmişler. Simon onu telefonda arayacağını söylemiş, bir hafta sonra da aramış.

Ona hiç âşık olmamış ama zaman geçtikçe otellerde buluşmaya başlamışlar. Ara sıra kadının evinde seviştikleri de olmuş, Simon bu durumdan hoşlanmasa da o istedi diye kabul etmiş. Bana kadının adını söylemedi.

Bana üç yıldır bir kadınla ilişkisi olduğunu anlattıktan sonra evden çıktı Simon ve bir otomobilin altında kaldı.

Bense kafamda belki de hiç cevabını alamayacağım pek çok soruyla böylece kalakaldım işte... Vücudunda kalıcı bir arıza oluşmaksızın komadan çıkabilme olasılığı her geçen gün azalıyor. Belki de ölecek. Biliyorum. Çoğu zaman bu böyle olmayacakmış gibi davranıyorum ama biliyorum. Her geçen gün biraz daha azalıyor yaşama şansı..."

"Niçin o kadınla beraber olduğunu söyledi mi sana?"

"Evet, çünkü kadın onu arzuluyormuş. O kadın yerine herhangi biri de olabilirmiş, bu ihaneti haklı kılacak başka hiçbir özelliği yokmuş kadının. Her dokunuşunda tir tir titriyormuş kadın. Kadının o hızlı hızlı soluk almaları, çarpan kalbi Simon'u ona bağlamış. Simon kendini cazip, arzulanan, peşinde koşulan biri olarak hissetmeye başlamış. Oysa benimle sevişirken beni taciz ediyor, birinin mülküne tecavüz ediyor gibi duygular uyanıyormuş Simon'un içinde... Benimle her sevişmesinde yapmaması gereken bir şeyi yapıyormuş gibi oluyormuş.

Bana bunları anlatırken çok sakindi. Sabah kahvaltısının hemen ertesiydi. Metresinden bahsederken kendine çay koyuyordu. Mutfaktan bana seslenip çay isteyip istemediğimi sordu.

Çay istemiyordum. İstediğim çok şey vardı ama çay istemiyordum. İlişkisini bitirmeye kesin kararlı olduğunu söylüyordu. İçine düştüğü durumun Elvira ve bana karşı işlenmiş son derece vahim ve bağışlanmaz bir güveni kötüye kullanma hali olduğunun farkındaydı.

Sonra yerinden kalktı ve gitti. Benim bir şey söylememe fırsat kalmadan kapıdan çıkmıştı. Oluşan bu ani itirafı saymazsak olağan bir gündü. Bürosuna gidecek ve sanırım çıkınca da eve gelecekti. Bu kısacık vedayla onun, üç yıldır bir başka kadınla ilişkisi olduğunu, âşık olmasa bile kadın hızlı hızlı nefes aldığı, kalbi çokça çarptığı için onunla seviştiğini etraflıca düşünmem için bana vakit bırakmak amacını taşıdığını sanıyorum."

"Peki kabul ettin mi? Anlayabildin mi?"

"Başlangıçta sakindim. Bunun üstesinden gelebilirim, dedim kendi kendime... Aslında böyle bir şeyi sanki bekliyordum. Simon'un evden çıkmasından sonra geçen bir saat içinde olağan işlerimi yapmayı sürdürdüm, senin para zarfını hazırladım, çamaşırları toplayıp katladım, telefonla konuştum. Sonra ağlamaya başladım ve onu kaybettiğimi düşündüm. Başımıza gelen bunca şeyden sonra Simon'dan başka birisiyle beraber olamayacağımı biliyordum. Ağlamayı kestim. Her şeyin daha beteri vardır diye düşündüm. İtiraf etmeyip, çok daha uzun bir süre sürdürebilirdi bu ilişkiyi...

Bana soracak olursan, kadın çok şey talep ediyor olmasaydı Simon ilişkiyi bitirmezdi. Ne tuhaf değil mi; dışarıda, bu şehirde bir kadın var ve her şeyi biliyor. Sokakta benimle karşılaşabilecek ve her şeyi bilen bir kadın... İhanete uğradığımı, benim kocamla yattığını biliyor, ama ben onu tanımıyorum bile !"

"Alma özür dilerim, gitmek zorundayım. Başka işlerim var beni bekleyen..."

"Evet, öyle tabii... Haftaya çarşamba geliyor musun?"

"Evet"

"Eee, hani gidiyordun?"

"Paramı verecek misin?"

Magosja'nın yanakları kızarmıştı. Gözlerini masadan ayırmıyordu.

"Elbette... Dört yüz?"

Magosja gözlerini kaldırmadan başıyla onayladı. Hâlâ utanıyordu. Alma onu bu mahcup durumdan kurtarmak üzere bir şeyler söyleyebilirdi ama söylemedi. Cüzdanından parayı çıkardı ve mutfak masasının üzerine Magosja'nın önüne koydu.

"Teşekkür ederim."

"Bir şey değil."

2. Çarşamba

"Simon'dan yeni bir haber var mı?"

"Hayır, her şey aynı."

"Ben bugün temizlik yapayım. Etraf pek temiz görünmüyor," dedi Magosja.

"Eh, başla bakalım. Annem, evin perişan hali bir kadının depresyona girdiğinin ilk göstergesidir, derdi."

"Sen de git de uzanıp dinlen," dedi Magosja. Mavi kovaya su doldurmuş, paspas yapmakta kullanacağı viledayı içine batırmıştı bile...

"Yok, biriyle muhabbet etmek iyi geliyor. Seninle konuşmayı seviyorum, Magosja otur biraz."

"Ama ben... temiz..."

"Biliyor musun ben de Simon'u aldattım. Hem onu hem de kendimi aldattım. Benim açımdan bu, çöküşün bir aşamasıydı."

"Çöküş mü?"

Magosja paspası istemeyerek elinden bıraktı ve iskemleye oturdu.

"Hastaneden taburcu olduktan sonra gerçeklerle yüzleşmeye gereksinim duyuyordum. Yabancı bir erkek telefon etti ve benden randevu istedi. Bir sigorta şirketinde

görevliydi. Başlangıçta bana iş teklif etti, trajediyi pozitif bir duruma dönüştürmelisin, gibisinden bir şeyler söyledi bana. O güne kadar duymuş olduğum en aptalca sözdü bu, yine de bana söyleyeceklerini dinlemeye karar verdim. İlk karşılaşmamız sigorta şirketindeki ofiste olmadı. Beni Theaterkafeen lokantasına davet etti. Aynı okulda okuduğumuzu, benden iki sınıf ileride olduğunu söylemişti. Yüz yüze gelince onu hatırlayabileceğimi düşünmüştüm, ama hatırlayamadım. Mahallesini tarif edince, hangi evde oturmuş olduklarını hemen anladım, ancak onu çıkaramadım bir türlü.

'Özür dilerim hatırlamadım,' dedim.

'Elbette,' dedi. Cam kenarındaki masalardan birine oturmuş ordövr olarak carpaccio yiyorduk.

'Sana bir iş teklifim olacak.'

Yemek boyunca etrafına bakınıyor, huzursuz huzursuz davranıyordu. Sonunda eliyle bacağımın üst kısmını kavradı hafiften ve ilk gençlik yıllarından beri bana hayran olduğunu, ancak o zamanlar benim ne kadar ulaşılamaz olduğumu da gayet iyi bildiğini söyledi. Yine de hayal etmeye devam etmişti. Nedenini şimdi anlıyordu. 'Neden?' diye sordum. 'Artık şimdi ulaşabilirim sana...'

Aşağılanmıştım ve de minnettar olmuştum. Ona hak vermeye karar verdim. Neden olmasın?

Sigorta şirketi evde çıkacak bir yangının nelere mal olabileceğini göstermek amacıyla bir broşür bastırıyordu ve o da bu broşürde benim fotoğrafıma yer vermeyi öneriyordu. Yüzümü ve hikâyemi onlara sattım ve inanılmayacak kadar da iyi bir para aldım. Ofisine kontrat imzalamak üzere gittiğim gün jaluzileri indirdi ve seviştik.

Simon'dan başkasıyla yatmayalı yıllar olmuştu. Ama arada pek bir fark yoktu aslında. O izah edilemez coşkulu titremeler, o terlemeler, o boşalan meni, hep aynıydı işte... Aslına bakılacak olursa adam Simon'un tırnağı bile olamazdı. Sevişme bittikten sonra daha farklı şeyler olacağını hayal etmiş olduğunu söyledi bana.

Ne demek istediğini sordumsa da, cevaplamadı. Uzun bir çalışma haftasının ardından dinlenmek üzere ahırına gönderilecek bir atmışım gibi sırtıma pat pat vurdu.

Haftada iki üç gün ofisinde beraber oluyorduk. Adamın yüzünü görünce midem bulanıyordu; üstelik o iğrenç, tombul penisini elime, ağzıma alıyordum ve de her nasılsa kusmuyordum.

İlişkiyi bitiren o oldu. Birlikteliğimizin artık onu mutlu etmediği gibisinden bir şeyler söyledi. O kadar rahatlamıştım ki ağlamaya başladım. Bir gün onu unutacağımı söyleyerek teselli etti beni!

Bunun hiçbir anlamı yoktu. Dibe vurmalıydım. Çöküş buydu."

"Anlamadım! Bu adamın yüzünü görmedin mi bir daha?"

"Elbette gördüm. Ofisinde çalışmaya başladım. Zamanla okullarda ve işyerlerinde konferanslar vermeye başlamıştım. Dur durak bilmeden yangından ve yüzümden bahsediyordum. Sigorta şirketi yüzümün çok güzel olması nedeniyle yanığın çok daha çarpıcı bir hale geldiğini ve bunun da hikâyemin etkileyiciliğini arttırdığını düşünüyordu. Trajediyi pozitif bir duruma dönüştürmek bu muydu çok emin değilim ama yapacağım bir şeyler vardı işte. Hikâyemi o kadar çok tekrarlamıştım ki artık

beni etkilememeye başlamıştı, vücudumdan çıkan o yanık et kokusunu hatırlayamaz olmuştum. Basit bir alışveriş listesine göz atarcasına sayıp döküyordum başıma gelenleri, tekrar tekrar... Sağlıklı bir durumdu bu herhalde. Böyle bir şey sağlıklı mıdır?"

"Bilmem. Sen hissettiysen öyledir."

"'Sen nasıl hissettiysen öyledir,' diyeceksin dilbilgisi kurallarına göre... Norveççe dil sınavına girdin mi?"

Magosja yine mahcup olmuştu, saç diplerinin kızardığını hissetti.

"Hayır, Noel'den sonra başlayacak sınavlar."

"Başarırsın eminim. Sözdizimine ve de zamirlere dikkat et yeter. Söylediklerimi anlıyorsun değil mi?"

"Anlıyorum ve de anlamıyorum."

Magosja yere indirmişti gözlerini.

"Neyi anlamıyorsun?"

"Ağzından çıkanları anlıyorum ama düşüncelerini anlayamıyorum."

"Gitmeden önce şöyle bir mutfağa ve salona el atabilir misin?"

Alma sinirlendiğini hissediyordu, sesi gereğinden fazla sertleşmişti. Elbette ki benmerkezci bir kadındı, ama böyle olmaya hakkı yok muydu yani? Ne demeye kendi temizlikçisi tarafından eleştirilmeye katlanacaktı ki!

"Bir saat için çalışabilirim, sonra gitmem gerekiyor."

"'Bir saat kadar çalışabilirim,' diyeceksin."

"'Bir saat kadar' evet, biliyorum."

Magosja cümleyi mekanik bir şekilde tekrarladı ve paspası eline aldı.

“Teşekkür ederim, bu sürede ne kadar temizlik yapabilirsen yap.”

Alma kendini iyi hissediyordu. Hastaneye gitmeden önce çantasından fazladan bir yüzlük çıkardı ve mutfak masasına bıraktı. Magosja, bunu görmüş ama görmezlikten gelmişti.

5. Bölüm
Sağ Eli Sol Omuzdan Aşırarak Geriye Doğru

Helen, Noel günü Simon'u ziyaret edene kadar akşam olmuştu. Hamileliği dolayısıyla Simon'un hayatında kendisi için yeni bir yer kazanacağını düşünmüş ve bunu bir zafer gibi algılamıştı. Ancak bu duygu kazadan sonra kaybolmuştu. Helen başlangıç noktasına, yani kimseye görünmeden gizli saklı hareket etmek zorunluluğuna geri dönmüştü.

Hastanedeki nöbetçi, "Ailesi misiniz?" diye sormuştu.

Simon'un kız kardeşi olduğunu söylemişti. Zaten benzerlik de vardı aralarında. İkisi de kumral ve uzun boyluydular. Bir an için kimlik soracaklarını düşündü, ancak görevli nöbetçi odasından çıkmış hasta odasının yolunu gösteriyordu. Bu tavır 'artık ne önemi var...' şeklinde de yorumlanabilirdi.

Simon çok değişmişti. Zayıflamış, solmuştu. Simon'un ve ona bağlanmış kabloların, tüplerin görüntüsü Helen'e

televizyon dizilerindeki hastane sahnelerini ve hatta İkinci Dünya Savaşı'nda Doğu Cephesi'nde canını vermek üzereyken Tanrı'ya, Hitler'e inanmıyorum diye haykıran acılar içindeki perişan askerleri çağrıştırdı.

Simon'un sakalları uzamıştı. Ona yakıştıramadı. Helen Simon'un da böyle saç sakal birbirine karışmış, bakımsız bir halde yatmaktan hoşlanmayacağından emindi. Simon dış görünüşüne önem veren bir adamdı. Bunu ancak Simon'u iyi tanıyanlar bilirdi. İlk bakışta her şeyi doğal görünse da gerçek öyle değildi. Örneğin ona çocuksu ve dağınık bir hava veren alnındaki kırkmaları bile özenle jöleleyip biçimlendirirdi. Devamlı olarak aynı tip pahalı İtalyan ayakkabılar satın alırdı. Takım elbiselerine de özen gösterirdi. Ara sıra Simon'a aldığı hediyelerin pek beğenilmediğini bilirdi Helen. Simon bunu gizlemeye çalışsa da aldığı şeyleri onun üzerinde hiç görmemişti Helen.

Helen hastanenin girişindeki büfeye gitti, tıraş malzemeleri ve bir buket karanfil aldı. Hastanenin yemekhanesi Noel için süslenmişti. Noel, ailelerin bir araya geldiği bayram... Yakınları Simon'un ailesine ziyarete gidecekler, bu bayramı böyle geçirmek zorunda kaldıkları için ne kadar üzüldüklerini ifade edeceklerdi. Noel'de böyle bir felaket... Noel zamanı meydana gelen trajedilerin, örneğin Haziran ayının olağan bir gününde meydana gelen trajedilerden çok daha büyük olduğu yolunda toplumda yaygın bir kanaat vardı.

Simon'un dış görünüşü düzelmişti biraz. Helen, cildini hiç kesmeden tıraş etmeyi başarmıştı onu. Sakalı kesilince Simon eski haline, eski günlerine dönmüş gibi olmuştu. Bu da Helen'e hastaneye geliş nedenini hatırlattı. Simon'un hareketsiz elini tutarak karnının üzerine götürdü ve her şeyi anlattı.

Odadan çıktılar. Karısı ve kızı. Helen kolunu uzatıp koridorun sarı badanalı duvarına dayandı. Birbirlerinin bu kadar yakınına gelmiş olduklarını Simon bilse ne kadar da huzursuz olurdu. Ancak endişelenecek bir durum yoktu. Helen'in niyeti olay çıkarmak değildi. Derin bir nefes aldı ve koridorda yürümeye devam etti. Simon'un, onun neler yapabileceğinden huzursuz olması için bir neden de yoktu aslında. Yani hiç değilse şu âna kadar... Simon'la beraber oldukları son üç yıl içinde tek bir düşüncesizlik yapmıştı Helen. Geçen yaz Simon ve ailesinin peşinden Roma'ya gitmişti. Simon Roma'dan çok söz ederdi. On dokuz yaşındayken Dante Alighieri Enstitüsü'nde İtalyanca kursuna katılmış ve bu kente âşık olmuştu. Helen de Roma'ya âşık olmak istiyordu. Daha önce Roma'ya gitmiş olmasına karşın, Simon'la beraber olduktan sonra kenti bu kez de Simon'un gözüyle görmeyi arzuluyordu. O dar sokaklarda Simon'la dolaşmak, onun anlatacaklarını dinlemek istiyordu. Simon mimarlık okuluna gitmeye Roma'yı gördükten sonra karar vermişti. Mimar olarak hayatından geriye maddi izler bırakacaktı. Ancak hayatı boyunca çizip, yaptıracağı tek binanın, kendi evinin bir yangında kül olacağını o zamanlar nereden bilsin ki...

Simon'un sonraları 'kurnazlık ettin sen' demesine neden olacak bir biçimde gezi planlarını ve kalacakları otele

dair bilgileri ağzından almayı başarmıştı Helen. Ve uçakta yerini ona göre ayırtmıştı. Yaz ortası, tatil zamanı olduğundan bu bilet Helen'e oldukça pahalıya gelmişti.

Roma'da aşırı sıcaklar yaşanıyordu ve sıcaktan kalp hastaları hayatını kaybediyordu. Ölen yetmiş dört kalp hastası vardı ama Helen bunlar arasında değildi. Oteli çok küçük ve klimasızdı. Helen epey kalp çarpıntısı geçirmiş ancak ölmemişti.

Geldiği gece mesaj çekmişti Simon'a. Otel resepsiyonunda beş kadeh sambuca ve iki şişe ılık bira devirdikten sonra yazmıştı bu mesajı.

"Yirmi dakika sonra Trevi Çeşmesi'nin önünde buluşalım."

"Ne diyorsun sen Tanrı aşkına?"

"Roma'dayım ve yirmi dakika sonra seninle buluşmak istiyorum :)" diye cevap vermişti Helen.

Kalbi çok hızlı çarpıyordu. Sıcağa direnci mi yoktu acaba?

Mesajın sonuna gülümseyen yüz işareti koyduğuna pişmandı. Böyle yazmak âdeti değildi. Aptalca ve çocukça bir şeydi bu. Ayık olsa böyle yazmazdı. Simon şaka yaptığını anlar mıydı acaba? Belki de yazdığı mesajlara böyle gülen adamlar koymayı çok doğal bulan bir tip olduğunu sanacaktı?

Hava sıcaklığı sağlığı tehdit edici düzeyin biraz altına düşmüştü. Öldürücü bir sıcaklık olmamakla birlikte nem oranı çok yüksekti. Her şey, o ince beyaz bluzu hatta boynundaki kolye vücuduna yapışıyordu.

Helen sıcaklığın bulantı gibi olduğunu düşündü. Gözlerini kapattığı zaman denizin Dutch'taki kayalıklara doğru

yükseldiğini hissediyordu. O günlerdekine benzer bir bulantı şimdi, Helen'in vücudunun bütün gözeneklerinden ter fışkırmasına neden oluyordu.

Otelin resepsiyonu İsveççe, İngilizce, Almanca ve İtalyanca konuşan müşterilerle dolup taşıyordu. İnsanlar üzerinde pervaneler olan küçük masalarda oturmuş, kadeh kaldırıyorlardı. Terden parlayan ama mutlu görünen yüzlerdi bunlar. Aşırı sıcakların bitmiş olması rahatlatmıştı.

Simon cevap vermedi. Zaman geçiyordu. Helen ılık bir bira daha içti, tam pes etmek üzereydi ki cep telefonundan masalardaki uğultuyu bastıran bir ses geldi.

"*OK. Yirmi dakika sonra*" yazıyordu.

"Aklını mı yitirdin sen, ne yapmaya çalışıyorsun?"

Simon omuzlarından tutmuş, küçük bir çocuğu azarlar gibi sarsıyordu onu.

Helen sesini çıkarmadı, başı bir o yana bir bu yana sallansın diye bıraktı kendini.

"Cevap ver!" diye bağırdı Simon, "Delirdin mi sen?"

"Hayır," dedi Helen.

"E, neyin var o zaman senin?"

"Seni görmek istedim," diye fısıldadı Helen.

Amacı böyle ezik bir cevap vermek değildi aslında... Özgür bir insan olduğunu, canı nereye isterse gidebileceğini, canı kime isterse gülen adamlı ya da gülen adamsız telefon mesajları göndermekte serbest olduğunu haykırmak istiyordu.

Belki sıcağın, belki de içtiği sambuca'nın etkisiyle sesi böyle cılız çıkmış, bunları söyleyememişti.

"Beni görmek mi istedin? Burada ailemle tatil yapıyorum. Beklemesi mümkün olmayan nedir?"

Helen kendini Simon'un kollarından kurtardı ve ışıklandırılmış çeşmeye doğru yürüdü. Yeşilimsi ışıkların altında gençler öbek öbek toplanmışlar, âşıkların parlayan dudakları birbirine kenetlenmişti.

Yürürken gözlerini kapatmıştı ve içinden sayıyordu. Bir, iki, üç...

Yirmi ikiye gelmişti ki Simon seslendi.

Simon'un şakaklarından ter akıyordu. Helen bunun nedeninin kendi varlığı mı, onu içine düşürdüğü durum mu, yoksa havanın sıcaklığı mı olduğunu bilemedi. Haki renkte bir şort giymişti, ayağında deri sandallar, elinde Helen'in eli vardı. Helen Simon'u hiç bu kıyafette görmemişti. Pek zararsız, hatta komik bile duruyordu bu üzerindeki giysilerle. Güldü Helen.

"Neye gülüyorsun?"

"Hiç. Burada olmak güzel. Çok normal, çok sıradan."

"Sıradan mı? Sıradan olmayan bir şey varsa o da Trevi Çeşmesi'dir."

Simon kızmış gibiydi.

"Çeşme demek istemedim!"

"Ya nedir sıradan olan?"

Helen cevap vermedi.

Oysa sıradandı. Normal bir durumdu. Roma'da tatildeydiler. Tıpkı etraflarındaki yüzlerce insan gibi. Kara başörtüler takmış yaşlı dilenci kadınlar ve gri üniformalarının içinde terleyen polisler dışında çevrelerindeki herkes

turistti. Helen'in fotoğraf makinesi olsa yanından geçen birinden bir fotoğraf çekmesini isteyecekti. Roma'da sıcak bir gece, Trevi Çeşmesi'nin önünde âşık bir çift. Sevinçleri ve kavgalarıyla tıpkı diğer çiftlere benzeyen bir çift.

Simon şortunun ceplerini karıştırıp bozuk para çıkardı.

"Buraya tekrar gelmek istiyorsan, gözünü kapatıp çeşmeye para atacaksın. Şöyle yap, sol elini sağ omuzundan aşırarak geriye doğru..."

Simon arkasını dönüp bunu yaparken gülümsüyordu. Gözlerini yummuş, parayı fırlatırken gülümsüyordu.

Helen'e mi yoksa Roma'ya Trevi Çeşmesi'ne mi geri dönmeyi dilemişti? Helen bunun cevabını bilmiyordu. Asla öğrenemeyecekti. Helen'in tek bildiği her şeyin dönüp geri geldiğiydi, tıpkı çeşmede dönüp dolaşan su gibi...

Simon'un karısı ve kızının dış görünüşü Helen'in tahminlerinden çok farklıydı. Simon kızının çok güzel olduğunu söylerdi oysa kız güzel değildi. Babasına benziyordu. Her ne kadar Simon yakışıklı bir adamsa da on altı yaşındaki bir genç kıza orta yaşlı bir adama benzemek yakışmamıştı. Belki kendine özgü bir kızdı, ilginç bir tipti ama klasik anlamda güzel değildi. Helen kızın güzel olmamasına sevinmişti adeta, bunu farkına vardığında bir şaşkınlık duydu. Demek ki Simon'un kızını bir çeşit rakip olarak algılamış, babasının onu sevmesini, onunla çok meşgul olmasını hiç istememişti.

Ve karısı... Simon karısının ne kadar güzel olduğundan ona hiç söz etmemişti. Yüzünün bu kadar tahrip olmuş olduğunu da söylememişti. Gerçeğin bu iki yüzünü görmek hiç beklenmedik bir şeydi Helen için. Gözlerini kadının yüzünün güzel tarafı ile yanık olan öteki tarafından ayıramıyordu. Gördüğü manzara Helen'i şaşkına çevirmişti. Gözbebekleri bir sağa, bir sola gidiyordu. Kendini aldatılmış gibi hissetti. Simon'un hayatının ne kadar ufacık bir bölümünü ona açmış olduğunun şimdi farkına varıyordu. Alma'nın yüzüne ne olmuştu, hiçbir bilgisi yoktu bu konuda...

Simon'a pek çok kez bunu sormuştu, özellikle de Helen'in evindeki birlikteliklerinden sonra yatakta yatmış

sigara içerken Simon boş bakışlarla karşılık vermişti bu soruya. Helen sigara dumanından, özellikle de yatakta sigara içilmesinden nefret ederdi, ancak Simon'a ses çıkarmazdı. Simon Helen'in yatağında uzanmış sigara içerken Helen adeta yarışta karısının önüne geçmiş, yeni bir alan üstünlüğü kazanmaktaydı. Helen özgürlüktü, toleranstı ve sabırlılıktı. Elbette bu sonsuza kadar devam etmeyecekti ama Helen, Simon'un bunun böyle olduğuna inanmasına izin verdi. Helen Simon'un onun daima uysal ve geçimli bir kadın olarak kalacağını zannetmesine izin verdi. Hatta Simon'un zaman zaman hayal ettiği gibi Helen aynı eve taşındıkları taktirde ve tıpkı diğerleri gibi sıradan bir çift olsalar dahi karısının karşı çıktığı şeyleri yapmasına müsaade edecekti. Simon yatakta sigara içecekti. Eve canının istediği zaman gelecek, istediği zaman gidecekti. Simon böyle sanıyordu ama elbette bu böyle gitmezdi.

Tabii ki Helen Simon'un karısını terk edeceği günü bekliyordu. Bunu istiyor ve bekliyordu. Aynı zamanda da, çitin öbür yanına geçince her şeyin güllük gülistanlık olacağına, hayatın düzeleceğine inanlara küçümseyerek bakıyor, onları saf buluyordu. Hayatı boyunca Simon'dan başkasını sevmemiş de olsa (elbette ki ortaokul, lise yıllarında hoşlandığı çocuklar yani avuçları terleyen ve erken boşalan delikanlılar girmişti hayatına, hatta karşılıksız aşk mektupları gönderdiği Yunanlı bir genç bile vardı, üniversitede de yarı ciddi bazı ilişkiler yaşamıştı) çitin öbür yanına geçince her şeyin güllük gülistan olmayacağını biliyordu. Simon belki bir gün gelecekti yanına. Kalıcı olarak gelecekti. Helen bu sahneyi hayalinde defalarca canlandırmıştı. Kapıyı açtığında onun yüzünü görecekti. Simon hiçbir şey söylemese de Helen onun karar verdiğini

anlayacaktı. Uzun uzun bakışacaklardı ve sonra Simon'un elindeki bavulu fark edecekti Helen...

"Bundan böyle artık ikimiz olacağız yavrum..."

Helen'in hayalindeki sahnede Simon böyle konuşuyor, gerçek hayatta ağzından hiç böyle bir şey duymamış da olsa Simon ona 'yavrum' diyor. Gerçek hayatta bir kez olsun Simon'un dudaklarını Helen'in kulağına yaklaştırıp 'yavrum' demişliği yok. Simon ona bir sürü şey söyler, harikasın der, ne kadar asisin der ki bir komplimandır bu, cazibene karşı koyamıyorum der ki bu da yalandır ve vücudunun arkadan bakıldığında çocukluğunu geçirdiği evdeki masanın üzerinde duran gümüş şamdanlarla aynı hatlara sahip olduğunu söyler.

Belki de Simon'la bir süre mutlu bir hayat yaşayabilirler. Simon özgürlüğünün tadını çıkarır bir süre ve sonra farkına bile varmadan olay bitmiştir. *İlle de içeceksen bari sigaranı salonda iç. Yemekten sonra bulaşıklarını makineye yerleştir. Eve saat on birden önce gel. Hiç eve geldiğin yok ki! Neden acaba?*

Her şey zaman meselesidir. Günün birinde Simon kaybettiğini anlayacak ve keşke şimdi sonsuzluk kadar uzun bir zaman önce gibi gelen bir zamanda, bir karnavalda tanıştığım ve âşık olduğum kadınla, karımla kalsaydım, diyecektir.

Helen sık sık "Karın güzel mi?" diye sorardı, Simon omuzlarını silker ve sıradan bir kadın işte diye cevap verirdi. *Sıradan.*

Helen Alma'nın yaşlı, hiçbir çekiciliği olmayan, sıradan bir kadın olduğunu düşünürdü hep. Mecburiyetten terk edemediği bir kadın. Yaşayan ve ölü çocuklarının annesi

ve bir şeyler borçlu olduğu bir kadın... Helen böyle düşünmeyi severdi. Kocasının başka bir kadına âşık olduğunu bilmeyen bu silik, çekingen kadın imajını severdi.

Helen Simon'a borçlu değildi, onun da Helen'e bir borcu yoktu ancak yine de Helen'le beraberdi. Onun karısına görev icabı gittiğini, kendisine ise arzuladığı için geldiğini düşünürdü. İyi günlerinde kendini şanslı görürdü.

Kötü günlerindeyse Simon'un aslında en yakın dostuna ihanet etmekte olduğunu düşünürdü. Her ne kadar aralarında cinsellik olmasa da karısı dostu sayılırdı. Dostuna bunu yapan nasıl bir adamdı?

Helen hastanede Alma'yı gördüğünde ne düşüneceğini bilememişti. Bir zamanlar çok güzel olup da sonradan güzelliğini yitirmenin nasıl bir şey olduğunu biraz anlar gibi olmuştu yalnızca...

Simon ona hiçbir şey için söz vermemişti. Bunu bilse de umudunu yitirmiyordu. En azından Simon'un kendine doğru yavaş yavaş kayacağını umuyordu. Günden güne, yavaş yavaş, farkına varmadan... Bir gün karısıyla arasındaki mesafenin açıldığını görecek ve kendini Helen'e çok daha yakın buluyor olacaktı... Böyle ümit ediyordu Helen.

Oysa kaza ânının hemen öncesinde hissetmişti. Kaldırımda öpüşürlerken boşuna umutlandığını anlamıştı Helen. Toplu yerlerde bir araya geldikleri zaman hep yaptığı gibi Simon başını kaldırmış ve onu öpmek üzere eğilmeden önce etrafı kolaçan etmişti, işte o an Helen Simon'la gelecekte asla beraber olamayacaklarını anlamıştı. Simon'un dudaklarını Helen'in kulağına yaklaştırıp asla 'yavrum' demeyeceğini anlamıştı. Simon ona hiç söz vermemişti. Helen için karısını ve kızını tek edeceğini

söylememişti. Bununla birlikte Simon'un üç yıldır kendisiyle buluşmasının, birlikte olmak üzere temas kurmasının ya da Helen'in çağırılarına olumlu cevap vermesinin bir anlamı olduğunu düşünmekten alamıyordu kendini. Bu bir çeşit vaat sayılamaz mıydı? Bu, Helen'e çocukluk yıllarında hep yapacakları seyahatleri anlatan annesini hatırlatmıştı. Hep vaat olarak kalan, asla gerçekleşmeyen seyahatleri... Annesi sonunda bir yere gitmeye karar vermiş ama gittiği yere de Helen'i götürmemişti.

Simon'a çarpan otomobil adeta Tanrı'nın inayetiydi. Helen sanki gelsin ve de o güne kadar kendini kurtarmayı başaramadığı bu aptalca hayallerini ezip geçsin diye otomobile davetiye çıkarmıştı...

Kızı ve karısı birbirlerine sarılmış olarak hastanın odasından çıktılar. Alma ve Elvira. Helen ağlamış olduklarını görüyordu. Kızı Simon'u andıran koyu renk gözleriyle Helen'e adeta tanıyor gibi, suç ortağıymış gibi baktı. Helen, Simon'a çok benzer ama Simon olmayan bu bakışların karşısında kalbinin sıkıştığını hissetti. Belki aptallık gibi gelecek ama bir an için ikisinin dost olabileceklerini düşündü. Bunun gelecekte belki de kendisi ve karnındaki çocuk için Simon'a en yakın olabilmelerinin bir yolu olduğunu düşündü.

Helen farkında olmadan evlerinin ziline basmıştı. Normalde kapıyı açıp girerdi ancak annesinin hastalığı nedeniyle babası evin yönetimini devralmış olduğundan, kapıyı çalmasının daha doğru olacağını hissetmişti.

Yılın son akşamıydı. Helen endişenin tüm vücuduna yayıldığını hissetti. Annesinin hastalığının akılcı yöntemlerle geriletilebileceğini umuyordu gizliden gizliye. Annesi (tek bir istisna dışında) hayatta tanıdığı en akılcı insandı. Annesindeki bu değişikliğe tahammül edemiyordu Helen. O nedenle de "evine" geldiğinde kapının ziline basmış ve babasının kapıyı açmasını sınav sonucunu bekleyen bir öğrenci gibi endişeyle beklemişti.

Ev, bir iki yıl öncesine kadar yılbaşı kutlamaları için süslenmiş olurdu. Yemek masasına ütülü beyaz keten örtü yayılmış, altın çerçeveli porselen yemek takımları çıkartılmış, konuklar bekleniyor olurdu.

Şimdiyse ev karanlıktı, yemek masasının üzeri okunmuş gazetelerle kaplıydı.

Babasına baktığında durumda bir değişiklik olmadığını anlamıştı. Son zamanlarda görmeye alıştığı gibi yorgun ve bezgindi babası... Helen gözyaşlarını gizlemeye çalışarak babasının yanından geçti ve mutfakta oturan annesine gitti.

"Anne, benim..."

"Sen kimsin Allah aşkına?"

Helen ağlamasını engelleyemedi. Babası üst kata çıkmış, ortadan kaybolmuştu. Banyo kapısının kilidinin çevrildiğini duydu (neden kapıyı kilitliyordu sanki babası?)

"Helen'im ben, senin kızın," diye devam etti, annesinin elini tutarak.

"Helen üniversite birinci yıl sınavına girecek," dedi annesi, gurur dolu bir sesle.

"Helen benim, o sınava yıllar önce girdim."

Annesi telaşla etrafına bakınmaya başlamıştı. Gözlerinde sular akıyordu ama gözyaşları değildi bu. Başlangıçta Helen annesinin akan gözlerini, başka türlü ifade edemediği bir üzüntünün sonucu olarak döktüğü gözyaşları olarak algılamıştı. Oysa böyle değildi. Annesinin gözleri sürekli olarak nem topluyordu, doktorlar bunun bir açıklamasını yapamamışlardı.

"Helen," dedi annesi ve gülümsedi.

Babası hâlâ banyodaydı. Helen annesinin boynuna sokuldu, kısık bir sesle olup bitenleri anlatırken dudakları annesinin tenine değiyordu. Annesinin teni sıcak ve yumuşacıktı.

Helen annesine Simon'u, kazayı ve karnındaki çocuğu anlattı. Kelimeler cümleleri, cümleler birbirini izledi. Anlattıkları domino taşları gibi birbirine bağlanarak gidiyordu. Sözlerini bitirdiğinde uzun bir sessizlik oldu.

"Seni bir yerden gözüm ısırıyor benim..." dedi annesi.

Helen yerden çantasını aldı ve babasına veda etmeden evden ayrıldı.

Hastalıkla ilgili kendisine ne kadar bilgi verilirse verilsin, bu konuda ne kadar çok şey okursa okusun Helen'e

faydası olmuyordu. Annesini her gördüğünde yeniden dehşete kapılıyordu. Ya babası? Elbette babasıyla konuşmanın bir yararı yoktu. Hiç olmamıştı zaten. Helen nedenini bilmemekle birlikte zaman zaman aynı tuzağa düşüyordu işte. İçinde sanki "eve" dönse her şey hallolacakmış gibi tuhaf bir duygu vardı. Evin güvenli dört duvarı daima onu dış dünyaya karşı koruyan bir tampon bölge görevi görmüştü geçmişte. İlk gençlik yıllarında her şeyden bu şekilde kaçıp, kurtulabilirdi. Kendini bir eve atabilse, odasının kapısını kapatıp, başını yastığına gömebilse her şey yoluna girerdi sanki. Eskiden beri her şeyin geçeceğine inanırdı Helen.

Hayatı boyunca o an içinde bulunduğu durumdan çok daha karmaşık, çok daha önemli sorunlarla da karşılaşacağını biliyor olması, o yaşlardaki genç kızlarda sık rastlanmayan bir özellikti. Helen kız arkadaşlarının minicik travmalarına gülüp geçerdi. Konuştuğu oğlan mı terk etmiş, o ne demiş, bu ne demiş... Ne önemi vardı bunların. Helen o zamanlar ilerde karşısına daha ciddi sorunların çıkacağını öngörmüştü adeta... Nitekim çıkmıştı da...

Helen o aşina olduğu sokakta yürüyordu. Çocukken kim nerede oturuyor bilirdi. Farklı evlerin içindeki farklı kokuları, salonların farklı mobilyalarını tanır, hangi evde kaç çocuğun yaşadığını bilirdi. Şimdiyse hiç kimseyi tanımıyordu. Oyun arkadaşı olan çocuklar birer yetişkindi artık, kendileri çoluk çocuğa karışmış, kentin başka semtlerinde, Helen'in bilmediği yerlerde kendi evlerine taşınmışlardı.

Sitenin her tarafı ışıklandırılmıştı, aşağı yukarı her evin garajının önüne de bir çam ağacı yerleştirilmiş ve minik

ışıklarla süslenmişti. Çocukken yılın bu günlerini ve bu sokağı ne kadar da çok severdi.

Zaman zaman havai fişekler patlıyordu. Helen her seferinde biraz ürktü. İnsanların bu aydınlık evlerde, donatılmış masaların etrafında aileleriyle birlikte oturmakta olduğunu düşünmek içini acıtıyordu. Babasıyla bir olup geleneği bozmamalıydılar. Bir olmalıydılar.

Helen on yaşındayken annesi yılbaşı yemeğinde borç çorbası sunmaya karar vermişti. Rus usulü pancar çorbası. Helen, yılbaşı yemeği olarak borç çorbası yiyen hiç kimse tanımıyordu. Çorbanın tadı da bir şeye benzemiyordu ve ertesi gün insanın idrarı kan gibi geliyordu. Annesi her yılbaşı arkadaşlarını yemeye davet ederdi. Çorbanın içildiği ilk yılbaşının ertesi günü doktora koşmuşlardı. Jinekolog bir hastalık bulgusuna rastlamamıştı. Ertesi yıl da aynı şey tekrarlandığında, babası işin sırrını serinkanlılıkla ve mantıklı bir biçimde izah etmişti. Babası her zaman için sakin, iyi düşünen ve güven telkin eden bir insan olmuştu. Her soruyu kolaylıkla yanıtlayabilirdi babası. Tabii, yıllar önceydi bu. O zamanlar Helen altıncı sınıfa gidiyordu, kırmızı bir sırt çantası vardı ve dişlerine tel takılmasını sabırsızlıkla bekliyordu. Kendini büyümüş gibi hissedecek, eve gidip başını yastığına gömecek ve hayatta önüne o günküyle karşılaştırılamayacak kadar büyük ve önemli sorunlar çıkacağını düşünecekti.

Yılbaşı yemeğinde borç çorbası içmek ailede kimsenin vazgeçemediği bir gelenek olmuştu artık. Örneğin şu an bir taksiye binip Grete teyzesine gitse onların tabaklarının dana etinden yapılmış, üzerine bir parçacık ekşi krema ve kıyılmış maydanoz eklenmiş, dumanları tüten kırmızı borç çorbasıyla dolu olduğunu görecekti.

"Aaaa, merhaba!"

Her ne kadar yaşlanmamış ve hatta eskisi kadar güzel görünüyor olsa da Stella'yı tanıyamamıştı birden. Son yıllardaki tek tük karşılaşmalarında birbirleriyle kibar kibar konuşmuş olsalar da, ortaokul yıllarında Helen ve Stella birbirinden nefret eder, her alanda yarışırlardı. Helen, Stella'nın hayatına dair pek çok şey bilmemekle birlikte arkadaşlar arasında Mo diye çağırılan Morten ile evlendiğini, her ikisinin de hukukçu olduklarını duymuştu. Helen'in o an kimseyle, hele hele Stella ile konuşmak gelmiyordu içinden.

"Merhaba, ne kadar da vakit geçti aradan..."

Helen söyleyecek söz bulamıyordu.

"Eve mi uğradın?"

Helen başını evet anlamında salladı.

"Ben de. Biliyor musun bebek bekliyorum."

Helen afalladı, bu çok kişisel ve çok özel bilgi veriş aralarında var olan diyaloğun dışına taşmış, kuralları çiğnemişti. Helen farkında olmaksızın ellerini cebine sokarak mantosunun önünü kapattı, karnında belirmeye başlayan tümsek görülsün istememişti.

"Uzun zamandır çocuk sahibi olmaya çalışıyorduk, şimdi çok mutluyum."

Helen bunun bir övünme aracı, okul yıllarındaki rekabetin bir devamı olup olmadığını anlamak üzere Stella'nın yüzündeki ifadeyi inceledi. Stella mutlu olduğunu söylerken samimiydi.

"Aradan birkaç ay geçmeden kimseye söylemek daha iyi olacak, ama kendimi tutamıyorum bir türlü. Neden

böyle tuhaf kurallar icat edilmiş sanki? İnsan neden istediği şeyi, istediği zaman söyleyemesin ki?"

Stella'yı kutlamak zoruna gitmişti. Helen acelesi olduğunu ve bir eğlenceye yetişmek için gitmesi gerektiğini söyledi. Yalan da sayılmazdı.

Helen iki farklı yılbaşı partisine davetliydi. Ancak bu koşullar altında hiçbiri çekici gelmiyordu Helen'e. En eski arkadaşı olan Bente lisedeki arkadaş grubunu davet etmeyi bir gelenek haline getirmişti. Øystein, Svanhild, Trygve, Gustav, Anne, Helle... Bu arkadaş grubundaki herkes şimdi ya evliydi ya da ciddi bir ilişki içindeydi. Her buluşmalarında onlara yaşadığı "hızlı bekâr hayatı" üzerine yalanlar anlatmak durumundaydı, Simon'dan ise hiç söz etmezdi. Anlatsa arkadaşları belki tepki göstermezlerdi, ancak Helen Simon'la arasındaki ilişkiye bir isim vermekte zorlanıyordu. Halbuki Dutch'ta yaşadığı günlerden, orada kaç kişiyle beraber olduğundan, başından geçen bir sürü olaydan yüzü kızarmadan söz edebiliyordu. Hatta arkadaşları bu hikâyeleri tekrar tekrar dinlemek istiyorlar, anlatılanlara gülüyor ya da ağızları bir karış açık kalıyordu. Ancak söz konusu Simon olduğunda adeta bir konuşma yasağına uymak zorundaymış gibi hissediyordu kendini Helen. Bir yemek masası etrafında toplanmış olan, özel hayatları düzenli on iki yetişkin insanı Simon ve kendisine dair anlatacağı hikâyelerle eğlendirmek Helen'e ters geliyordu. Simon'un karısından asla ayrılmayacağını, üstelik bunu üç yıldır yapmadığına göre bu saatten sonra hiç yapamayacağını arkadaşlarının ağzından duymak istemiyordu.

Beklediği taksi sonunda gelmişti. Helen bir an için geri dönmek istedi. Babasına karşı içinde hissettiği sıcak

duygular tekrar canlanmıştı. Bu duygularını bastırdı. Unut gitsin, dedi kendi kendine.

Taksi şoförü yirmili yaşlarda, Afrika asıllı bir gençti. Şoför koltuğunda kaykılmış adeta direksiyonun gerisinde kaybolmuştu.

"Nerelisin?" diye sordu Helen.

Sorunun cevabını merak etmiyordu aslında. Sadece kibarlık olsun diye sormuş, yabancılara karşı açık ve iyi niyetli bir insan olduğunu göstermek istemişti.

"Grorudlüyüm"[8] dedi genç adam.

"Evet, ama aslen yani..."

"Grorud..."

"Benimle evime gelir misin?"

"Ben nereye götürmem istenirse oraya giderim," ders verirmişçesine cevaplamıştı genç adam.

"Benimle evime gelip, Rus usulü pancar çorbası içer misin?"

"Ciddi misin?"

Genç şoför yerinden doğrulmuş dikiz aynasından Helen'e bakıyordu.

Helen evet anlamına başını salladı.

Şoför dimdik oturmuş, Helen'in yüz ifadesini inceliyordu.

"Param yetmez."

"Parayla değil ki!" dedi Helen sinirli bir sesle.

"Anlıyorum, ama bugün 5000 kron kazanmayı hedefliyorum; malum, müşterilerin en bol olduğu günlerden biri bugün."

8 Grorud, Oslo'nun banliyölerinden biridir. (ç.n.)

"Ha, onu demek istedin yani..."

"Başka bir gün olsa?"

"Hiç sanmam," dedi Helen tersleyerek.

Kendini ne sanıyordu bu oğlan? İki yüz kron uzattı.

"Üstü kalsın, böylelikle 4800 kron kalmış olacak evine gidip yatmana..."

İçinden 'seni asla eve almazdım zaten, şaka yapmıştım sadece' demek geçtiyse de bir şey söylemedi.

"Mutlu yıllar," dedi şoför.

"Hıh, tam isabet..." dedi Helen ve kusma ihtiyacı hissetti. Posta kutularının bulunduğu yere kadar tutabilmişti kendini ancak. Komşular kesinlikle sarhoş sanmışlardır.

"Özellikle bilmek istediğiniz bir şey var mı," diye sordu ultrason uzmanı.

Doğu Avrupalı aksanıyla konuşan, ufak tefek esmer bir adamdı. Helen'in bilmek istediği ne kadar çok şey vardı aslında...

"Kız mı, oğlan mı?" diye sordu kısaca.

Ağzından yalnızca bu sözler çıkmıştı. Uzman onu aptal zannetmiş olmalıydı. Helen karşısındaki adamın ciddi sağlık sorunları olan kadınların bebeklerini ultrasonda görme şansları bulunmadığı, teknoloji ve para yetmezliğinden bebeklerin anne karnında hayatlarını kaybettikleri bir ülkeden gelmiş olduğunu varsayıyordu.

Helen, Ullevål Devlet Hastanesi'nde hamilelik ve ultrason testinin yapılacağı gün uyuyakalmış ve randevusunu kaçırmıştı. Yeni bir randevu da vermemişlerdi. İlkin bunu önemsemediyse de, daha sonra ciddi bir problem çıkabileceğinden endişe etmiş ve özel doktora başvurmuştu.

Doktor onun aptal bir kadın olduğunu, çocuğun kız mı erkek mi olduğunu öğrenebilmek için 1000 kron harcamış olduğunu düşünüyordu mutlaka.

"Siz ne tahmin ediyorsunuz?"

"Sanırım kız," dedi Helen

"Bakalım."

Doktor uzanması için muayene masasını işaret etti. Ultrason kontrolünü yaparken hızlı ve anlaşılmaz bir biçimde konuşuyordu. Helen söylenenlerden ancak birkaç kelimeyi algılayabilmişti, ama anladığı kadarıyla bir erkek bebekti bu. Sağlıklı ve normal bir oğlancık. Helen ay yüzeyine benzeyen üç boyutlu görüntülere bakarken, iki şey dikkatini çekmişti. Bebek parmağını emiyordu ve çenesi dedesine benziyordu.

Helen'in ilk aklına gelen bir oğlu olacağını derhal Simon'a söylemekti. Hem kendisinin hem de Simon'un ilk erkek çocuğu olacaktı bu bebek. Babalar hep bir oğlan çocuk isterler. Helen öyle sanıyordu en azından. Balığa çıkmak, futbol oynamak... Bu bağın ancak erkek evlatla babasının arasında kurulabileceğini düşünürdü. Helen, Simon'un kendisini işitmediğini biliyordu. Başlangıçta emin değildi bundan ama şimdi biliyordu ki Simon onu işitmiyordu.

Simon nefes alıyordu. Vücudu hâlâ sıcaktı. Helen gözlerini kapayıp Simon'un kendisini dinlediğini hayal edebilirdi.

Şimdi Simon'un ona ayırabildiği vakit boldu. Eskiden çok az zaman bulurlardı konuşmaya. Helen Simon'un dinlemeye vakit bulamadığı pek çok şeyi anlatabilirdi şimdi Simon'a, annesinin hastalığından, roman yazmaya çalışırken zorlandığından söz edebilirdi. Kimileri hamileliğin yaratıcılığı harekete geçirdiğini savunurlar. Helen için böyle olmamıştı. İçinde büyüyen bebek diğer bütün düşünceleri bastırıyordu. Helen hayatındaki her şeyi kolaylaştırmak arzusu duysa da, hiçbir şey basit ve kolay değildi. Örneğin hamilelik dosyasına bebeğin babası olarak henüz Simon'un adını yazdırmamıştı. Simon'la konuşmayı ve onun tepkisini almayı beklemişti. Dosyada *bilinmiyor* yazıyordu. Hemşire Helen'e bakmış ve ses çıkarmadan bu bilgiyi not etmişti. Helen o an itibarıyla Simon üzerindeki hakkından vazgeçmiş bulunduğunun farkındaydı. Simon arzularsa ona ve bebeğe gelecekti. Simon'un bunu isteyeceğinden emin değildi o sıralar. Şimdi ise hiçbir şey bilinemiyor. Simon komadan uyanıp dünyaya yepyeni gözlerle mi bakacak? Acaba uyanabilecek mi?

Helen sık sık bebeğin rahmine nerede, ne zaman düşmüş olduğunu düşünürdü. Belki bir genel tuvalette, Helen'in burnu sidik ve dışkı kokuları alır, kulakları borularda dolaşan suyun ya da kendi damarlarında akan kanın sesini dinlerken olmuştu. Belki de beyaz çarşaflı bir yatakta, bir otel odasında... Nerede olmuşsa olmuştu ama Helen o anın farkına varamamıştı. Zaten çok az kadın hisseder bunu... Ancak farkında olsaydı çok başka davranır, etekleri belinde, kilotlu çorabı dizlerinde ayakta durmaya devam etmezdi. Aynada gözlerini Simon'un ritmik bir şekilde hareket eden kâkülünün altındaki gözlerine diker, uzun uzun bakar ve 'işte şu an olmakta' derdi.

Helen ultrason görüntüsünü çantasında çıkarıp, Simon'un göğsüne koydu.

"İşte oğlun!" dedi.

Sesi, beyaz duvarlarda yankılandı; Simon anlamış gibi gözkapaklarını kıpırdattı. Helen bunun bir spazm olduğunu bilse de, iyi bir işaret, bir umut sembolü olarak algıladı.

Helen odadan çıktığında Elvira'nın kendine doğru yürüdüğünü gördü. İnce ve uzundu, biraz sallapati bir yürüyüşü vardı. Bakıştılar. Helen bir şeyler söylemek üzere ağzını açtı. Ne söyleyeceğini bilemedi. Birbirlerinin yanından geçerken Elvira gözlerini kapattı. Adeta, yeter artık, diyordu. Bizi rahat bırak, babamı rahat bırak.

Sabaha karşı göğüs kafesinin altındaki gıdıklayıcı kıpırdanmayı hissederek uyandığında anlamıştı. Kıpırtı henüz canını yakmayacak kadar hafifti, Helen'e bir şey söylemeye çalışıyordu sanki... Oluşmaya başladı işte, der gibiydi. Helen üç saat sonra kalkmış aynanın karşısında dişlerini fırçalarken, Simon'un odası diye hayal ettiği odanın kapısını açarken biliyordu.

Helen elinde ultrasondan aldığı kırışmış fotoğrafı tutuyordu. Bu artık bir rutin haline gelmişti. Her ziyarete geldiğinde fotoğrafı Simon'un göğsüne yeni doğmuş bir çocuk gibi bırakıyordu.

Simon yerinde yoktu. Yatakta şimdi tanımadığı bir kadın yatıyordu. Yanındaki iskemlede bir erkek oturmuş, kadının yanağını okşuyordu.

Helen bir sır, adeta görünmez bir insan olduğundan kimse ona neler olduğunu söylememişti. Tek bildiği, son üç gündür Simon'un nefes almadığıydı. Hiç kimse ne Helen'den, ne de bebekten haberdardı. Kimse karnında parmağını emen bir erkek bebeğin uyuduğunu bilmiyordu.

İddialar kalmıştı geriye yalnızca.

Helen cenaze töreninin ne zaman yapılacağını bilmiyordu. Ona söyleyecek kimse de yoktu zaten. Ancak gazeteden öğrenebilecekti.

Helen o güne kadar *Aftenposten* gazetesinin ölüm ilanları bölümüne bakmazdı bile. İlgisi yoktu ölüm ilanlarıyla. Oysa son günlerde bu ilanları yaşlı gözlerle takip eder olmuştu. Doğum ve ölüm tarihleri arasındaki öyküleri tahmin etmeye çalışıyordu. Çoğunlukla bu iki tarih arasında uzun bir zaman dilimi vardı. Bazısındaysa kısa... Simon'unki de kısa olacaktı. Helen'in adı ilanda yer almayacaktı. Helen hep görünmez olarak kalacaktı. Helen evinde, mutfak masasında oturup, Simon'un cenaze ilanını bulabilmek amacıyla gazeteleri karıştıracaktı. Önemi var mıydı bunun?

Hayır. Yoktu önemi...

Helen cenaze törenine gitti. Simon, Tanrı'ya inancı ya da öldüğünde nasıl bir cenaze istediği gibi konulardan bahsetmezdi. Helen Dutch'ta çalışırken ölümle sonuçlanan birkaç kazaya rastlamıştı. İri bir olta iğnesi birinin kafatasına saplanmış, bir diğer balıkçı ise boğulmuştu. Balıkçılar arasında cenaze töreni yapılmazdı. "Gönderme" diye bir ritüelleri vardı. Bu "gönderme" tabutu uçakla ilkin *Anchorage*'a, oradan da gözü yaşlı dul eşlere yollamazdan önce, külliyetli miktarda alkol tüketip, müteveffa ile ilgili açık saçık fıkralar anlatmaktan ibaretti. Simon'a kalsa, o da bu "gönderme" ritüelini seçerdi, Helen bundan emindi.

Tören güzel geçti denebilir. Elvira *Pavlus'un Korintliler'e yazdığı mektup*'u[9] okudu. Elvira çok yorgun ve Helen'in hatırladığından çok daha olgun görünüyordu. Metni okurken sesi titriyordu, boş ve kayıtsız bakarmış izlenimi veren gözleri çok kısa bir süreliğine kilisedeki cemaat üzerinde gezinirken Helen'e ve şişmeye başlayan karnına da şöyle bir değip geçmişti. Helen'in içinde, Elvira'nın bu durumu bildiği duygusu uyanmıştı. Alma karşıya bakı-

9 Tarsus'ta doğmuş olan Aziz Pavlus, *Yeni Ahit*'te ve Luka'nın kaleme aldığı *İncil*'de önemli bir yere sahiptir. Pavlus'un Korintliler'e yazdığı ilk mektup, *Yeni Ahit*'in yedinci kitabıdır. Çıktığı misyonerlik turlarında uzun yıllar bütün Doğu Akdeniz'i, Anadolu'yu dolaşmış olan Pavlus MS 55 yılı civarında 3 yıl boyunca da Efes'te kalmıştır. (ç.n.)

yordu. Sırtı oturduğu kilise sırası gibi dimdikti. Helen yüzünün bozulmamış tarafını görebiliyordu. Neredeyse korkunç güzeldi bu yüz. Cemaat içinde Helen'in tanıdığı başka kimse yoktu. Kimileri ağlıyor, kimileri birbirlerine yaslanmış olarak oturuyorlardı. Helen de ağlamalıydı, birileri onu teselli etmeliydi. Hayatının son üç yılı gözlerinin önünde yakılmak üzere fırın katına yavaş yavaş indiriliyordu ve kimse bunu bilmiyordu.

Kilisenin çıkışında başsağlığı defteri açılmıştı. Helen bir an duraksadı ve sonra şu satırları yazdı: "Her şey için teşekkürler. Henüz bitmedi." Böylelikle de Simon'un hayatına ilk kez izini bırakmış oluyordu. Bu iz belki de görülecek, belki de üzerine yorum yapılacaktı. Helen ve soyadını yazarak defteri imzaladı.

Cenazeye katılan cemaat kilisenin önünde bekleşirken birden çok sansasyonel bir şey oldu. Alma, genç bir kadına doğru yürüdü ve kolundan tuttu. Aralarında geçen kısa bir konuşmadan sonra Alma kadına bir tokat attı. Bu, öylesine bir tokattı ki kadının dizleri çözüldü ve yere yuvarlandı.

Cemaate bir sessizlik hâkim olmuştu. Siyahlar giymiş sarışın bir kadın yere düşen genç kadına yardım edip yerden kaldırana, üstünü başını düzeltip, yaralanıp yaralanmadığını anlamaya çalışana dek kimse yerinden kıpırdamamıştı.

Helen o an Simon'la ilişkisi olan tek kadının kendisi olmadığını anlamıştı. Elbette ki kendisi yalnız değildi. Alma'nın tokat attığı kadın Simon'un sayısız metreslerinden biri olmalıydı. Helen'in içinde tuhaf bir rahatlama duygusu uyanmıştı.

Helen'in karnı büyüyor; bebek, attığı giderek şiddetlenen tekmelerle varlığını sık sık hatırlatıyordu artık. Helen, Simon'a karşı olan özleminin farkına varmaya, adeta yakalamaya çalışsa Simon'un yokluğu sanki bir balıkmış gibi elinden kayıp gidiyordu.

Helen Simon'u ilk karşılaştıkları günden itibaren hep özlemişti. Onun yokluğunu her şeyden daha iyi tanırdı. Şimdiyse hissetmiyordu. Helen'in üç yıldır peşini bırakmayan yerinde duramama hali de kaybolmuştu. Bekleyeceği bir şey yoktu artık. Gelmeyecekti. Simon gelmeyecekti. Cep telefonuna kısa mesajlar düşmeyecekti artık. Munchs Hotel'de ya da bir başka otelde buluşmayacaklardı. Simon ona hiç 'yavrum' demeyecekti. Simon elinde kocaman bir bavulla kapısını çalmayacak, bu kez geri dönmemecesine geldiğini söylemeyecekti. Umut edecek hiçbir şeyin kalmamış olması, Helen'e huzur vermişti.

Helen ilk karşılaşmalarını zihninde yeniden canlandırmaya çalışıyordu. Bunu son zamanlarda günlük bir etkinlik haline getirmişti.

Yan yana durmuş yanan bir binayı seyrediyorlardı. Böyle başlamıştı her şey. Daha önce bir yangına tanık olmamıştı Helen. Binadan dumanların çıktığını, insanların kendilerini dışarıya atmaya çalıştıklarını seyrediyorlardı. Helen çok kötü olmuştu ancak bakmaktan da alamıyordu kendini.

Helen bir genç kızın üzerinde iç çamaşırları, kakaya bulanmış olduğu görünen külotuyla dördüncü kattan atlamasını seyretti, yaşlı bir adam yürütgeçine abanmış, başını ellerinin arasına almıştı, bir bebek içeride kalan oyuncak ayısını istiyor ve ağlıyordu. Helen bu yangını

yazmak istediğinden gördüğü ayrıntıları belleğine kaydediyordu. İşte tam o sırada Simon kolunu tutmuş “Gel, gidelim,” demişti.

Hiç tanımadığı biri olmasına karşın Helen Simon’un peşinden gitmişti. Acaba Simon’un kendisini kurtardığı duygusuna mı kapılmıştı? Hiç tanımadığı biri olmasına karşın kendisine dokunmasına, içine girmesine izin vermiş ve pantolonunu giymekte olan erkek telefon numarasını istediği an onu özlemeye başladığını hissetmiş, tekrar arayacağını ümit etmeye başlamıştı.

İşte şimdi, tanıştıkları günden bu yana ilk kez içinde özlem duygusu uyanmıyordu. Sevdiği ve tutkun olduğu bir şeyi kaybetmişti, ancak kaybettiği Simon değil, ona duyduğu özlemdi.

Helen tahmin ettiğinden daha az gözyaşı dökmüştü. Yeni bir gün biçimleniyordu önünde. Yıllardır peşini bırakmayan endişe ve huzursuzluk ortadan kaybolmuştu. Helen; dünyaya gelecek bebeğine, bir dergi tarafından sipariş edilmiş kısa yazılara ve üzerinde çalıştığı bir roman taslağına odaklanmıştı.

Simon'un ölümünden yaklaşık bir ay sonra bir mektup, üzerindeki el yazısını tanır gibi olduğu kahverengi, kırışmış bir zarf geldi Helen'e. Dutch Harbor'dan ayrıldığından bu yana orada tanıştığı, Faroe Adaları doğumlu bir balıkçı her yıl bir kartpostal gönderirdi Helen'e. Üzerinde Kopenhag kentinin fotoğrafları olan bu kartpostallarda havadan sudan ve artık elektrikçi olarak çalıştığından bahseden birkaç satır olurdu genellikle. Bir keresinde Helen'i hâlâ unutamadığını yazmıştı. Hepsi bu... Kartların üzerinde gönderenin adresi adeta bir davet gibi yazılı olmakla birlikte Helen bunları hiç yanıtlamamıştı.

Bu kez içinde uzun bir mektup bulunan kalın bir zarf gelmişti. Bu mektubu Kopenhag'daki bir sahafta Helen'in romanını bulmuş olduğu için yazdığını söylüyordu balıkçı. Kitabın balık koktuğunu yazmıştı. Bu balık kokusunu daha sahafın kapısının eşiğindeyken duyduğunu, kokuyu takip edip, üzerinde adı yazılı olan kitaba ulaştığını yazmıştı. Bu koku rüzgârın sesini kulaklarına taşımış,

üzerinde durduğu zemin ansızın deniz gibi sallanmaya başlamıştı. Balıkçı Helen'i hâlâ unutamadığını yazmıştı. Sırtındaki beni tarif edişi Helen'i şaşkına çevirmişti. Sıradan bir pigment kümesinden değil de değerli bir objeden söz ediyordu sanki... Rüzgârlı ve soğuk bir kış günüydü, diye yazmıştı. Danimarka'da esen, soğuk ve nemden insanın içine işleyen kış rüzgârının kendisine Dutch'ı hatırlattığını söylüyordu. Kent çok kalabalıktı, Kongens Nytorv meydanında dururken bu kadar insanın içinde burnuna Helen'in kokusu gelmişti. Sigara dumanı ve haşlanmış sosis kokularının arasında onun kokusunu duyduğunu yazıyordu. Kalabalığın ortasında ansızın burun kanatları koku alan bir hayvan gibi açılıp kapanmaya başlamış ve Helen'in kokusunu duymuştu. "Ocak ayında Kongens Nytorv'da mıydın?" diye yazıyordu. Sonra konuyu kitaba getiriyor ve kitabın eksik olduğunu söylüyordu. Mutlaka okumak istediği birkaç sayfanın eksik olduğunu, başka bir şey için olmasa bile *Harbor Stories* kitabının eksiksiz bir kopyasını satın almak üzere Norveç'e gelmek istediğini yazıyordu.

Mektuptaki kargacık burgacık okunaksız el yazısı bir çocuğun ve bir ihtiyarın el yazısının karışmış haline benziyordu. Balıkçı ne çocuktu ne de ihtiyar...

Helen mektubu okuduktan sonra gözlerini kapattı ve hayalinde Torshavn'ı canlandırmaya çalıştı. Torshavn'ın Dutch'a benzediğini hayal ediyordu. Deniz ve rüzgâr, az sayıda ev ve az sayıda ağaç... Hayalinde canlandırdığı manzaranın gerçekle ilgisi olup olmadığını öğrenmek istemedi. İnternette arayabilir, ansiklopediye bakabilir veya 2002 yılında Olsok Bayramı münasebetiyle oraya gitmiş olan bir arkadaşına telefonla sorabilirdi. Buna gerek duymadı

ve tekrar gözlerini kapattı. Bu kez balıkçının yüzünü hayal etti. Bu, aradan on yıl geçmesine karşın Helen'in vücudunu en küçük ayrıntılarına kadar betimleyebilen bir adamın yüzüydü bu... Göz kenarındaki yara izinden, sırtındaki bene kadar Helen'in vücudunun bütün özelliklerini öğrenmiş olan ve hatırlayan bir adam...

Helen'in vücudu elbette değişmiş; yeni yara izleri, yeni benler oluşmuştu ve şu an içinde bir can büyümekteydi. Helen balıkçının bütün bu değişiklikleri severek kabulleneceğinden emindi. Kitabının kokusunu Danimarka'da bir sahafta almış, o kitabı bulup çıkarmış, Helen'in kokusunu duymuş, mektupta yazdığına göre ilk tanıştıkları günün üzerinden geçen on yıl içinde onu unutmamış olan bir adamdı bu... Bütün bunların rastlantısal olamayacağını düşünüyordu Helen.

Son karşılaşmalarının nerede ve nasıl olduğunu hatırlayamıyordu. Acaba sevişmişler miydi? Acaba midesi bulanırken ona kuru bisküvi vermiş miydi? Helen'e onu ne kadar sevdiğini söylemiş miydi? Sabırlı ve müşfik miydi yoksa barakanın duvarına mı bastırırdı sırtını acıtarak? Birbirlerine karşı rol mü yaparlardı yoksa gerçek kimliklerini göstermiş miydiler? Bu ayrıntılardan hiçbirinin aklında kalmamış olmasına karşın deniz tutmasından muzdarip balıkçıyı hatırlıyor Helen. Denize, dalgalara ve tere tahammül edemeyen o balıkçıyı... Bulantı balıkçının içindeydi ve Helen'in içine de o sokmuştu.

Dutch, hayatının geride bıraktığı bir bölümü ve hatta yıllarca zannettiği gibi kapalı bir dünya değildi, bunu şimdi anlıyordu. Eski evin cini nakliye kamyonuna binip onu izlemişti. Helen aynı insandı, Simon'la olan ilişkisi de aynıydı. Otel odaları, tuvaletler aynıydı. Bulantı

aynı bulantıydı. Bulantı, nakliye kamyonuna binip gelmiş olan eski evin ciniydi.

Helen, beyaz bir dosya kâğıdı çıkarıp üzerine "GEL!" diye yazarken titriyordu. Simon hayatından çıkmamış olsa Helen cevap yazmazdı. Mektubu aynı gün merkez postaneden postaladı. Ertesi gün pişman olmuştu, ama artık çok geçti.

Helen gülsün mü ağlasın mı bilemiyordu. Annesiyle babasını ziyarete giderken düşünceliydi. Uzun zamandan beri eve uğramamıştı. Epey düşünüp taşındıktan sonra kararını vermişti, elindeki kartları açacak, babasına hamile olduğunu söyleyecek ve Simon'dan söz edecekti. Söyleyeceklerini annesi gibi iki saniye içinde unutmayan birisiyle konuşmaya karar vermek içini biraz rahatlatmıştı. Bebeğini doğuracaktı. Bu babasız ve anneannesiz bir çocuk olacaktı. Helen bebeğin müjdeli bir haber olmadığını biliyordu. Ancak hamileliği çevresinde fark edilmeye başlamadan, herkesten önce babasının duymaya hakkı olduğunu düşünüyordu.

Babasına açılma kararı aldığından, kapıyı çalmak yerine anahtarla açıp içeri girmeyi tercih etmişti. Kendini hiç beklenmedik bir manzara karşısında buluverdi. İlk dikkatini çeken annesine ait olmayan kahverengi yüksek topuklu deri çizmeler olmuştu. Helen annesine böyle bir çizme almamıştı, annesi de uzun süredir kendi başına alışverişe çıkamıyordu zaten.

Helen salondan küçük bir genç kız kıkırdamasını andıran sesler geldiğini işitti. Babası hafifçe gırtlağını temizledi, arka planda Elvis'in bir eski bir albümü çalıyordu.

Helen salona girdiği an kapıdan dönmediğine pişman oldu. Babası kanepeye uzanmıştı, tepeden tırnağa estetik

ameliyatlı ve erkek düşkünü olmasıyla tanınan dul komşu da babasının üzerindeydi. Helen, Else Armauer ile ilgili bilgileri annesinden duymuştu ve annesinin abarttığını düşünürdü. Kendisi pek tanımazdı bu komşu hanımı. Son olarak Azizler Yortusu'nda Vår Frelsers Kabristanı'ndan geçerken Else Armauer'i görmüştü. Kadın eşinin kabri başında durmuş, elindeki feneri yakmaya çalışıyordu. Helen'den çakmak istemişti, Helen de üzerinde olmadığını söylemişti. Else'nin ağlamış olduğunu fark etmişti Helen. Bir kadının eşinin kabri başında ağlaması çok doğal sayılsa da Helen'in içi burkulmuştu. Bu görüntüyü annesinin anlattığı hikâyelerle pek bağdaştıramamıştı.

Ancak şimdi holdeki çizmelerin Else Armauer'e ait olduğundan kuşkusu yoktu. Else Armauer'in üzerinden çıkarttığı tek şey çizmeleri değildi. Eteği ve bluzu da fırlatılıp yere atılmıştı.

Annesinin medarı iftiharı, pırıl pırıl parlattığı cam orta sehpasının üzeri leke lekeydi. Öyle ki Helen'in içinde hemen koşup temizleme hissi uyandı. Bu, annesinin yıllar boyu şartlandırması sonucu oluşmuş bir refleksti. Cam sehpanın üstü boş tonik şişeleri ve yapışkan parmak izleriyle doluydu.

Helen bir an için ne yapması gerektiğine karar vermeye çalıştı. Evde kalarak babasının bu rezilce hareketine bir son mu vermeliydi, yoksa hiçbir şey görmemiş gibi sessizce çıkıp gitmeli miydi? Helen tam gitmeye karar vermişti ki aklına annesi geldi. Annesi neredeydi?

Else Armauer babasına ne kadar yakışıklı ve hoş bir adam olduğunu söylüyordu. Arka planda "Suspicious Minds" şarkısı çalıyordu.

Helen, babasının Elvis LP koleksiyonuyla tanıştığında yirmi yaşındaydı. O zamanlar günlük bir gazetede müzik eleştirileri yazan bir gençle beraberdi Helen. Bu genç ona müzikle ilgili pek çok şey öğretmiş ve "kral"ı dinlemeye zorlamıştı. Sonunda Helen Elvis'i sevmeyi öğrenmişti. Babasının LP koleksiyonunu keşfettiğinde bunun babasıyla arasında bir yakınlaşma sağlayacağını düşünmüştü. Elvis'i sevmeye başlamasının müzik eleştirmeni erkek arkadaşıyla ilgili olmayıp, babasıyla birbirlerine benzemelerinin bir sonucu olduğuna inanıyordu artık. Ancak yanıldığını görecekti.

Armauer'le babasını neredeyse çırılçıplak soyunmak üzere bulduğunda elinde olmaksızın "Anne!" diye bağırdı, "Annem nerede?"

Kanepeden doğruldular. Else Armauer becerikli ellerle sutyenini bağlarken gülümsüyor, babası sinirli hareketlerle seyrelmiş, ak saçlarını düzeltiyordu.

"Sen misin Helen?" diye sordu yılgın bir sesle.

Helen bir öfke, bir sinirlilik hali bekliyordu en azından... Sorusunu daha yüksek bir sesle tekrarladı?

"Annem nerede?"

"Yukarıda uyuyor," dedi babası usulca.

Helen aslında kızgın değildi, ancak öyle görünmesi gerektiğini düşündü. Else Armauer'e bakmadı, adeta Helen'in evine baskın veren onlarmış, kendisine onlar tarafından haksızlık yapılmış gibi tepkili bir tavırla merdivenlere doğru yürüdü.

Yatak odasının kapısı yarı aralıktı. Helen annesiyle yüz yüze gelmekten korkuyordu, kapıda derin bir nefes alıp kendini toparlamaya çalıştı.

Yoktu. Annesi odada yoktu. Ne yatakta, ne dikiş masasının başında, ne banyoda... Hiçbir yerde yoktu.

Helen merdivenlerden koşarak indi. Else Armauer evden çıkmıştı. Helen, kadının bu kadar korkak olmasına şaşırmıştı sanki biraz... Babası ayakta duruyor ve çaresiz bir ifadeyle lekeler içindeki cam sehpaya bakıyordu.

"Mükemmel!"

Helen en aşağılayıcı tavrını takınmıştı. Babası bakışlarını cam sehpadan kaldırmıyordu.

"Yok burada!" diye haykırdı Helen, "Annem evde yok!"

Babası gazeteye verdiği ilanda cenaze töreninin kabristanda tamamlanmış olacağını belirtmiş, çelenk gönderceklerden Alzheimer Araştırma Vakfı'na bağışta bulunmalarını istemişti. Bu ifade Helen'e tuhaf gelmişti, sanki annesinin ölümü en çok başkalarını ilgilendiriyordu. Babası Helen'in fikrini almamıştı. Kabristandan çıktıktan sonra bir anma toplantısı yapılmasını yahut da çiçek gönderilmesini isteyip istemediğini sormamıştı Helen'e.

Hatırlanamayacak birisi için yapılacak anma toplantısı, diye düşündü Helen.

Sonra babasının haklı olabileceğini, belki de bunun böyle olmasının daha doğru olduğunu düşündü. Helen'e göre anma toplantısı yapılmamasının nedeni aslında babasının utanç duymasıydı. Annesi normal bir şekilde kaybolmuş olsa, yani babasının garaja girdiği ya da terasın altından odun getirmek üzere evden çıkmış olduğu kısa bir dikkatsizlik anında bu kaybolma olayı cereyan etmiş olsaydı babası anma toplantısı yapardı annesi için... Şimdi ise buna yüzü yoktu. Karısının eski arkadaşlarından biriyle basılmıştı ne de olsa...

İnsan böyle bir olayla hatırlanmak istemez. Hatırlanacak bir şey yoktu, babası bunu biliyordu.

Helen kilisede "Akropol" adlı şiiri okumak istediyse de babası reddetti. Babası şiiri kimin yazdığını, hangi kitapta yer aldığını biliyordu ve Helen'in bu şiiri okumasını istememişti.

Helen babasının hamileliğini fark etmiş olduğunu anladı. Sürekli olarak karnına bakıyordu, ancak bulundukları ortam gereği belli ki soru soramayacaktı.

Babasının annesinin ölümünü nasıl karşıladığını bilemiyordu. Kendini mi suçluyordu yoksa rahatlamış mıydı? Belki de utanç bile duymuyordu.

Cenaze töreninden sonra babası yanına gelmiş ve konuşmaları gerektiğini söylemişti. Helen babasının haklı olduğunu biliyordu, aralarındaki ilişkiyi tehdit eden bu suskunluğun, kalıcı bir durum almadan bitirilmesi gerekiyordu.

Helen annesinin ölümünden dolayı babasını suçluyorsa da bunun haksızlık olduğunu biliyordu. Hastalığı gereği annesinde meydana gelişen değişikliklerle başa çıkmak kolay değildi. Kendisi kısa bir süreliğine bile katlanamamıştı. Babasını yalnız bırakmıştı ve Else çıkmıştı ortaya, o da babası kadar yalnızdı. İkisinin bir araya gelmesini anlıyordu ama annesi evdeyken kanepenin üzerinde mi olmalıydı bu? Buna gerek var mıydı?

Helen bir süre bunları düşünmemeye çalıştı. Babasının ne kadar bitkin olduğunu görüyordu, belki o da bebek konusunda kendisine haksızlık yapıldığını düşünüyordu. Helen yakında eve gitmeli ve tıpkı babasıyla Else Armauer'i bastığı gün yapmayı planladığı gibi her şeyi babasına açık açık anlatmalıydı.

Sırtındaki endişe verici sızlamaya karşın Helen mutfakta hamur yoğurmaya devam etti. Canı son zamanlarda sık sık mayalı hamurdan yaptığı top ekmekleri çekiyordu. Üstelik mutfakta hamur işleriyle uğraşmak müstakbel anne rolüne de çok uygundu. Helen çocukken anneannesi ve annesi fırında top ekmekler pişirirlerdi. Şimdi sıra kendisine gelmişti. Hayalinde arka bahçede oynadıktan sonra, üşümüş ve sümükleri akmış bir şekilde içeri girecek olan çocuğunu bir tepsi sıcak top ekmekle karşılıyordu. Hamura karıştırdığı toz kakûlenin kokusu evde her şeyin yolunda gittiğinin kanıtı olarak merdiven boşluğundan alt katlara yayılacaktı.

Helen mutfak penceresinin önünde durmuş hamur yoğuruyordu. Sırtındaki sızı ve, uyuşmadan biraz endişelenmekle birlikte işine devam etti. Hamurla oynamak iyi geliyor, düşüncelerini somut şeylerde yoğunlaştırmasını sağlıyordu.

Helen dairesinin kapısını hiç kilitlemezdi. Dördüncü katta oturduğundan, buraya kadar bir yabancının girebileceğini tahmin etmiyordu. İşte bu yüzden, arkasında birinin durmuş bir şeyler mırıldandığının farkına varınca çok korktu.

Önce aldırmamış, bana öyle gelmiştir, diye düşünmüştü. Helen olmayan sesler duyan, her şeyden ürken sinirli bir kadın olmak istemezdi. Hafif bir öksürüğe benzer sesler

duydu. Hamuru yoğurmaya devam ediyor, arkasında bir şeyler olup bittiğine dair içinde uyanabilecek en ufak bir endişeyi bile bastırsın diye de ıslık çalıyordu. Bu kez biraz daha yüksek sesle bir öksürük duydu.

Sonunda arkasında birinin durmakta olduğundan emin olmuştu, geriye döndü.

Karşısında biri vardı. Çocukları andıran kıvırcık sarı saçları olan, ince uzun bir adamdı bu. Helen önce genç bir çocuk sandı, sonra dikkatle baktı ve çok daha yaşlı olduğunu anladı. Bir kaza geçirmiş izlenimi veren çarpık bir burnu vardı.

Adamın kolunun altında bir buket beyaz zambak (Helen beyaz zambaklardan bıkmıştı; babasının vakfa bağış uyarısına rağmen annesinin cenaze törenine herkes beyaz zambak getirmişti), omzunda da gemicilere özgü bir heybe vardı. Adamda bir aşinalık olduğunu hissetmekle birlikte tanımadığından emindi.

Helen korkmamıştı. Karşısında korkutucu değil, beceriksiz, utangaç, nereye geldiğini bilemeyen birisi vardı.

Adam Helen'e bakıyordu, ağlamışa benziyordu.

Hjalmar Einarson Danimarka'dan gemiyle Norveç'e gelmiş ve kimseye yol sormadan Helen'in evini bulmuş, açık kalmış apartman kapısından girerek dört kat merdiveni bir solukta tırmanmıştı. Helen'in mutfağının girişinde durmuş ona bir şeyler söylemeye çalışırken ilkin Helen'in burnuna bulaşmış unu, sonra da hamileliğini fark etmişti.

Dört kat merdiveni koşarak çıkmış olan Hjalmar hâlâ nefes nefeseydi, bir yandan gözlerinden yaşlar boşanırken öte yandan soluğunu düzene koymaya çalışıyordu.

Helen top ekmeğin iyi pişmesi için hamurun uzunca bir süre bekletilip, kabartılması gerektiğini bilmesine karşın, adamın bu şaşkın hali karşısında prensibini bir yana bıraktı.

"Top ekmekler çabucak hazır olur," diyerek tepsiyi önceden ısıtılmamış fırına sürdü.

Helen karşısında ağlayan adama yapabileceği en iyi ikramın bu top ekmekler olduğuna hükmetmişti o an için... Adamın umutsuz ve çaresiz halinin kendisini hamile olarak bulmanın yarattığı şok olabileceği aklından geçmemişti.

Adam heybesini yere attı ve Helen'in çektiği bir iskemleye oturdu.

Helen adama kim olduğunu ve nereden geldiğini sormak istiyor, ancak bu soruyla kalbini kırmak istemiyordu. Mutfak masasının üzerindeki kâğıt havludan bir parça koparıp adama uzattı. Adam uzun uzun ve gürültüyle sümkürdü. Helen adamın konuşmasını bekliyor, ses tonundan belki bir şeyler hatırlayabileceğini düşünüyordu.

"Evet, işte geldim!" dedi adam sonunda.

Danca konuşuyordu adam.

"Geldin mi?"

"Evet, mektupta yazdığın gibi. *GEL* diye yazmıştın."

İşte o an adamın kim olduğunu anladı Helen. Dutch'tan kendi isteğiyle ayrılmadığını anlatıyordu. Yediği dayaktan sonra (Helen sebebini biliyordu elbette) burnu kırılmış ve iç kanamalı olarak uçakla Anchorage'a gönderilmişti. Balıkçılığa veda etmeye karar vermişti. Son tahlilde bu karar kendisini ferahlatmıştı. Onu Dutch'a bağlayan

zaten Helen'di. Helen'in de oradan ayrıldığını duyunca Kopenhag'a yerleşmiş ve elektrikçi çıraklığına başlamıştı. Bundan pişman olmamış, ancak bir gün Helen'le tekrar karşılaşmayı ummaktan da vazgeçmemişti.

"Mektubunu aldığımda ne kadar şanslı olduğuma inanamadım. *GEL* diye yazmış olmana inanamıyordum."

Adamın gözlerinden yine yaşlar boşanmaya başlamıştı, hüngür hüngür ağlıyordu. Ara sıra boğazından hırıltıya benzer bazı sesler çıkıyordu. Helen şu kadarını anlayabilmişti "Ne durumda olduğunu bildirseydin hiç değilse..." Helen adamın ne demek istediğini tam olarak anlamamıştı ancak ağlamasının bitmesini arzuluyordu.

"Bir top ekmek ister misin?"

"Ya bebeğin babası?"

"Bebeğin babası yok," dedi Helen, bunu söylerken böğrüne bıçak gibi bir ağrı saplanmıştı.

"Ve *GEL* diye yazdın?"

Helen evet anlamına başını salladı. Yan boşluğundaki ağrı giderek şiddetleniyordu. Karnı bir top gibi sertleşmiş ve ağrı birdenbire kesilmişti. Helen doğum sancıları konusunda epey bir şeyler okumuştu. Bu bir doğum sancısı olmalıydı.

"Rahatsız ettiğim için özür dilerim, gideyim artık," dedi Hjalmar ancak Helen'in onu bırakmaya niyeti yoktu.

"Hastaneye gitmek zorundayım. Benimle gelmelisin"

"Ama... sana yardım edecek başkası yok mu?"

"Hayır, yok. Görmüyor musun?"

Helen bir eliyle önceden hazırlamış olduğu el çantasını diğer eliyle de Hjalmar'ın elini tuttu.

Helen'i muayene eden ebe doğumun günler sonra başlayacağını söylediğinde Hjalmar Einarson rahatlamıştı, taksiyle Helen'in evine geldiler. Hjalmar Helen'in merdivenleri çıkmasına yardım etti, el çantasını taşıdı.

Hjalmar hastane koridorlarında Helen'in peşinden gitmiş, bir baba sevecenliğiyle sırtını okşamış, her şeyin yolunda gideceğine dair moral vermişti. Helen gelip geçici olduğunu bildiğinden olsa gerek bu mesafeli "bakıcısına" dört elle sarılmıştı.

Apartman dairesine girince mutfak sandalyelerine karşılıklı oturup bakıştılar.

"Böyle bir şeyle karşılaşmayı beklemiyordun değil mi?" diye sordu Helen.

Hjalmar bakışlarını kaçırdı.

"Eh, Dutch'tan ayrılalı epey bir zaman oldu..."

Hjalmar pek fazla konuşmadan kalktı ve mutfak duvarına yaslanmış vaziyette duran paketi açtı, içinden çıkan parçaları bir komodin haline getirmek üzere monte etmeye koyuldu. O istedikçe Helen gereken aletleri uzatıyordu. Komodinin montajı bitince de Hjalmar gemici heybesine uzandı, korkaklığından ve gönderdiği "taciz edici" kartpostallardan dolayı özür diledi, Helen'e iyi şanslar dileyip kapıdan çıktı.

İşte ilk kez o an, Helen ne kadar yalnız olduğunu anlamıştı. Bir an için Hjalmar Einarson'un onu hayal kırıklığına uğrattığı geçti aklından... Bu yabancı adam bundan böyle onu düşlemeyecekti artık.

Helen onun ardından koşmak, ona kaybettiği bebeği anlatmak istedi. Hjalmar'ın karnındaki bebeğin babası olmasını, yanında kalıp her türlü konuda ona yardım etmesini arzuladı. Bu budalaca bir düşünceydi. Olacak şey değildi bu, biliyordu.

Mutfak masasına bezgin bir şekilde çöktü ve *Aftenposten* gazetesinin Pazar sayısının sayfalarını karıştırmaya başladı. Çocuk sayfasında bütün ailesini tsunami felaketinde kaybetmiş bir kızın yazdığı mektubu okudu. Genç kız, kendisi bir ağaç gövdesine sımsıkı sarılmışken annesi, babası ve erkek kardeşinin gözlerinin önünde sel sularına kapılarak sürüklendiği anları çok dokunaklı bir biçimde anlatıyordu. Helen çocuk sayfasının yöneticisi Simon Flem Devold'un[10] fotoğrafına baktı. Kendi Simon'una hiç benzemiyordu. Ophelia isimli kızın mektubunu tekrar okudu. Helen gözyaşlarını tutamıyordu, hayatta benden kötü durumda olanlar da var, dedi kendine.

10 Norveç'in en büyük gazetelerinden *Aftenposten*'da 1984 yılından 2012 yılına dek "På skråss" adlı köşesinde çocuklardan gelen mektupları yayımlayan, onlara yanıtlar yazan, eğitimci yanıyla ve çocuklara seslenmekteki, onlarla çok güzel diyaloglar kurmaktaki başarısıyla dikkat çeken gazeteci-yazar. (ç.n.)

Helen son haftalarda bebeğin doğmasını sabırsızlıkla beklemişti, ancak hastanede erken doğumun söz konusu olmadığını öğrendikten sonra rahatladı. Babasının evine gidip doğuma kadar orada kalmak istediğini söyleyecekti. Çocukluk ve ilk gençliğini geçirdiği odasına yerleşecek, başını yastığına gömüp, her şey yolunda gidiyormuş gibi yapacaktı.

Helen'in tek isteği yalnız kalmamaktı. Doğum sırasında babasını yanında bulunduran hiç olmuş mudur acaba, diye sordu kendi kendine. Amacı bu alanda bir ilk olmak değildi elbette. Ancak doğum sırasında babasının hastanede bulunmasını istiyordu. Bir kız arkadaşı da gelebilirdi tabii... Hem Kristine, hem de Svanhild teklif etmişti ama o istememişti. Hamilelik Helen'i dünyaya yabancılaştırmıştı. Tek istediği kafa dinlemekti. Babasıyla günlük hayata ilişkin olağan konuşmalar yapabilirdi ama daha fazlasına katlanamazdı. Helen yalnız kalmak değil kafa dinlemek istiyordu.

Helen eve giden yolda yavaş ilerliyordu. Binlerce kez yürümüştü bu yolda... Bu evi hâlâ kendi yuvası olarak görüyordu. Bu eve her gelişinde yuvasına gelmiş oluyordu.

Kocaman karnıyla eve doğru yürümek tuhafına gidiyordu, çünkü burası kendisinin çocuk olarak yaşadığı bir yerdi. Ayrıca annesi de orada değildi artık. Özlüyordu annesini. Bahçeyi de özlemişti. Bahar erken geliyormuş gibi yapıp bitkileri aldatmıştı, çimenler biraz uzamış ve sonra sararmış, bazı çiçekler kış uykusundan uyanır gibi yapmışlar, sonra da donmuşlardı.

Tam olarak açıklamasını yapamasa da Helen'in içinde çok kötü bir şey olmuş duygusu vardı. Bunun, annesinin ölümüyle, onun ıslak gözleriyle televizyonun karşısındaki koltuğunda artık oturmadığı, ebediyen kaybolduğu gerçeğini biliyor olmasıyla ilgili bir şey olduğunu tekrarladı kendi kendine...

Giriş kapısının önündeki basamaklarda bir buket çiçek gördü. Beyaz zambaklar (ölüm ve hep beyaz zambaklar). Çiçekler uzun bir süredir orada kalmış gibiydiler, yaprakları buruşmuştu. Helen eğilip bukete iliştirilmiş karta bakmadı. Dış kapı kilitli değildi. Annesinin ayakkabılarının hâlâ holde durduğunu gördü. Ayakkabılar annesinin hasta olduğu günlerdeki gibi gelişigüzel fırlatılmamıştı ortalığa. Sonbaharda annesine almış olduğu çizmelerle, babasının dağlarda dolaşırken giydiği çizmeler tıpkı annesinin yaşadığı ve sağlığı yerinde olduğu günlerdeki gibi itinayla yan yana dizilmişti.

Evin içi havasızdı, kapalı kalmışlık kokuyordu. Salondaki antika çalar saatin tik-taklarından başka bir şey işitmedi. Helen kendini bildi bileli bu ses hep aynıydı. Tik-tak-tik-tak... Sadece saatte iki kez vuran keçe kaplı çan tokmakları ile bölünen o biteviye tik-taklar... Bu saat babaannesinin çocukluğunu geçirdiği evden gelmişti, ama artık buraya aitti. Bu evin hayatını düzene koyuyordu. Yıllar

boyu bu çalar saat bir nabız gibi atarak Helen'e evin ritüellerinin kesintisiz yürümekte olduğunu bildirmişti.

Saatin tik taklarını, sanki hayat devam ediyor, bir çocuk doğacak, bahçedeki eski kum havuzunda oynayacak, koltuklarda zıplayacak, tırabzandan kayacak der gibi ritmik sesler çıkarmaya devam etmesini duymak Helen'in içini rahatlatmıştı. Bu zayıf iyimserliğe salonun kapısını açana dek sıkı sıkı tutundu. Öyle ki bu iyimserlik nedeniyle karşısında gördüğü manzaranın ilk anda ayrımına bile varamamıştı.

Babası kanepede yüzünde huzurlu bir ifadeyle yatıyordu. Üzerinde cenaze töreninde giymiş olduğu beyaz, kolalı gömleği vardı. Gömleğin göğüs kısmındaki kan gölü olmasa; uzanmış uyuyor, olağan öğle uykusuna yatmış bile zannedilebilirdi. Helen çığlık attı. Elinden başka bir şey gelmiyordu. Koşup babasının nabzını tutmalıydı, ambulans çağırmalıydı beldi, ama çığlık atmayı tercih etmişti.

6 Bölüm

Elvira Madigan 22. Yaş Gününü Göremeyecek

Bugün yine onu gördüm. Babamın otomobilin altında kalmadan önce öpüştüğü kadını... O içeri girerken biz annemle hastaneden çıkıyorduk. Farkında değilmişim gibi yaptım ama o olduğundan eminim. O kartal gagası burunlu kadın sivri suratıyla bana ve anneme uzun uzun baktı. Benim bildiğimi bilse böyle bakamazdı elbet. Annem hemen farkına vardı ve kendine bakıldığını hissettiği anlarda yaptığı gibi elini yüzünün yanık tarafına götürdü.

"Ne utanmaz insanlar. Başkalarının felaketini seyretmekten hiç usanmazlar," dedi ve babamın odasına girene kadar da elini yüzünden çekmedi.

Son günlerde sakalının tekrar uzamaya başlamış olması dışında babamda gözle görülür bir değişiklik yoktu. Sakalını sevdim. Babama yakıştığından değil de, içinde hâlâ yaşayan bir şeyler olduğunu göstermesi açısından... Hemşireler bizim sesimizi duymasının önemli olduğunu söyledikleri için babama sürekli bir şeyler anlatıyoruz. Ben

tsunami felaketini anlattım ona. Ne yazık ki başka bir şey gelmedi aklıma. Moses'den, ölü köpeğimizden söz edecektim ama annemin duymasını istemedim nedense... Bana öyle geldi ki annem boş inanç diyecek ve zaten konuşturmayacaktı beni. Hem de galiba annem Moses'i hiç sevmemişti.

Babamın başucundaki komodinin üzerinde pembe karanfiller vardı. Öpüştüğü kadının getirdiğinden eminim. Annem yaklaşıp kokladı karanfilleri.

"Hıh, karanfil... Ne kadar da adi..." dedi.

Karanfilin nesinin adi olduğunu anlayamadım.

"Ingrid Teyze olmalı. Hem zevksizdir hem de pembeye bayılır."

Ben çiçekleri zaten beğenmiştim ayıca annemin çiçekleri Ingrid Teyze'nin getirdiğini varsaymasına da memnun oldum. Hemşirelere çiçekleri kimin getirdiğini sormaz inşallah...

Babamı o yabancı kadınla beraber düşünmeye çalıştım. Belki onu seviyordu. Belki yıllardır bizi aldatıyordu.

Babamın sakalı yumuşacıktı, dokunmak hoşuma gidiyordu. Giderken babamı alnından öptüm. Aslında hep babam beni alnımdan öper, bu kez doğal olarak tersi oluyor.

Bir zamanlar babam yalnızca annemi seviyordu. Yıllar önce... Bizden önce kardeşim, senden ve benden önce yani... Annemin yanık yüzünden önce. Annemin hüzünlendiği zamanlar, mesela sokakta bir çocuk, "Aa kadına bak, yanık yüzüne bak" diyerek annemi üzdüğünde babam hep bu güzel hikâyeyi anlatır:

"Biz maskeli baloda karşılaştık, annen balonun en güzel kadınıydı," der babam.

Olanları hep bir peri masalı gibi anlatır bize. Annem Ruggiero Leoncavallo isimli birinin yazdığı operanın kahramanı olan Nedda kılığına bürünmüşmüş.

Annem maskeli baloya babamla değil aynı operadan Bajazzo yani soytarı kılığına bürünmüş biriyle gitmiş. Babam da Kral Arthur olarak baloya tek başına, atı ve prensesi olmaksızın katılmış.

"Anneni görür görmez birlikte olacağımızı anlamıştım. Bahçedeydi, profilden bakıldığında mermer bir heykele benziyordu. Yüksek çamların gölgesinde duruyordu. Selam verip, kurtarılmaya ihtiyacı olup olmadığını sordum."

"İhtiyacı var mıymış?"

"Cevap vermeye fırsat bırakmadan, kucakladığım gibi binanın girişine doğru götürdüm. Bahçede yaz gecesi gölgeleri uzuyordu. Kapıya varana kadar soytarıya dikkat etmemişim. Oysa o yumruklarını sıkmış bekliyordu ve ben prensesim, yani annen için dövüşmeye hazırlanırken beklenmedik bir şey oldu."

"Ne oldu?"

"Soytarı karanlıkta birer aynaya dönüşmüş olan pencerelerin camında kendi yansımasını, yapma gözyaşlarını ve yamuk ağzını gördü. Düelloya girişse komik olacaktı..."

Annem iyi zamanındaysa bu hikâyeyi dinleyince gülümser. İyi zamanında değilse, yani hikâye sokaktaki çocuğun sözünü, yoldan geçenlerin taciz edici bakışlarını silmekte başarılı olamamışsa annem 'baban aslında beni bahçede, soytarıya bırakmış olmayı istiyor' derdi ve babamın hayatının bu yanık yüzlü ucube ile birlikte olmasaydı daha da iyi olacağını söylerdi.

Babam daima aynı cevabı verir, annem olmasaydı Elvira adını verdikleri kızlarının dünyaya gelmemiş olacağını söylerdi.

Bana gelince, ben olmamış olsaydım, annem hâlâ dünyanın en güzel kadını olarak kalacaktı, diye düşünürüm. Annem yangına dair tek söz etmez. Ne düşündüğünü ancak tahmin edebiliriz.

Son günlerde sık sık Trym'in evine film seyretmeye gittim. Genellikle Thea da bizimle birlikte oluyordu. Dün de oradaydık ama Thea dedesi ve büyükannesini ziyaret etmek için erken ayrıldı. O gittikten sonra garip bir hava oluştu. Trym'in babasına ait surround müzik sisteminden yükselen filmin sesine rağmen tuhaf bir sessizlik hissediliyordu. *Yüzüklerin Efendisi: Kralın Dönüşü*. Yine mücadele... İyi ile kötünün savaşı. Kendimi vermeden seyrediyordum filmi... Annemin yüzünün yanmasına neden olduğum, büyük bir olasılıkla da babamı öldürdüğüm için kötü bir insan olduğumu düşünüyordum. Başkaları ile beraber olduğumuz zamanki haliyle seviyorum Trym'i. O zamanlar kontrolü elinde tutuyor, anlattıklarıyla herkesi, özellikle de Thea'yı güldürüyor. Arkadan bakınca geniş omuzları ve sarı kıvırcık saçlarıyla onu yetişkin bir delikanlıya benzetmek mümkün. Arkadaşlarım arasında boyu benim boyuma eşit olan tek çocuk o.

Baş başa kaldığımızdaysa her şey değişiyor. Bunda Trym'in olduğu kadar benim de kabahatim var. Böyle zamanlarda yalnız olduğumuzun, onun bana baktığının ve de benden sanki veremeyeceğimden fazla bir şeyler istemekte olduğunu fazlasıyla hissediyorum. Salakça bir şey söylüyormuşum gibi oldu bu cümle, farkındayım.

Thea'ya göre Trym bana âşıkmış. Bu doğru mudur bilemiyorum. Bazen doğru gibi görünüyor, bazen de yanlış.

Bugünlerde oğlanları düşünmüyorum bile. Trym'le baş başa oturup iyi ile kötünün mücadelesini seyrediyor olmak çok budalaca geliyor. Şu an birisi, örneğin Trym ne düşündüğümü soracak olsa ona her şeyi, annem ve babamla ilgili her şeyi anlatırdım. Ama sormuyor. Onun yerine kanepede yanıma yaklaşıp, elini bacaklarımın üst yanına doğru kaydırıyor. O an annemin telefon edip acilen beni çağırıyor olmasını arzuluyorum. Hastaneye gel baban komadan çıktı, desin istiyorum. Gözlerimi yumup, cep telefonumun çalmasını bekliyorum. Annem aramıyor. Trym'in eli yavaş yavaş yukarı doğru hareket ediyor, kazağımın altından ilerliyor. Bir şeyler söylemek istesem de kendi sesimi duymaya katlanamayacağımı hissediyorum. Eliyle sol göğsümü kavrayıp, sıkıştırıyor. Canım acıyor. İstemeden de olsa inlemekle çığlık arası bir ses çıkıyor ağzımdan. Trym daha da sıkıştırıyor. Keşke sünger takviyeli sutyenimi giymiş olsaydım, diye geçiriyorum aklımdan.

"Hoşuna gidiyor mu?" diye soruyor.

Ansızın soluğunu çok yakınımda hissediyorum. Peynirli cips kokuyor nefesi.

"Evet," diye fısıldıyorum.

Ve nihayet cep telefonum çalıyor. Yerimden fırlıyorum. Annem yarın sabah kahvaltısı için süt istiyorsam, gelirken yoldan almamı söylüyor. Trym'e, gitmem gerekiyor, diyorum. Başka bir gün gelip gelmeyeceğimi soruyor.

"Belki."

Sütü alıp eve geldiğimde annemi televizyonun karşısındaki koltuğa yerleşmiş buluyorum. Önünde bir çanak içinde peynirli cips var.

"Sen de al," diyerek çanağı bana uzatıyor.

Reddedince de annem sorgulayıcı gözlerle bakıyor bana. İşin gerçeği şu ki hayatımın sonuna dek bir daha peynirli cips yemeyeceğim. Kabahat Trym'de değil. Sadece bu böyle... Üstelik ne kadar yaşayacağımızı kim bilebilir. Yarın ölmüş, kazada ezilmiş, boğulmuş ya da silahla vurulmuş olabilirim. Oluyor böyle şeyler...

Bugün Noel'in üçüncü günü, yani gelen hediyeleri geri verip değiştirme günü. Bana verilmiş ve değiştirmek istediğim bir hediye olmasa da H & M'e girip kendime sünger takviyeli bir sutyen aldım. Denemeyi eve geldiğimde yaptım ve fena da durmadığını gördüm. Kazağımı üzerime giydiğimde sutyenin takviyeli olduğu belli olmuyordu.

Annem aşağıdan seslenip, evden çıkmamız gerektiğini söyledi. Ingrid Teyze'ye Noel ziyaretine gideceğimizi unutmuştum.

"Böyle mi gideceksin?" diye sordu annem, aşağıya indiğimde. Sutyenimden söz ettiğini sandığımdan birden kulaklarımın kızardığını hissettim. Babamın da benim de kulaklarımız kızarır hep...

Sen nasıldın? Yanakların mı yoksa kulakların mı kızarırdı? Hatırlayamıyorum artık. İnsanların yok olmasının en kötü taraflarından biri de onları hatırlamanın güçleşmesi. Bir insan yanınızdaysa, pek çok şeyi düşünmüyorsunuz. Olağan şeylere pek dikkat edilmiyor. Bundan böyle her şeye dikkat edip hatırlamaya çalışacağım. Örne-

ğin babamın kulaklarının da benimkiler gibi kızardığını hatırlıyorum, bu iyi bir şey.

"Üzerine bir elbise giyseydin ya..." diyordu annem.

Hiç cevap vermeden merdivenlerden yukarı fırladım, rahatlamıştım. Odamda sutyenimi çıkartıp, üzerime geçen Noel'de satın alınan fakat şimdi biraz çocuksu kalmış, biraz da dar gelen kırmızı elbiseyi giydim. Aile ziyaretine uygun bir kıyafetti.

Bu yıl olağan bir Noel geçiriyor olsaydık okulun bitimine bir hafta kala annemle Oslo City Alışveriş Merkezi'ne gidip yeni bir elbise satın almış olurduk. Bu alışverişler sırasında soyunma kabininden her çıkışımda annem disiplinli ve kuşkucu bakışlarla beni süzerdi. Yüzünün güzel tarafını tezgâhtardan yana çevirmiş bir pozisyonda beni izlerken biraz gülümseyerek, biraz da küçümser bir havayla başını sallardı. Yeterince elbise giyip çıkardığımdan emin olduğunca da, tamam artık, *mükemmel olmasa bile* ilk giydiğin elbise iyiydi, der ve onu satın alarak çıkardı.

Bu yıl babamın hastanede olması nedeniyle alışverişe gidememiştik. Aslında buna memnunum. Bundan böyle kendi giysilerimi kendim almak istiyorum.

Noel partisine gittiğimizde herkesi suspus bulduk. Daha salon kapısından içeri girerken sessizliğin sesini duyabiliyorduk. Oynamak üzere bana doğru koşan kuzenim olmasaydı o an ağlamaya başlamıştım.

Akrabalarımız bize acıyorlar. Bize acıyorlar çünkü Noel geldi ve annemle ben yalnızız. Ancak küçük çocuklar bunun farkında bile değiller ve davranışları da her zamankinden farklı değil.

Hedda üç yaşında. Resimlerdeki minik meleklere benziyor. Bence Hedda çok güzel ama annem küçük çocukların bu kadar tombiş olmalarının sağlıklı olmadığını söylüyor. Sen Hedda'yı hiç görmedin. Hedda'nın saçları tıpkı seninkiler gibi sarı ve kıvırcık, üstelik gamzeleri de var. Şimdiden on dokuza kadar sayabiliyor ve şişman olduğunun farkında bile değil.

Babaannem orada değildi. Ingrid Teyze babaannemin kalp rahatsızlığı nedeniyle gelemediğini söyledi. Bunun doğru olmadığını biliyordum.

Bizden iki ev ilerdeki evde yaşlı bir adam yaşıyor. Adı Henry. Gençliğinde yedi denize yelken açmış, kıllı kollarına dövmeler yaptırmış. Şimdilerde kış mevsimini Tayland'da geçiriyor. Orada evi varmış. Yazları ise buradaki bahçesinde oturup genç kızları seyrediyor. Babası Seattle'da bir iş bulduğu için buradan taşınıp Amerika'ya yerleşen arkadaşım Malena'nın dediklerine bakılırsa Henry göğüslerini gösteren kızlara yüz kron para veriyormuş. Benden şimdiye kadar böyle bir istekte bulunmadı ancak göğüslerimin görünmeyecek kadar ufak olduğu göz önüne alınırsa bunu olağan karşılamak gerekir. Bu yaz Henry'nin evinin önünde dolaştım bir süre. Sıcak bir yaz günüydü, eşekarılarının ve çekirgelerin sesleri işitiliyordu. Sonunda Henry ne yapmaya çalıştığımı sordu bana. Hem sorunun çok ansızın gelmiş olmasından hem de bana ancak bu soruyu soracağını hissetmiş olmamdan dolayı, yüz kronluk bir banknot düşürdüğümü söyleyerek yanıtladım Henry'yi.

Henry hiç duraksamadan elini gömlek cebine attı ve bana bir yüz kron uzattı.

"Hadi git şimdi. Sahile git, denize gir."

Teklif etseydi tişörtümü çıkarırdım demiyorum ama teklif etmiş olmasını isterdim. Henry'nin gözlerinin içine bakmadan yüzlüğü aldım ve şortumun cebine sıkıştırıp sahile

doğru yürüdüm. İçimde, söylediğini yapmakla Henry'ye olan borcumu ödüyorum duygusu uyanmıştı.

Kütüphaneden *Sevgili* isimli bir kitap çalmıştım. Aslında niyetim çalmak değildi ama başlığından dolayı kütüphane görevlisinin hakkımda kötü düşünmesinden çekindiğim için kitabı usulca çantama koymuştum. Kırmızı çerçeveli gözlük takan, bıyıklı kütüphane görevlisi kadın daima bana ters ters bakar zaten. Ancak ben kitabı aşırırken, başka tarafa bakıyordu. Ana binada alarm olduğunu biliyorum ama yerel kütüphanede alarm yoktu. Kitabı adından dolayı seçtim zaten. Seksten bahseden adi bir kitap olduğunu düşünmüş, yorgan altında okunacak bir kitap sanmıştım.

Oysa kitap hiç de sandığım gibi değildi. Zengin bir Çinliye âşık olan ben yaşlarda bir genç kızdan söz ediyordu kitap. Kız Fransız'dı ve yoksuldu. Babası ölmüştü, annesinin giyim kuşama verecek parası olmadığından kız bir erkek şapkası takıyor ve kendini fahişeymiş gibi gösteren lame ayakkabılar giyiyordu. Çinli erkek kıza bir gemi yolculuğu sırasında âşık oluyordu. Bu sahneyi gözümde canlandırıyorum, kız güvertede duruyor ve çok cool göründüğünden emin, onu böyle gören Çinlinin âşık olmaktan başka çaresi yok. Kız yoksul, Çinli zengin ama yine de kararları kız veriyor. Çinliye istediği kadar eziyet edebilir, çünkü kız beyaz...

İşi beraber olmaya, sevişmeye vardırıyorlar. Kızın okulundaki öğretmenler bu duruma ses çıkaramıyor. Nasıl ki kız beyaz olması nedeniyle Çinliye ağzına ne gelirse söyleyebiliyorsa, okul da beyaz bir öğrenciyi kaybetmemek adına sesini çıkarmıyor.

Kitabın başında kızın yaşlanmış olduğunu okuyoruz. Yıllar sonra güzelliğini yitirdiğini, yüzünün deforme olduğunu söyleyen kadın, yani yazar Çinlinin kendisine uygun bir Çinli kız ile evlendiğinden ve hiç mutlu olamadığından söz ediyor. Okuduğum bir cümle beni ağlattı. İçimi acıtan bu cümle şöyle: "*Daha başlangıcında, çok geç olmuştu.*" Okuduğum en hüzünlü cümle bu. Tek bir cümle ama çok acımasız. Babamı ve tsunami faciasında boğulmuş olduğunu tahmin ettiğimiz komşumuz Henry'yi düşündürdü bana. Neden Henry'yi aklıma getirdiğimi de bilemiyorum doğrusu...

Kitapta anlatılan hikâye Çin Hindi'nde geçiyor. Atlasta Çin Hindi'ni aradımsa da bulamadım. Bir anlamda da sevindim. Çin Hindi diye bir yer bulunmadığına göre bu hikâye de yaşanmamıştır ve de çok geç olmamıştır diye düşündüm. Her şey bir kurguydu ve geç kalma gibi bir durum yoktu.

Sonra Çin Hindi'nin şimdiki Vietnam ve Kamboçya'nın bulunduğu yarımada olduğunu keşfettim. Yazarı Google'da arayınca *Sevgili* hikâyesinin de sahici olduğunu öğrendim. Bunu öğrenince de bir saat ağladım. Şaka değil... Babam hastanede komada yatıyor ve ben onu çaldığım bir ıslıkla vurmuşum, beni gözyaşlarına boğan bu değil de Çin Hindi'nin gerçek bir yer olduğunu öğrenmiş olmam...

Ertesi sabah kahvaltı ederken, annem Henry'den bir haber alınamadığını, komşulardan hiçbirinin Henry'nin yazlık evinin Tayland'ın neresinde olduğunu bilmediklerini söyledi. Hiç akrabası yokmuş, adını Dışişleri Bakanlığı'nın kayıplar listesine komşular yazdırmışlar. Sonra annem bana 'ağladın mı' diye sordu. Tabağımdaki yiyecekleri didikledim bir süre... "Yoooo, neden sordun?"

Annem gözlerimin şişmiş olduğunu söyledi. Başımı salladım sadece. Ona Çin Hindi'nin gerçek bir yer olduğunu öğrendiğim için ağlamış olduğumu anlatmak çok zordu. Ayrıca annem, babamın durumuna ağladım sanıyordu. Elbette ki bütün normal insanlar bu gibi hallerde babalarının durumuna ağlar.

Kahvaltıdan sonra televizyonu kapattım. Henry'nin adı kayıplar listesindeydi. Ekranda Kızılhaç yardımı için banka hesap numarası yazılıydı. Tsunami felaketzedelerine yardım topluyorlardı. Yüz kron bağışlamaya karar verdim.

Bugün Trym kapımızı çaldı. Tuhaf bir durumdu. Kaykaycıların kullandığı tarzdaki siyah beresini kulaklarının bitimine dek indirmiş merdivende karşıma dikiliyordu. Ne yapmak istediğimi sordu. Bir şey yapmaya niyetli olmadığım halde kütüphaneye gideceğimi söyledim.

"Cool, ben de geleyim seninle" dedi.

Aslında yanımda Trym'le kütüphaneye gitmek istemiyordum ama itiraz edemedim. Keşke Trym gibi olsaydım ve başkalarının ne istediğini düşünmek yerine kendim ne istiyorsam onu yapsaydım diye geçirdim aklımdan.

"Biraz bekle burada" dedim.

Koşarak odama çıktım ve takviyeli sutyenimi taktım.

Henry'nin evinin önünden geçerken yaşlı adamın Tayland'daki kayıplar listesinde olduğunu söyledim Trym'e.

"Vay be..." dedi Trym.

Sonra bu yaz Henry'nin göğüslerimi görmek için yüz kron verdiğini söyledim.

"Ee, sen n'aptın?"

"Parayı alıp sıvıştım tabii..."

"Vay be..." dedi Trym tekrar. Bana bu kez biraz daha farklı gözle bakıyormuş gibi geldi bana...

Trym kütüphanede ne yapacağımı sordu. Bu soruyu aptalca buldum ve genellikle kütüphaneye kitap ödünç almak üzere gidildiğini söyledim.

"İnternette chat yapmak ya da film ödünç almak üzere de gidilebilir."

Hiç bunu düşünmemiştim.

Harbor Stories isimli bir kitap aldım. Arka kapağında görünür olma hali ve huzursuz, yerinde duramayan aşka dair bir öykü diye yazıyordu. Bu hoşuma gitti. Trym yanı başımda duruyordu ve soluğunu ensemde hissediyordum. Sadık bir köpek gibi edebi kitapların bulunduğu A raflarından M raflarına kadar peşimden gelmişti. Daha fazla dayanamadım ve uzanıp kitabı aldım.

"Bu kitabı mı ödünç alacaksın?" diye sordu.

Başımı evet anlamında salladım.

"Konusu neymiş?"

"Okumadan bilemem ki!"

Trym benimle bize gelmek istiyordu. Ona başımın ağrıdığını söyledim. Kütüphanenin oradaki büfeden çikolata aldım. Eve geldiğimde odama çıktım, yatağa uzanıp kitabı okumak üzere yorganı başıma kadar çektim. Ne terliydim ne de üşüyordum, mükemmel bir durumdu.

"Hjalmar Einarson'a çıktığı ilk seferde oltanın parçaladığı deriyi ya da kavgada patlayan kaşı, gözü dikebilmek üzere ilkyardım kursundan geçmiş olan gemi kaptanı tarafından serum takılmıştı. Hayatında ilk kez denize açılan bir delikanlı için bu durum olağan sayılabilirdi. Hjalmar yaşlı balıkçılardan dinlemişti bu ilk sefer hikâyelerini, bulantının nasıl cesaretlerini kırdığını, gırtlaklarından yükselen safranın nasıl da dişlerinin minesini oyduğunu, bulantının bıraktığı yerden sıla hasretinin devreye girerek onları nasıl tarumar ettiğini işitmişti. Ancak bu öyküler biraz da övünülerek anlatılırdı. Bu durum bütün balıkçıların aşmak durumunda olduğu bir eşik, bir yaşam tarzı ritüeli, verilen bir olgunluk sınavıydı. Bu hikâyeleri anlatanlar çoktan kapatmışlardı bulantı sayfasını.

Çıktığı ilk seferde yaşlı balıkçılar Hjalmar'ın kamarasının önünden geçerken bıyık altından gülümsediler. Sanki ayağa kalkmaya çalıştıkça yere çakılan yeni doğmuş taylarına bakan kısraklar gibiydiler. Omzuna vurup, hikâyeler anlattılar, yakında geçecek diye dostça teselli verdiler. Ancak Hjalmar Einarson açısından bulantı gelip geçici olmaktan çok sürekli bir durum haline gelmişti. Bir zaman sonra diğer denizciler ona müşfik bakışlarla bakmaktan, hikâyeler anlatmaktan vazgeçtiler, hatta işi isim takmaya kadar vardırdılar. Bulantıya ek olarak bir de bu dert çıktı başına. Ve beşinci seferden sonra Kaptan, Hjalmar'ı yanına çağırıp kusmaya devam ettiği müddetçe gemide işe yaramayacağını kendisine bildirdi.

Hjalmar yalvar yakar oldu. Kaptan şaşırmıştı bu işe. Bu gibi konuşmaların sonunda işten atılmak Hjalmar gibiler tarafından hep bir kurtuluş olarak görülüp rahatlama yaratırdı. İşine son verilmiş olmak, bırakıp kaçmakla bir

tutulmaz, bu mesleğin kendilerine uygun olmadığının bir nihai mesajı olarak algılanırdı. Kaptan, Hjalmar'ın karadaki hayatında neler yaşayıp da denizi tercih etmek durumunda kaldığını merak ediyordu. Aşk acısı mı yoksa bir şeyleri kanıtlamaya çalışma gayreti miydi? Yahut da bir iddia uğruna olabilir miydi?

Ardan geçen dört haftadan sonra Hjalmar neredeyse şuurunu kaybetmiş bir durumdaydı. Av kotalarını tamamlayamamış olmalarına karşın Dutch'a geri dönmekten başka çareleri kalmamıştı. Gemiciler öfkeden köpürdüler, ne var ki yıkanıp paklanıp, barda votkanın başına oturduktan ve de memleketlerine telefon ettikten sonra yumuşayıp sakinleştiler.

Hjalmar, armatör firmanın hesabına Büyük Yanılsama Oteli'ne yerleştirildi. Yaşlı aşçının hazırladığı lapalar sayesinde iki üç günde ayağa kalkabilmişti. Balıkçılar aslında Hjalmar'a garez bağlamamışlardı. Ancak ne zaman ki Hjalmar titreyen ayaklarıyla bara gelip, bar sandalyelerinden birine boş bir çuval misali yıkıldı ve de barmen Anna eliyle başını okşayıp hatırını sordu, işte o zaman gemi adamlarının sabrı taşıverdi.

Anna'nın gözü önünde bir şey yapamazlardı elbet, o yüzden akşam ve o gece Hjalmar'a ilişmediler. Anna'nın penceresinin önünde aç kurtlar gibi kös kös turlamakla yetindiler. Anna'nın penceresini tıklatmadılar, hatta odada olup bitenlere müdahale bile etmediler."

Balıkçılar Anna tarafından korunmadığı anı yakaladıklarında Hjalmar'ı iyice bir dövdüler. Meydan dayağı çekip, ağzını burnunu dağıttılar; sonra da Büyük Yanılsama'nın önünde yere, buzların üzerine atıp gittiler.

Ertesi gün Hjalmar yok olmuştu. Belki ölmüş, belki de kusmuğuyla boğulmuştu. Kimse kayıp duyurusunda bulunmadı, kimse failleri gammazlamadı. Anna Hjalmar'ı tek başına bıraktığında başına gelecekleri biliyor olmalıydı. Ona yardım etmek için bir şeyler yapmalıydı.

Ben bu öyküyü hem sevdim, hem de sevmedim. "Daha işin başında çok geç olmuştu" tarzında bir kitap bu. Okudukça içini acıtan bir kitap.

Çok sevgili kız kardeşim

O kadına artık Kartal diyorum. Bu isim İkinci Dünya Savaşı sırasında gizli yayın yapan radyolardan duyulan kod adlarına benziyor. *Kartal iniş yaptı*, gibi bir şey. Hastanede ikinci kez karşılaştık. Bu kez bana dikkatli dikkatli baktı. Yanımda annem olmadığından geçen seferkinden daha da uzun bir süre baktı. Belki de çocuk olduğumu, o yüzden bana karşı dikkatli davranması gerekmediğini düşünüyordur. Ancak yanılıyor. Ben de dik dik bakarak karşılık verdim ve ona burada bulunmaya hakkı olmadığını göstermek istedim. Babamın ona değil bana ait olduğunu anlasın istedim. Siyah saçlarını ensesinde sımsıkı toplamıştı. Üzerinde yeşil bir manto vardı, blucin pantolon giymişti. Ne genç ne de yaşlı gösteriyordu. Kartal gagası burnu olmasa güzel bile sayılabilirdi. Bir an için gözlerimi yumdum, açtığımda tam yanımdan geçiyordu. Sonra durdu, dudakları bana bir şeyler söylemek, her şeyi itiraf etmek, *baban öldüğünde onun yanında ben vardım* demek istermiş gibi kıpırdadı. *Birbirimizi seviyorduk, eğer hayata dönerse, o sana değil bana ait olacak*, dermiş gibi... Tuhaf bir andı, sanki görünmek ve teşhis edilmek istiyordu. İşte o zaman farkına vardım. Karnı şişmişti. Bunu görmek beni irkiltti. Yanılmama imkân yoktu, zaten saklamaya da çalışmamıştı.

"Düşünebiliyor musun? Bir kız ya da erkek kardeş geliyor bize..."

Midem bulanmaya başlamıştı, yemekler midemde sahildeki gelgit olayındaki gibi yükseliyordu. Kusmaya başlamadan önce koşarak babamın odasındaki banyoya girmeyi başardım. Çöp sepetine kullanılmış bir tıraş bıçağı atılmıştı. Ellerimi yıkadıktan sonra gözlerimi yumarak ve bir kör gibi etrafı kollayarak babamın yatağına yaklaştım. Başucuna geldiğimde eğildim ve dudaklarımı yanağına değdirdim. Noel gününden bu yana uzamış sakalları gitmişti. Babamın yüzü yumuşacık ve tıraşlıydı.

Ve o an uzun zamandır yapmadığım bir şey yaptım. Tanrı'ya dua ettim. Babamın uyanmasını ve Kartal'a onun ve bebeğinin aramızda yeri olmadığını bildirmesini diledim Tanrı'dan.

Ben on yaşındayken pazar okuluna[11] daha doğru bir deyişle pazartesi günleri ders yapıldığı için pazartesi okuluna başlamıştım.

Okul bizim sitenin öbür yanındaki kahverengi bloklarda yaşayan ve Pentakostalist inanca[12] sahip cemaatten iki hanım tarafından yönetiliyordu. Başlangıçta tatlı

11 Pazar okulu, kiliselerde verilen din dersleridir. Genellikle pazar ayininden sonra toplanıldığı için din dersleri bu isimle anılır. (ç.n.)

12 Norveç'te "Pinsevenner" olarak bilinen bu Hıristiyan cemaat "Pentakostalist" inanca sahiptir ve bu inancın icaplarını yerine getirir. Buradaki "Pentakosta" kelimesi, Türkçede yaygın olarak Pentekostes (hamsin) yortusu bağlamında kullanılır. 1906 yılında ABD'de Los Angeles'da, zenci vaiz W. J. Seymour tarafından kurulan ve aynı yıl Norveçli Thomas Barratt tarafından Avrupa'ya taşınan Pentakostalist (The Pentocostal Revival) inanç grubunun üyeleri Kutsal Kitap'a harfiyen bağlılıklarıyla bilinirler. (ç.n.)

top çöreklerden yemek üzere gidiyorduk. Thea'nın fikriydi bu.

"Tanrıdan söz edildiğini çok da dinlemek zorunda değiliz," demişti, "ama top çörekler bir harika."

Bu hanımlar, Hanna ve Kirsti, gerçekten de nefis top çörekler yapıyorlardı. Katılanlar istedikleri kadar çörek yiyebiliyorlardı. Ayrıca sıcak kakao da veriyorlardı. Thea birkaç dersten sonra gelmekten vazgeçti. Top çörekler bile Thea'yı oraya bağlayamamıştı ama ben devam ettim. Bundan ne Thea'ya, ne anneme ne de babama söz ettim.

Annem ve babam Tanrı'ya inanmazlar. Tanrı'nın bazı hastalıklı kimseler tarafından, kafaları basmayan budala insanları yapmak istemedikleri şeyleri yapmaya zorlamak üzere uydurulmuş olduğunu söylerler.

Ben Tanrı'ya inanmak istiyorum. Hanna ve Kirsti Tanrı'nın bağışlayıcı olduğunu, laikliğin çok ileri gittiğini ve bu gidişin durdurulması gerektiğini söylüyor.

Hanna ve Kirsti en çok da İsa'dan söz ediyor. Edindiğim izlenime göre Tanrı biraz sert ama adaletli, İsa ise yumuşak ve iyi yürekli. İsa bir anlamda çocukların dostu, bırakın çocuklar bana gelsin sözünü söyleyen İsa, ayrıca hastaları iyileştirmiş, Lezar isimli henüz ölmüş birinide diriltmiş. Çocuklar İçin İncil'de yazdığı gibi, İsa insanları kurtarmak için yeryüzüne gelmiş: "Tanrı dünyayı öylesine çok seviyordu ki kendi biricik oğlunu, İsa'yı gönderdi onlara, öyle ki ona iman eden insanlar kaybetmeyecek ve ebedi hayatla ödüllendirilecektir."

Üzerinde bu sözlerin altın harflerle yazılı olduğu, bir meleğin belki de Tanrı'nın resmedilmiş olduğu bir kartpostal verdiler bana. Babam Tanrı'ya inansaydı belki de

böyle koma halinde yatmazdı diye düşündüm. Ne diyordu Kutsal Kitap: "Ona iman eden insanlar kaybetmeyecekler ve ebedi hayatla ödüllendirilecektir."

Babam kaybetme yoluna mı sürüklenecekti şimdi?

Ben de artık Tanrı'ya inanmıyorum. Ben de kaybedeceğim o halde... Yani bu Çocuklar İçin İncil'de yazılanlar doğruysa...

Kazadan sonraki ilk günlerde babamın kendine gelmesinden neredeyse korkuyordum. Olup bitenlerden sonra birbirimize ne söyleyecektik? Sanki bir şey paramparça olmuştu. Ne benim ne de annemin bildiği bir sırrı vardı babamın...

Artık babamın uyanmayacağını, komadan çıkamayacağını düşünmeye başladım. Babamı çaldığım ıslıkla vurmuştum. Fırlayıp kendini yolun ortasına atmadan önce son yaptığı şey o kadını öpmek olmuştu. O kadın şimdi hamile, muhtemelen kız ya da erkek kardeşimiz olacak bir çocuk taşıyor karnında.

Yavaş yavaş şunu anlıyorum ki babamın uyanmaması durumuna katlanamayacağım. Babamı affetmeye hazırım, yeter ki uyansın...

Babamı ne kadar sevdiğimi gösterecek bir fotoğraf makinesi var olsa, bu makineden edinmek ve bir sürü fotoğraf çekmek isterdim.

Ve çok sevgili kız kardeşim şimdi sana Trym'den söz edeceğim. Hiç habersiz çıkıp bizim eve geldi yine. Merdivenlerde durmuş, içeri gelip benim odama girmek için izin istiyordu. Yani pat diye bunu sordu bana:

"İçeri gelip senin odanı görmek istiyorum."

Yani tam böyle dedi. Aslında bu teyzelerin ve yaşlı akrabaların başvurdukları bir yöntemdir. Bir çocuğu daha iyi tanıyabilmek için, onun kişiliği hakkında bir ipucu vereceğine inandıklarından o çocuğun odasını ziyaret etmek isterler.

Aslında Trym'in odamı görmesini istemiyordum ama hayır demek ve sanki saklayacağım bir şey varmış gibi görünmek istemedim. Saklamak istediğim bir şey yoktu. Yani olmadığına inanıyordum, ta ki odamda karyolanın üzerinde Trym'le otururken sandalyenin üzerine atılmış vaziyette duran takviyeli sutyenim gözüme ilişene dek.... Bunu Trym de gördü ama neyse ki ses çıkarmadı.

Sonra yüzüme baktı ve bana âşık olduğunu söyledi. Bunu söylerken dosdoğru yüzüme bakmıştı, kızardım ve ne cevap vereceğimi bilemedim. Aynen şöyle demişti:

"Sanırım sana âşığım."

Ben cevap vermeyince eğildi ve beni öptü. Bu kez peynirli cips kokmuyordu ve elini göğüslerime atmamıştı.

Yine de ondan kurtulmaya çalıştım. Yüzüme garip garip baktı.

Trym'den hoşlanıyordum, bunu ona söylemeliydim aslında. Zamanlama meselesi işte. Babam bu durumdayken kendime bir sevgili bulmam uygun olmaz. Kimse babamdan söz etmiyor. Sen öldüğünde durum daha farklıydı, şimdiyse herkes normalmiş gibi davranıyor. Herkes sanki babam bir hastane yatağında yatmakta ve verdiği tek hayat belirtisi uzayan sakalı ile düzenli solukları değilmiş gibi yapıyorlar.

Trym kendisine haksızlık edilmiş biri gibi bozulmuştu biraz.

"Ya nedir derdin senin?"

"Seni sevmiyorum, yani o şekilde... Hepsi bu!"

Ağzımdan böyle bir yalan çıkarken bir tuhaf olmuştum. Trym'e aslında onu her şekilde sevdiğimi söylemek istiyordum ama söyleyemezdim. Söylesem ağlamaya başlayacaktım ve bu daha da garip bir durum olacaktı.

Trym yataktan kalktı ve bir şey demeden gitti. Yüzü kıpkırmızıydı. Beresini unutmuştu. Yere düşmüştü. Pahalı marka bir bere olduğundan almak üzere geri geleceğini düşünüyorum.

Dün Thea'ya giderken kestirme yola sapıp, eski oyun bahçesinden geçtim. Salıncaklardan birinde bir kadın oturuyordu. Çok yaşlıydı, saçını uzun süredir taramamış olduğu belliydi. Kurşuni renkli saçları başına bulaşık ovma teli gibi sarılmış gibi duruyordu. Kış aylarında çıplak ağaç dallarında gördüğümüz terk edilmiş kuş yuvalarına da benzetilebilirdi aslında. Kadın hızlı hızlı sallanıyor ve gülüyordu, bacaklarını küçük bir kız gibi ileri uzatmıştı, salıncağın en tepeye çıktığı an kahkahalar atıyordu. Daha küçük yaşta olaydım onu masallardaki cadılardan biri sanabilirim. Kötü bir cadı olabilirdi belki ama en fena, en feci cadılardan değildi.

Bu soğuk havada eldiven takmış olması gerekirken elleri çıplaktı. Üzerinde mantosu bile yoktu. Salıncağın zincirlerini kavramış parmakları mosmordu. Ama o, bunun farkında değildi sanki. Parmaklarından bir tanesi metalden yapılmıştı. Hayatımda ilk kez böyle bir parmak görüyordum.

Ne yapacağımı bilemeden ben de yanındaki salıncağa oturdum ve onun durmasını bekledim. Ayağında pembeli morlu çiçekli çizmeler vardı. Bu çizmeler kıyafetinin geri kalanına hiç uymamıştı. Belki de kadın bu çizmeleri çalmıştı.

Kadın sonunda durdu. Ben sesimi çıkarmadım, ne diyeceğimi bilemiyordum çünkü. Aslında yoluma devam etsem iyi olacaktı, ama orada kalakalmıştım işte...

Elleri donmuş olduğundan kadına eldivenlerimi vermem gerektiğini düşündüm. Kadın eline eldivenlerimi geçirirken gülümsedi, metal parmağı eldivenin yün örgüsüne takılmış ve bir delik açmıştı.

"Senin adın ne?" diye sordum.

"Marta"

"Marta kim?"

"Marta Endresen."

Onunla, büyüklerin ben küçükken benimle konuştukları biçimde konuşuyordum.

"Benimki de Elvira."

"Elvira Madigan," diye sözümü tamamladı kadın.

Başımı hafifçe öne eğdim ve gülümsedim. Yaşlı kadın Elvira Madigan'ın şarkısını mırıldanmaya başladı, bir yandan da gözlerinden yaşlar akıyordu.

Benim de gözlerim nemlendi. Elvira Madigan insanı böyle yapar işte. Her şeyin geçmişte kalmış ve Elvira Madigan'ın ölümünün üzerinden çok uzun yıllar geçmiş olmasına karşın bu isim içimde üzüntü uyandırıyor. Belki aptalca bir şey ama başka türlü açıklamam olanaksız bunu... Annem ve babam yeni doğmuş minicik bebeğe, bana bakmışlar ve bu ismi koymuşlar. Belki ben de yirmi bir yaşında ölürüm, kim bilir! Yaşıtlarım Elvira Madigan hakkında hiçbir şey bilmiyorlar. Yalnızca yaşlılar duymuşlar onun öyküsünü...

"Ben oraya gitmiştim," dedi kadın ansızın.

"Nereye gitmiştin?"

"Elvira Madigan'ın gömülü olduğu Nørreskogen'e... Mezar taşı beyaz, bembeyaz..."

Soru soran gözlerle kadına baktım.

"Tuhaf," dedim.

"Nedir tuhaf olan?"

"Yok bir şey. Parmağına ne oldu senin?"

"Ohooo, yıllar geçti üzerinden. Gençtim ve bir sevgilim vardı. Biz de tıpkı Elvira Madigan ile Sixten Sparre gibi Danimarka'ya kaçtık. Deli gibi âşıktık birbirimize. Her şeyi unutuyordum o beni okşayınca..."

"Neyi unutuyordun?"

"Her şeyi! Kızımı... Kızım küçüktü o zamanlar. Kocamı... Onları ve evimi terk ettim sırf sevgilimle birlikte olabilmek için... İnan bana, hiç de sevmezdim uzaklara gitmeyi..."

Ben de ilerde birini böyle sevebilmeyi istediğimi söyledim ona.

"Hayır, olamaz, böyle aşk felaket getirir sadece..."

Kadın ağlıyor muydu yoksa gözleri aşırı derecede nemlenerek akıyor muydu, karar verememiştim. Gözleri sürekli akıyordu, bardaktan boşalırcasına adeta...

"Orada olmak acıklı mıydı?"

"Nerede?"

"Danimarka'da, Nørreskogen'de..."[13]

"Nerede, hangi ormanda dedin?"

[13] Bir özel isim olan Nørreskogen, aynı zamanda 'kuzey ormanı' anlamına gelir. (ç.n.)

Kadın çok tuhaftı, hatta hastaydı belki de. Nerede oturduğunu, kendisini evine götürmemi isteyip istemediğini sordum. Oturduğu yerde başını iki yana salladı.

Tam o sırada yanımızdan ben yaşlarda bir oğlan geçiyordu. Kadını tanıyıp tanımadığını sordum. Tanıyor, evini de biliyormuş. Komşularıymış, daha önce ona defalarca evine kadar eşlik etmiş. Kadının; kim olduğunu, adını, yaşını unutması şeklinde görülen bir hastalığı varmış.

Oğlan, yaşlı kadın hakkında konuşurken sanki kadın orada değilmiş gibi davranıyordu. Garibime gitti bu durum...

"Sana bir şey vermezler," dedi.

"Ne için, nasıl bir şey?"

"Evine kadar götürdün diye..."

"Zarar yok."

Birisinin bunun için bana para vereceği aklımın ucundan geçmemişti.

"Kocası kapıyı dannn diye yüzüne kapatır yalnızca!"

Oturdukları sokağı biliyordum. Uzak sayılmazdı. Posta kutusunun üzerinde Endresen değil Müller yazılıydı, ama kapıyı açan adam Marta'yı tanıdı. Eliyle yanağını okşadı hafifçe, kadın gülümsedi. Onlar içeri girdikten sonra havanın ne kadar soğuk olduğunun ve ellerimin ne kadar üşüdüğünün farkına vardım. Eldivenleri istemek için kapıyı tekrar çalmam gerekti. Metal parmak yünü eldivende delik açmış, örgünün ipliği kaçmıştı, ama olsun...

Uzun bir aradan sonra annem ilk kez yılbaşı gecesi dışarı çıkmaya karar vermişti. Buna sevindim. İnsan arasına karışmak ona iyi gelecekti. Normalde annem insanların kendisine iğrenerek, aşağılayarak baktıklarını söyler ve kalabalığa karışmaktan hoşlanmaz. Aslında insanlar sadece bakıyorlar ama annem öyle hissediyor. İnsanların kötü bir niyeti yok bakarken, ancak annem öyle olduğuna inanıyor çünkü böylece meseleyi basite indirgiyor, kolaylaştırıyor.

Ben Thea'ya gidecektim, evinde bir parti veriyordu. Annesi ve babası Kanarya Adaları'na seyahate gitmişlerdi. Thea onlarla gitmek yerine evde yalnız kalmayı tercih etmişti.

Thea, partisine otuz kişi çağırmıştı. Yanlarında içki getirmeyeni eve almayacağını söylemişti. Ben babamın barından bir şişe votka yürütmüştüm. Annem anlayabilirdi aslında. Belki de anlamıştı, ama ses çıkarmadı.

Gün içinde babamı ziyarete gittik. Durumunda hiçbir değişiklik olmamıştı, gelen doktorun sözlerinden anlayabildiğim kadarıyla da bu iyiye işaret değildi.

Ayağımda annemden ödünç aldığım önden bağcıklı çizmeler, üzerimde de bana artık dar gelen siyah bir elbise vardı. Takviyeli sutyenimi çıkarmayı düşünmüş ama

vazgeçmiştim. Yarı yolda pişman oldumsa da geri dönmedim. Çantamda Trym'in beresi vardı. Almak üzere geri gelmemişti.

Partiye geldiğimde Thea bana garip garip baktı; ses çıkarmadan içeri girmemi bekledi. Ev henüz kalabalıklaşmamıştı. Tanımadığım iki oğlan masada oturmuş kâğıt oynuyorlardı. Oğlanlardan biri kan içindeydi ama bir şey yokmuş gibi davranıyordu. Thea, Ida, Markus ve Trym kanepeye oturmuşlar 'dediğimizi mi yapacaksın yoksa doğruyu mu söyleyeceksin' oyununu oynuyorlardı. Gözleri parlıyor ve kıkırdıyorlardı. Yüzüme bile bakmadılar. Markus 'dediğimizi yapacaksın' seçeneğini tercih etmişti.

"Elvira'yı öpeceksin," dedi Ida.

"Param yetmez," dedi Markus ve sırıttı.

Trym kahkaha attı. Ida gülüyordu.

"Öpmek için de yüz kron alacak değil ya... Memelerini göstermeyecek ki!" diyerek gülmeye devam etti Markus.

"Elbette pahalı olan memeleri göstermek, hem senin yaşın da tutmaz belki," diyerek bir kahkaha attı Ida.

Thea'ya baktım, gözlerini yere indirdi. Trym de yere bakıyordu. Gülmüyordu.

"Minicik memelerini göstermek için bu kadar para istemek inanılır gibi değil doğrusu..." diye sürdürdü Markus.

Sanki beni öpecekmiş gibi burnumun dibine kadar sokulmuş sonra geri çekilmişti.

"Değmez. İnsan hastalık filan kapar, belli mi olur!"

Hâlâ bir şey anlayamamıştım.

Thea peşimden hole geldi. Ellerimin titremesinden çizmelerimin bağcıklarını bağlayamıyordum.

"Özür dilerim, ama senin hakkında söylenenlere inanmamıştım."

Arkamda duruyordu. Ağlamak üzere olduğumu hissettim.

"Neye inanmamıştın sen?"

Gözlerim yaşlıydı ve Thea ağladığımı görmeden kapıdan çıkmak istiyordum. Yine de merakımdan Thea'nın vereceği cevabı bekledim.

"Dediklerine göre yüz kron karşılığında Henry'nin önünde soyunmuşsun. Aman Tanrım! Henry'den bahsediyoruz, o ihtiyar domuzdan! Bunun adı orospuluk, Elvira! Sen bir fahişesin! Bunu yapmış olduğuna inanamıyorum.

Hızla düşünmeye başlamıştım. Trym'e söylemiştim, Henry'e yüz kron karşılığında göğüslerimi gösterdim diye... Tabii ki doğru değildi, ama şimdi ne söylesem aptalca olacaktı.

"Tam bir fahişe!" diyerek kapıyı çarpıp çıktım.

Sesim titrememişti sanıyorum.

Derken çantamda taşıdığım Trym'in beresi geldi aklıma. Çıkarttım ve paramparça ettim. Lime lime olmuş bereyi Thea'ların bahçe kapısına astım. Trym bunu hak etmişti. Gerçekten!

Annem dışarıya eğlenmeye gitmemişti. Salonda ayaklarını bir kova suyun içine batırmış oturuyordu. Köpüklerin bir kısmı halıya sıçramıştı. Yüzünün güzel yanı makyajlıydı, rimel ve far sürmüştü gözlerine. Öbür tarafındaysa gözleri tamamen kirpiksizdi. Makyaj yüzündeki asimetriyi daha da belirginleştiriyordu. Alışkın olmama

karşın yine de ürkütücü görünüyordu bu fark. İnsanların sokakta anneme niçin gözlerini ayıramadan baktıklarını anlıyordum.

Belki annem de kapıdan çıkmazdan önce aynada kendine bakmış ve bu müthiş farkı görmüştü. Belki de o yüzden evde kalmayı seçmişti.

Masanın üzerinde bir konyak şişesi duruyordu.

"Gidemedim, gelmedi içimden," dedi.

"Ben de," dedim.

"Televizyonda kralın yaptığı yeni yıl konuşmasını kaçırdın," dedi annem.

"Ne fark eder?" dedim.

"Evet," dedi annem, "ne fark eder..."

Aslında bu tip televizyon konuşmalarını seven babamdı. Kralın ve başbakanların demeçleri. Babam konuşmadan sonra karlı dağlar ve okyanustaki petrol platformlarını gösteren görüntüler eşliğinde milli marş çalınırken ayağa kalkmamızı isterdi. Şaka mı yapardı, ciddi miydi, anlayamazdım. Keşke o zaman sorsaydım ona. Şimdi çok geç. Ne annem ne de ben bu tür demeçlere hiç aldırmıyoruz.

Yeni yılın müjdecisi havai fişekler dışarıda patlamaya başlamıştı bile. Saat on ikiye beş var ve kendimi yalnız hissetmeyeyim diye oturmuş sana bu satırları yazıyorum. Çok sevgili kız kardeşim. İnsan yılbaşı gecesi yalnızsa yalnızlığı iki kat fazla hissediyor. Havai fişekler gürültüyle göğe yükseliyor ve hemen kayboluyor. Bir iki saniye varlar, sonra yoklar. Ben de yok olmak istiyorum. Duydun mu? Çok sevgili kız kardeşim. Ben de yok olmak istiyorum.

Anneme Noel ağacı süslemelerini indirmekte yardım ettim. Aslında bütün işi yalnız yaptım da diyebilirim. Annemin içinden gelmedi.

"Hadi meleğim oluver de de bu yıl ağacın süslemelerini sen indir canım?"

Ben de melek oldum ve ağacın üzerindeki bütün melekleri, kristal topları, altın elmaları ve minik Noel Baba figürlerini tek başıma indirdim.

Noel ağacını böyle "soymak" bana hep hüzün verir. H. C. Andersen'in *Çam Ağacı* öyküsü gelir aklıma. Hani o kesilip de bir eve götürülüp, salona süs ağacı olarak dikilmek istemekten gökyüzünün, temiz havanın ve kuşların tadını çıkaramayan çam ağacı... Zaman gelir çam ağacı kesilip bir eve götürülür, burada pırıl pırıl süslenir ve çocuklar tarafından hayranlıkla seyredilir. Ağaç en mutlu anlarını yaşamış olduğunun farkına ancak tavan arasına atılıp, karanlığa terk edilince varmıştır. İlkbaharda kesilip odun haline getirilmek üzere tavan arasından indirilirken küçük bir çocuk yaklaşır tepesindeki parlak yıldızı kapar ve der ki "bakın kuru ve çirkin çam ağacının üzerinde ne güzel bir şey buldum!"

Bazen annemi masaldaki kuru Noel ağacına benzetirim. Annemin bir zamanlar çok güzel olduğunu, herkesin

hayranlıkla onu seyrettiğini ve aradan bir zaman geçtikten sonra da insanların bambaşka nedenlerle gözlerini ona diktiklerini düşünürüm.

Ağaç süslemeleri Noel'den sonra değerlerini yitirir ve pek bir zavallılaşırlar. Onlar artık birer yayıntıdır. Kimse bu süslerin ne kadar sevilerek, beğenilerek asıldığını hatırlamaz. Başa dert, fazladan bir zahmete dönüşmüşlerdir.

Altın elmaları ve melekleri dikkatlice kutularına koydum ve bir yıl boyunca karanlık bodrumda pinekleyecekleri için acıdım onlara. Altın elmalar babaannemin çocukluğundan kalmaymış. Ben bildim bileli, ya da dedem ölene dek diyelim, babaannemin evindeki çam ağacını süslerdi bu altın elmalar. Dedemin ölümünden sonra babaannem bize verdi. O gün bugündür de bizim çam ağacımızı süslerler. Babam bana altın elmalar veren bir bahçede yaşayan bir prensesin masalını anlatırdı. Bu prenses ne bahçesini terk edebilir ne de yetişen altın elmaları bir başkasıyla bölüşebilirmiş. Onu bu bahçede tutsak eden çirkin orman cini, prensesin neden mutsuz olduğunu anlayamazmış bir türlü. Masalın sonunda prenses, bir dilenci oğlanın teklifini kabul ederek evlenmiş, çirkin orman cini de bahçede yapayalnız kalıp ağlamış.

Thea Trym'le çıkmaya başladı. Büyük teneffüste onları öpüşürken gördüm. Sanki dünyanın en doğal şeyini yapıyorlarmış gibi umursamazdılar. Bu durumun en kötü yanı öpüşmeleri değil de beni görmüyormuş gibi yapmaları... Trym Thea'dan başka her kimle öpüşürse öpüşsün aldırmazdım ama...

Tam o sırada yan sınıftan biz kız, Iben yanıma geldi.

"Çok fena, feci bir şey bu yaptığı."

Iben'in bu sözleriyle Trym'i mi Thea'yı mı, yoksa her ikisini mi kastettiğini anlayamadımsa da, ne halt ettiklerinin umurumda bile olmadığını söyledim ona.

"Doğru mu senin o ihtiyar meselesi?"

"Ne meselesi?"

"Hani para karşılığında ihtiyar bir komşunuzla yatmışsın diyorlar ya..."

Yürüyüp uzaklaştım oradan. Aslında kalıp inkâr etmem ve bunun hastalıklı bir yalan olduğunu söylemem gerekirdi. Bense yürüyüp gittim. Iben Henry meselesinin gerçek olduğunu mutlaka herkese yayacak ve benim de zaten inkâr etmediğimi söyleyecekti.

Henry ölmemişti. Bir gün evinin ışıklarının yandığını gördüm. Henry'nin öldüğünü sanıp endişelenmiş olan komşular şimdi hiçbir şey olmamış gibi davranıyorlardı. O zaman aralarından bazıları ağlamıştı bile... Şimdi ise Henry'yi akıllarına bile getirmiyorlar, onun kimseleri rahatsız etmeden, evinde oturuyor olmasından memnunmuş gibi davranıyorlardı. Annem Henry'nin yazlık evinin Tayland'ın iç kısımlarında olduğunu ve tsunami tehlikesi geçirmediğini söyledi. Ben de anneme geçen yaz Henry'nin bana tecavüz etmeye teşebbüs ettiğini söyledim.

Keşke bunu hiç söylemeseydim. Ağzımdan öylece çıkmıştı işte. Sanırım dedikodular annemin kulağına giderse diye böyle bir şey söyledim. Bunu söylerken Henry'yi hiç düşünmemiştim, yalnızca kendimle ve son aylarda olup bitenlerle meşguldü kafam.

Annem öfke ve telaş içindeydi. Aslında buna sevindim, çünkü son zamanlarda annem her şeye karşı kayıtsızlaşmıştı. Onu böyle görmek biraz hoşuma gitti, o yüzden de her şeyin yalan olduğunu söyleyemedim. Aslında söylemem gerekiyordu.

Bir de şöyle düşünürsek; annemin birdenbire kayıtsız tavrını değiştireceğini nasıl bilebilirdim ki!

Şimdi konuyu kısaca özetlemem gerekirse olay şöyle gelişti:

Annem Henry'nin "çocuklarımız" için bir tehlike olduğunu, bu nedenle de taşınmaya mecbur edilmesi gerektiğini yazan el ilanları hazırlayıp dağıttı. Sonra da kapı kapı dolaşarak, Henry'nin buradan atılması için imza toplamaya girişti. Annemi durdurmaya çalıştımsa da, her şeyi uydurmuş olduğumu söyleyemedim bir türlü. Bir süre Malene'nin Seattle'dan geri gelmesini ve para karşılığında göğüslerini gösterdiğini itiraf etmesini bekleyerek oyalandım. Ancak Malene'nin ailesi evlerini satmış ve Amerika'ya yerleşmişti.

Sık sık bütün bunlardan kaçıp uzaklaşmam gerektiğini düşünüyordum. Sorun, hem korkak hem de parasız olmamdı. İki gün önce 'ya şimdi ya da asla' diyerek hazırlandım ve Danimarka'ya giden gemiye bindim. Yanıma pek fazla bir şey almamıştım. Diş fırçam, bir külot, *Liman Öyküleri* isimli kitap ve üzerine domatesli uskumru balığı sürülmüş dört dilim ekmek, hepsi buydu.

Kopenhag'a babamla defalarca gitmiştik. Sahafları ve Tivoli'yi gezmiş, kafelerde oturmuştuk. En son iki yıl önce oradaydık. Babam benim çok sabırlı bir çocuk olduğumu ve beni her yere götürebileceğini söylerdi hep. Aslında bundan çok emin değilim, çünkü son seyahatimizde beni Tivoli bahçelerine, lunaparka götürsün diye tutturmuştum. Sahafları dolaşıp mimari konuda bir kitap aramak için Kopenhag'a gitmiş olan babam bu ısrarımdan sıkılmış ve isteğime boyun eğmişti. Aslında aradığı kitabı belki internetteki sahaflardan da alabilirdi ama babam böyle bir insandır işte... Aramış olmak için aramayı sever. Anlaması biraz zordur.

Gemideyken *Sevgili* romanını düşündüm. Sanki Çin Hindi'ne gidiyordum ve bu köpüren deniz beni sevdiğim herkesten ve her şeyden koparıyordu. Güvertede hava buz gibiydi ve nedenini bile bilemeden ağlamaya başladım. On sekiz yaşlarında bir oğlan sigara isteyip istemediğimi

sordu bana. Hayır deyince de gitti. O an pişman olmuştum, kendimi çok budala ve yalnız hissediyordum. Önüme çıkacak ilk fırsatta sigara içmeye karar verdim.

Sen elbette ki bir kış günü gitmedin Kopenhag'a. Senin yapmaya ömrünün yetmediği ne çok şey var... Bir sürü yere gitmedin. Mesela Roma'yı görmedin. İki yıl önce babam, annem ve ben Roma'ya gittik. Aşırı sıcakların yaşandığı bir yazdı. Öylesine sıcaktı ki, insanlar ölüyordu sıcaktan... Babam Roma'yı iyi biliyor. Gençliğinde orada yaşamış. Bütün eski binaların önünden geçerken söyleyecek bir şeyler buluyor, konuşması biraz bıktırıcı oluyor. En çok Trevi Çeşmesi'nin önündeki meydanda oturup dondurma yediğimiz geceyi sevmiştim. Geceleri hava çok sıcak olmasa da yapış yapıştı. Etraf turist kaynıyordu. Sanki bu kentte yaşayan yerli halk yok gibiydi. Arkamızı Trevi Çeşmesi'ne vermiş oturuyorduk. Babam omzunun üzerinden gerideki havuza bir avro attı. Buna sinir oldum, çünkü ben plastik oyuncak veren otomata atmak üzere bir avro istemiştim ve bana hayır demişti. Böylesine oyuncak figürlere para vermek, parayı pencereden sokağa atmak olur, demişti.

"Parayı pencereden sokağa atmakla, havuza atmak arasındaki fark ne?" diye sormuştum.

Babam arada büyük fark olduğunu söylemişti bana. Eğer bir kimse sol eliyle sağ omzundan geriye doğru bu çeşmeye para atacak olursa, Roma'ya bir kez daha gelme dileği kabul olurmuş.

Sonra babam bana da bir avro vermişti. Ben de sol elimle sağ omzumdan geriye doğru çeşmeye atmıştım. Dönüp arkama baktığımda havuzun dibinin parlak bozuk paralarla dolu olduğunu görmüştüm.

Babam yanımda olmayınca Kopenhag çok farklı göründü bana. Hava çok soğuktu. İnsanın iliklerine işliyordu soğuk. Tivoli bahçesi kapalıydı. Tavuklu bir sandviç satın aldım, midemi bulandırdı.

Babamla geldiğimde gittiğimiz sahaflardan birkaçına girip çıktım. Bunlardan birine *Liman Öyküleri*'ni bıraktım. Kitabı sırt çantamdan çıkardığımda, ekmek dilimlerinin içinde bulunduğu torbanın delinip, salçalı uskumru ezmesinin kitabın kapağına bulaşmış olduğunu gördüm. Elimden geldiği kadar silip, temizlemeye çalıştım ve kitabı raflardaki diğer kitapların arasına sıkıştırdım. Gazetelerde okuduğuma göre böyle bir akım başlamıştı, insanlar okudukları kitapları kamusal bir yere bırakıyor böylelikle aynı kitaptan başkalarının da yararlanmasını sağlamış oluyorlardı. *Liman Öyküleri*'ni parayla satın alınması gerekecek bir yere bırakmak bu akımın ruhuna biraz aykırı gibiydi aslında, ancak kitabın üzerinde Norveç'teki bir kütüphaneye ait olduğunu belirten bir damga vardı, bu nedenle satıcı çok yüksek bir fiyat isteyemezdi. Bu aptalca gibi gelebilir ama içimde bir his *Liman Öyküleri*'nin oraya ait olduğunu söylüyordu bana.

Kütüphaneye geri götürmediğim için mutlaka bir ceza ödemem gerekeceğini biliyorum, buna rağmen kitabı orada

bıraktım. Seyahat etmesi gereken bir kitaptı bu. Yazarı bunu bilse mutlu olurdu gibime geliyordu.

Gemide hemen hemen hiç uyumamıştım, bu yüzden akşama doğru çok yorulduğumu hissettim. KFUM[14] tabelasını görünce de geceyi orada geçirmeye karar verdim. Odam temiz ve güzeldi ama çok zor uyudum.

Sabah hava aydınlandığında eve dönmeye karar vermiştim. Zaten uzun süre kalacak param da yoktu. Odaya bir gece için 700 kron ödemiştim.

İşin en moral bozucu tarafı annemin yokluğumu hissetmemiş olmasıydı. Nasıl olur da komşuları ayağa kaldırıp Henry'yi kovmak üzere eyleme geçiren annem benim ortadan kaybolduğumun farkına varmazdı?

Salondaki kanepede üzerine bir battaniye örtmüş vaziyette uyuyordu. Yüzünün yanık tarafı görünmüyordu. Çok güzeldi.

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Babama," diye cevap verdim.

Babam uzun süredir yatmakta olduğu gibi hareketsiz yatıyordu.

Ellerimi kenetleyip Tanrı'ya babamın uyanması için dua ettim.

Babam trafik kazası geçirmemiş olsaydı son günlerde başıma gelen şeyleri hiç yaşamazdım gibi hissediyordum. O zaman belki Trym sevgilim olurdu ve Henry konusunu kimseye anlatmazdı, Thea ile arkadaşlığım bozulmazdı,

[14] Uluslararası ismi YMCA olan, İskandinavya'da KFUM olarak tanımlanan, Hristiyan Gençlik Örgütü tarafından işletilen hostel/gençlik konaklama evi. (ç.n.)

annem Henry'yi bizim siteden kovmaya çalışmazdı, ben de tüm birikmiş paramı bu anlamsız Kopenhag yolculuğumda harcamış olmazdım.

Burnumu babamın boynunun oyuntusuna dayadım. Babam gibi kokuyordu hâlâ, ama bir başka koku daha hissettim. Sanki babamı yiyip bitirmekte olan bir koku gibi... Sanki babam yavaş yavaş yok oluyormuş gibi...

Dün yine Moses'e rastladım. Bu kez kendi başına etrafta koşturmuyordu. Sahibi tasmasından tutmuş, gezdiriyordu. Ben durunca sahibi de durdu. İyi huylu bir adama benziyordu ama yine de hırsızdı.

"Bu benim köpeğim," dedim ve okşamak üzere eğildim.

"Bundan şüphe duyarım," dedi adam.

"Neden şüphe duyacaksın ki?"

"Çünkü köpek benim. Çocuklarım elli yaşıma girdiğimde doğum günü armağanı olarak verdiler bana. Yüzüme bakarsan elli yaşımı geride bırakalı epey zaman geçtiğini de anlarsın."

Bunun üzerine köpeğe daha dikkatle baktım. Göğsündeki renkler biraz farklıydı. Bunu görebilmiştim. Evet, Moses değildi. Ama ne kadar çok benziyordu ona...

"Adı Marco," dedi adam.

Ne salaktım ben...

"Buna benzeyen bir köpeğin mi vardı senin?"

Ne olduğunu bilmiyorum ama ağzımdan kelimeler dökülmeye başlamıştı. Kurt'a (adamın ismi buydu) Moses'ten bahsettim, babamı ve seni anlattım. Hem yürüyor hem de konuşuyorduk. Sanırım bir saat kadar yürümüş olmalıyız çünkü aklım başıma gelip de konuşmayı kestiğimde babaannemin yaşlılar evine yatmadan önce oturmakta olduğu

mahalleye varmıştık. Kurt evine gelmiş olduğunu ve eşinin kendisini yemeğe beklediğini söyledi.

Kurt her şey yoluna girecek diyerek başımı okşadı. O zaman benim anlattıklarımı hiç dinlememiş olduğunu anladım. Büyük bir olasılıkla bir daha hiç karşılaşmayacağım onunla.

Dönüş yolunda Henry'nin evinin önünden geçtim. Sokak kapısı açıktı ve evin girişinde bir taşınma kamyonu duruyordu. İş tulumları giymiş iki adam yeşil bir kanepeyi taşıyordu. Bahçe karton kutularla doluydu. Gözlerimi kapatıp evin önünden hızla geçmeyi denedim ve tabii ayaklarım takıldı, düştüm. Pantolonum yırtılmış, dizim kanamaya başlamıştı. Tam ayağa kalkacakken bir el sırtıma dokundu.

"Neden böyle yaptın?"

Henry üzerinde bir tişörtle karşımdaydı, soğuktan ağzından buhar çıkıyordu. Çıplak kolları dövmelerle doluydu. Bitkin görünüyordu.

"Ne yaptım ki?"

Aslında ne demek istediğini biliyordum ama yine de bu soruyu sormuştum: Ne yaptım ki?

"Ne demek istediğimi çok iyi biliyorsun," dedi Henry.

"Buradan taşınıyor musun?"

Henry evet anlamında başını salladı.

Henry'nin gözlerinin içine bakamadan koşarak oradan uzaklaştım. Dizim çok acıyordu. Eve varınca bir yara bandı yapıştırdım ve oturup Henry'ye her şeyi anlatacak bir mektup yazmaya koyuldum. Yazdıkça kendimi daha az anladığımı hissediyordum, Henry'nin de beni veya mektubumu anlayabileceğinden kuşku duymaya başlamıştım.

Çok sevgili kız kardeşim!

Sanırım biliyorsun, belki de karşılaştınız bile! Bu böyle mi oluyor? Belki de şimdi o benim değil senin oldu artık. Belki de adaletin yerini bulduğunu düşünüyorsun, sıra sende şimdi...

Bütün hayat destek ünitelerini devreden çıkarttıklarında zaten beyin ölümü gerçekleşmişti. Yine de öyle görünmüyordu. Babam soluk alıp vermeyi sürdürüyordu ama beyni geri gelmemişti. Aletleri devreden çıkarttılar ve babamı götürdüler. Annem organlarının bağışlanmasını kabul ettiğine dair bir kâğıt imzalamıştı. Daha sonra onu gördüğümüzde kalbinin ve böbreklerinin üzerinde ameliyat izi vardı. Gözlerini de almışlar ama yerine bir şey enjekte ettiklerinden ve gözleri kapalı olduğundan bu işlem belli olmuyordu.

Bir yerlerde birilerinin dünyayı babamın gözleriyle görmekte olduğunu, babamın kalbiyle sevdiğini ve vücudunun babamın böbrekleriyle temizlendiğini düşünmekten sanırım hoşlanmıyorum.

Annem hem bizim açımızdan, hem de babamın açısından organlarının gövdesinde kalmasının önemli olmadığını, önemli olanın bu organların hayat kurtarması olduğunu söylüyor. Herhalde doğrudur, ama dediğim gibi bundan hoşlandığımdan emin değilim.

Cenaze töreninde *Pavlus'un Korintliler'e yazdığı mektup*'u okudum. Tabutun konulduğu yüksek yere çıktım; iman, umut ve sevgiye dair satırları okudum. Sevginin hepsinden daha yüce olduğunu okudum. Törenden sonra herkes beni kutladı.

"Akıllı ve çalışkan kızımız!"

Babaannem ve teyzem böyle dediler.

Rahip, hayatın güçlüklerle dolu olduğunu, bir ailenin bu kadar büyük acılara ve kayıplara maruz kalmasını anlamakta insanın zorluk çekebileceğini söyledi. İçimden artık bizim bir aile sayılamayacağımızı, olsa olsa yemek artıkları olduğumuzu ve birileri bizi çöpe atana dek buzdolabında durup çürümeye bırakıldığımızı haykırmak geçti.

Thea törende en arkada oturmuştu. Benimle konuşmadan gitti, yine de geldiğine sevinmiştim. Trym gelmemişti.

Kilisenin çıkışında annem bir kadına tokat attı. Ingrid Teyze bu kadının babamın iş arkadaşı olduğunu ve ortada bir yanlış anlaşılma bulunduğunu söyledi.

"Annem başka bir kadını tokatlamaya niyetliydi anlamına mı geliyor bu?" diye sordum.

"Hayır, elbette ki hayır!" diye cevap verdi Ingrid Teyze.

Daha fazla soru sormadım. Annemin bu hareketi çok utandırıcıydı. Thea'nın görmemiş olmasını diledim, ama sanırım gördü. Eminim ki Trym'e ve diğerlerine annemin de benim gibi çatlak olduğunu söyleyecektir.

Kiliseden çıkınca sanki içimdeki bir şeyi orada bırakmışım gibi bomboş hissettim kendimi... Babamın öleceğini zaten uzun zamandan beri biliyor olduğumun farkına

varmıştım. Yaşayacağına inanıyormuşum gibi yapıyordum, ama içimden bunun doğru olmadığını biliyordum. Hastanede babamın yanında oturup onunla konuştuğum uzun saatler boyunca, aslında çok geç olduğunu biliyordum: *"Daha başlangıcında, çok geç olmuştu."*

Babamın artık vücudunu terk etmiş olduğunun farkına varmıştım.

İçimde ne iman, ne umut ne de sevgi vardı.

Çok sevgili kız kardeşim!

Sanki üzüntüler hiç bitmeyecek gibi, ölüm peşimi bırakmıyor sanki. Ölen yalnızca babam değil. Dinle bak:

Okuldan çıktıktan sonra kütüphaneye gittim. Kendime yapacak bir şeyler bulmam gerekiyordu. Kütüphane yönetimi geri götürmediğim, Kopenhag'da bıraktığım kitap için tazminat isteyen ikinci mektubu göndermişti. O yüzden ödünç kitap almadım ve de kütüphane görevlisi beni görmeden dışarı çıktım. Eve dönerken eski oyun bahçesinin oradan dolaştım ve koruluk yoluna saptım. Hava kararmıştı ama yerler karlı olduğundan önümü görebiliyordum. Herkes artık ilkbaharın geldiğini zannederken, hava yanıltmıştı bizi... Anlıyor musun, daha ilkbahar bile gelmedi, durum o kadar kötü yani!

Biz çocukken koruluktan geçen bu patikada kar düzgünce ezilmiş olurdu ve yolumuzu kolayca bulurduk. Şimdiyse ince kar tabakasının kapladığı, neye gittiği belirsiz bu patikada yolumu kestirmek zorlaşmıştı. Derken karda ayak izleri gördüm. Belli ki birileri buradan geçmişti ama patikanın gittiği doğru yön burası mıydı emin olamamıştım. Ayak izlerine bakılırsa buradan geçen de nereye gideceğini tam olarak kestirememiş, bir oraya bir buraya yürümüştü.

İlk gözüme çarpan çiçekli çizmeler oldu. Saçları geçen sefer gördüğümdeki gibi karmakarışıktı. Yüzükoyun yere uzanmıştı. Elvira Madigan'ın gömülü olduğu Nørreskogen geldi aklıma... Yaşlı kadına dokunmaya cesaret etmem biraz vakit almıştı. Aslında çok geç olduğunu anlamam için dokunmam bile gerekmiyordu. Biliyordum ki Marta Endresen için *daha başlangıcında, çok geç olmuştu*.

Yavaşça metal parmak protezine dokundum. Buz gibiydi. Biraz hızlı yoklayınca parmak ansızın elimde kaldı. Belki de isteyerek çekip almıştım, belki alıp cebime koymaya niyetliydim en başından beri... Bilemiyorum.

Sana söyleyeceğim bir şey daha var. Çok sevgili kız kardeşim: Bize yeni bir kardeş gelmeyecek. Kartal gagası burunlu kadın babamın sevgilisi değilmiş. Onu karnındaki çocuğun babasıymış gibi davranan bir erkekle beraber gördüm. Annemle hastaneye, babamın eşyalarını almak için gittiğimizde onunla karşılaştım yine. Hastanenin lokantasında oturmuş yemeğimizi yiyorduk. Neden orada oturup yemek yediğimizi izah etmek güç aslında... Babam orada değildi ki artık! Ama annem hastanenin en iyi tarafının yemekleri olduğunu ve orada çıkan sebze yemeklerini özlediğini söylemişti. Ayrıca evde yemek pişirmeye de üşeniyordu. Neyse işte, onları o zaman gördüm. Hastanenin girişinde, resepsiyonda duruyorlardı. Sanırım kadın doğum yapmak üzereydi. Karnı acayip şişti. Yanındaki erkek sırtını okşuyordu hafifçe... Kadına âşık gibi görünüyordu, çocuğun ona ait olduğu apaçıktı.

Aslına bakarsan babamın o kadını dudaklarından öpmesinden başka bir şey görmemiştim. Bu öpüşün çok özel bir anlamı olmayabilir de... Belki de iş arkadaşı ya da bir tanıdığıydı babamın... Böyle kestirmeden yargıya varmak

tam da bana özgü bir davranış! Eğer o kadının babamın sevgilisi olduğu düşüncesine kapılmasaydım, öyle bir ıslık çalmamış olacaktım ve de babam yola fırlayıp otomobilin altında kalmayacaktı. İyi ama, vicdanı temiz olsaydı kadından öyle ayrılıp yolun ortasına fırlar mıydı babam? O an babamın vicdanının temiz olmadığına hükmetmiştim. Artık gerçeği öğrenmek için çok geç.

Başlangıçta kadının karnındaki bebeğin babamın olduğunu sanmış ve çok kızmıştım. Annemi ve kendimi düşünüyordum. Ya babam bizi bırakmaya karar vermişse, diyordum kendi kendime... Yeni doğacak bir bebek babama benden daha fazla ihtiyaç duyacaktı kuşkusuz. Belki de babam o yabancı kadını annemden daha çok seviyordu.

Oysa şimdi, yani babam öldükten sonra, keşke ortada bir bebek olsaydı diyorum, minicik bir kız ya da oğlan... Babamı paylaşmaya razıyım. Babamın bir şekilde devam etmesini istiyorum, ancak ortalıkta yalnızca ben varım şimdi, ben de kendimin iyi bir devam olmadığını düşünüyorum.

Ya da başka bir biçimde söyleyeyim bunu: *Elvira Madigan'ın 22. Yaş Günü* adını taşıyan bir kitap yazacağımı sanmıyorum.

Çünkü ölmek istiyorum.

7 Bölüm
Bir Kediyi Öldürmek

"Ne güzel bir kedi!" dedi Marta coşkuyla...

Bugün bu üçüncüydü. Marta üçüncü kez büyük bir coşkuyla kedinin varlığını fark ediyor ve okşamak üzere ona uzanıyordu.

İçinde öfkenin kabardığını hissetti. Georg ansızın kararını vermişti. Kediyi ensesinden yakaladı ve ayağında terliklerle dışarıya, karlı bahçeye çıktı. Hava karanlık ama bulutsuzdu, yıldızlar parlıyordu. Georg terasın altındaki boşluğa kestiği odunları dizmişti. Salondan gelen aydınlık, terasın ahşap zemininden süzülüyordu. Balta, üzerinde odunları parçaladığı kütüğün üzerinde bırakılmıştı. Salondan süzülüp gelen ışığın aydınlattığı kütük bir sunak taşını andırıyordu şimdi. Bir hayli körelmiş olan baltanın çatlak sapı acemice onarılmıştı.

Kedi inler gibi miyavladı. Georg baltayı kavradı ve kedinin başını kütüğe yatırdı. Hayvanın gözbebekleri kaymıştı. Tam o sırada içinden beklemedik bir acıma duygusu yükseldi ve Georg'un öfkesi oracıkta boğuldu. Baltayı elinden fırlattı, kediyi kollarının arasına alıp göğsüne bastırdı.

Sevilmeyi seven bir kediydi bu, Marta daha aklı yerindeyken edinmişti onu. Güzeldi de üstelik. Güzel bir kediydi.

Georg kediyi yere bıraktı. Hayvan uzaklaştı. Tüyleri beyaz karın üzerinde sarımsı görünüyordu. Oysa Georg kedinin kar beyazı olduğunu sanırdı.

Salona geçip oturdu ve karanlık bahçeyi seyretmeye koyuldu. Pencerenin karanlık camında yüzünün yansımasını gördü. Yaşlı bir adam olduğunu düşünmeye başladı, altmış yedi yaşından fazla gösteriyordu. Birdenbire aklına annesi geldi, küçük bir çocuk olduğu yılları, annesinin saçını okşamasını, gömleğinin yakasını düzeltmesini, ona ninni söyleyip öpmesini hatırladı. Ağzında yulaf unu ve patates tadı belirdi, kulağında Per Sivle'nin şarkıları çınladı. Georg ağlamak istiyordu.

Georg uyanmıştı ama yatmaya devam etti. Yataktan kalkması için bir neden yoktu. Marta yanında uyuyordu. Ne Marta'nın ne de kendisinin yapacak bir işi vardı. Sonsuzluğa kadar bu yatakta yatmaya devam edebilirlerdi. Bunda itiraz edilecek bir durum yoktu. Öyle değil miydi yoksa?

Birden aklına bir düşünce geldi. Marta'yı seyahate götürse nasıl olurdu? Paris'e, Londra'ya, belki de Roma'ya gidebilirlerdi.

Marta itiraz edemezdi. Zaten uçağa binene kadar hiçbir şeyin farkına varmazdı. Ülke içinde seyahat edip, Tromsø'ye uçacak kadar geçirecekleri zamanda Roma'ya ulaşırlardı. Teletextsten hava durumunu kontrol etmişti, Roma'ya ilkbahar gelmiş sayılırdı. Mevsim yaz değilse bile hava ılıktı.

Marta'yı aynanın önüne oturtup saçını taramaya başladı. Marta ilkin gülümsüyordu, tarağı biraz biraz hoyratça hareket ettirince Marta dudağını büktü, canının acıdığını söyledi. Georg karısının yanağını okşadı, saçlarını toplayıp arkada bir topuz yaptı. Bu saç biçimi Marta'ya yakışıyordu. Banyo dolabından makyaj çantasını getirdi. İçinden pudra, allık, ruj ve maskarayı çıkarıp sanki ameliyat yapmakta kullanacağı aletlermiş gibi önüne dizdi.

Pudra sürmekle başladı makyaja.

“Hayır hayır,” dedi Marta gülerek. “Öyle değil, tüylere paralel hareket ettireceksin.”

Georg’un elinden pudriyeri almış, nasıl kullanılacağını gösteriyordu. Kocasına gülümserken bir anlık mucize olmuş ve her şey yoluna girmiş gibiydi sanki. Georg’un uzattığı rimeli aldı ve itinayla sürdü kirpiklerine... Sonra allık ve rujla devam etti makyaj yapmaya. Bitirdiğinde sonuçtan memnundu, aynadaki görüntüsüne gülümsedi.

Georg karısının Polis Pasaport Şubesi’nde sergilediği davranışla gurur duydu. Çok uzun süredir böyle gurur duymamıştı Marta’yla. Makyaj masasında yaşadıkları bu yanılsamayı bozmamak için Georg karısına hiçbir şey söylememişti. Polise gittiklerinde Marta’nın durumunun etraftan fark edilmemesi ne büyük mutluluktu. Georg ve Marta Roma’ya gitmeye karar vermiş ve acil olarak pasaporta ihtiyaç duyan emekli bir karı kocaydı. Olay buydu işte.

Pasaport için vesikalık fotoğraf çeken otomatik makinenin önünde kuyruk oluşmuştu. Arkalarında kucağında minik bir bebek taşıyan genç bir kadın duruyordu. Marta bebeğe gülümsedi ve yanağını okşadı. Bebeğin annesi nereye gideceklerini sordu. Georg Marta’nın yüzündeki şaşkınlığı, bilemediğini biliyor olmanın üzüntüsünü görmüştü, Roma’ya gideceklerini söyledi hiç vakit kaybetmeden.

Fotoğraf çekmek biraz güç oldu, yeni kurallara göre gözler açık fakat ağız kapalı tutulacaktı. Georg Marta’yı tabureye oturttu ve uyarı ışığının her yanıp sönmesinde düğmeye bastı. Sonuç memnuniyet vericiydi, fotoğraflarda Marta yarı açık ağızla görüntülenmemişti.

Bu kez Georg içeri yalnız girdi, makineye kırk kron attı. Yeşil ışığın yanmasını beklerken genç kadının Marta'dan bebeği biraz tutmasını rica ettiğini işitti. Paniğe kapılıp foto kulübesinden dışarı fırladı. Kuyruktaki insanlar Georg'a garip garip baktılar. Marta kuyruğun en önünde kucağında bebekle durmuş gülümsüyordu. Bebeğin annesi bebek arabasından bir şeyler almak üzere biraz uzaklaşmıştı. Bir an için Georg'un içinden kuyruktaki insanlardan özür dilemek geçti, sizleri aldattım, karımı normal bir insan gibi giydirip aranıza soktum, affedin beni, diyecekti neredeyse... Meydana gelecek faciayı önlemek üzere ileri atılmaya hazırlandı. Neyse ki hiçbir terslik çıkmadı.

Bebeğin annesi geri geldi ve bebeğini Marta'nın kucağından aldı. Gülümseyerek teşekkür etti. Marta da gülümsedi ve bebeğin yanağını okşadı.

Georg'un bozuk parası kalmamıştı, resepsiyona gidip para bozdurması gerecekti. Çıkan fotoğrafta yalnızca omuzu görünüyordu.

Georg, Roma tatilimiz şahaneydi, diyebilmeyi arzuladı. Süpermarkette karşılaştığı tanıdıklarına karısıyla Roma'ya, o ölümsüz kente gittiklerini ve harikulade bir gezi yaptıklarını anlatmak isterdi.

İşin aslı Georg süpermarkette tanıdık kimseyle karşılaşmadı, çünkü uzun süredir oradan alışveriş yapmayı kesmişti. Herkesin pahalı olduğunu söyleyerek kapısından girmediği köşedeki bakkala gidiyordu artık.

Belki böylesi daha iyiydi. Roma seyahati öyle ahım şahım geçmemişti. Geçirdiği deneyim aklına Marta'nın sık sık tekrarladığı o klasik alıntıyı getirdi: *Akropol'ü gördüm çünkü oraya hiç gitmedim.*

Bu cümle sanki Georg'un yüzüne baka baka kahkahalar atıyordu. Marta'yı rızası olmaksızın Roma'ya götürmüştü, sevgilisiyle Roma sokaklarında dolaşma hayalinin bunu gerçekten yapmaktan çok daha yüce olduğunu sonradan anlıyordu.

Her şeye karşın Trevi Çeşmesi'ne ziyaret ettiklerinde Georg o tipik turist davranışını sergilemiş ve sol eliyle sağ omuzunun üzerinden çeşmeye para atmış, aynısını Marta'ya da yaptırmıştı.

Kim bilir, belki de dilekleri tutar ve Roma'ya biz kez daha giderlerdi! Yeniden dünyaya geldikleri zaman belki...

Roma'da hava soğuktu. Hatta buz gibiydi. Georg eldivenlerini bir lokantada unutmuştu, Kolezyum'u gezmeye giderken elleri donmuştu.

"Ah seni..." dedi Marta

Gezi hoşuna gitmiş gibiydi, Georg ise üşüyordu.

Havaalanından kent merkezine gelmek üzere yaptıkları tren yolculuğunda önlerinde iki adam oturmuştu. Georg, Arap asıllı bu adamları seyretmeye koyuldu. Siyah takım elbise ve ütülü beyaz, şık gömlekler giymişlerdi. Georg intihar bombacılarının da böyle iyi giyimli kimseler olduğunu okumuştu bir yerde. Belki bu adamlar da birer

intihar bombacısıydı... Trendeki herkes ölecekti belki... Şu an mı? Ya da beş dakika sonra mı? Yoksa bir ilerdeki istasyonda mı? Georg elini uzatsa dokunabilecek kadar yakındı onlara. Lillestrøm istasyonuna vardıklarında koridor tarafında oturan adamın pencereden manzarayı işaret ederek övgü dolu sözler söylediğini duydu ve rahat bir nefes aldı. Georg açısından dışarıdaki manzaranın övgüyü hak edecek hiçbir yanı yoktu. Dümdüz, renksiz bir doğa parçasıydı... Pencere kenarındaki adam başını uzatmış heyecanla seyrediyordu etrafı. İntihar etmek üzere olan bir bombacı gördüğü bir Norveç manzarası karşısında böyle taşkın bir sevinç gösterisi yapmaz herhalde, diye düşündü. Yine de aklına lisedeyken okuduğu bir George Orwell öyküsü gelmişti. Orwell Birmanya'da halktan bir adamın idam edilmek üzere sehpaya götürülüşüne tanık olmuştu. İdamlık adam çamura basmaktan kaçınarak yürüyordu. "*He stepped slightly aside to avoid a puddle on the path.*" Georg unutamamıştı bu cümleyi. İnsanın sonuna dek insan olmaktan vazgeçmeyeceğini gözlemlemişti Orwell. George Orwell'e hak verdi. Yalnızca Marta gibiler unutuyordu. Her şeyi...

Else Armauer sokak kapısının zilini çalmamıştı. Ansızın salonun ortasında belirmiş, akvaryum balığına benzer şişmiş dudaklarını yayarak gülümsüyordu. Kedi, kadının peşinden içeriye girmiş, yalvaran gözlerle Georg'a bakıyordu. Georg ise tıpkı babasının eskiden yaptığı gibi gazeteyi yüzüne örtmüş bir vaziyette kanepeye uzanmıştı. Marta yukarda odasında yatıyordu.

"Nedir bu rehavet hali?"

Else Armauer elindeki cin şişesiyle sekiz ufak tonik kutusunu Georg'a doğru uzattı. Dirsekleri üzerinde doğrulan Georg saate baktı. İki buçuğu gösteriyordu.

"E, ne var canım, bu kadar da miskinlik yapma!" dedi Else Armauer, sanki Georg'un aklından geçenleri okumuştu ve onun öğle uykusundan uyandırılmaktan hoşlanmadığını ve bu kadar erken saatte de içki içmediğini biliyordu.

Else Armauer teklifsiz bir biçimde gidip kanepeye, Georg'un yanına yerleşti. Elindeki cin şişesini cam sehpaya bırakmasıyla kulak tırmalayıcı bir ses duyuldu. Bir yıl öncesinde olsa Marta böyle bir ses çıkarttı diye Georg'u fena halde azarlardı. O zamanlar salondaki cam sehpanın ışıl ışıl yüzeyi adeta kutsal bir alandı ve sürekli parlatılırdı. Şimdi ise camın üzeri yağlı parmak izlerinden ve

süt bardaklarının bıraktığı halka halka lekelerden geçilmiyordu. Marta'nın sehpanın altında daima hazır tuttuğu cam-sil sprey şişesi boşalmış ve bir yenisi satın alınmamıştı. Georg birkaç kez bulaşık beziyle camı silme teşebbüsünde bulunduysa da ortaya eskisinden de kötü bir sonuç çıkmıştı.

"Marta yukarda yatıyor," dedi.

"Mükemmel," diyerek gülümsedi Else Armauer.

Ne inanılmaz bir kadındı bu. Georg'un uyarıda bulunmak için söylediği sözü bir avantaj olarak kullanıyordu.

Georg ayağına terliklerini giydi.

"Bardak lazım bize..."

Georg oturduğu yerde ayak parmaklarını hareket ettirerek terlikleriyle oynuyordu. Marta'ya göre bu kötü alışkanlığı da babasından edinmişti Georg. Else Armauer yerinden fırladı ve büfeye gidip iki bardak çıkardı.

"Evde buz yoktur herhalde!"

Georg hayır anlamına başını salladı.

"Eh ne yapalım, tonik soğuk zaten, idare ederiz."

"Buyurun," dedi Else Armauer içki doldurduğu bardağı ikram ederken.

Georg içmekte bir sakınca görmedi. Yapacak başka bir şey de yoktu zaten. Ya kadını derhal kapı dışarı edecekti ya da özel hayatına böylesine tecavüz edilmesi karşısında sessiz kalacaktı. Georg kadınları kapıdan kovacak tipte bir erkek olmadığından içkisinden okkalı bir yudum almakla yetindi. Sıcaklığın bütün vücuduna yayıldığını hissederken, durumunun hiç de fena olmadığını düşündü.

Else gülümseyerek bardağını kaldırdı.

"Şerefe Georg!"

Else gülümsemeye ve içmeye devam etti. Salonda dolaşıp, Georg'un eski LP albümlerini karıştırdı. Georg albüm satın almayalı ve hatta çalmayalı çok uzun zaman olmuştu. Son yıllarda Marta'nın aldığı CD'ler ise Noel şarkıları ile Pavarotti ve Placido Domingo aryalarıydı. Else Armauer elden geçirdiği LP'leri beğenmişe benzemiyordu, sonunda *Elvis - Bütün Eserleri* albümünde karar kıldı. Plak dönmeye başladığında Else havaya girmişti. Ses düzenine arkasını döndü, kanepeye doğru gitti, Georg'un yanına oturdu ve öpmeye başladı. Georg karşı koyamayacak durumdaydı, aslına bakılacak olursa karşı koymaya niyeti olduğundan da emin olmak zordu. Son dönemde Marta ile karı koca hayatı yaşayabilmek yolundaki tüm gayretleri başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Karısının kendisine hep soru sorarcasına bakan sürekli yaşlar içindeki gözlerini düşününce aklına bir türlü vuramadığı bir geyik geliyordu. Uzun yıllar öncesinden bir anıydı bu. Henüz yirmili yaşların başındaydı. Bu olaydan sonra bir daha da geyik avına çıkmamıştı. Aslında geyiği vuramadığından utanmıyordu ama olanları hiç kimseye anlatmak gelmemişti içinden... Georg ava gitmekten vazgeçmişti, işte bu kadar.

Ama şimdi Else Armauer'ü vurabilirdi. Kucağına düşen bir avı kaçırmadı diye kimsenin onu eleştirmeye hakkı olamazdı.

Else'nin şişirilmiş dudaklarını (tahmin ettiğinden daha yumuşaktılar) öptü, kadın yapmacık bir tavırla inledi ve Georg'un elini sert göğüslerine (tahmin ettiğinden daha serttiler) götürdü. Georg göğüslerini kavrayıp sıkıştırdığında Else inledi, bir yandan soyunurken eğildi ve Georg'un kulağına dayanılmaz bir erkek olduğunu fısıldadı. Elvis

We can't go on forever şarkısını söylüyordu ve işte Georg tam içinde yaşadığı ânın keyfini çıkarmaya, olayları akışına bırakmaya, vuramadığı geyiği ya da Marta'yı düşünmekten vazgeçmeye karar verdiği anda Helen'in sesini duydu. Helen annesini arıyordu.

"Anne, annem nerede?"

Georg bir düş gördüğünü sandı ilkin, vicdanı onu rahat bırakmıyor bir oyun oynuyordu sanki... Oysa Helen kapının girişinde şaşkınlık içinde kendisine bakıyordu.

Doğusu Marta'nın uyanıp aşağı inebileceği ve onu Else ile bu durumda görebileceği Georg'un hiç aklına gelmemişti. Marta ne düşünürdü acaba?

Helen çılgın gibi merdivenlerden yukarı fırladı. Else hızla giyinmeye başlamıştı. Eğer ikisi arasında büyülü denilebilecek bir an yaşanmışsa şimdi bu tamamen bitmişti.

"Helen daha kaç ay bekleyecek?"

Else Armauer'ün sesi günlük konuşma tınısına dönmüştü.

Kadın kendi rızasıyla evden gitmeyecek olursa Georg Else'yi kapı dışarı etmeye karar vermişti. Ancak soru karşısında afalladı biraz.

"Ne bekleyecek?

"Amaaan Georg!"

Else şişkin dudaklarını karşısındakini küçümsercesine bükmüştü.

"Helen'in ne beklediğini bilmiyorum ama beni ne beklediğini biliyorum, sen gitsen artık diyorum. Hemen, şimdi!"

"Bebek, Georg..."

"Hangi bebek?"

Georg iyice sinirlenmişti, eliyle Else'yi iteledi.

"Helen bebek bekliyor! Siz birbirinizle konuşmuyor musunuz yoksa?"

Else haklıydı, evet konuşmazlardı. Georg ve Helen birbiriyle konuşmazdı. Bunda kimsenin kabahati yoktu. Bu noktaya gelinmişti işte...

Georg bebeğin varlığını yadsımayı düşündü ancak eğer Else haklıysa yani kızı hamileyse, Georg kendini daha da aptal bir konuma düşürmüş olacaktı. Aslında kızının hamile olması pekâlâ mümkündü. Helen otuz beş yaşındaydı. Çocuk sahibi olma yaşı gelmiş de neredeyse geçiyordu bile. İsterse yapabilirdi. Helen çocuk sahibi olmayı istiyor muydu? Georg bunun cevabını bilmiyordu.

Georg bebek konusunda bir yorum yapmadı ve tüm enerjisini Else'yi kapıdan dışarı çıkartmakta kullandı.

Georg garaja girdi ve içinde otomobil sileceklerinde kullanılan sıvı olan bir bidonla geri geldi. Mutfak dolabından çıkardığı bir toz bezinin üzerine bu alkollü sıvıdan dökerek sehpanın camını var gücüyle ovmaya koyuldu. Helen annesini aramak üzere dışarı gitmişti. Georg'un da gidip aramaya katılması gerekecekti. En azından Helen için bunu yapmalıydı. Yalnız şu an içinden gelen anlamsız bir itkiyle bu sehpanın camını temizlemek, pırıl pırıl yapmak istiyordu. Sileceklerde kullanılan alkollü sıvının bu işe yarayacağını düşünmüş olmaktan dolayı da kendiyle iftihar ediyordu. Müthiş bir şeydi bu sıvı, daha önce neden aklına gelmemişti ki... Otomobilin çamurlu camlarını bir iki defa üzerinden geçmekle pırıl pırıl yapan bir temizleyiciydi bu...

Alzheimer hastalarının yakınları için yapılan dayanışma toplantılarından birine konuşma yapmak üzere bir yazar davet edilmişti. Yazar hanım ölen alzheimer hastası eşiyle ilgili bir kitap yazmıştı. Doğrusu Georg kadını çok da dikkatli dinlememişti. Herkesin kendi deneyimine göre hareket ettiğini, kendi çözümünü kendi ürettiğini düşünürdü. Podyumdaki bu sarışın, hafif tombul hanımla arasında nasıl bir ortak nokta olacağını pek kestirememişti pek. Ancak bir konuda çok etkilenmişti ki o da kadının hafifleme, kurtulma arzusu üzerine söyledikleriydi. Yazar

nasıl bir kurtulma duygusu ve sabırsızlıkla kocasının ölümünü beklediğini, ölmesini arzu ettiğini anlatmıştı.

Ölümün üzerinden geçen ilk haftalarda beklenen hafifleme, kurtulma duygusu hâkim olmuştu. Kadın uzun süredir yapma imkânı olmayan şeyleri yapmış, köpeğiyle ormanda uzun uzun gezmiş (Georg bir köpek almalıyım, diye düşündü) hatta çadır kurup gecelemişti bile... Sinemaya ve dans gösterilerine gitmişti. Her şey tam da tahmin ettiği ve beklediği gibi gelişmekteyken, bir gün acı gelip sıcak bir zift gibi yapışmıştı ona. Bu beklenmedik bir elem olduğundan gelip onu bulması da çok zaman almıştı.

Yazar kadın bunu böyle dile getirmişti, kadını dinlerken belki de böyledir diye düşünmüş olduğu aklına geldi Georg'un.

Belki de öyleydi, çünkü her şeye rağmen Marta'yı seviyordu. Georg bu sözü sık sık tekrarlamazdı ama bir zamanlar Marta'yı çok *sevmiş* olduğunu söyleyebilirdi. Şu salıncaklı iskemlede oturan ve adını bile hatırlamayan ihtiyar orman cinini değil elbette; eski genç, enerjik, sağlıklı ve hatta sevecen haliyle Marta'yı sevmişti. Hayal kuran, bu hayallerinde hep seyahat eden, hiç gitmemiş olduğu için Akropol'ü görmüş olduğunu söyleyen Marta'yı...

Georg Else Armauer'e karşı böyle duygular besleyemezdi. Else Armauer yılın karanlık günlerinde Noel ağacının üzerini süsleyen ışıltılı dekoratif nesneler gibiydi. Else Armauer'le şenlik yapılır, eğlencelere gidilebilirdi ancak onunla elem, hüzün paylaşılamazdı. Georg böyle düşünüyordu ve eğer gerçekten de böyleyse, o da Else'nin üzüntülerini paylaşmama hakkına saygı duyacaktı. Else

eşini kaybetmişti; mutlaka herkes gibi o da bir zaman ağlamış, üzülmüş ve şimdi görünüşe göre o anları geride bırakmıştı. Else'nin elemi kendine aitti, Georg da bunu deşmek istemiyordu.

Georg sehpanın camının yeterince parladığından emin olunca işi bıraktı ve gidip giyindi, Marta'yı aramaya çıktı. Yerler taze yağmış karla örtülüydü. Zemin kaygan, hava soğuktu. Georg üzerine mantosunu giymeden ve ayağında lastik çizmelerle dışarı çıkmış olan Marta'yı düşündü. Bebek "bekleyen" kızını düşündü, onunla hiçbir şeyi paylaşmayan kızını...

Dışarıda akşam gezintisine çıkmış insanlarla karşılaştı. Bunlardan bazıları yıllardır tanıdığı komşularıydı, bazılarıysa yeni taşınmış olan genç ve yabancı insanlardı. Yürürken arkalarında küçük çocuklar için tasarlanmış kızakları çekiyorlardı. Güleç yüzlü, kırmızı tombiş yanaklı bebekler... Kızını oturtmuş olduğu kızağı çeken genç bir adama rastladığında aklına kendi gençliği geldi. Marta'nın kahkahalarını ve portakal kokusunu hatırladı. Bir zamanlar Georg'un yoluna da ona gıptayla bakan yaşlı insanlar çıkar mıydı acaba? Hatırlamıyordu. Belki o yaşlılar da şimdi kendisinin olduğu gibi görünmeyen adamdı gençlerin gözünde...

Yolda birkaç kişiyi durdurup Marta'yı tarif etmeyi ve onu görüp görmediklerini sormayı düşündü, sonra vazgeçti. Ne soracaktı ki?

Saçı başı darmadağınık, üzerinde ev kıyafetleriyle dışarı çıkmış bir yaşlı bir kadın gördünüz mü?

Georg Marta'yı böyle görmezdi, ancak başkalarının bakış açısından bakmaya çalıştığında görünen manzara buydu. İşte bu bakışlar karşısında Georg kendini suçlu hisseder, sanki çöküntüyü engellemek için elinden geleni yapmamış olduğu duygusuna kapılırdı.

Genellikle birileri yanına gelir ve Marta'yı gördüklerini söylerlerdi. Hatta bazen tanımadığı insanlar, gençler ve küçük çocuklar da gelirdi yanına... Georg onların hafif müstehzi hallerini ya da skandal meraklarını bilirdi. Marta'nın çevrede alay konusu olduğunu sezinliyor ve bundan gocunmaktan da kendini alamıyordu. Niçin gocunuyordu? Gocunuyordu çünkü utanıyordu. Georg utanıyordu.

Marta'yı aramaktan vazgeçti. Başkaları arasın... Helen arasın... Polis arasın... Tuhaf bir biçimde bunun artık kendi meselesi olmaktan çıktığını hissetmişti.

Kapı çalındığında aklında bu vardı. Geç olmuş, havanın karamasının üzerinden uzun saatler geçmişti. Marta'yı bir kız çocuğunun bulmuş olduğunu söylediler. Elvira isminde bir kız... Marta'nın ölüsünü bulmuş. Marta donarak ölmüş, tıpkı Kibritçi Kız gibi... Marta ile H. C. Andersen'in yazdığı masaldaki minik kız arasında dağlar kadar fark olmasına karşın Georg bu *Kibritçi Kız* benzetmesini günler boyu aklından çıkaramayacaktı.

İşin en tuhaf yanı Marta'nın metal protez parmağının kayıp olmasıydı. Olay yerinde bulunamamıştı.

Georg, protez altından yapılmış olsa çalınmasını anlardı ama bakır bir protezin hiçbir değeri yoktu. Belki de düşüp kaybolmuştu. Yoksa Marta bununla Georg'a bir şey mi anlatmak istemişti? Vücudu donmak üzereyken artık yaşamının sonuna geldiğinin bilincine varmış ve protezi parmağından çıkarıp fırlatıp atmıştı. Böyle yapmakla da Georg'a teşekkür etmiş ve diğer erkeğin ve de Georg açısından bir kara delik olan on bilinmeyen günün izlerini silip atmış oluyordu. Acaba böylesi bir açıklama mümkün müydü?

Georg içinden bunun bir saçmalık olduğunu bilse bile rastlantıları böylesine bir yap-boz şeklinde birleştirmekle avunuyordu.

Parmağın kaybolmuş olmasından memnundu. Gizemli bir şekilde ortaya çıkmış ve gizemli bir şekilde de kaybolmuştu.

Her şeye karşın Marta huzurlu görünüyordu. Yüzündeki kırışıklıklar düzelmiş gibiydi. Aynı manzarayla kendi anne ve babasıyla kayınvalide ve kayınpederinin yüzlerinde de karşı karşıya gelmişti. *Ölüm tüm dünyevi kaygıları alıp götürüyor.* Bu sözü Marta'dan duymuştu. On yıl önce Marta kilisede annesinin cenazesinin önünde durmuş ve *ölüm tüm dünyevi kaygıları alıp götürüyor* demişti. Georg Marta'nın ne kadar az ya da ne kadar çok kaygı taşıdığını bilemiyordu. Ancak kendi kaygılarının daha fazla olduğundan emindi. Şimdi Marta önünde kanı damarlarında kurumuş, gözleri kapalı bir şekilde yatıyordu ve böylelikle Georg'un içinden bir kaygı eksilmiş oluyordu. Bunu kabullenmek çok güçtü ama Georg bundan böyle hayatında ilk kez canı ne isterse yapabileceğini biliyordu. Yalnız, canı hiçbir şey çekmiyordu; sorun da buradaydı.

Cenaze törenine umduğundan fazla katılım olmuş, Marta'nın eski çalışma arkadaşları ve dostlarının çoğu gelmişti. Hepsi elini sıkarak, olup bitenlerden duydukları müthiş üzüntüyü dile getirdiler. Bu kadar yıldır neredeydi bu insanlar? Onları yaşamlarının dışında bırakan kendisi miydi yoksa?

Bazıları Marta'nın "minik yavru"yu göremeden aralarından ayrılmış olmasının ne büyük talihsizlik olduğunu dile getirdiler. Bu konu Georg'u mahcup ediyordu. Helen'in durumunu herkes görmüştü, ancak kendisi bebeğin babasının kim olduğunu bile bilmiyordu. Babalar belki de önemsizdi? Son yıllarda Helen ile arasındaki mesafe iyice açılmıştı. Georg kendini hem başkaları hem de Helen tarafından bir kenara atılmış hissediyordu.

Georg kabristandan çıktıktan sonra bir anma toplantısı düzenlememiş olduğuna hayıflanıyordu şimdi. Marta ile ilgili anılar dinlemeye can atıyordu şimdi. Buradaki insanların birer birer söz alarak yakın geçmişi silmelerini ve karısını sağlıklı haliyle geri getirmelerini istiyordu. Az kalsın söz alıp herkesi kahve içmeye eve, o pırıl pırıl cam sehpalı salonuna davet edecekti. Oysa çok geçti artık. Gazeteye verdiği ölüm ilanında cenaze töreninin kabristanda tamamlanmış olacağını belirtmişti.

Törene Else Armauer de gelmişti. Eğilip, kucakladı Georg'u, sonra gülümseyip çapkınca göz kırptı.

Hiç utanma sıkılma yok muydu bu kadında? Marta'nın cenaze töreninde bile böyle davranabiliyordu? Ya birisi görseydi? Ne derlerdi sonra?

Marta'nın ölümünden bu yana karısının onu Else Armauer ile görmüş olabileceği düşüncesini aklından çıkaramıyordu. Büyük bir olasılıkla görmüş ve üzerine mantosunu bile giymeden dışarı fırlamıştı. Evet, gördüğü manzara Marta'yı öldürmüştü. Bu böyleydi. Georg'un tek tesellisi, Marta onları görmüş bile olsa çabucak unutmuş olacağıydı. Daha önce de sık sık üzerine manto giymeden dışarı çıkmışlığı vardı.

Aklından çıkaramadığı bir başka sevimsiz düşünce de Else Armauer'in istediğinin yerine gelmiş olmasıydı. Else onu "özgürlüğüne" kavuşturmuştu. Büyük bir olasılıkla Georg'un hayatta en büyük isteğinin bu olduğuna inanıyordu.

Georg gidip Helen'in yanında durdu.

"Seninle konuşmalıyız," dedi.

Helen evet anlamında başını salladı.

Birkaç gün önce telefonda tartışmışlardı. Helen kilisedeki törende Hans Børli'nin "Akropol" şiirini okumak istemiş, Georg da kabul etmemişti. Şu anda içinden Helen'e bebeğin babasının kim olduğunu sormak geçiyordu, ama Helen bir şey söylemediğinden Georg da konuyu açmadı.

"Eve gelir misin?"

Helen yine başını salladı ve gülümsedi. Georg Helen'in tebessümünde bir aşağılama hali, içten pazarlık görememişti. Kızı yanında durmuş gülümsüyordu, o kadar.

Çığlığı duymasıyla ne olduğunu anlaması bir oldu. Daha önce de başına gelmişti bu; otomobiliyle birkaç kirpi, bir defasında da bir tilki ezmişti. Kirpinin hiç sesi çıkmamıştı, en azından arabanın içinden duyulmamıştı. Tilkiyse köpek iniltisine benzer bir ses çıkarmıştı. Marta'nın babası otomobilden inmiş, bagajda bulundurduğu metalden yapılmış bir su terazisiyle yaralı hayvanı kafasına vurarak öldürmüştü. O zamanlar kayınpederi atmış sekiz yaşındaydı ve bu gibi durumlarda ne yapılacağını bilen bir adamdı.

Georg direksiyon başından kımıldayamamış, o kızıl tüylü hayvanın can çekişmesini görmeyi içi kaldırmamıştı. Kayınpederinin otomobilde olması büyük şanstı. Otomobilde yalnız olsalardı Georg gaza basıp olay yerinden uzaklaşırdı. Bir şeye çarptığını düpedüz inkâr ederdi. Marta tok bir ses duyduğunu, bir şeye çarptıklarını iddia etse bile Georg inkâr ederdi. Ancak gece başını yastığa koyduğu zaman zavallı hayvanı düşünmeye başlar ve vicdan azabından uyuyamazdı.

Helen de otomobilden aşağı inmemişti. O zamanlar on dört, on beş yaşlarındaydı. Georg o an kızıyla arasındaki duygusal yakınlığı, onun babası olduğunu hissetmişti. Georg kızının gözlerinde kendisini görmüştü. Helen de korku içindeydi. Annesi ve dedesi gibi becerikli

ve işbilir olamamıştı. Helen de tıpkı kendisi gibiydi; ürkmüş ve taş kesilmişti.

Kayınpederi otomobilden dışarı fırlayınca Marta gözlerini suçlar bir şekilde Georg'a dikmişti.

"Babam atmış sekiz yaşında bir adam!"

Başka da bir şey dememişti. Ancak dile getirdiği bu sayı Georg'u korkak ve kapasitesiz bir erkek olarak gördüğünün net ifadesiydi. İşte tam o sırada hiç beklemediği bir şey olmuş ve Helen oturduğu arka koltuktan elini öne uzatarak babasının başını okşamıştı.

Bu kez kediye çarpmıştı. Georg bunu biliyordu. Kapıyı açtı ve hayvanın beyaz tüylerinin giderek kan kırmızısına dönüştüğünü gördü. Bu kez kayınpederine ihtiyaç duymayacaktı. Hâlâ soluk almakta olan kediyi arka ayaklarından kavradı, evin etrafından dolaşıp terasın altındaki boşluğa girdi ve odunları parçaladığı kütüğün üzerine bıraktı.

Yaralı hayvanın işini bir darbede bitirebilirdi, ama duramadı. Baltanın tersiyle kedinin tüylerinde kana bulanmamış tek bir nokta kalmayana dek vurdu, vurdu, vurdu. Kırılan kemiklerin çatırtısını işitti, yüzüne fışkıran sıcak kanı hissetti. Elinden bıraktığında kedinin gövdesi yamyassı olmuştu. Banyoya gitti. Aynaya baktığında bütün vücudunun sarsıldığını ve gözünden şakır şakır yaşlar dökülmekte olduğunu gördü. Korku içinde salona kaçtı ve kanepeye büzülüp kaldı. Uyuyup bir daha da uyanmamayı diledi.

Ancak Georg uyandı. Bir çığlıkla uyanmıştı. Kulakları sağır edici tiz bir çığlıkla kanepeden fırladı. Daha önce işitmiş olduğu kedinin canhıraş bağırtısına benzemiyordu. Daha tok, daha insanın kulaklarının zarını delip geçecek kadar güçlü bir çığlıktı bu ve Helen'den geliyordu. İlkin Helen'in neden çığlık attığını anlayamamıştı, sonrasında ise yavaş yavaş kanlar içindeki ellerinin ve kızıla boyanmış beyaz gömleğinin farkına vardı.

Sersemlemiş bir halde yerinden kalktı ve Helen'e doğru yürüdü. Helen tehlikeyle burun buruna gelmişçesine birkaç adım geriledi. Georg bir şeyler söylemesi gerektiğini anlamıştı.

"Kedi," dedi, "otomobille kediye çarptım, hepsi bu."

"Ah baba!" diye inledi Helen. Georg kızının ağlamış olduğunu görüyordu.

Helen babasına gelişigüzel vurmaya başladı; yüzünü, göğsünü yumrukluyordu...

"Ne olacak bunun sonu bilemiyorum baba! Yapamayacağım. Yardım et bana baba..."

Georg hayatı boyunca bu ânı beklemişti. Birisinin kendisinden yardım istemesini beklemişti. Kolunu birisinin omzuna dolayıp, tamam her şey yoluna girecek, diyebilmeyi beklemişti. Marta'nın onun yardımına ihtiyacı vardı ancak bunun bilincinde değildi. Son birkaç yıldır yapmış olduğu hiçbir şey takdir edilmemiş hatta fark bile edilmemişti... Ancak şimdi, şu an, kızı karşısına geçmiş ondan yardım istiyordu. Elbette ki yardım edecekti. Hiç şüphesiz...

8. Bölüm
Bir Dolabı Toplayıp Düzenlemek

3. Çarşamba

"Yeni yılın kutlu olsun Magosja!"

"Nasıldı Noel? İyi değil mi? Simon uyanmadı?"

"Hayır, Simon uyanmadı."

"Vah vah..."

Sanki kendi eşi uyanamamış gibi kötü olmuştu.

"Elvira ile ben yalnız kutladık Noel'i. Davet eden çoktu ama evde kalmak istedik. Elvira buna memnundu. En azından hiç ses etmedi. Ama ev sessizdi, evet. Silent Night' şarkısındaki gibi sessiz Noel, olumsuz anlamıyla suskun yani... Tsunami faciasının zamanlaması da işe yaradı. Televizyondaki son dakika haberlerini izledik sürekli... Bu facia Simon'un hastanede yatıyor olması gerçeğini biraz gölgeledi sanki. Televizyonda üst üste yığılmış cesetleri gördükçe yine de şanslı olduğumuzu düşündüm."

"Gerçekten de böyle mi düşündün?"

"Hayır, böyle düşünmedim ama kendi kendime böyle düşünsem daha iyi olur diye düşündüm. Simon hâlâ soluk alıp veriyordu. Henüz her şey bitmemişti. Henüz her şey bitmedi."

"Elbette bitmedi."

"Noel'in ikinci günü kız kardeşimin evindeki yemeğe gittiğimizde, Noel'i evde yalnız geçirmekle isabetli davranmış olduğumu anladım. Etrafımızdaki insanların suskunluğu, bizim kendi sessizliğimizden daha beterdi. Tıpkı bok gibi, daha kolay katlanır insan kendi bokuna..."

"Eee, bugün temizlik yapacağım ben."

"Yok yok, yanlış anladın, onu demek istemedim. Otur. Çay ister misin?

Magosja isteksizce oturdu.

"Ne yapmalıyım sence Magosja?"

Alma bu sorunun ne kadar aptalca olduğunu biliyordu.

"Zaman zaman başka şeyler düşünsen iyi olacak, diye düşünüyorum. Simon'dan ve kendi yüzünden başka şeyler..."

Alma Magosja'nın dürüstçe fikrini söylemekten rahatsız olduğunu görebiliyordu. Kız bakışlarını Alma'nın bakışlarından kaçırmak için gözlerini önüne, masaya dikmişti.

"Bunları bana söyleyen ilk sen değilsin. Büyük bir ihtimalle haklısın da... Ama sana ve başkalarına hep şunu anlatmaya çalışmıştım: Eskiden güzel olduğum için her şey bana sunuluyordu. Şimdi ise çirkin olduğum için! Bir şeyleri elde etmenin zıt iki yöntemi var. Birincisi gıpta edilmekten, diğeri ise acınmaktan kaynaklanıyor. İngilizce *pity*

denir bu ikinciye, severim bu sözü. Kazanın üzerinden henüz çok zaman geçmemişti, bir gün Geiranger fiyordunda gezinti yapan bir gemide bir İngiliz erkeğe rastladım. Restoranda gözünü dikmiş beni izliyordu, tabii başkaları da vardı bana bakan... Nefis bir doğa parçası olan fiyordları seyretmek yerine bana bakıyor olmaları ne garip değil mi?"

"Biraz abarttığını düşünmüyor musun? Belki hep sana öyle gelmiştir ve hâlâ da öyle geliyordur..."

"Hayır, bugün de böyle, o gün de öyleydi. İngiliz'in yüzümün hangi tarafına daha çok baktığını merak etmeye başlamıştım nedense... Adam iki bardak bira içtikten sonra geldi masaya oturdu. Alışılmış kibar tanışma sözcüklerini sıralamadı. Belki de doğuştan İngiliz değildi... İzin filan istemeden pat diye gelip oturmuştu. Dosdoğru lafa girdi: "What happened to you?" Sorusunun cevabını verdim, bana ne olduğunu anlattım. Eliyle çenemi kavradı ve kazadan sonra plastik cerrahi uzmanlarının yapmış olduğu gibi yüzümü incelemeye koyuldu. Kısık gözlerle yüzüme bakıyordu. Aradan bir süre geçtikten sonra o sözü söyledi: "What a pity!" O zamana kadar herkes bana bir şeyler söylemişti, ama bu işittiğim en aydınlatıcı sözdü. Evet, bana çok yazıktı, what a pity..."

"Alma, sana bir şey soracağım; senin için bir anlam ifade eden tek şey dış görünüş mü?"

Alma Magosja'nın ayağındaki pembe püsküllü terliklere, üzeri lekeli kahverengi desenli kazağına baktı.

"Sana gülünç gelebilir ama dış görünüş her şey demektir. Elinden kaybetmedikçe insan bu gerçeğin farkına varamıyor. Kaybetmek demekle yaşlı kadınlarda olduğu gibi

fark etmeden yavaş yavaş yitirmekten, ne zaman oluştuğu bilinmeyen ince kırışıklıklardan, gözeneklerin açılıp genişlemesinden, göz kapaklarının sarkmasından söz etmiyorum. Bir şeye sahiptim ve onu bir anda kaybettim, 12 Temmuz 1989'da vardı, 13 Temmuz 1989'da yok oldu. Herkes biliyor ki tıpkı eskisi gibi sansasyonel bir görünüşüm var şimdi, hatta belki daha da fazla... ama farklı bir biçimde! Şımarmaya gerek yok. Eskiden de öyleydi, şimdi de öyle...

Hiç kimse insanın benliğini yitirdiği bir hayatın nasıl olduğunu hayal edemez. Kazadan sonra ben, ben olmaktan çıkmıştım, ne içim ne de dışım bendi... İnsan kendi olmaktan çıkınca bir dizi beklenmeyen şey meydana geliyor. Önemli olan iç güzelliğidir derler, ama iç ve dış bir bütündür ve pek çok insan bunu bilemez. Ben böyle olduğunu iddia ediyorum."

"Söylediklerinde haklı olabilirsin, ancak yeni bir bakış açısı geliştirmelisin. Şimdi önemli olan Elvira ve Simon..."

"Simon'un başucunda uzun saatler geçirdim, onu seyrettim, düşünüp düşünemediğini, düşünüyorsa ne düşünüyor olabileceğini kurdum kafamda..."

"Sence düşünebiliyor mu?"

"Esas nokta bu değil! Simon'u tanımıyorum artık. Bu kanıya varmış bulunuyorum. Sevgilisinin kim olabileceği konusunu uzun uzun düşündüm. Nasıl bir tip... Mutlaka bana hiç benzemiyordur... Simon benden farklı birini istiyordu. Daha az bencil... Benim gibi damgalı olmayan... Daha genç, daha neşeli... Simon'u arzulayan, Simon'a hayran biri..."

"Sen Simon'a hayran değil misin?"

"Hayır, ona gıpta ediyorum. Ona hep gıpta ettim. Lena hastalandığından beri... Simon'un bu hastalık gerçeğiyle barışık yaşamaya başladığından beri...

Hastanede bize psikolojik destek vermek istediler. Simon reddetti. Kollarıyla bana ve Elvira'ya sarıldı. Doktora bizim birbirimize yettiğimiz, psikolojik desteğe gereksinmediğimiz mesajını vermişti. İşte o andan itibaren Simon ile aramdaki mesafe açılmaya başlamıştı. Ben 'yardıma ihtiyacım var, Lena'sız bir hayat düşünemiyorum' diye haykırmak istiyordum doktora..."

"Simon da Lena'yı en az senin sevdiğin kadar seviyordu?"

"Elbette! Şimdi Simon'u yüzü bembeyaz, hastane yatağında kıpırtısız yatarken görmek çok tuhaf... Yalnızca kumral saçları benziyor kendine... Saçları tepesinde bir noktada anafora kapılmış gibi kendi etrafında döner. Elvira'nın saçı da aynı... Çocukken saçını istediğim yöne tarayıp, şekil verebilmekte çok zorlanırdım. Şimdi zorlanan Elvira. Saçıma iyi bir kesim yapılamıyor diye şikâyet eder hep. Simon aldırış etmezdi. Şekle girmeyen saçları onu komik ve neşeli gösterirdi eskiden. Şimdi hasta yatağında bile...

Doktorlar ne zaman uyanacağını, kendine geleceğini bilemiyorlar. Bir hemşire hep yanında olmamı, onunla sürekli konuşmamı önerdi. Simon'un seslerimizi duyuyor olabileceğini düşünüyordu.

Bu dediğim kazayı takip eden günlerdeydi. Şimdi tersini söylüyorlar. Kendimi düşünmemi istiyorlar, kızımın ve benim de yaşamaya hakkımız olduğunu söylüyorlar.

Onların dedikleri Simon'un dedikleriyle aynı aslında... Lena hastayken Simon da böyle konuşurdu. Çok akılcıydı, 'Elvira'yı düşün, Elvira'nın da yaşama hakkı var derdi.

Haklı olduğunu bilsem de, bu tavrından dolayı nefret ederdim ondan... Bir gün Moses ve Elvira ile ormanda koşuya çıkmasının aslında bir kaçış, Lena'dan ve hastalıktan kaçış olduğunu söylemiştim. 'Sen her şeyden kaçıyorsun' diye haykırmıştım.

Bunun böyle olmadığını biliyordum elbette. Ormanda gezmeye götürüp eğlendirmese Elvira'nın daha kötü olacağını biliyordu, ama yine de haykırdım, haykırdım. O bana bağırmadı. Şimdi olduğu gibi... Sessizdi... Hayran olunacak bir metanet...

Lena ölmüştü. Bir gün kız arkadaşlarından birini tokatladım. Neredeyse düşecekti. Bu tokadı atmak iyi gelmişti, doğru bir şey yapıyormuşum duygusuna kapılmıştım, çünkü kızım ölmüş, o yaşıyordu. O an bana çok doğru gelmişti yaptığım... Çocuk kapıyı çalmış ve Lena ile birlikte biriktirdikleri oyun kartlarını geri istemişti. Cılız sesi hâlâ kulaklarımda çınlar. 'Ortaklaşa alıp, biriktirdiğimiz Pokemón oyun kartlarımız vardı. Lena şimdi Tanrı'nın yanına gittiğine göre onlara ihtiyacı yoktur, değil mi?'

Kulaklarıma inanamıyordum. Zamanını tam hatırlamıyorum. Cenaze töreninden iki ya da üç gün sonra olmalıydı; bu küçük akbaba karşıma dikilmişti, sapasağlamdı, soluk alıp veriyor ve de benden Lena'nın Pokemón oyun kartlarını istiyordu, nasılsa Lena'nın Tanrı'nın yanında bunlara ihtiyaç duymayacağını söylüyordu!

Ona tokat attığım an yaptığım bana çok doğru gelmişti. Simon yetişip gelmeseydi ne olurdu bilemiyorum.

Beni yavaşça kenara itti, kız çocuğunun yanına diz çöktü ve tokat attığım yanağını okşadı.

'Elbette,' dedi, 'elbette Lena'nın kartlarını alabilirsin.'

Benim yüzüme bakmadan kızı yukarıya Lena'nın odasına götürdü. Benim davranışımı mazur göstermek için ona ne söylediğini düşünmemeye çalıştım.

Aşağıya inerken içinde Lena'nın oyun kartlarını biriktirdiği bisküvi kutusu kolunun altındaydı. Ben hâlâ kapı eşiğinde duruyordum ve kız hiç bana bakmadan sanki görünmez olmuşum gibi dosdoğru karşıya bakarak yürüdü. İçimden onu bir kez daha tokatlamak gelmişti. Daha da şiddetli bir tokat atmak...

Simon Lena'nın odasından çıkmış aşağı iniyordu, yüzünde doğru bir iş yaptığından emin olduğu zamanlardaki ifadesi vardı. Kaşları hafifçe kalkmış, gözleri irileşmişti. Ona bağırdım, daha başka şeyler de olduğunu haykırdım. 'Lena'nın giysilerine ne dersin? Ya oyuncakları? Lena şimdi Tanrı'nın yanına gittiğine göre onlara da ihtiyacı yoktur, değil mi?' Simon'un davranışı İbsen'in Brand'ını aklıma getirmişti. *Brand* isimli tiyatro oyununu okudun mu sen Magosja?"

"Hayır."

"Dürüst olma çabası içindeki bir rahibi konu alır. Oyunun bir sahnesinde ölmüş bebeğine ait tüm giysileri bir dilenci kadına verir. Brand'ın karısı Agnes vermek istememektedir. Brand karısının ağlamalarına aldırmaz.

Bu yaşadığımız olaydan sonra Simon'la bir daha yatağa giremeyeceğimi anlamıştım. Galiba bunu ona söyledim de... Aslında tam da Simon'un kelimelere dökülmeyen tutkulu halinden hoşlanmaya başlamışken oldu bu.

Onun bu halini sanki sessiz ama insanın nefes almasını engellemeyen bir odaya benzetiyordum.

Yaşadığımız olaydan bir daha bahsetmedik. Konuşmamıza gerek yoktu. Çünkü Simon her şeyi çok iyi anlıyordu.

Her şeyin bittiğine mi inanmıştı bilmiyorum. Belki de her şeyin üzerine bir çizgi çekmenin, ciğerlere taze hava çekip yeniden başlamanın mümkün olacağını sanıyordu? Ölümün hayatımızın sonuna dek her defasında yeni ve farklı biçimlerde canımızı acıtmaya devam edeceğini anlamamış olabilir miydi?

Bilmiyorum, daha sonra bu konuyu konuşmadık. Aile terapisine ihtiyacımız yoktu. Kendi gücümüze güveniyorduk. Doktora söylerken duymuştum, krizi aşma yolunda çaba gösteriyorduk, bunu kendi kendimize başarıyorduk. Aylardır Simon'u izleyen, onun ne kadar sakin, dengeli olduğunu ve etrafındaki üç kıza ne kadar tahammüllü davrandığını gözlemleyen doktor ona inanmıştı. Doktor Simon'un her şeyi başarabileceğinden, aileyi ayakta tutabileceğinden emindi. Ama Simon beni onarmayı başaramadı. Lena yaşadığı sürece yanık yüzümden hiç söz etmemişti. Ancak Lena'yı kaybettikten sonra yavaş yavaş bu konuya girmeye başladı. Dış görünümden başlamıştı, en önemli olan buydu demek ki... Önerilerde bulunmaya, eve broşürler getirmeye başlamıştı. Yüzümü inceleyip, görüş bildirmeyi kabul eden Amerikalı, Alman plastik cerrahlarla temas halindeydi. Bütün bu önerilere hayır dedim. Beni olduğum gibi sevmemekle, yüzüm eskisi gibi olmadığı için artık beni istememekle suçladım onu. Aslında bunun doğru olmadığını, Simon'un bunu benim için istediğini biliyordum."

"Alma, seni dinlemek istemediğimi sanma ama bir an önce ev işine başlamam lazım, paraya ihtiyacım var."

Magosja suçlu suçlu yere bakıyordu bunu söylerken.

"Paranı vereceğim. Al bunu..."

Alma dört adet yüzlük uzattı Magosja'ya.

"Teşekkür ederim."

Magosja parayı Alma'nın elinden kaptı ve oturduğu sandalyeden hızla kalktı.

"Haftaya çarşamba görüşürüz," diye seslendi Alma arkasından.

4. **Çarşamba**

Magosja'nın giymiş olduğu çingene pembesi eşofman altı, üzerindeki beyaz dantel bluzla taban tabana bir zıtlık oluşturuyordu. Çarşamba günü için anlaşmış olmalarına rağmen Alma Magosja'nın kapıyı anahtarla açıp, içeri girdiğini fark etmemişti. Onu görünce irkildi.

"Nasılsın Alma?"

"Duymadın mı?"

"Duydum. 15 numaradaki komşu söyledi."

"A tabii..."

"Temizliğe başlamamı ister misin?"

"Hayır. Otur yanıma. Konuşalım mı biraz?"

Oturması için koltukta yanındaki yeri işaret etmişti. Evin içi darmadağındı. Mutfak tepeleme bulaşıkla doluydu. Oturmak düşüncesi Magosja'nın pek hoşuna gitmese de ses çıkarmadı.

"Tamam. Neden söz etmek istiyorsun?"

"Elvira babasının gözdesiydi. Biliyor muydun? Simon kaza geçirdiğinden bu yana ona ne yapsam bir türlü kabul görmedi. Belki de Elvira için hiçbir şey yapmamışımdır."

"Ama onu yanan evden sen kurtardın?"

"Neden yaptım bunu sence?"

"Bilmem. Onu çok sevdiğin için olmalı?"

"Onu sevmek mi? Onu henüz tanımıyordum ki! Bana sürekli çaresizliğimi hatırlatan bir yabancı, ufacık bir yumruydu. Doğum olayını bir şok olarak yaşadım. Bebek dört kilodan fazlaydı. Organlarım paramparça olmuştu. Yani öyle hissediyordum. Bebek durmadan ağlıyor, bağırıyordu; onun hayatından endişe ediyor, ne yapacağımı bilemiyordum. Tek istediğim uyumaktı. Uyumak, uyumak, uyumak... Doğumdan sonraki ilk iki haftayı neredeyse uyuyarak geçirdim. Bebeğe Simon baktı, biberonunu verdi, ninni söyledi, avuttu. Hani dağlarda zıp zıp zıplayan keçi yavruları ninnisi... Sen biliyor musun onu?"

"Hayır, maalesef bilmiyorum."

"Simon annesinden öğrenmiş böyle bebeği kucağında sallayarak odanın içinde yürümeyi... Odayı bir baştan öbür başa yürürdü kucağında bebekle... Onu kollarına alıp sallamaya başlayınca Elvira'nın ağlaması kesilirdi. Simon'un ninni söylediğini duymak, bebeği pışpışlayıp agular yaptığını görmek beni çıldırtıyordu. Sanki doğumuyla bir trajedi dünyaya gelmişti. Bunu, onu ilk gördüğüm andan itibaren biliyordum adeta... Bebeği ilk kez göğsüme yatırdıklarında bu facaların hiçbiri başımıza gelmemişti henüz, ama olacaklar içime doğmuştu sanki..."

"Biliyor muydun?"

"Bunu izah edemem ama bir şeyler olacağını seziyordum. Niçin bana öyle bakıyorsun?"

"Çok tuhaf geldi de... Bebeğini doğurdun ve başınıza feci şeyler geleceğini hissettin!"

"Benimle dalga geçebilirsin, ama öyle hissetmiştim işte."

"Alay etmiyorum. Anlayamıyorum sadece. Simon'un kaza geçirdiğini duyunca içinde bir rahatlama oldu, çünkü Elvira'nın başına bir şey gelmediğini anladın, öyle değil mi?"

"Olabilir..."

"Bir keresinde bana, ikinci kez çocuğunu kaybetmeye dayanamayacağını anlatmıştın."

"Elvira'yı sevmiyorum demek istemiyorum elbette. Demek istediğim, onu ilk gördüğümde sanki biliyorum gibi bir şey olmuştu. Sonra yangın... İki yıl sonra Lena... Lena küçük kızımdı. Hastalandı. Elvira hiç yakınmadı. Elvira'yı unutabiliyorduk zaman zaman... İşte o yüzden cezalandırılıyorum ben şimdi!"

"Nasıl cezalandırılıyorsun ki?"

"Elvira ihmal edilmiş çocuk tepkisi veriyor, onların yapacağı şeyleri yapıyor?"

"İhmal edilmiş çocuk tepkisi nedir?"

"Yalan söylüyor. Eminim yalan söylediğinden... Bana komşulardan emekli bir gemicinin kendisine tecavüz ettiğini, daha doğrusu tecavüze yeltendiğini söyledi. Bu düpedüz yalandı. Yalan olduğundan emin olmakla birlikte ona bir ders vermek için konunun üzerine gitmeye karar verdim. Komşuları alarma geçirdim, duvarlara afişler yapıştırdık, el ilanları dağıttık. Zavallı adam suçsuz olmasına rağmen bizim siteden kovuldu. Henüz gitmediyse bile, evini toplamakla meşgul..."

"Yalan söylediğini niçin bildin?"

"Yalan söylediğini nasıl mı bildim? Böyle şeyler hissedilir."

Alma soruyu doğru biçimiyle tekrarlamıştı. Magosja mahcup oldu, önüne baktı. Aslında Alma'nın amacı Norveççe dil yanlışını düzeltmek değil, hafifçe ima etmekti.

"Bildiğin halde zavallı adamın taşınmasına ses çıkarmadın?

Magosja bu adaletsizlikten çok rahatsız olmuştu.

"Biliyorum aşırı oldu, ama Elvira bu durumdan sorumlu olsun istedim, yalanlarının ne sonuçlar doğuracağını görsün istedim."

"Bu olaydan sonra konuştunuz mu?"

"Hayır, ama eminim Elvira farkına varacaktır. Kızımı tanırım, yalanlarının sonunun nereye vardığını görünce çok üzülecektir."

"Bence konuş onunla."

"Evet, konuşacağım elbette. Birkaç hafta önce Discovery kanalında gergedanlara ilişkin bir belgesel seyrettim. Gergedanlar yavrularına üç yıl boyunca analık ederlermiş, sonra yeniden yavrulayıp üç yaşındaki yavruyu kendilerinden uzaklaştırırlarmış."

"Sen de böyle mi hissediyorsun?"

"Belki. Belgeselde üç yaşındaki yavruların kendi başlarının çaresine bakabildikleri anlaşılıyordu ama kıskançlık ve acı hissettikleri de görülüyordu."

"Ve sen kendini gergedanın yerine koyuyorsun?"

"Bilmiyorum. Elvira ile konuşacağım. İlk etapta yapılması gereken öyle çok şey var ki."

"Cenaze nerede toprağa verilecek?"

"Toprağa verilecek şey mi kaldı? Hepsini dağıttım gitti."

"Ne demek istedin şimdi?"

"Organ bağışı için yapılan bütün talepleri kabul ettim. Simon'un bunu istediğini biliyordum. Yıllarca bağışçı olarak kaydedilmekten söz etmişti. Ama gerçekten istiyor

muydu? Belki de kendisine bir şey olacağına inanmadığından bunu söylüyordu. Bilemiyorum ama bağışladım işte... Tamamını verdim gitti. Çok garip bir duygu, sanki onu bitpazarına vermişim gibi...

Gözü olmayana göz, retina tabakası... Yeniden dönüşümlü kullanım...

Kafasını kullanamayacaklardı, ama kalbi... Bir boğanın kalbi kadar sağlamdı. Kondisyonu sağlam, en verimli yaşında bir kalp!

Karaciğer... İçmeye devam edebilirsin, karaciğerinin vaziyeti çok iyi! Uzun ömür vaat ediyor sana...

Böbrekler... Elbette... O mantarın zehirli olduğunu nereden bilecektin? Bilsen yemezdin!

Kendimi iyi yürekli Samiri[15] gibi hissettiğimi sanma! Ancak aklı başında davrandığım, mesela yemek artıklarını ziyan etmeyip ertesi gün yeni bir yemek yapmakta kullandığım hissini taşıyorum. Sanki eski bir dolabı yerleştirmişim de giysileri küme küme ayırmışım... Kullanılamayacaklar atılmış, diğerleri ihtiyacı olanlara dağıtılmış.

"Şimdi ne yapmayı düşünüyorsun?"

15 Samiriler, Musevilerin büyük Babil sürgünü ile bugünkü İran ve Harran bölgeleri civarına gönderilmesiyle, arkalarında bıraktıkları topraklara Asur kralı tarafından özel olarak gönderilip yerleştirilen halktır. *Yeni Ahit*'te geçen bir öyküye göre haydutların saldırısına uğrayıp yaralanmış bir adama ne yanından geçen rahip, ne de Levi soyundan biri yardım eder. Ancak (daha düşük bir halk katmanından gelen) bir Samiri adamı alır, bir hana götürür, yedirir içirir, iyileşmesine yardım eder. "İyi yürekli Samiri" sözcüğü Batı kültüründe koşulsuz ve samimi yardımseverliği sembolize eder. (ç.n.)

"Büyük bir olasılıkla hiçbir şey yapmayacağım. Zaten bir şey yapmayalı epey zaman oldu. Tamam, ne düşündüğünü biliyorum, senin söylemene gerek yok. Evet Elvira'nın hatırı için kendimi toplayacağım."

"Kendin için de..."

"Bakalım..."

"Cenaze töreni yapılacak mı?"

"Tabii. Gayet düzgün bir cenaze töreni. Annesi böyle istiyor elbette. İlahiler okunacak... Mesela *yaşamak sevmek demektir* ilahisi...

"Bunu yaptığına pişman olmayacaksın."

"A, tabii. Sen öyle diyorsan... Katolik misin?"

"Rus Ortodoks'um. Haftaya çarşamba yine geleyim mi?"

"Bilmiyorum. Bakalım... Telefon ederim sana. Gündeliğin mikrodalga fırının üzerinde duruyor."

"Teşekkürler. Aslında gelsem iyi olacak. Evin temizliğe ihtiyacı olacak," dedi Magosja etrafına bakınarak.

"Tamam, oldu, gel haftaya."

Magosja kapıya kadar gitmişti ki Alma arkasından fısıldadı: "Lütfen gel!"

Magosja döndü.

"Bir şey mi dedin?"

Alma başını iki yana salladı.

"Hayır, bir şey demedim."

5. Çarşamba

"Cenaze töreni nasıl geçti?"

Alma kanepeye uzanmış uyuyordu. Magosja'nın sesiyle uyandı, ama uyanmak istemiyordu.

"Beklendiği gibi..."

Alma doğrulmuş gözlerini ovuşturuyordu.

"İyi geçmesini bekliyordun, değil mi?"

"Bilmiyorum. Elvira çok iyiydi. *Pavlus'un Korintliler'e yazdığı mektup*'u okudu ve ağlamamayı başardı. Benden daha metanetliydi. Simon görseydi kızıyla gurur duyardı.

"Sen konuşma yaptın mı?"

"Hayır, o tabutta yatanın Simon olmadığı hiç çıkmadı aklımdan... Hayati önemi olan şey çıkartılmış ve başka bir yerlere saklanmıştı. Organ nakledilenlerin tuhaf şeyler yaşadıklarını, bağışlayıcıların duygularının bire bir yansımasını hissettiklerini anlatan filmler görmüştüm. Bu teoriye göre, Simon'un kalbi nakledilen kişi sokakta beni görse anlayamadığı bir biçimde kendini bana yakın hissedecek. Yani Simon'un beni sevdiğini kabul edecek olursak..."

"Bunlara inanıyor musun?"

"Filmde gördüm dedim ya..."

"Ama cenaze töreninde bunu düşündün..."

"Evet, bunu düşündüm içim hafiflesin diye... Gömülenin Simon olmadığını düşündüm... Yok, hayır, aslında o kadını bulmayı düşünüyordum.

"O kadın kim?"

"Simon'un metresi. O gün o da bir yerlerde olmalıydı. Sanırım Simon onunla ilişkisini bitirmeye vakit bulamadı. Üç yıldır beraberlerdi. Kadın onu çok sevmiş olmalı ki bu kadar uzun süre devam etti. Cenaze töreninde tanımadığım yalnızca iki kadın vardı. Biri hamileydi. Metresi o olamaz. Diğeri otuzlu yaşlarda kumral bir kadındı. Kim olduğunu ve cenazeye niçin geldiğini bilene rastlamadım. Onun olduğundan emindim."

"Peki ne yaptın?"

"Cenaze töreninden sonra yanına gittim ve Simon'u nereden tanıdığını sordum. Kilisenin dışında duruyorduk. Herkes dağılmaya başlamıştı. Sanki yüzlerce kişiyle el sıkışmışım gibi hissediyordum. Bitkindim ve bir an önce eve dönmek istiyordum."

Kadın bir projede Simon'la birlikte çalıştıklarını ve sürekli temas içinde olduklarını söyledi.

Sözlerinin çok hain ve fütursuzca olduğunu düşündüm, kadının kaybedecek bir şeyi yoktu sanki... Belki de ilişkiyi gün ışığına çıkarmaya çalışıyor, dikkat çekmek için son şansını kullanıyordu. Belki de üç yıldır Simon'un beni bırakıp kendisine gideceğini sanıyordu. Bu ilişkilerini itiraf ve Simon'u deşifre etmek için son şansını kullanıyordu.

Simon'u çok sevip sevmediğini sordum.

Soruya hemen cevap vermedi ama soruyu da çok uygunsuz bulduğunu gösteren bir tepkide bulunmadı.

Simon'u bir mesai arkadaşı olarak çok sevdiğini, onunla çalışmanın büyük zevk olduğunu, işin doğrusu Simon'u başkalarına tercih ettiğini söyledi.

Kadın bunları söylerken kanın tepeme sıçradığını, bir öfke fırtınasına tutulduğumu hissettim. Ve gücüm yettiği kadar şiddetli bir tokat attım ona. İşte o an kadının yüzündeki inanamayan bakışları görmüş ve yanıldığımı anlamıştım.

Kadın çakıl taşlarının üzerine yuvarlandı. Can acısından değil ama şoktan kıvranıyordu sanırım. Ingrid koşarak geldi ve kadının ayağa kalkmasına yardım etti. Arkamı dönüp uzaklaşırken Ingrid'in kadından özür dilediğini işittim. Belki ona bir mektup yazarak özür diler, bir buket çiçek gönderirim."

"Şiddete başvurmayı bir çözüm yolu olarak mı görüyorsun?"

"Ukalalık etme!"

"Tamam, ama neden vuruyorsun? Lena'nın kız arkadaşına da Simon'un sevgilisi olduğunu tahmin ettiğin kadına da aynı muameleyi yaptın?"

"Vuruyorum çünkü öfkeliyim. Bunu anlamak çok mu zor? Bunu uzun dönemli bir anlaşmazlık çözüm yöntemi olarak görmüyorum. Aptal değilim, kızgınım sadece. Üç yıl boyunca kocamla yatmış bir kadından söz ediyoruz!

"Bir yanlışlık yaptığın belli."

"Yine ukalalık ediyorsun. Simon'un kaza geçirmesinin ardından bu kadını aramaya başlamıştım. Gizli gizli hastane koridorlarında dolaşıp, umulmadık zamanlarda Simon'un yattığı odaya baskın verdim, orada Simon'un

elini tutmuş bir kadın bulmayı ümit ettim. Tek bulduğum bir buket pembe karanfil oldu.

Cenaze töreninde o kadını bulduğumdan emin olmuştum ve vurdum. Buna hakkım vardı. Kimse bundan ötürü beni suçlamadı.

"Tamam o zaman."

Magosja'nın yüzü solgundu, gözlerinin altında halkalar vardı. Alma fark etmişti. Magosja çok yorgun görünüyordu.

"Sınavını geçtin mi?"

"Hayır, sınava giremedim, çünkü Ukrayna'ya gitmek zorunda kaldım."

"Ne yapacaktın Ukrayna'da?"

"Orası benim vatanım."

"Sen Polonyalı değil miydin?"

"Hayır."

"O halde niçin Polonya'dan geldiğini söyledin?"

"Krakow'da tıp okuduğumu söyledim ama Polonyalıyım demedim."

"Dememişsindir belki. Ukrayna'da ne yaptın?"

"Babamın cenaze törenine gittim."

"Kaç yaşındaydı?"

"56."

Magosja'nın yüzü kıpırtısızdı. Babasının ölümü ve yaşı hakkında kuru bir bilgi vermişti.

"Niçin öldü baban?"

"Çalıştığı madende göçük meydana geldi."

"Neden bana bir şey söylemedin?"

"Senin yeterince derdin var zaten..."

"Beni kendimle meşgul, kendinden başkasını düşünmeyen biri olarak görüyorsun değil mi? Dur bir dakika. Cevap verme. Ben geri gelene kadar kalkma koltuktan..."

Alma banyoya gidip, makyaj çantasını aldı. Yatak odasındaki gardrobundan Calvin Klein marka siyah renkli bir elbise çıkardı. Elbiseyi uzun yıllardır kullanmamıştı, ama modası geçmeyecek klasik bir elbiseydi bu...

"Kapat gözlerini Magosja," dedi.

Magosja Alma'nın ne yapmak istediğini anlamıştı, hafifçe karşı çıktıysa da gözlerini açmadan oturmaya devam etti. Alma Magosja'nın yüzüne pudra ve allık sürdü, gözlerine kalem ve rimelle makyaj yaptı. Kızın saman sarısı saçlarını yüzünü çevreleyecek biçimde sıkıca taradı ve arkada topladı. Sonra Magosja'ya elbiseyi verip banyoda giyinmesini istedi.

Sonuç hiç de fena olmamıştı. Alma meydana getirdiği bu "yeniden yaratma"dan memnundu. Kız neredeyse tanınmayacak gibi olmuştu. Magosja'yı omuzlarından kavradı ve koridordaki aynaya götürdü.

"Nasıl? Güzel oldun değil mi?"

Alma heyecanla aynadaki görüntüye baktı, Magosja ise pek memnun olmuşa benzemiyordu.

"Bir şey demeyecek misin?"

"Simon iyi bir adamdı. Onu yitirdin. Ben de babamı yitirdim: Kayıp kayıptır. Herkes kaybeder, bazıları kazanır. Sen kaybettin ve kazandın. Daha da kazanmaya devam edeceksin. Yalnız Elvira'yı yitirmemeye özen göster."

Magosja arkasını döndü ve yere bıraktığı mavi çantasını alıp omzuna taktı. Daha başka bir şey söylemeden antreye yürüdü.

“Paran... Paranı istemiyor musun?”

Alma kızın ardından iki tane iki yüzlük banknot uzattıysa da Magosja çoktan dışarı çıkmıştı.

Elvira Madigan'ın Kayıp Parmağı

Çok sevgili kız kardeşim!

Son olarak şu sorular geliyor aklıma:

Beni böyle yapan nedir?

Niçin zavallı Henry'yi aklıma getirmiyorum? Niçin babamı öldürdüm ve annemin yüzünü tanınmayacak hale getirdim? Niçin nefes alıp veriyorum, niçin yaşıyorum?

Ve de çaldığım o protez parmağı ne yapacağım? Elvira Madigan'ın parmağı diyorum ona. Odamda bir kutunun içinde duruyor. Danimarka'ya gittiğim gemide bir kutu meyankökü şekerlemesi almıştım, parmağı o kutuya koydum. Şekerleri çoktan yiyip bitirmiştim. Bu parmak bana kaybetmeyi, her şeyin bitip, yok olmasını hatırlatıyor. Bitmesi derken şekerlerin bitmesini kastetmiyorum tabii...

Babamın cenazesinde meydana gelen bir olayı sana anlatmadım. Kartal gagası burunlu kadın. Kocaman karnıyla o da cenaze törenindeydi. Evet oradaydı. Çıkarken babaannemin başsağlığı protokolü dediği kalın kahverengi

deftere adını yazdı. Yani inanılmaz bir şeydi. O güne kadar ismini bilmiyordum, Helen'miş. Helen Müller, yani *Liman Öyküleri* kitabının yazarı Helen Müller. Kütüphaneden bir kitap aşırmış, yanımda Danimarka'ya götürmüş ve orada bırakmıştım. İşte o kitap kartal gagası burunlu kadın tarafından yazılmıştı ve kendine duyulan güveni boşa çıkarmak, birisini yarı yolda bırakmak konusunu işliyordu. Anladığım kadarıyla (kadının kitapta kendini anlattığını düşünüyorum) birbirimize çok benziyoruz.

Çok sevgili kız kardeşim! Babam beni ve seni çok seviyordu. Ben Helen Müller'e benziyorum. O kötü bir insan. Ben de kötü bir insanım. Kartal gagası burunlu kadın deniz tutmasından mustarip gemiciyi Büyük Yanılsama Oteli'nin önünde kanlar içinde donmaya bırakmış ve onu kurtarmak için parmağını bile kıpırdatmamıştı. Tıpkı benim Henry'yi dalgaların ortasına atıp parmağımı kıpırdatmamam gibi...

Ah evet, belki de çaldığım parmağı bu işte kullanmalıyım. Parmağımı kıpırdatmalıyım, bir şey yapmalıyım belki?

Çok sevgili kız kardeşim!

Yazdıklarıma ne zaman son vereceğimi kestirmek güç, ancak kırmızı defterin son sayfasına gelmiş bulunuyorum. Yeni bir defter alıp, ona başlayabilirim ya da yazmayı burada kesebilirim. Bu sonuncuyu yapmayı seçiyorum, yazmaya devam etmeyeceğim. Sana son olarak şunları anlatacağım:

Bakır parmak protezini Helen Müller'e postaladım. Bir çeşit selam gönderir gibi... Parmak, odamda kutunun içinde durdukça beni rahatsız ediyordu. Kalın bir zarfa koydum, kartal gagası burunlu kadının ev adresini internetten buldum, posta parası olarak da otuz kron ödedim. Doğru bir iş yapmış olduğum duygusu uyandı içimde. Helen Müller elbette hiçbir şey anlamayacak. Parmak beni rahatsız ettiğine göre umarım onu da rahatsız eder. Belki de bu konuda bir kitap yazar. Ne bileyim?

Ben Elvira Madigan değil Sixten Sparre'yim. Masum insanların kalbine tabancayı dayayıp tetiği çeken benim. Tek sorun kendimi ne zaman öldüreceğim... Yarın 16 yaşıma giriyorum.





ELVIRA MADIGAN'IN KAYIP PARMAĞI

SELMA LØNNING AARO

Aşk önemli bir soru elbette. Her gün soruluyor. Biz de Roland Barthes'ın Ölü Sevgilinin Eli adlı makalesinden yola çıkarak soralım: Sevdiğiniz, bakmaya doyamadığınız insanın yüzünün yarısı bir yangında kaybolursa ne olur, onu sevmeyi sürdürür müsünüz?

Elvira Madigan'ın Kayıp Parmağı'nın, yani şu an elinizde tuttuğunuz romanın böylesi soruları ve garip etkileri var. Hiç olmadık biçimde gelişen bir trafik kazasıyla kurulan garip dörtgen, bibirlerini bu andan önce de ilgilendiren karakterler. Tutkuyla karmaşıklaşan bu ağ genişliyor ve iki yerde bizi yüzyıl önceki bir aşka da bağlıyor. Ergenlik çağındaki bir kız, bu kızı kurtarmak isterken yüzünün yarısını kaybeden annesi, onun kocası ve kocasının sevgilisi. Diğer ebeveynler. Bu romanda hepsi tek tek konuşuyor. Hepsi konuştukça, romanın doruk noktası en başa gelip saplanıyor yine. Kazaya. Teknik yeniliklerle güzelce serimlenen roman, kadın yazgısı ve onun bedenini anlatının merkezi yapmış. Sürekli bedenlerini ve ruhlarını soruşturan Selma Lonning Aaro'nun kadın karakterlerinden birisi "Her şey dış görünüşten ibarettir," der. Belki haklı ama aşk ve kadının yazgısı bu romanda da bir bilmece olarak okurunun karşısında. Her ikisinin de yüzü, okuruna acıyla gülümseyen birer trajedi.









roman: 12

www.dedaluskitap.com


NORLA

20.00

Illustrasyon: Yavuz Türk